

15 LEERREDENEN

(5 DRIETALLEN)

door

DS. G. VAN REENEN

EMERITUSPREDIKANT VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

1ste uitgave: Anth. Van Reenen - Bothalaan 72 – ZEIST

ELECTRISCHE DRUKKERIJ FIRMA BOERMAN & CO. - KAMPEN

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2016**

INHOUD

1^e preek. "NU NIET, MAAR LATER". of:

"EEN WOORD VAN TROOST VOOR HEN DIE IN DRUK VERKEREN, VANWEGE HET RAADSELACHTIGE VAN GODS WEG EN DOEN".

Johannes 13 : 7. *"Wat Ik doe weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan"*.

2^e preek. "CHRISTUS' GETUIGENIS, DAT HIJ DE WEG, DE WAARHEID EN HET LEVEN IS". Johannes 14 : 6.

"Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven: niemand komt tot den Vader dan door Mij".

3^e preek. "DES HEEREN IN LEVEN EN STERVEN" of:

"HET VOORRECHT EN HET LEVEN VAN GODS VOLK". Romeinen 14:8:

"Want hetzij dat wij leven, wij leven den Heere, hetzij dat wij sterven, wij sterven den Heere. Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren".

4e preek. De met blijdschap reizende Moorman. Handelingen 8: 39b

" Want hij reisde zijn weg met blijdschap."

5e preek.

De dauw des hemels en de bloei van Israël of een troostvolle belofte voor Gods volk
Hoséa 14: 6a

"Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie."

6e preek. De boom des levens in het hemelse Paradijs. Openbaringen 22:2.

"En op de ene en de andere zijde van de rivier was de boom des levens, voortbrengende twaalf vrachten, van maand tot maand gevende zijn vracht, en de bladeren des booms waren tot genezing der heidenen."

7e preek. Een hartroerend hemels gezicht. Openbaringen 5:5.

"En één van de ouderlingen, zeide tot mij: "Ween niet, zie, de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken."

8e preek. Mefibóseth, voorgesteld als een type van Gods gunstgenoten.

2 Samuël 9:6. *"Mefibóseth"*

9e preek. De geestelijke wijnranken. Johannes 15:5

"En gij de ranken."

10. "ZALIGHEID OM NIET"

Tekst: Romeinen 3: 24 (alléén deze woorden): **"Om niet"**.

11. "HET KENMERK, VOORRECHT EN VERWACHTING VAN DE LIEFHEBBERS DES HEEREN".

Tekst: Johannes 14 : 21. *"Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn. Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelve aan hem openbaren."*

12. "DE HEERLIJKHEID VAN CHRISTUS, VOORGESTELD ONDER HET
 BEELD VAN EEN NAGEL IN EEN VASTE PLAATS". Tekst: Jesaja 22 : 23a en 24.
*"En Ik zal hem als ene nagel inslaan in een vaste plaats, en men zal aan hem
 hangen alle heerlijkheid van het huis zijns vaders, der uitspruitsels en der
 afkomelingen, ook alle kleine vaten, van de vaten des bekers af, zelfs tot alle de va-
 ten der flessen."*

13. "HET KINDERGEHEIM"

Tekst: Lukas 10 : 21.

*"Te dier ure verheugde zich Jezus in de geest, en zeide: "Ik dank U, Vader, Heere
 des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen
 verborgen hebt en hebt ze de kinderkens geopenbaard; ja, Vader, want alzó is
 geweest het welbehagen voor U".*

14. "HEG EN HEINING"

Tekst: Hoséa 2: 5.

*"Ik zal uw weg met doornen betuinen, en Ik zal een heiningmuur maken, dat zij
 haar paden niet zal vinden".*

15. "DAVIDS ENE BEGEERTE, EEN KENMERK VAN GENADE"

Tekst Psalm 27 : 4:

*"Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik alle de dagen mijns
 levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te
 aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel."*

*Deze predicatiën heb ik geschreven toen zwakheid mij verhinderde om mijn
 ambtswerk te verrichten. Ik heb ze meest al zuchtend geschreven, gedrongen door de
 begeerte om ook in mijn zwakheid iets te doen, tot het heil van Sion en ter
 verheerlijking van Sions God en Vorst*

*Dat de Heere dit geschrift daartoe zegene, is de bede van uw heilbiddende vriend en
 broeder,*

G. VAN REENEN,

Em. Pred.

Zeist, Augustus 1923.

1. "NU NIET - MAAR LATER"

of:

"EEN WOORD VAN TROOST VOOR HEN DIE IN DRUK VERKEREN,
VANWEGE HET RAADSELACHTIGE VAN GODS WEG EN DOEN".

Voorzang: Psalm. 42 : 7.

Lezen: Psalm 73.

Gebed.

Zingen: Psalm 73 : 1, 11.

Tekst: Johannes 13 : 7.

"Wat Ik doe weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan".

Geliefde hoorders!

Wij wilden wel een vraag aan u stellen. Wij wilden wel uw mening vragen over de volgende zaak: twee personen zaten in het donker samen te keuvelen over allerlei zaken, totdat ten laatste het gesprek ging over de kleur van een zeker voorwerp. De een beweerde, dat het groen was, de ander, dat het blauw was. En wat nu het ergste was: de onenigheid over die kleur, liep op 't laatst op een volslagen twist uit.

Nu wilden wij u vragen, hoe die twee op de verstandigste wijze aan die twist een einde konden maken.

"De lamp aansteken!" Ja, dat deden zij, maar ook dát maakte geen einde aan de twist, want bij kunstlicht zijn de kleuren immers niet betrouwbaar te onderscheiden.

"Laat hen geduld oefenen, tot het daglicht opgaat". Juist! Dat stelde de verstandigste van die twee óók voor, en toen was de twist ten einde; 't was groen! Zulke dwaze mensen!

Weet u wie die twee zijn? De een is hij, die dit schrijft. Weet u wie de tweede is?

Zo menige toestand, waarin de Heere Zijn volk brengt, zo vele wegen, waarin de Heere Zijn volk leidt, liggen zo volslagen in het duister, dat wij er niets van kunnen verstaan of verklaren, of de Heere zal er eerst het licht over op moeten laten gaan.

En konden we daar nu maar op wachten! Helaas! Dan beginnen wij vaak naar Gods bedoeling te gissen, en: "gissen is missen", zegt het spreekwoord. Ja, dan beginnen wij wel te twisten met de Heere, terwijl wachten tot het licht opgaat, wijsheid van ons zou zijn! Wij zien dat op treffende wijze in onze teksthistorie.

Daarin vinden wij de Heere Jezus met Zijn discipelen rondom de Paasdis vergaderd, om voor de laatste maal op Oud-Testamentische wijze het Pascha te gebruiken. De Heere heeft Zijn discipelen nog veel te zeggen. Bijzonder hebben zij nog de grote les te leren, dat zij allen broeders zijn en slechts Eén de Meester. Reeds vroeger had Jezus hun dit gezegd, ja hen al een kindeke voorgesteld, om hen te vermanen toch klein en gering in eigen oog te blijven; toch niet meesterachtig te zijn, maar liever aller dienaar.

Thans zal de Heere hun nog een ander voorbeeld van dienende liefde geven; een voorbeeld, zó sterk, dat het hen allen tot beschaming zal zijn. Hij begint de voeten van de discipelen te wassen. Enkele discipelen staan verbaasd, bij het gezicht op Jezus' zelfvernedering, maar laten toch toe, dat Jezus hun de voeten wast.

Eindelijk is de beurt aan Simon Petrus. Maar dát gaat hem te ver, dat Jezus, Gods Zoon, hém, zondaar, de voeten wast. "Gij zult mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid", zegt hij.

De Heere laat echter niet af. Dan spreekt Hij de woorden van onze tekst: *"Wat Ik doe weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan"*.

Petrus moet leren stil en onderworpen te zijn, ook dáár, waar hij het doen des Heeren niet begrijpt. Later zal hij het verstaan, als het licht er over opgaat; dan zal hem het doel en het doen des Heeren duidelijk worden.

Toehoorders, zo is het nog! 's Heeren wegen zijn ons niet altijd klaar en duidelijk. Gods doen is dikwijls zó raadselachtig, dat wij het niet vatten kunnen. Dan geldt ook voor ons: *"Na dezen zult gij het verstaan"*.

Wij zouden kunnen schrijven, boven hetgeen wij te zeggen hebben, naar aanleiding van ons tekstwoord:

"NU NIET - MAAR LATER", of:

"EEN WOORD VAN TROOST VOOR HEN DIE IN DRUK VERKEREN, VANWEGE HET RAADSELACHTIGE VAN GODS WEG EN DOEN".

1. Omsluitende wegen.
2. Verbergende wijsheid en
3. Een blij vooruitzicht.

Ziedaar de drie zaken, die onze aandacht vragen.

Dat de Heere Zijn licht en waarheid neerzende, opdat die ons geleiden, tot Zijn eer en ons heil. Dat zij zo!

1. Omsluitende wegen, wegen, die als in duisternis gehuld zijn, dat zijn de wegen, waarin de Heere vaak Zijn liefste kinderen komt te leiden. Wegen, waarin wij het doen en de bedoeling des Heeren niet kunnen vatten, ja, zelfs dikwijls misvatten. "Wat Ik doe weet gij nu niet", zegt de Heere zelf. Hij erkende Zelf, dat Zijn doen raadselachtig moest voorkomen aan Zijn discipel, dat Petrus het nu niet kon weten. En nu was dit raadselachtige doen van de Heere geen uitzondering, maar het is, om het zo te zeggen, Zijn gewoonte, om Zijn volk te leiden in wegen die het niet geweten en op paden die het niet gekend heeft. Denkt eens aan Abraham, de Vader der gelovigen. Nadat hij jaren en jaren gewacht heeft, verkrijgt hij eindelijk, toen het een afgesneden zaak was, de zoon der belofte. Wat zal hij rijk en blij geweest zijn, met zijn zoon Izak. Op dat kind stond al zijn hoop. Ja, het heil van geheel de kerk moest uit dat kind voortspuiten, want in hem zouden alle geslachten der aarde gezegend worden. Dierbaar kind! En daar krijgt Abraham bevel, om dat kind te offeren, te slachten en te verbranden!... En wat wordt er dan van al die schone beloften?

"Stil, Abraham! Wat Ik doe weet gij nu niet".

En hoe omsluitend was de weg, dien de Heere met Jakob hield. Stel u voor! De erfgenaam van het land van koren en most dreigt te sterven van gebrek, in het land, dat volgens Gods belofte, van melk en honig zou vloeien. O, bittere teleurstelling! Of zou Jakob begrepen hebben, wat de Heere deed, toen hij zijn zonen om brood moest zenden, naar een land, welks eerste minister zijn zonen voor verspieters hield? Jozef niet meer, Simeon in gijzeling in Egypte en tenslotte moest hij Benjamin afstaan Had Jakob Gods werk begrepen, dan zou hij niet in bittere smart uitgeroepen hebben: "Al die dingen zijn tegen mij". Het was bij Jakob ook: "Nu niet, maar na dezen zult gij het verstaan".

En hoe duister schijnt Gods weg voor Jozef. De Heere had die lieve Godvrezende jongen zo heerlijk laten dromen. Wie zou nu niet verwachten, dat Jozefs weg een steeds klimmende zou zijn? Dat hij voort zou gaan van heerlijkheid tot heerlijkheid,

totdat hij op 't laatst de gedroomde hoogte zou hebben bereikt, dat zon, maan en sterren, dat waren zijn vader, moeder en broeders, zich voor hem neerbuigen? En in plaats daarvan zinkt hij al dieper en dieper in ellende en schande weg. Eerst als slaaf verkocht; dan in de gevangenis; tenslotte van elkeen, zelfs van de schenker vergeten. Met recht mocht de dichter van de 105^e Psalm boven deze historie schrijven: "Wie kan Gods wijs beleid doorgronden?" Ja, wie? Jozef doorgrondde het zeker niet! Ach! Hoe dikwijls zal die arme jongen wel gevraagd hebben: "Waartoe en waarom?" En dan is het antwoord: "Nu niet - maar later! Na dezen zult ge het verstaan".

En welk een heerlijk getuigenis geeft de Heere van Zijn knecht Job! (Job 1:8) Niemand was er in zijne dagen op aarde, gelijk hij: een man oprecht en vroom, Godvrezend en wijkend van het kwaad. Wel, wel! Job, de Godzaligste man op aarde, volgens het getuigenis van Hem, die niet liegen kan! Wat zal het zo'n man voor de wind gaan! Wat zal zulk één een vrede en vrolijkheid genieten!

Ach, toehoorders, ziet hem daar zitten, van alles beroofd, vol zweren op een mesthoop. Een boze vrouw, die hem sart om God te vloeken en drie vrienden, die hem voor een huichelaar hielden, is alles wat hij behield. Is het wonder, dat hij een bitter klaaglied aanheft?

Arme, arme Job! Wat is uw weg omsluierd!

Neen, dan dat gelukkige klaverblad onder de apostelen des Heeren!

Wat een eer, wat een zaligheid! Zij, drieën, met Jezus op de berg der verheerlijking!

Nu niet - maar later verstonden zij, dat het niet was om daar te tabernakelen, maar slechts een voorbereiding voor Gethsemane's benauwdheid.

En zoals het de Bijbelheiligen ging, zo gaat het nog! .Is het ook onze ervaring niet? Zijn de wegen, die de Heere met u houdt, niet vaak in raadselen gehuld?

"Waartoe dát kruis?" Zo zucht de een.

"Waartoe dat verlies?" Zo schreit een Godvrezende moeder, die het liefste wat zij bezat, naar de groeve der vertering ziet heenvoeren.

"Welk een weg!" Zo klaagt weer een ander, die door de Heere in een weg van tegenspoed geleid wordt.

En zeker, wie zou toch verstaan wat de Heere doet, als Hij er zelf geen licht over geeft? Gods kind kan het niet verstaan, waarom hij eerst zoveel genot smaakte in de dienst des Heeren, en nu zo droog en dor verkeren moet; waarom hij eerst huppelende en juichende zijn weg ging, en nu kruipende en dikwijls klagende, vanwege zijn ellendestaat; waarom vroeger zoveel uitlatingen van Gods liefde en goedheid, en nu zó verlaten, zoveel verzocht en geplaagd; eertijds zoveel opening in het gebed, zoveel gebedsverhoring, en nu zo gesloten en geen antwoord, nu is het, alsof God alle gemeenschap met hem heeft verbroken en hem als speelbal van de vijand heeft overgegeven, en hem in zijn ellende laat omkomen.

Zodat hij schreit: "*Heere, ben ik dan Uw kind niet meer?*" "*Heere, heb ik het dan zo verzondigd? Heb ik zelfs Uw vaderlijk mededogen verbeurd?*" "*Is het dan wáár, Heere, wat ze in mijn ziel zeggen: "Hij heeft geen heil bij God?" "Is dan het voorgaande alles maar bedrog geweest?" "Heb ik U dan niet oprecht gekozen?" "Heb ik U niet boven alles bemind?" "Was Uw goedertierenheid mij niet beter dan dit tijdelijk leven?" "Waarom verstoot Gij mij nu?" "Waarom ga ik in het zwart?" "Rommelen dan Uw ingewanden niet meer over Uw Efraïm?" "Heere, doe mij weten, waarom Gij met mij twist!"*"

En op ál deze, en nog zoveel andere vragen krijgt Gods kind dikwijls geen ander antwoord als: "Nu niet, maar later, na dezen, zult gij het verstaan". Wat de Heere doet gaat ons begrip zo ver te boven. Hij zegt Zelf: "Zoveel hoger de hemel is boven de aarde, zoveel hoger zijn Mijn wegen en gedachten dan de uwe".

Zo was het bij Petrus. Hij dacht, dat wat Jezus deed, beneden de waardigheid van de Heere was. Was Jezus niet zijn Meester, en nu een slavendienst aan Petrus te verrichten, dát ging te ver!

Gods doen ging ook boven het begrip van Mozes. De Heere zendt hem om Israël te verlossen en hun dienst werd juist verzwaaard, zodat Mozes zijn nood aan de Heere klaagt.

Zo menigmaal schijnt Gods doen tegen Zijn beloften in te lopen. Hij belooft een zaak en snijdt soms de weg der vervulling af. Ja, in plaats van de vervulling wordt wel het tegendeel gezien.

"Wat ik doe, weet gij nu niet". Ja, Gods weg is soms zo duister en wie zal dan verstaan wat Hij doet? Als Hij afbreekt, hetgeen Hij zelf eerst bouwde; als Hij uitrukt, hetgeen Hij zelf eerst plantte; als Hij ons ontnemt, hetgeen Hij eerst ons schonk; als de goddelozen leven, hoog verheven, en Hij Zijn volk ter vertreding overgeeft; als de vijanden van Zijn Koninkrijk tot de grijze ouderdom leven, en Hij Zijn knechten in de bloei van hun leven wegrukt door de dood of de gezondheid ontnemt en de krachten onthoudt om het werk te doen, waartoe Hij hen zelf eerst riep; als dan door de gemeente een gedurig gebed wordt opgezonden om hun behoud, om hun genezing, en de Heere hoort niet, ... dan schijnt ons het doen des Heeren soms gans verkeerdt

En dat is het toch niet! De Heere doet het nooit verkeerdt!

"Wijsheid zonder eind of paal.

Zijn Gods wegen altemaal."

En het is ook loutere wijsheid, als Hij Zijn doen en wegen voor ons omsluiert. Dat zal u blijken, als wij u mogen bepalen bij

2. Verbergende wijsheid.

Ja, kind, wat die lieve Heere doet, kunnen wij nu niet verstaan, omdat de Heere het met wijze bedoelingen voor ons verbergt. Wij wensen u enkele van die wijze redenen te schetsen.

1. De eerste rede is wel, om Zijn grootheid en heerlijkheid te openbaren; om te tonen, dat Zijn gedachten en wegen hoger zijn, als de onze. Geliefde toehoorders, als wij Gods wegen konden nagaan en altijd begrepen, hetgeen Hij doet, dan zouden wij Hem gelijk zijn, dan zou dat nietig schepseltje, dat "mensje" heet, zijn Schepper begrijpen; dan zou de afhankelijke mens op één lijn zijn te stellen met de Onafhankelijke en Souvereine God.
2. Een tweede rede is wel, om Zijn deugden te openbaren. Zie, om slechts een enkel voorbeeld te noemen, de historie uit Exodus 14. Daar stuitten de kinderen Israëls op de zee; daar konden zij niet verder. Daar begrepen zij niets van!

"Waren we maar in Egypte gebleven", zeggen ze, "daar staan we nu, wat moeten we nu beginnen?" Van zulk een leiding begrepen zij niets. Zij waren geheel in de war. En wat het ergste is? Als wij het niet meer weten, dan denken we vaak, dat de Heere het ook niet meer weet. Maar daar klieft Hij de zee; daar mochten ze zingen:

"God baande, door de woeste baren

En brede stromen ons een pad.

Daar rees Zijn lof op stem en snaren,

Nadat Hij ons beveiligd had."

De Heere was niet in de war, maar het bleek enkel Zijn verbergende wijsheid te zijn, opdat Hij te heerlijker zou openbaren een God te zijn, Die bergen vlak maakt en zeeën droog.

En was het niet evenzo, aan het graf van Lazarus? "Heere, was U hier geweest, was U eerder gekomen; mijn broeder ware niet gestorven", zegt Maria en Martha desgelijks; zij begrepen Zijn doel niet!

Doch daar spreekt Hij Zijn machtwoord: "Lazarus, kom uit!"; daar zit de dode overeind, en daar blijkt hen op eenmaal, waarom Hij Zijn doel en weg voor hen verborgen hield; 't was om Zijn wijsheid en Zijn macht te heerlijker te openbaren. Zie, zo toont de Heere nu een God te zijn, die uit de dood het leven voortbrengt en in onze zwakheid Zijn kracht; dat Hij in duisternis Zijn licht ontsteekt en door afbreken bouwt en Zijn volk door verootmoediging groot maakt.

Hadden wij altijd vooraf begrepen, wat de Heere deed, dan zouden wij Hem nooit in Zijn volzalige en heerlijke volmaaktheden zóó hebben leren kennen, als nu.

3. De Heere verbergt voor ons, in de derde plaats, hetgeen Hij doet, om Zijn Kerk van vijanden te zuiveren. Wanneer de Heere in voorspoed met Zijn kerk wandelt, dan sluiten er velen bij haar aan. Zie maar Hand. 4 : 32 v.v. Dan komen zelfs de Ananiassen en de Saffira's, om zich bij haar te voegen! Dan laat zelfs Simon de tovenaer zich dopen. Zo is het nog! Wanneer de Heere voorspoed geeft aan de gemeente, wanneer Hij hun een leraar geeft, die naar het harte spreekt en wanneer Hij Zijn woord zegent, dán wil iedereen daar kerken, velen willen, daar lid zijn. Maar nu gebeurt het, dat het blaadje omkeert! De Heere gaat met Zijn gemeente een weg van tegenspoed. Hij roept Zijn knecht naar een andere plaats of neemt hem weg door de dood of maakt hem ziek; 't gaat niet meer zo gewenst dan voorheen, en men is teleurgesteld en gaat heen!

Had men nu van tevoren geweten, dat dit alles tot heil van de gemeente uitliep, dat God straks al die tegenheden ten goede deed uitlopen; zij waren niet gegaan en dus niet openbaar gekomen. Juist om die Ananiassen en de Saffira's, enz, te openbaren, hield de Heere het doel van de tegenheden verborgen.

Indien Gods weg met Israël, door Farao verstaan was, dan zou hij Israël niet gevolgd zijn en de Egyptenaren niet verdronken zijn in de zee; de verlossing van Israël was niet zo wonderlijk geweest; wij zouden het schone loflied van Mozes uit Exodus 15, en zovele dierbare Psalmen, waarin dit wonder bezongen wordt, hebben gemist, en wat nog meer zegt: de deugden des Heeren, Zijn macht en wijsheid, waren niet zó heerlijk geopenbaard.

4. Het dient in de vierde plaats, tot nadere ontdekking van Gods volk. Juist, omdat wij niet weten wat de Heere nu doet, als Hij ons in wegen van kruis en druk leidt, ons ontnemt, wat wij niet willen missen en ons onthoudt, hetgeen wij menen niet te kunnen ontberen; dan komt vaak ons mor- en miltziek hart openbaar. O, dan bruist het schuim van ons zondig gemoed soms zó op, dat het verschrikkelijk is. Dan zien we eerst eens recht, hoe onverloochend wij zijn aan onszelf; hoe weinig lijdzaamheid wij nog bezitten. Is het u misschien zo gegaan, kind, toen de Heere het liefste wat ge op aarde bezat, wegnam? Hebt gij toen niet uw gebalde vuisten naar de hemel opgestoken? En toen de Heere u onthield, waar u misschien jaren

lang om gebeden had, hebt u toen niet in uw hart gezegd, met Asaf: "Het is tevergeefs, om God te dienen"?

O zeker, het kan ook anders zijn, het kan ook zijn, dat er een zwijgen is als bij Aäron. Ja zelfs een roemen in de verdrukking, zoals Paulus, maar dat is dan geen vrucht van onze akker, maar van de genade Gods.

Het is de verbergende wijsheid Gods, in het omsluieren van Zijn wegen, er juist om te doen, om er eens uit te laten komen, wat in ons hart zit, opdat wij het ook zouden weten en voor God verootmoedigd worden!

5. Toch doet de Heere het, in de vijfde plaats, ook wel, om te laten uitkomen, wat Zijn genade vermag. Daarom komt de Heere met wijsheid Zijn wegen te omsluieren. Wisten wij toch aan het begin van een weg, welk een heerlijk einde er door bereikt zal worden, dan zouden wij vanzelf met blijdschap de Heere in die weg volgen.

Maar waar dat heerlijke einde voor ons verborgen blijft, en er toch een gewillig volgen is en een kinderlijk gehoorzamen, dan is dat genade. Zo zien wij nu wat de genade des geloofs vermag in de beproeving van Abraham, waar de Heere hem beveelt zijn enige lieveling te offeren. Geen vragen door Abraham: "Waarom dát nu?" Geen bedenking brengt hij in; God heeft het gezegd en dat was hem genoeg! Hij gaat en zou het mes er door hebben gehaald, aan de Heere de uitkomst overlatende. Hoe heerlijk kwam hier de kracht van het geloof openbaar! Voor wie? Voor de Heere? Die had het niet nodig. Die had zelf dat grote geloof aan Abraham geschonken, maar het kwam openbaar voor Abraham zelf en voor ons.

En wie denkt hier ook niet aan Job? Hoe blonk in hem de kracht der genade, als hij, van alles beroofd, uitroept: "De Heere heeft gegeven en de Heere heeft genomen; de naam des Heeren zij geloofd." (Job. 1:21) En als men hem hoort roemen: "Want ik weet, mijn Verlosser leeft; en Hij zal de laatste over het stof opstaan; en als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; dewelke ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen en niet een vreemde: mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot." (Job 19 :25-27) Als men hem zo hoort roemen in een toestand, als waarin hij verkeerde, waarin alles hem tegen is en zijn Verlosser hem niet verlost, maar het eerder toeschijnt, alsof zijn Verlosser het op zijn ondergang heeft toegelegd. O geliefden, mij dunkt, dat de engelen geluisterd hebben naar de heerlijke belijdenis, die van dien mesthoop gehoord werd, en satan zal de tanden er over geknarst hebben.

En ook nu nog leidt de Heere Zijn kinderen; met datzelfde doel, in wegen en paden, die Hij voor hen verborgen houdt; en ook nu komt dan openbaar, wat Gods genade vermag. Als we toch een daglonersvrouw, moeder van een talrijk gezin, bij het lijk van haar man en kostwinner horen zingen van de trouw en de goedheid Gods, of als ons oor getroffen wordt door het zielstrelende zingen van:

*"De lofzang klimt uit Zions zalen,
Tot U, met stil ontzag, enz."*

en als dan bij onderzoek blijkt, dat de Sionszaal, waaruit deze lofzang opsteeg, niet anders is, als een schuurtje vol reten en spleten, en de zanger, een arm kind van God, die aan alles gebrek heeft, blijkt te zijn: openbaart zich dan niet de macht der genade?

Zó toont de Heere nu, in die omsluisde wegen, dat Hij een volk heeft, dat Hem

om niet dient; een volk, dat een God aankleeft, Die Zich verborgen houdt; een volk, dat een slaand God liefheeft; een volk dat bereid is, om Hem te volgen, door bezaaide en onbezaaide landen, door eer en oneer, door kwaad en goed gerucht, over Thabors hoogten en door Gethsemane's diepten; ja, een volk, dat door de hel zou willen gaan om bij de Heere te komen!

Wel, arm kind van God, dat zijn voor u toch geen onbekende zaken, die wij daar opsomden? Het was toch in uw drukwegen niet altijd klagen, morren en vitten? Men heeft u toch ook horen zingen:

*"In de grootste smarten,
Blijven onze harten,
In de Heere gerust."*

U hebt toch ook wel eens gezegd: "Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijne Sterkte"? Ja, misschien wel gezegd: "Al doodde Hij mij, dan zal ik nog op Hem hopen"? Welnu, kind, dat was dan de macht van Gods genade, die schitterde in het donker van Gods wegen, opdat de Heere verheerlijkt en uzelf van de waarheid van het genadewerk in u, mocht overtuigd worden.

6. De Heere verbergt met wijsheid Zijn weg en doel in, de zesde plaats, om ons te binden aan Zijn troon, door gebed en afhankelijkheid. Daarom onthoudt de Heere ons wel, wat wij niet kunnen missen; of geeft Hij ons, om zo te zeggen, met mondjesmaat, onze lichamelijke en geestelijke nooddrift.

Wij, wij zouden het heel anders doen, als wij eens uitdelers waren, van die schatten en gaven, die in Gods voorraadschuur liggen opgestapeld! Wel, dan zou er niet één arm kind van God zijn; zij zouden allen rijk zijn in stoffelijke en geestelijke goederen; allen waren zij gezond; er zou niet één vacante gemeente zijn; alle gemeenten hadden een flinke krachtige leraar; die weduwe van Zarfath had van ons een hele baal meel en een vat olie tegelijk gekregen, menende dat wij daarmee Gods volk en die weduwvrouw gelukkig zouden maken, en het zou juist omgekeerd zijn geweest; wij zouden haar juist ongelukkig maken!

Om ons slechts te bepalen bij die weduwe te Zarfath; als dat mens eens een zak meel en een vat olie gekregen had, wat zou zij dan ongelukkig geweest zijn, wat zou zij moeite gehad hebben om de dieven er van af te houden; hoe licht was het bederf er in gekomen; en zij had niet meer kunnen bidden om dagelijks brood. Nee, dan deed de Heere het, anders en beter! De Heere gaf haar juist elke dag, wat zij nodig had, een handje meel en een teugje olie: juist genoeg! Zo hadden de dieven niets te stelen, de wormen niets te bederven, zij had alle dag vers, en een aangeboden leven op de troon der genade. Maar dat wordt dikwijls pas ná dezen verstaan!

7. Wat Ik doe, weet gij nu niet! De Heere verbergt dat met wijze bedoeling, en vraagt u misschien nog éénmaal: "Waarom dan?" Dan is ons antwoord: "Hij doet dat, in de zevende plaats, opdat Zijn lof en onze vreugde te groter zullen zijn, als Hij het ons openbaart". Of wij het dan eenmaal verstaan zullen, waarom de Heere zulke wegen en paden met ons ging? Ons antwoord is: "Gewis!" Hoort maar, wat de Heere Jezus tot Petrus sprak: "Na dezen zult gij het verstaan".

Dat leidt ons tot onze derde gedachte:

3. "Een blij vooruitzicht".

Doch zingen we dan vooraf Psalm 77 : 6 en 8.

Toepassing

Het is waarlijk een blij vooruitzicht, een heerlijk vérgesicht, dat de Heere ontsluit voor Petrus en al Zijn volk, als Hij zegt: "Na dezen zult gij het verstaan". Eenmaal zal het licht opgaan over de duistere wegen, waarin de Heere u leidde; eenmaal vallen alle sluiers af; eenmaal zal het doen en het doel des Heeren ons klaar en duidelijk zijn.

Reeds spoedig ging voor Petrus het licht op over het raadselachtige doen van de Heere Jezus. Immers, na de voetwassing verklaarde de Heere het "waarom"! "Ik heb u een voorbeeld gegeven", zegt Hij. Het was hun tot een voorbeeld. Ook zij, en laat ons er terstond bijvoegen, ook wij moeten bereid zijn, elkanders voeten te wassen.

Nog later verstond Petrus het nóg beter! Toen verstond hij, dat, wat Jezus in de Paaszaal aan hem verrichtte, niet alleen "voorbeeldig", maar ook "zinnebeeldig" was. Dat was na zijn diepe val, nadat hij de Heere zo schrikkelijk verloochend had; toen hij smeken moest:

*"Ai, was mij wel van ongerechtigheid;
Mijn schuld is zwaar, ik heb Uw wet geschonden.
Zie mijn berouw, hoor hoe een boet'ling pleit,
En reinig mij van al mijn vuile zonden."*

Zie, toen verstond hij, dat Jezus hem wassen moest, dat het niet genoeg was, door Jezus te worden onderwezen, maar dat Jezus hem wassen moest van zijn schuld en zonden, zou hij deel kunnen, hebben met Jezus! Ja, toen bewonderde en aanbad hij het, dat Jezus niet gekomen was om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven, tot een rantsoen voor zulken, als hij er één was!

"Na dezen!" Dat kan ook wel een lange tijd zijn, eer de Heere het licht over onze weg doet opgaan. Denkt eens aan Jozef! Wat duurde het lang, eer de geheimzinnige sluiert, die zijn weg omhulde, weg viel! Het ging met hem van de ene in de andere ellende, zonder dat er een lichtstraaltje zijn weg belichtte. Maar het kwam - en het kwam plotseling! 's Morgens zat hij nog in de gevangenis en 's avonds was hij eerste minister en later werd het hem nog duidelijker, toen zijn broeders kwamen om koren te kopen. Toen zei hij: "God heeft mij voor uw aangezicht gezonden, tot behoudenis des levens" (Gen. 45 : 5), en: "Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij bedacht, doch God heeft dat ten goede gedacht, opdat Hij deed, gelijk het ten dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden". Zie, toen was het niet meer het werk van Jozefs broeders, maar Gods werk, dat hij naar Egypte verkocht was (Gen. 50 :20).

Na dezen! Dat ondervond ook Asaf, toen hij in het heiligdom werd ingeleid. Wat had die Asaf toch een protest gehad tegen Gods wegen. Hij kon het maar niet hebben, dat het de goddelozen zo voorspoedig ging en de Godvrezenden zo tegenliep in de wereld; dat zijn bestraffingen er elke morgen waren, en hij de ganse dag geplaagd werd, en dat, terwijl hij zo zijn best deed om de Heere te dienen en Zijn wacht waar te nemen; en die goddelozen om God en Zijn gebod niet gaven.

"'t Is tevergeefs", zegt hij: "om God te dienen; wat voordeel hebben wij er van, dat wij Zijn wacht waarnemen?" Doch daar komt de Heere! Die leidt hem in Zijn heiligdom, en daar krijgt hij op hun einde te merken. En wat zag hij toen? Dat de Heere die goddelozen, om zo te zeggen, vetmestte tot de dag der slachting, en dat voor de Godvrezenden alle dingen medewerkten ten goede. En weet ge wat hij toen zong?

Toen zong hij, dat hij onvernunftig was en niets wist, ja ... dat hij een groot beest bij God was.

En dat hebben al duizenden lieve kinderen Gods hem nagezegd, die óók vroeger nijdig waren op de voorspoed der goddelozen. En daar is het de Heere juist om te doen, dat wij onvernunftige weetnieten en grote beesten voor Hem worden.

Na dezen! Dat ondervond ook Job, nadat hij geleerd en gelouterd, uitriep (Job 42 : 5 en 6): "Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as", toen de Heere hem daarna alles wedergaf.

Na dezen! Dat geldt ook voor ons; ook in het donker van onze weg ontsteekt de Heere het licht. En wat wordt dan veel goedgekeurd, wat eerst werd afgekeurd! De Heere gaat toch soms een weg met Zijn Kerk en kind, die zo hard schijnt, dat de handelwijze Gods meer lijkt op die van een harde heer, als op die van een liefhebbend vader, zodat Gods kind er geen greintje, liefde of goedheid in kan bespeuren. *En na dezen*, als het licht er over opgaat, blijkt het alles loutere goedheid, ja, liefdekoorden geweest te zijn. Zodat Gods kind dan wel moet zeggen: "Heere! 't Was alles liefde; 't was liefde dat U mij het begeerde onthield of het liefste ontnam; dat U mij zo'n pijn deed: *'t was alles goedheid, Heere!*"

De Heere kan met Zijn Kerk en Kind wel wegen houden, die ons geheel verkeerd toeschijnen; dat we denken, dat er niets van terecht komt. ja, het kan zó zijn, dat Gods weg en doen ons volkomen dwaasheid toeschijnt en later, als het licht er over opgaat, dat we dan uitroepen:

*"Wijsheid zonder eind of paal
Zijn Uw wegen allemaal."*

Als de Heere een mens bekeert, dan ziet hij dikwijls pas waarom hem vroeger alles zo tegenliep; waarom hij nooit enig plezier had en geen pret kon maken; zoals andere mensen. Altijd die benauwdheid des harten, altijd die stem van binnen, die u sprak van dood en hel. Wat vond u dat vroeger toch bitter; misschien hebt u wel geprobeerd om die bangheid te verdrijven, om die stem het zwijgen op te leggen. Misschien hebt u dat wel geprobeerd met sterke drank of met spotten; maar 't ging niet!

En nu! Nu zou u de Heere wel altijd willen danken, omdat het zó gegaan is; wat heeft u dat al voor veel zonden bewaard, nietwaar? En nu ziet u, dat de Heere u in de wereld niet door liet gaan, opdat u met de wereld niet verloren zou gaan. Als de Heere zijn bekommerd volk in de ruimte brengt; dan zien ze waarom de Heere alles afbrak. Waarin zij hun steunsel vonden; waarom Hij hen alles ontnam; waar zij zo rijk mee waren en waarom hun alles ontzong; waar zij hun grond van maakten. Toen hebben zij er tegen geschreeuwd; maar de Heere ging door met Zijn afbrekend, ontdekkend, ontblotend, ontgrondend en ontnemend werk. En nu zien ze, dat het was, om hen pasklaar te maken voor de Persoon en het werk en de schatten van Christus; dat de Heere het eerste wegnam, om het tweede te stellen. Ja, nu zeggen ze: "Ik dank U, Heere, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij". (Jes. 12:1)

Hoe velen zongen reeds: *"'t Is goed voor mij, verdrukt te zijn geweest"*, die er vroeger toch geen goedheid in konden bespeuren. Ja, misschien wel op de stok beten, waarmee de Heere hen sloeg; en die nu zeggen: "Ik weet, Heere, dat Gij mij uit getrouwheid verdrukt hebt". Ja, er zijn er; die de dagen van tegenspoed terug wensten,

niet om de druk, maat om het nabije leven, dat ze toen hadden. Of is het nietwaar, geliefden, dat uw ziel er zo wèl bij voer, toen het uw beurs zo slecht ging? Misschien bent u nu veel rijker dan vroeger; misschien gezonder, sterker dan vroeger. Bent u ook gelukkiger dan vroeger? Wat was het in die dagen van kruis en druk, van armoe en nood dikwijls een aanklevend leven, en wat hoorde de Heere, en wat hielp Hij u dagelijks uit!

Misschien vraagt u, of alles, wat ons hier duister voorkomt, zal opgeklaard worden; of alle raadselen opgelost zullen worden. Ons antwoord moet zijn: "Hier in dit leven slechts ten dele; maar eenmaal - hiernamaals - ja, kind! Dáár vallen alle sluiers weg; daar krijgen we al de tijd om op ons gemak alles te overdenken. Dan zult u zien, bewonderen en prijzen, waarom God niet alle stenen van uw pad afnam; waarom de Heere u het kruis en de droefheid niet spaarde; waarom Hij u, midden tussen de gevaren leidde. Waarom u die lijdensbeker tot de bodem moest ledigen; waarom u door die oven moest. Waarom de Heere uw kindje, of uw man, of uw vrouw, of uw ouders wegnam.

Zie, dat alles wordt op éénmaal opgelost en goedgekeurd, en de Heere daarover geloofd en geprezen. Het zou ons al zo'n stuk verder brengen, als we geloven en erkennen mochten, dat al wat ons bejegend in dit leven, van de Heere is.

Hij geeft en ontnemt, of onthoudt gezondheid, krachten, kinderen, leraars, enz. "Ik, de Heere, doe al deze dingen." O, dat is zo'n stuk gewonnen, om te geloven: "De Heere doet het." En al is het dat wij het niet doorgronden kunnen, er is een "*na dezen*." Dán zullen wij, in al Zijn doen en laten, Gods grootheid, goedheid, getrouwheid en wijsheid zien en bewonderen.

Laat ons dan toch niet hard over Gods doen en wegen denken of spreken; laat ons niet met God twisten. Laat af en weet dat Hij God is! Bedenkt dat Hij is: "De Goede Herder." Hij heeft Zijn gemeente en volk zo lief. Geloof dat Hij ons nooit kwaad kan doen; smeekt om licht over uw weg, als u in duisternis wandelt. Wees geduldig in de verdrukking; hebt goede moed, en laat de blijdschap des Heeren uw sterkte zijn. Eens brengt Hij alle zaken tot klaarheid.

En kleinen in de genade, *weet u wat Hij nu doet?* Wij zullen het u zeggen. Hij is nu aan het ontkleden, om u straks te bekleden met de koninklijke mantel der gerechtigheid. Ja, in één woord, Hij ontnemt u alles, wat u hebt om u straks gelukkig te maken, met die grote gift, Zijner eeuwige liefde, namelijk Zijn Christus, in welke wij bezitten, alles wat we tot het leven en de gelukzaligheid nodig hebben. Nu niet maar later zult gij dit verstaan.

"Wat ik nu doe", zegt de Heere thans ook tot u, onbekeerden! Wat Hij dan nu wel doet? Roepen, kloppen waarschuwen, u nog een weg ter ontkoming in Christus aanwijzen. Zie, dat doet Hij nu! Helaas, voor hetgeen Jezus doet, bent u blind en doof; u merkt het niet, ziet het niet, weet het niet.

Ach, mocht u het eens leren verstaan, mochten Zijn bemoeienissen u nog tot bekering leiden. Ach! zovelen verstonden het pas, toen het te laat was en zijn in eeuwige wanhoop verzonken!

Wat is dan Gods volk toch onuitsprekelijk gelukkig, nu en later!

AMEN.

Nazang
Psalm 25:7.

2. "CHRISTUS' GETUIGENIS, DAT HIJ DE WEG, DE WAARHEID EN HET LEVEN IS".

Voorzang. Psalm 42 : 1.
 Lezen: Johannes 14:1-25.
 Gebed.
 Zingen: Psalm 25 : 3 en 4

Tekst: Johannes 14 : 6.

"Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven: niemand komt tot den Vader dan door Mij".

Geliefde toehoorders.

"De Heere is goed en recht; daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in de weg". (Psalm 25:8) Zó getuigt de man naar Gods hart in de, door ons opgezongen psalm. Hij zegt van Gods goedheid, *dat ze zonder palen is*, d.w.z., dat ze zonder grenzen is; de goedheid des Heeren is onmetelijke en onbegrensde goedheid. En geheel de kerk, en iedereen, die voor eigen hart die goedheid Gods leerde kennen, is het van harte met de dichter eens!

En wat nu die goedheid zo buitengewoon dierbaar maakt, is, dat ze in volslagen en zoete harmonie is met de rechtheid in het Wezen Gods.

Wie die goedheid en die rechtheid in een verband van volslagen harmonie wil aanschouwen, moet staan aan de voet van het kruis, en ze verenigd zien in het offer van de Heere Jezus. En door die verzoening vloeien, uit die beide deugden van goedheid en recht, de kostelijkste zegeningen voort, voor al degenen, voor wie Christus is gestorven. 't Wordt dikwijls zo geheel anders voorgesteld, zelfs wel door eerstbeginnende in de genade. Men denkt, dat de zegeningen uit Gods goedheid voortvloeien, en is eigenlijk bevreesd voor het recht Gods, alsof dat hun geluk en hun zaligheid in de weg, stond. Toch is deze gedachte van Gods bekommerde volk gans verkeerd. Nee, hoe wondervol het ook is, het is toch niet minder waar, dat de gerechtigheid Gods even sterk pleit voor het behoud van de uitverkoren zondaar, als dat Zijn genade er voor pleit. Uit die beide deugden leidt de dichter dan ook af, die heerlijke belofte, die hij laat volgen: "De Heere is goed en recht; daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in de weg".

Wat een dierbare belofte! Voor wie? Voor "zondaars"! Zondaars zijn we allen, maar niet in die zin, zoals het hier bedoeld wordt. Hier wordt toch zeker bedoeld op zulke, die hun zonden bij Geesteslicht, door Gods genade, leerden kennen, belijden en betreuren. Zulke zijn er niet veel. En voor die ontdekte zondaars is nu deze dierbare belofte, dat de Heere hen zal onderwijzen in de weg! In welken weg? In die weg, die ten leven leidt; die weg, die zondaars brengt in de verzoende gemeenschap en de vrede met God! Aan dit onderwijs hebben zondaars juist behoefte!

En de Heere heeft het niet bij een belofte gelaten, maar Hij heeft die weg duidelijk geopenbaard, en onderwijst er nog altijd zondaars in. Zie maar onze tekst, waar het heet: *"Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven; niemand komt tot den Vader dan door Mij"*.

Wonderlijk woord, geliefde toehoorders. Wat blijkt hier weer duidelijk, dat Jezus méér was, dan een menselijk leraar; dat Hij is en was, God, bovenal te prijzen, tot in eeuwigheid!

De Heere Jezus had tot Zijn discipelen gezegd dat Hij heenging naar het huis Zijns

Vaders, om voor hen een plaats te bereiden, en dat Hij op Zijn tijd weer zou komen, om hen tot Zich te nemen, opdat zij zijn zouden, waar Hij was en Zijn heerlijkheid zouden aanschouwen. En waar de Heere nu verder zegt, dat zij wisten waar Hij heenging, daar nam de zwaarmoedige Thomas het woord, om te betuigen, dat zij niet wisten, waar de Heere heenging, en hoe zouden zij de weg weten? Zo vraagt hij de Meester. En op deze vraag ontvangt hij van de Heere het antwoord, dat heden al onze aandacht vraagt.

"CHRISTUS' GETUIGENIS, DAT HIJ DE WEG, DE WAARHEID EN HET LEVEN IS", zouden we kunnen schrijven, boven hetgeen wij te zeggen hebben. En,

- I. Een dierbare waarheid.
- II. Een heilrijke ontdekking.
- III. Een ernstige roepstem.

Dit zijn de drie zaken, die we achtereenvolgens wensen te bespreken!
Zende de Heere Zijn licht en waarheid, opdat die ons geleiden. Amen!

I. Een dierbare waarheid.

Het is buiten allen twijfel een dierbare waarheid die het woord van onze tekst bevat, waarin de Heere Jezus van Zichzelf getuigt, de Weg, de Waarheid en het Leven te zijn! De Weg! De Waarheid! Het Leven! 't Zijn een drietal eretitels, waardig om bepeinst te worden, om gegraveerd te worden in de zin der gedachten, ja, op de wanden van het hart van elke nakomeling van Adam, maar vooral van Gods volk. Immers, alle namen en eretitels, door mensen bedacht en aan mensen gegeven, verdwijnen bij deze namen. Ja, kind, 't zijn een drietal juwelen, die tot de rijke schat van Gods kerk en kind behoren, die waard zijn om geborgen te worden in het kabinet van ons hart. Maar luister zelf!

"Ik ben de Weg". In de grondtekst staat: "Ik ben *die* weg". Wat een weg is, weet ge. 't Is een gebaad pad, dat twee plaatsen aan elkander verbindt; een pad, dat ons leiden kan tot een gewenst doel. En dat doel, waartoe Christus leidt, is "het Vaderhuis met zijn vele woningen". Immers, van dat Vaderhuis is sprake in ons tekstverband.

"Vader", zo laat de Heere Zich bij voorkeur noemen. Waar? Denkt o.a. maar aan het volmaakte gebed, en zovele plaatsen méér in Gods woord, die teveel zijn om op te noemen. Door wie laat de Heere zich zo bij voorkeur noemen? Door Zijn kinderen. Dat zijn zij, die uit God zijn geboren; al durven en kunnen zij het nog niet zeggen, toch hebben zij er recht op. En zij zullen Hem zo noemen, dán, als de Geest der aan-neming tot kinderen hun het *"Abba, lieve Vader"* in het hart en op de lippen legt. En vraagt u nog, waarom dat de Heere wil, dat Zijn volk Hem Vader noemt, daar geeft onze Catechismus het antwoord. Het is "om in ons de kinderlijke vrees en het vertrouwen tot God te wekken".

Het huis des Vaders! Dat is die plaats, waar eenmaal ál Gods volk, als zalige kinderen met de heilige engelen rondom de troon van de hemelse Vader verenigd zullen zijn. Bij die hemelse Vader, in dat Vaderhuis, zal Gods kind niets meer te wensen en zich over niets meer te beklagen hebben. Zij zullen daar niets meer te vrezen en over niets meer te wenen hebben. Daar zal Gods kind enkel nog maar te beminnen, te danken, te bewonderen, te genieten, te loven en te prijzen hebben. Kinderen van die Vader, daar in het Vaderhuis zult u elkaar niet meer benijden, niet meer met elkaar twisten, daar is geen strijd noch gekijf meer, daar brandt tot in alle eeuwigheid het vuur van liefde tot

God en Christus, en tot elkaar. Is het wonder, dat Luther in zijn bruiloftslied zingt:

*"Geen oor heeft 't ooit gehoord,
Geen oog ooit nagespoord,
Wat heilrijk lot mij is bereid,
In eeuwigheid;
O! hoe verlangt mijn ziel naar God!"*

En dat Paulus wenste ontbonden en met Christus te zijn?

Tussen dat Vaderhuis en de mens is een diepe kloof! Eerst was die kloof er niet; toen had de mens vrije toegang tot de Vader. Helaas, toen heeft het de mens niet goed gedacht, God in erkentenis te houden, maar door de listige omleiding des satans en moedwillige ongehoorzaamheid, heeft hij voor zichzelf de weg tot het Vaderhuis versperd. Wij zelf hebben die kloof, tussen ons en de gemeenschap met God, gegraven. En nu is er die kloof van zonden en schuld, van dood en verderf, van hel en toorn, omdat wij Gods majesteit hebben geschonden, Zijn gerechtigheid hebben vertrapt, Zijn beeld hebben verwoest, Zijn wet hebben overtreden en Zijn gehele schepping hebben verdorven. En dat laat de Heere niet ongewroken; de Heere bande die overtreder uit Zijn gemeenschap, sloot hem buiten Zijn Vaderhuis. Maar gelukkig niet buiten Zijn Vaderhart, want dan waren zij er nooit weer ingekomen. En omdat Hij de uitverkorenen niet uit Zijn Vaderhart bande, daarom is het, dat Hij ook weer die gemeenschap wil hersteld zien. 't Is Zijn welbehagen, om die uitverkoren zondaars weer in Zijn Vaderhuis op te nemen, opdat zij Hem daar zouden kennen, genieten, lieven en dienen.

Maar hoe zal dat gaan, zonder krenking van Gods deugden van waarheid en recht? Toehoorders, zelfs de engelen waren begerig dit geheim in te zien. De Heere dacht een weg uit! Geen sterveling was daartoe in staat. Al der engelen wijsheid schoot hier te kort. Daarom deed de Heere het Zelf. Hoe duidelijk blijkt hier dan Zijn onmetelijke zondaarsliefde, dat die God, Dien wij zo schrikkelijk beledigden Zelf nog weer een weg wilde uitdenken, om die booswicht, die rebel in Zijn gemeenschap te kunnen opnemen!

- Dit deed Hij van eeuwigheid! Vóórdat de mens zich uit het Vaderhuis wegzondigde, vóór de kloof er was, had de Heere, naar Zijn soeverein welbehagen, in Zijn eeuwig voornemen, de weg al gebaad om ons weer op te nemen. Die Weg openbaarde Hij in het paradijs! "Ik zal vijandschap zetten tussen, u en deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad: dat zelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen". (Gen. 3 : 15) In deze woorden, die de Heere sprak tot dat gevallen mensenpaar, nadat Hij hen gedagvaard had voor Zijn gezicht, ligt de weg ten leven al geopenbaard.
- Daarna heeft de Heere die weg laten prediken door de patriarchen en profeten, die Hij daartoe kwam te roepen en door Zijn Geest te bekwamen. De Heere heeft die Weg des heils als voor de ogen van oud-Israël geschilderd door tempel en altaar, door bloedige en onbloedige offers, door wassingen en reinigingen, door priesters en levieten, enz. Duizenden zagen dan ook met hijgend verlangen uit! Duizenden gebeden werden tot de hemelse Vader opgezonden, om de ontsluiting van Zijn Vaderhuis, en de komst van Hem, Die daartoe leidt.
- En eindelijk - daar scheurde het floers, daar kwam Hij, die zoete Jezus! Daar riep Hij het uit voor de oren van hemel en aarde: *"Ik ben die Weg!"*

Dit getuigenis van de Heere Jezus wordt zo van harte onderschreven door elk van

Gods kinderen, die door het geloof van die Weg gebruik mochten maken, waar zij bij eigen ervaring door Hem zijn gekomen tot het doel van hun wensen, dat is tot de verzoende gemeenschap met de Vader, door de voldoening van Christus en door de werking des Heiligen Geestes. Behelst dan onze tekst geen dierbare waarheid?

Toch is er nog meer! Hoor, wat de Heere laat volgen! "*Ik ben de Waarheid!*"

Geliefde toehoorders, eenmaal werd de vraag van Pilatus' lippen gehoord: "Wat is waarheid?" En er zijn duizenden vóór en ná Pilatus geweest, die deze zelfde vraag gesteld hebben! En dat is geen wonder, waar toch God alleen waarachtig, en alle mensen leugenachtig en blind zijn!

Daarom roept ieder: "Ik ben de waarheid!" en: "Dit is de Waarheid!" Ieder meent de waarheid gevonden te hebben, en ... het wordt dikwijls bevonden alles leugen te zijn. Wat vandaag voor waarheid geldt, blijkt morgen weer leugen te zijn!

Zo is het op *geneeskundig gebied!* Wat men gisteren een 'heilserum' (een goed medicijn) noemde, noemt men morgen vergif. Men spot nu met de geneeskunde van vóór vijftig jaar. En wie zal ons zeggen, hoe men eveneens over een halve eeuw met de hedendaagse geneeswijze spot!

En zo is het ook onder de *natuurvorsers*, onder de filosofen, en zo is het vaak óók onder de zogenaamde profeten. Ach! Wat al leiders, die niets anders zijn dan verleiders!

Merkt maar eens op, hoeveel wegen de mens al heeft aangewezen als rechte wegen, die ons tot de Heere zouden leiden! De een roept: "Houd de wet!" De ander: "Doe het evangelie!" Gaat eens al de wegen na, die de heidenen, de Joden, de Roomse kerk, de Pelagianen, Socinianen en anderen, aanwijzen. Men kreeg honderden wegen aangewezen, die ons tot God zouden leiden. Maar omdat de mens, die ze uitvond en aanwees, leugenachtig was, liepen ook de wegen op bedrog uit, en daarom roept de bedrogen mens nog altijd met Pilatus: "Wat is waarheid?"

De heidense geleerden gaven dan ook op die vraag ten antwoord, *dat men de waarheid niet kan kennen*. Een voornaam heidens schrijver zegt, *dat de waarheid in een diepe kuil bedolven ligt*. Onder de Romeinen waren er velen van oordeel, dat er geen waarheid was. Daarom zou Pilatus dan ook gevraagd hebben: "Wat is waarheid?"

Op die vraag geeft de Heere Jezus in onze tekst het antwoord, zeggende: "Ik ben die Waarheid!" Er is wel sprake van meer dan één soort waarheid. Om enkele te noemen:

- De Heere Jezus zegt in de hogepriesterlijke bede: (Joh. 17:17) "Uw woord is de waarheid", omdat onze dierbare Bijbel niets anders bevat, dan hetgeen waarachtig, is.
- Zó wordt ál hetgeen, wat de Heere Jezus in het Oude Testament afschaduwet, zoals de tabernakel en altaar, priester en offerande wel *voorbeeldige waarheden* genoemd. Omdat die in zichzelf het beeld der zaken niet hadden, daarom moesten zij, toen het lichaam zelf, dat is, toen Christus, de Waarheid Zelf kwam, verdwijnen.
- Zo worden ook de leerstukken van de Bijbel, zoals roeping, rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing *stellige waarheden* genoemd.
- Er wordt gezegd dat de Heere naar "*waarheid in het binnenste*" ziet, en van Gods volk, dat zij staan naar waarheid. De Heere belooft hen te geven, dat hun werk in der waarheid zal zijn.
- "*Spreekt de waarheid!*" Gebiedt de Heere ons.

- Van *des Heeren wegen* wordt gezegd, dat ze waarheid zijn. Zo zouden we door kunnen gaan!
- Immers, al wat tegen onoprechtheid, huichelarij, leugens en schijn staat, wordt *waarheid* genoemd.

Op een geheel bijzondere en uitnemende wijze past deze eretitel op de Heere Jezus. *Hij is de Waarheid!* Aan Hem is en was alles "waar"! Om maar iets te noemen:

- Hij is waarachtig God en waarachtig mens, met een wáár, dat is een echt menselijk lichaam en een echte mensenziel.
- Hij was de waarheid in Zijn komst. Heel Zijn leven was waarheid. Wáár in Zijn spreken, in Zijn daden, in Zijn bedoelingen, in Zijn lijden, in Zijn sterven, in Zijn opstanding, hemelvaart en zitten aan Gods rechterhand.
- Hij is een waarlijk koning om te heersen, betoonde een waar priester te zijn in Zijn offer en voorbedding. En zo is Hij nu ook waarachtig Profeet, om aan de arme verloren mens de weg van behoud in waarheid aan te wijzen.

Wat ligt er zo nu een heerlijk verband tussen die twee eretitels! De zondaar heeft een weg nodig om tot God te kunnen komen, maar dan heeft hij ook een nodig, die hem die weg in waarheid aanwijst. En beide is Jezus, kind van God! Wat een neerbuigende goedheid des Heeren, dat Hij de arme mens niet aan misleiders en verleiders overgeeft, maar dat Hij Zelf de Weg én de Waarheid is en wil zijn voor verloren schepselen! O, hoe rechtvaardig had de Heere ons aan onze eigen dwaalzucht of aan andere dwaalgeesten over kunnen geven! Maar dat wilde Hij niet. Daarom ordeneerde Hij Zijn beminde Zoon om de Weg te zijn; en tevens de Waarheid, om, ons die weg aan te wijzen.

"En het Leven!" Zo laat de Heere volgen in onze tekst. En dat is niet minder dierbaar! Ik ben het Leven! Dat kan niet één schepsel van zichzelf zeggen, geen mens. Ja, zelfs geen engel! Hoogstens kan gezegd worden, dat wij leven hebben, dat we het leven bezitten; maar *het leven te zijn*, zie, dat kan alleen God. En dat kan ook Christus zeggen, omdat Hij God is, en de Vader Hem gegeven heeft, het leven te hebben in Zichzelf.

Hij is dan ook het Leven in Zichzelf. Hij is de Bron van het leven. Ja, Hij is de Fontein van het leven! Uit Hem borrelt het leven op! Hij deelt het leven mee! Zoals de wijnstok het leven mededeelt aan de ranken, zo deelt Jezus het leven mede aan al de geestelijke takken en ranken, die in Hem zijn. Daarom zegt de apostel, dat Christus ons Leven is. Ja, dat Christus in hem leefde! En daarom zingt de kerk van Hem, als van de Levensbron, die bij de Vader is:

"Bij U, Heer', is de levensbron" (Psalm 36)

De Heere Jezus kon zeggen, het Leven te zijn, omdat Hij het leven verwierf. Hij verdiende het leven! Heel de mensheid, ook de uitverkorenen hebben door de zonde zich van het leven beroofd. Wij hebben het leven verbeurd, en onszelf de eeuwige dood op de hals gehaald. En dat zou zo gebleven zijn; wij zouden allen in de dood en het verderf verzonken zijn.

Doch daar kwam de Levensvorst en Hij verdient voor Zijn uitverkorenen weer het leven! Waardoor? Door Zijn volmaakt, heilig leven en door Zijn bitter lijden en sterven heeft Hij het leven en de onsterfelijkheid weer aan het licht gebracht. O kind, door Zijn zelfs offerande heeft Hij al datgene wat ons het leven verhinderde, weggenomen! Hij heeft onze doodsschuld geboet; de vloek weggenomen van Gods

geschonden wet, die de dood van de overtreder moest vorderen; Hij heeft aan Gods gerechtigheid genoeg gedaan, en Gods waarheid verhoogd. Hij heeft satan, die het geweld des doods had, beschaamd, en dat geweld ontnomen, vermits Hij hem, de kop vermorzelde. En door Zijn volmaakte gehoorzaamheid heeft Hij voor Zijn volk het recht ten leven verkregen. De Heere had immers gezegd: "Doe dat, en gij zult leven"? Welnu, Jezus deed dat, Hij hield volmaakt Gods wet, had altijd God lief bovenal en Zijn naaste als zichzelf; Hij deed het als onze plaatsbekledende Borg, Zó verwierf Hij ook voor ons het leven!

Nu is Hij ook "het Leven", omdat Hij dat, zo duur verworven leven, *ook mededeelt!* Aan wie? Aan al degenen, voor wie Hij het verwierf, dat is die uitverkoren schare volk uit Joden en heidenen, die verkoren zijn ten leven; het zijn die Rachabs en Manasse's, die Davids en Salomo's, die Martha's en Maria's. Men vindt er onder, de grootste zondaren, hoeren en tollenaars, zelfs gekruiste moordenaars, zowel als stinkende Farizeeërs. Welnu, aan dezulken, die van nature dood zijn in zonde en misdaden, schenkt Hij het leven!

Wanneer? *In de ure der wedergeboorte.* Als het stondeetje, door de Heere Zelf bepaald, dáár is, dan zendt Hij Zijn Geest en Woord! Die lieve Geest heft hun doodsstaat op, deelt hun het leven uit Christus in beginsel mede, en ... van hen kan getuigd worden: "En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonde".

En nu blijft Hij ook altijd dat leven onderhouden! Gelukkig! Anders moesten wij, met het oog op onze zonden en de vijanden van dit leven, steeds vrezen, het weer te zullen verliezen. Maar nu ons leven in Christus is, verborgen bij God, ja ... de verheerlijkte Christus Zélf ons leven is ... laat nu satan, zonde, dood en hel woeden! Geen nood! Jezus roept hen toe: "En ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid!"

Bevat onzen tekst dan geen dierbare Waarheid? Mochten we niet spreken van een drietal, juwelen? En welk verband is er nu tussen deze drie eretitels?

De zondaar heeft een Weg nodig om tot het Vaderhuis te komen, maar dan ook de Waarheid om hem die Weg aan te wijzen, en wat zouden we dan nog bezitten, als wij het leven niet kregen? Wat heeft een dode aan een weg? Maar nu is die zoete Jezus als Priester de Weg, als Profeet de Waarheid en als Koning geeft Hij het leven! Neem die drie juwelen uit het evangelie, en het evangelie is geen blijde boodschap meer voor arme zondaren!

Dat blijkt nog meer, als wij u bepalen mogen bij:

II.

"Een heilrijke ontdekking".

Voorzeker, geliefde toehoorders, is deze getuigenis van de Heere Jezus een heilrijke ontdekking! En waar u mocht vragen, voor wie dit getuigenis een heilrijke ontdekking is, daar moet het antwoord zijn: "Niet voor iedereen". Er zijn er duizenden, die met de Vader niets ophebben; duizenden zeggen dat Hij er niet is, die loochenen Zijn bestaan. Anderen wensen dat Hij er niet was, zijn verachters van Hem, spotten, vloeken en lasteren dat lieve Wezen. Zij hebben ook een vader, doch het is de vader de duivel, dat komt openbaar in geheel hun levensgedrag. En nu is het wel duidelijk, dat die mens, die met de Heere niets op heeft, die een hater Gods is, ook niets op heeft met de weg, die tot Hem leidt. Die een hater Gods is, is ook een verachter van Christus.

Maar ook voor degenen die menen, zonder Christus tot de Vader te kunnen komen, ook voor dézen is het getuigenis des Heeren Jezus geen heilrijke ontdekking. Zoals we al gezegd hebben, zijn er, zóveel wegen al uitgevonden en aangewezen en bewandeld door de blinde mens! Wegen, waarop men meent wel tot de Vader te kunnen komen. Ook dát zijn verachters van Christus! De een meent er te komen met zijn goede werken, een ander met zijn tranen en gebeden, weer een ander met zijn kennis van de waarheid. Ja er zijn er, die hebben een beschouwende kennis van Jezus, die hopen er weer met hun hoogachting voor Jezus te komen. Ja, sommigen doen Jezus na, ook zij trachten zachtmoedig te zijn en vergevensgezind, denken, dat zij hun vijanden liefhebben, oefenen zich in het weldoen, in het lijden van verdrukking en vervolging, enz., en nu menen zij er zó te komen! Of het dan niet goed is, een navolger van Christus te zĳn? Zeker, geliefden, is dat goed, als het uit een goed beginsel voortspuit. Maar als men denkt, dat het nadoen van Christus de weg is ... dan komt men bedrogen uit. Er liggen er al duizenden in de hel, die ook door hun nadoen van Jezus, tot de Vader dachten te, komen. Nee, ... voor al deze is Jezus' woord uit onzen tekst geen lieve ontdekking! 't Is hun juist een ergernis, dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is!

Maar wilt u weten voor wie Jezus' woord wél een heilrijke ontdekking is? Welnu, luistert dan eens aandachtig en onderzoekt tegelijk, of u onder die gelukkigen behoort.

Het is iemand, die uit God geboren is! *Zulk een krijgt dadelijk een betrekking op de Vader!* Ziet dit maar aan de verloren zoon, uit de gelijkenis; toen hij tot zichzelf kwam, was zijn eerst gedachte aan zijn vader en aan het vaderhuis. De innige betrekking op dat lieve Wezen is het zuiverste kenmerk der wedergeboorte. Bij de onwedergeborene is er geen betrekking op God; door de wedergeboorte wordt die, in het paradijs verbroken band, weer aangeknoopt. En uit die betrekking vloeit nu dat innig leedwezen, dat hij de Heere zo schrikkelijk beledigd heeft met zijn zonde, daaruit vloeit nu die droefheid naar God, die een onberouwlijke bekering werkt tot zaligheid.

Geliefde toehoorders, kent u die betrekking op God? Dan zult u ook een betrekking hebben op Gods wet, en dag, en woord, en knechten en volk, en dan zult u daaruit weten, dat u uit God geboren bent, zegt de apostel Johannes.

Nu blijft het niet bij die betrekking op God staan, om nu voorts in dode lijdelijkheid neer te liggen! Nee, er nijpt in het hart van zulk een het voornemen, evenals bij de verloren zoon, om op te staan en tot de Vader te gaan met belijdenis van schuld en zonde. En het blijft ook niet bij dat voornemen. Nee, ... maar zij staan op en met verlaten van de paden der zonde en des doods, slaan zij de weg in, die hen tot de Vader zal voeren, naar zij hopen. Het is die weg der werken, van zelfverbetering, van reformatie, van gebed. Wat wordt er in die weg in de eerste tijd dikwijls zoetheid gesmaakt! Hadden we het eerder geweten, welk een aangenaamheid en zaligheid de dienst des Heeren verschaft, wij waren eerder op weg getogen!

En wat hebben wij toch een innig verlangen en een grote verwachting om spoedig bij de Vader te zijn; zoveel zaliger wij het voor ons gemoed hadden, zoveel dichter waanden we ons bij de Heere!

En zo nu al voortgaande, en al verwachtede dat wij zo voortgaande in de gemeenschap met God zullen komen, stuiten wij op dien kloof, daar zien we ons de weg afgesneden door schuld, toorn, hel en dood. Daar gaat ons oog open, om te zien, dat die liefderijke en goedertieren Vader een heilig en rechtvaardig God is, Die schrikkelijk toorn over ál onze aangeboren zonden; en over de zonden, die wij zelf

bedreven met gedachten, woorden en daden! Daar zien we onszelf in onze strafschuld voor God, dat wij zo rood als een karbonkel zijn van bloedschuld en zo zwart als de Moren, vanwege onze gruwelijke zonden. Dat we dus geen bestaan hebben voor God. Ja! Dat Hij voor ons verandert in een vertoornd en recht eisend Rechter. Ja, dat die Vader op ons vergramd is als een grimmige beer, die van haar jongen beroofd is. Ja! Als een verterend vuur en eeuwige gloed, voor Wien wij als een stoppeltje zijn. En daar durven noch kunnen wij geen stapje meer doen tot God, want dan zal de dood ons verslinden en de hel ons omvangen. Wat een bittere teleurstelling is dat voor de ziel! Wel, te menen een gunsteling Gods te zijn, en nu een voorwerp van Zijn gramschap!

En daar staat hij nu, die arme teleurgestelde mens! Wat zal hij nu doen? Vooruit kan hij niet! Terug dan? Dát doet hij voor geen duizend werelden, hij wil en hij kan ook niet terug! Achter hem is, om zo te zeggen, de terugweg afgesneden, de brug, die hij is overgegaan, is achter hem opgehaald, zeiden de ouden.

Wat moet hij dán doen? Hij zal proberen om de kloof te dempen! Tranen, zuchten, gebeden, goede werken, goede voornemens, beloften, aalmoezen, kerkgaan, héél zijn godsdienst draagt hij aan in die kloof.

Zeg eens zelf, bekommerde ziel, wat hebt u al aangedragen, om dat beletsel tussen de Heere en uw ziel weg te ruimen? Wat hebt u al uitgedacht, om het hart des Heeren in gunst voor u te stemmen? En met welk gevolg? Dat al wat hij aandraagt, dat alles wat hij betracht, tevergeefs is om Gods hart te vermurwen, dat het alles in die kloof verzinkt. Ja, 't is niets anders als schuld met schuld vermeederen en zonden op zonden stapelen. Immers, zelfs ons beste gebed, onze hartelijkste zucht is onvolkomen en met zonde bezoedeld. En wat 'onvolkomen' is en 'met zonde bezoedeld' is, kan geen rantsoen voor onze schuld zijn!

Arme mens, en dat om eigen schuld aan de rand der hel! Vreeslijke toestand! En toch zo rechtvaardig! Dat wil die mens daar wel belijden, dat hij zichzelf vrij- en moedwillig in die jammerstaat heeft gebracht. Nee, daar is het niet meer Adam of een ander, daar zijn wij zélf de man voor God. Daar leren wij de Heere in Zijn recht billijken, daar krijgen we dat recht lief, liever dan onze eigen zaligheid. Daar zeggen we met een zeker dichter:

*Zijt Gij met mijn doem gediend,
Zoekt Uw eer, ik heb 't verdiend.*

Maar daar heeft die mens nu ook geen andere verwachting, dan om in die afgrond van de hel en de eeuwige dood voor eeuwig verstoten te worden! Immers, hij is schuldig en God is heilig en een weg ziet hij niet!

Eeuwig wonder! Waar hij daar nu zo staat als een hopeloze, radeloze en reddeloze, daar doet de Heere hem die heilrijke ontdekking, daar hoort hij zich toeroepen: "*Ik ben die Weg!*" Die weg, die hem door die kloof, door dat heilige recht, tot de Vader kan brengen! En daar gaan zijn ogen open en daar ziet hij de gekruiste en verheerlijkte Jezus! Daar ziet hij, hoe Christus door Zijn volkomen genoegdoening, gerechtigheid en heiligheid de Weg is tot de Vader! Hij ziet, hoe die dierbare Jezus de schuld boette, daar op Golgotha, door Zichzelf als een slachtoffer voor de zonden Zijns volks te laten kruisigen. Hij ziet, hoe Jezus die toorn bluste in de stromen van Zijn bloed, hoe Hij de dood verslond tot overwinning, door Zijn opstanding uit de dood, hoe Hij satans kop vermorzelde en hoe de eeuwige slagbomen zijn neergevallen! O, wat een gezicht voor een verloren mens, te zien hoe de Godmens Jezus die beide oevers verbindt! Dat is ons Beth-El! Dat is de ware Jakobs ladder!

Of die weg ook voor hem is? *Ja*, zegt de Heere, *opdat een iegelijk, die in Hem gelooft,*

niet verdere, maar het eeuwige leven hebbe! Helaas! Nu heeft hij geen geloof! Ach, hij probeert het wel te geloven, maar 't is onmogelijk. Eer reiken zijn handen aan de sterren des hemels, dan dat hij zou kunnen geloven; evenmin als hij de wet kon houden, evenmin kan hij geloven. Ach! Nu is het nog mis! Gelukkig! De Geest des Heeren geeft hem op tijd te geloven, en dat geloof te oefenen, en, ... daar gaat hij door het geloof, door en over Jezus, tot God! Ja! Wat meer is, Christus brengt, ja draagt hun tot de Vader. Hij is dus méér dan een Weg, die ons tot de Vader zou leiden. Neen! -- Hij is de weg, die er ons heen draagt!

En waar nu die verlorene in zichzelf in en door Christus tot de Vader komt, o, hoe welkom is hij! Wat ervaart hij het nu, dat alles wat Jezus hem van de Vader gezegd heeft "waarheid" is! Ja, dat Christus Zelf de Waarheid is, dat aan Hem alles "Wezen" is! Hij ervaart hier de waarheid van Jezus' voldoening, dat Hij waarlijk verzoening heeft aangebracht. De waarheid van die waarheden ondervindt hij nu aan zijn eigen hart. En daar vindt hij nu ook die derde parel, het Leven! Dat zoete, zalige leven, dat druppelt daar uit Christus in hem! Ja, daar is het, dat Christus door het geloof zijn Leven wordt en in hem leeft en hem doet leven!

Zó, geliefde toehoorders, wordt aan de uitverkoren zondaar de waarheid van Jezus' woord bij eigen ervaring heilrijk ontdekt! Zó vindt Gods volk achtereenvolgens dat drietal juwelen in Christus! Die paarden, die tot de schat van Gods kerk en kinderen behoren. O, dierbaar, o, zalig bezit!

En nu blijft het een gestadige les voor al Gods volk, om de waarde van deze juwelen meer en meer te waarderen en de Heere Jezus als zodanig door het geloof meer en meer te gebruiken!

Kom zingen we nu van Hem, Psalm 36 : 3.

TOEPASSING.

Het woord des Heeren uit onzen tekst bevat:

III. "Een ernstige roepstem".

En wanneer u mocht vragen, tot wie die roepstem komt, dan moet het antwoord zijn: "Tot allen, die onder de beademing van het evangelie leven, tot wie Jezus' woord kwam uit onze tekst. Ja, voor die allen, aan wie Jezus is aangewezen, als de Weg, de Waarheid en het Leven.

Wat die roepstem wil? Zij wil dat we nu ook gebruik zullen maken van deze Weg, dat we deze Weg door het geloof zullen betreden, dat we door Jezus Christus de Heere, tot de Vader zullen gaan, met verlaten van de wegen der zonde en des doods.

En vraagt u nu nog verder, met welk gevolg deze roepstem wordt uitgebracht, ach, daar moet het antwoord zijn, dat er duizenden zijn, die hun oren voor deze roepstem stoppen, die zich verachtelijk afwenden van deze weg. Duizenden hebben met die Vader niets op, zijn omtrent die Vader onverschillig, zijn een vijand van Hem. Duizenden menen zonder Hem wel gelukkig te kunnen zijn. Duizenden hebben liever de wereld hier, als het Vaderhuis hiernamaals, dienen liever de zonde, dan Hem. Duizenden weten niets beters te doen, dan die Vader, Die in de hemelen is, en de Weg Die tot Hem leidt, te lasteren en te bespotten. Zij vloeken Zijn heilige Naam, misbruiken Zijn heilige dag, tot een zonedag; achten Zijn weldaden gering; menen recht te hebben op hetgeen niet anders dan genadegiften zijn, zoals spijs en drank, kleed en deksel, wijsheid, moed en krachten. Zij lasteren Zijn volk, schelden hen voor huichelaars en dwepers, en doen Zijn knechten kwaad.

Wat zal dat slecht uitkomen, o, mens, die zo leeft en doet! Bedenkt dat het de mens gezet is eenmaal te sterven! En o, die dood kan zo spoedig u aantasten! Daarvoor

behoeft u niet ziek te zijn of een ongeluk te krijgen; houdt Hij uw adem in, dan sterft u. De kiemen van de dood draagt u in u. Ja, de voetstappen van de dood zijn achter u, worden bij zo menigeen gehoord in hun staan en gevoeld in hun pijn. En dan zal u begeren, dat Vaderhuis te bereiken, en dan die ontzettende kloof tussen u en een heilig God!

Dan zult u schreeuwen om genade, maar dan is het te laat, dan geen weg meer, dan geen stem meer, die u toeroept: "Dit is de weg: wandelt in dezelve en wordt behouden". Dan zal de duivel, die u hier liever diende dan God, u uitlachen en dan zult u tandenknarsend verzingen in het eeuwig, naar verderf. En dat, omdat u die Vader hebt veracht en Hem niet hebt gewild, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. Och, dat u dan nog heden mocht bedenken wat tot uw vrede is dienende, eer het besluit baart en het voor eeuwig te laat zou zijn!

Laat satan u nóóit wijsmaken, dat u te lang of te zwaar hebt gezondigd om van deze weg gebruik te maken en tot de Vader te gaan. Hij is de Vader der barmhartigheid en die door het geloof in deze weg tot Hem komen, die zal Hij geenszins afwijzen, al had u dan ook ál de zonden van Adams nageslacht alleen bedreven! Mocht de Heere u eens te sterk worden en u nopen om Hem te voet te vallen tot uw eeuwig behoud!

Er zijn anderen, wier toestand nog veel gevaarlijker is! Zij menen, dat het tussen hen en de Heere vrede is, dat zij met de Vader op een goede voet staan, dat zij op weg zijn naar het Vaderhuis, en ... het is louter zielsmisleiding, 't zal ook met hen voor eeuwig mislopen, tenzij er nog verandering kome! Zó was het met de Farizeeërs en Schriftgeleerden uit Jezus' dagen. Ach, die blinde mensen meenden op weg te zijn naar de hemel, zij roemden niet zo slecht te zijn dan andere mensen, hadden veel goede werken, gaven de tiende van alles, baden veel en lang, bouwden de synagogen enz. Helaas, zij meenden daardoor een gerechtigheid te bezitten voor God, hun uitwendige vroomheid was voor hen de weg, die hen ten hemel zou voeren. Zó leefden zij gelukkig en blij, in zichzelf zo rijk en verrijkt en meenden geen dings gebrek te hebben.

Maar toen de Heere Jezus kwam, en hun leerde, dat Hij de weg was, en er niemand tot de Vader kon komen dan door hem, toen hebben zij zich aan Hem geërgerd, hebben de handen aan Hem geslagen en ... hebben Hem aan een kruis opgehangen!

Zo zijn er nog, die menen door hun goede werken, stichtelijke levenswandel, milddadigheid, doop en belijdenis, ijveren voor de Heere, en wat dies meer zij, binnen te komen, en het zal zo verkeerd uitkomen! 't Zal ook met hen gaan, als met de Joden, die Jezus verwierpen ... de Heere heeft óók hen verworpen!

O mens, luistert nu nog naar de roepstem des Heeren, uit Zijn woord, waar dat woord u toeroept, dat er maar één Naam is, die onder de hemel is gegeven, waardoor wij zalig moeten worden; die ene Naam is "Jezus"!

Nog zijn er anderen, die menen geen vijanden van de Vader en van de Weg te zijn. Zij hebben kennis van Christus, hebben hoogachting voor de Heere, zij trachten te beoefenen al hetgeen Hij hun beval. Ja, zij doen hun best navolgers te zijn van Christus ... en toch zijn ze in de grond vijanden van God en Jezus! Wat komt dat openbaar, als men hen hun verdoemelijke staat en verlorenheid voorhoudt, en men hen de weg voorstelt, waarin Gods kinderen bij bevinding kennis krijgen en gebruik leren maken van deze enige weg tot hun zielsbehoud! Dat staat hen heel niet aan, de leraar, die deze bevindelijke weg predikt, verwerpen zij, en het volk, dat deze stukken kent en bespreekt noemen zij droefgeestig, en die bevinding der heiligen noemen zij mystiek.

Nee! Zij zijn in eigen schatting gelovigen; juichende gaan zij hun weg. "Het hoeft niet zo nauw", zeggen ze. En als de Heere het niet verhoedt, zullen zij te laat gewaar worden, dat de Heere het nog nauwer neemt, dan Zijn volk en knechten het hun hebben voorgesteld!

O mens, bedenkt dat er in de dag der dagen zoveel zullen zijn, die zullen zeggen, dat ze in Jezus' naam hebben gepredikt en vele krachten gedaan, zelfs duivelen hebben uitgeworpen, met Hem hebben gegeten en gedronken ... en tot wie Jezus zal zeggen: "Ga weg, Ik heb u nooit gekend!" Nóóit zijn ze door Jezus gekend, als degenen, die als armen en verlorenen in zichzelf, door het waarachtig zaligmakend geloof, van Hem leerden gebruik maken, als de enige Weg, de Waarheid en het Leven.

O geliefden, denkt om die dwaze maagden, die de deur op het nachtslot vonden, en hoort nog naar Jezus' roepstem: "Niet een iegelijk die zegt: "Heere, Heere!" Niet die deze weg weet en preekt en prijst, maar die deze weg bevindelijk leert kennen en gebruiken, die zal ingaan in het huis des Vaders". 't Zal toch zo vreeslijk wezen, te menen een wandelaar te zijn tot de Vader, die in de hemelen is, en dan te belanden bij de vader de duivel, die in de hel is!

Ook gij - bekommerde - moet ernstig naar Jezus' roepstem luisteren! O, ik weet, dat het Vaderhuis met zijn vele woningen uw hart heeft, en dat wel voornamelijk, omdat de Heere Zelf in dat Vaderhuis woont. Uw betrekking op dat lieve Wezen durft u niet loochenen. Immers, de betrekking op de Heere, die als een vrucht van de wedergeboorte in u is, openbaarde zichzelf in u? Of zegt eens: wat was bij u de drijfveer, dat u de wereld met al haar begeerlijkheden hebt verlaten? Waardoor zegde u uw oude vrienden, oude paden, misschien wel uw ouders, of bloedverwanten vaarwel? En waardoor bent u op weg getogen, naar een land, dat u niet kent en een volk, dat u misschien vroeger niet lijden mocht? Waarom gaat u nu naar die kerk, luistert u nu zo met aandacht en vermaak naar die leraar, waarvan u vroeger uzelf afkeerde? Is het alleen vrees voor de dood, of angst voor de hel die u drijft?

Immers nee! Al was er geen dood en geen hel, dan zou u toch niet meer anders willen leven dan nu. Neen, kind, het is die wonderlijke liefde Gods, die de drijfveer is van uw nieuwe leven en wandel! Het is die geheimzinnige onweerstaanbare trekking des Vaders, waardoor u op weg toog naar het Vaderhuis. Daarom is uw aangezicht reizend naar Jeruzalem. Of u in dat Vaderhuis eenmaal zal belanden? Zonder twijfel!

*Elk die, die Vader vreest, hoe klein hij zij of groot,
Wordt van die gunst, die weldaad deelgenoot.*

Maar, het zal niet gaan in de door u uitgedachte en goedgekeurde weg. Dat mag in 't eerst schijnen te zullen gaan, maar die weg loopt tenslotte vast, die weg wordt gesperd door die kloof, die wij u straks schetsten.

Er zijn er misschien wel hier, die dachten het ook, dat zij zó maar dóór zouden gaan naar de hemel, zó als lieve bekeerde mensen dat Vaderhuis zouden binnengaan, maar die nu tot hun bittere smart en teleurstelling, zich voor de onmogelijkheid zien geplaatst, die nu op die kloof zijn gestuit. O, als het eens waar was, dat u zó, in de door u uitgedachte weg naar de hemel kon doorgaan ... wat zou u vreemd staan te kijken in de hemel. U zou niet kunnen begrijpen, waarom er in de hemel zo'n ophef gemaakt wordt met een Lam dat geslacht is! U zou daar zien en horen, dat de hemelingen geen rust hebben, maar altijd weer en tot in eeuwigheid jubelen: "Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de lof en de dankzegging!" En: "Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed!" En:

"Wij zullen d' eerkroon dragen,

Door U, door U alleen om 't eeuwig welbehagen."

Zie, dat moet u op dat plekje, vóór die kloof leren, waarom de hemelingen zo druk zijn, om dat Lam eer en heerlijkheid te geven. Op dit plekje wordt geleerd, het lied van Mozes en het Lam. Hier moet u leren, dat u niet zalig, wordt in uw weg, maar dat u zalig wordt in de door God zelf uitgedachte weg. Dat u zalig wordt, ja, maar als een bankroetier! Dat u gerechtvaardigd wordt, maar als een goddeloze. Dat u dat Vaderhuis duizendmaal hebt verbeurd; dat u de hel en de dood duizendmaal waardig zijt, omdat ge uzelf tegen dat heilige Wezen hebt dood gezondigd.

Maar als u nu iets van deze lessen doorgeleerd hebt, door de Heilige Geest, als u daar een welgevallen krijgt in de straffen van uw ongerechtigheid als u daar de Heere in Zijn heilig recht om u te verdoemen kan billijken, ja als u alleen zulk een God, die Zijn deugden niet straffeloos laat krenken, lief krijgt, al kost het dan ook uw leven, en als u dan daar zult staan als een radeloze, die de voltrekking van zijn vonnis afwacht, die meent de genadeslag te krijgen, dán zult u tot uw eeuwige verwondering ontdekt krijgen, dat Jezus die Weg is. Dan zult u bij Geesteslicht zien, dat Hij door Zijn Goddelijke en menselijke natuur die twee oevers verbindt, dat Hij in de staat Zijner vernedering tot u reikte en in de staat Zijner verhoging, als Jakobs ladder tot de Heilige reikt. Ja, u zult zien en ervaren, dat Hij de Weg is, die u leidt van de zonde tot de heiligheid, van schuld tot vergiffenis, van toorn tot verzoening, van verloren tot behoud, van de hel tot de hemel, ja van satan tot God!

En o, als de Heere dan die kloof voor u tot een effen baan zal gemaakt hebben, en u in dat Vaderhuis zult zijn ingegaan, dan zult ook u dat Lam, dat geslacht is, ook voor u, eeuwig helpen grootmaken, dan zult u God danken, dat Hij u niet door liet gaan als een bekeerd mensje, maar dat Hij u door recht heeft verlost.

Ook gij - bevestigd volk - moet luisteren naar Jezus' woord uit onze tekst. "Ik ben de Weg". Dat toch hebt u ondervonden, toen u daar voor die kloof stond; geen uitzicht op redding meer zag; toen u dacht voor eeuwig te moeten verzinken in de poel des verderfs; toen u stellig meende, dat lieve Vaderhuis als een gevolg van uw vloekwaardigheid te moeten missen ... toen vielen de schellen van uw ogen, zag u de Heere Jezus en mocht u door een geschonken geloof door Hem tot de Vader geleid worden, en in Zijn ogen zijn als een die vrede vindt. Nu mag de Heere tot u zeggen, evenals tot Zijn discipelen: "De weg weet gij". En dan mag u daarop antwoorden: "Ja, Heere, die heeft U ons als de waarheid verklaart en geleerd!"

En nu, kind, gaat het achter Jezus en door Hem en over Hem naar het Vaderhuis met zijn vele woningen, waar niet meer wordt geweend, gezucht, geklaagd, getwist, maar enkel nog maar wordt genoten, geliefd, geloofd en gedankt. En elke dag gaan we een schrede nader tot dat eeuwig zalig verblijf! Zoekt nu in gedachten te houden, dat Jezus ook het Leven is, dat Hij de Bron van ons leven is. Hoe nodig is en blijft het uit deze Bron te putten. Houw geen bakken uit, die toch geen water houden. Ach, hoeveel gebeurd dat! Daarom bent u zo droog, zo dor, zo dodig! Mocht er een wederkeren zijn tot de Springader van geestelijk levens.

Bezie véél deze drie juwelen, die u in Christus bezit, opdat u Hem hoe langer hoe meer mag nodig hebben. Totdat u tenslotte in de hemel van zaligheid, vol heilige eerbied de kroon zal leggen aan de voeten van Hem, die ook voor u de Weg, de Waarheid en het Leven was en blijven zal tot in eeuwigheid! AMEN.

Nazang Psalm 77 :5.

3. DES HEEREN IN LEVEN EN STERVEN"

of:

"HET VOORRECHT EN HET LEVEN VAN GODS VOLK".

Voorzang: Psalm 135: 1 en 2

Lezen: Romeinen 14.

Gebed.

Zingen Psalm 119: 1 en 2.

Tekst: Romeinen 14:8:

" Want hetzij dat wij leven, wij leven de Heere, hetzij dat wij sterven, wij sterven de Heere. Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren".

Mijn geliefde toehoorders.

"Kiest u lieden wien gij dienen zult!" Zó, mijn geliefde toehoorders horen wij Jozua, en later ook Elia op de Karmel aan het volk van Israël toeroepen. Zij moesten kiezen wie zij wilden dienen.

Ook tot óns komt dit woord, ook wij moeten kiezen, wie wij willen en zullen dienen. Wij mogen kiezen uit twee! De keus staat tussen Christus en Belial, God en Baäl, de Heere en de Mammon. Uit dit tweetal mag u kiezen! U kunt ze niet beide kiezen. Dat willen er wel zeer veel doen, maar dat gaat niet, want er is geen gemeenschap tussen Christus en Belial, tussen Israëls Jehova en Baäl. Trouwens, de Heere Jezus heeft Zelf gezegd, dat niemand twee heren kan dienen.

En u moet kiezen! Er zijn er, die zouden wel beide willen verwerpen, maar dat gaat ook niet. Hier kan niemand neutraal zijn! Kiest u de Heere niet, dan kiest u Baäl!

U moet *heden* kiezen! "Kiest u heden wien gij dienen zult", zegt Jozua; morgen kan het te laat zijn.

Geliefde toehoorders, wie kiest u? Ach, hoeveel kiezen de Mammon, en hoeveel willen het halveren, Christus iets en Baäl iets. Juist als de Samaritanen, waarvan we lezen: "Zij vreesden den Heere, ook dienden zij hun goden". En dat zal zo slecht uitkomen, want al degenen, die de Heere verwerpen, zullen door de Heere verworpen worden.

Daarom, ach, mocht u nog heden kiezen, tégen de wereld, tégen de Mammon maar vóór de Heere en Zijn zalige dienst. Waar u dat in oprechtheid doen mocht, daar zou u van deze keus nooit berouw hebben. Deze keus wordt met volle recht "de onberouwelijke" keus genoemd. Er zijn er duizenden, die een keus doen, die hun in alle eeuwigheid wel zal rouwen.

Toch zijn er ook, al zijn het er niet veel, die de goede keus doen, die de Heere kiezen, die met hart en ziel zeggen: *"Wij zijn des Heeren in leven en sterven."*

Tot dit volk richt de apostel het woord in ons tekstkapittel. Hij roept de broeders van de gemeente op om zich broederlijk te gedragen omtrent de zwakken in het geloof, welke zich onder hen bevinden. Hij noemt twee verschilpunten, die bestonden tussen de zwakken en de sterken in de genade. Het een ging over het eten van vlees en het drinken van wijn. De een, de apostel rekent hem onder de sterken, geloofde, dat men alles eten mag, dat geen spijs hinderlijk is in het dienen van de Heere. Maar de zwakken in het geloof hadden gewetensbezwaar tegen het eten van vlees en het

drinken van wijn, zij vreesden zich daarmee te zullen verontreinigen en aten daarom eenvoudige moeskruiden. Nu wilde de apostel, dat men elkander daarom niet zou verachten. (Rom. 14 :2-4)

Dan was er nog een ander geschilpunt! De een, die bij de zwakken wordt gerekend, achtte de ene dag boven de andere dag, maar de sterkeren in de genade achtten alle dagen gelijk. Niet, alsof de sterken de dag des Heeren niet achtten, zij wilden juist alle dagen sabbatsfeest. Dus de sterken deden niet als zovelen, die van de zondag een zonedag of een werkdag maken; juist omgekeerd! Zij wilden de werkdagen ook tot zondagen verheffen in die zin, zoals onze catechismus het zegt in antwoord 103: "*dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, de Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo de eeuwige sabbat in dit leven aanvange*".

Nu toehoorders, wij zijn het met de sterken eens! Wat is dat een zalige tijd voor de ziel, als het alle dag sabbat is, als er zulk een zalig nabij-leven is, dat men onder zijn werk in de kerk is! Wel kind, wie zou het niet begeren, dat geheel ons leven een enige Christelijke feestdag was? Helaas, nu kan dat in deze bedeling der genade niet! Gelukkig, dat de Heere ons één dag van de zeven gegeven heeft, die wij bijzonder mogen besteden tot heil voor onze ziel. *En dat wij op die rustdag bijzonder tot de gemeente Gods naarstig komen om Gods Woord te horen, de sacramenten te gebruiken, God de Heere openlijk aan te roepen, en de armen Christelijke handreiking te doen.* Dat dit goed en zoet is, daarin zijn zwakken en sterken het wel van harte eens, dunkt ons!

En voorts wekt de apostel op tot verdraagzaamheid ook in dit stuk. "Wan", zo zegt de apostel in vers 7: "niemand van ons leeft zichzelf en niemand sterft zichzelf". En dan spreekt hij in onze tekst van het geluk van Gods volk, zeggend: "*Want hetzij dat wij leven, wij leven den Heere, hetzij dat wij sterven, wij sterven den Heere, hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren*".

Wij zouden dus kunnen schrijven boven hetgeen wij te zeggen hebben:

"DES HEEREN IN LEVEN EN STERVEN" of:

"HET VOORRECHT EN HET LEVEN VAN GODS VOLK".

1. Een onschatbare weldaad.

2. Een betamelijk gedrag.

Dit zijn de twee hoofdzaken, waarbij we u wensen te bepalen en daarna met een woord van toepassing eindigen.

Mocht Hij, Wiens wij zijn in leven en sterven, ons goed en nabij zijn in spreken en horen, tot Zijn eer en ons heil. Dat zij zo!

1. Een onschatbare weldaad!

Zo mogen wij zeker wel noemen, hetgeen de apostel in onze tekst uitdrukt met de woorden: "Wij zijn des Heeren!" Vragen we maar in de eerste plaats, wie die "wij" zijn. "Wij zijn des Heeren", zegt de apostel. Wie zijn dat?

(1) Het antwoord op die vraag moet zijn: "Het is in de eerste plaats de man, die hier spreekt, de apostel Paulus! Maar hij noemt zichzelf niet alléén, het is niet "ik", maar "wij" zijn des Heeren. Hij sluit daarbij in die Romeinen, aan wien hij deze brief richtte, die even dierbaar geloof deelachtig waren als hij, en wel de zwakken, die nog moeskruiden aten, even zowel als de sterken in het geloof! (Dat doet zo aangenaam aan, als de sterken ook de zwakken meenemen)

Toch, dat "wij" strekt zich véél verder uit, dan de gelovigen onder de Romeinen! Al degenen, die even dierbaar geloof deelachtig zijn als Paulus uit Jood en Heiden, zijn des Heeren! Wilt u weten wie het zijn?

Het is dat, door de goddelozen en de vrome wereld, zozeer verachte volkje. De een noemt hen "huichelaars", de ander overdrijvers; een pest, aller afschrapsel zijn ze genoemd. Toch hebben ze ook lieve namen. Ze heten geliefde kinderen Gods. Christus schaamt zich niet hen Zijn broeders te noemen. Ja, zij heten wel medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods. Hoe ze zichzelf noemen? Zij noemen zichzelf "de grootste der zondaren en de minste der heiligen". Ja, ... dat durven zij alleen dikwijls nog niet eens te zeggen!

(2) En vraagt nu eens in de tweede plaats, van wie zij zijn, wie zij toebehoren. Zij zijn "des Heeren", zegt de apostel.

De Heere! Het is dat majestueuze en volzalige Godswezen, voor Wiens aangezicht duizendmaal duizenden van heilige troongeesten het aangezicht bedekken, vanwege Zijn majesteit en de glans van Zijn heerlijkheid.

De Heere! Dat is Hij, Die hemel, aarde en zee op een wenk van Zijn almachtige wil tot aanzijn riep, van Wie we dan ook zingen:

*"Zijn' is de zee; z' is door Zijn kracht
Met al het droge voortgebracht.
't Moet alles naar Zijn wetten horen."*

De Heere! Dat is de Vader, die de Bron en Oorsprong is van alles wat was, is en er zijn zal; uit Wie en door Wie en tot Wie alle dingen zijn.

De Heere! Dat is ook die dierbare Heere Jezus Christus! Ja, het wil ons voorkomen, dat wij hier juist aan Hem, te denken hebben, omdat de apostel ons juist op Hem wijst, in het vers, dat op ons tekstvers volgt, zeggend, *dat Christus hiertoe gestorven en opgewekt is.*

Maar van welk een onschatbare weldaad is hier dan sprake! Het is toch, alsof de apostel met heilige trots zegt: "Wij, zwakken en sterken in het geloof, wij zijn het, eigendom, wij behoren tot de kroonjuwelen van die allerbeminnelijkste, alldierbaarste en allergenadigst Heere en Koning Jezus!

Wel, geliefde toehoorders, wat ongelukkig als een mens aan zichzelf is overgelaten, wat is het een ramp een lijfeigene te zijn van een tiran! Wat een onuitsprekelijk voorrecht bezit dan toch Gods volk, die mogen zeggen: "Wij zijn des Heeren! Wij behoren aan die dienenswaardige Heere Jezus. Ja, wij zijn leden van Zijn lichaam, wij behoren Hem, zoals de ranken aan de wijnstok. Ja, zoals de bruid aan haar bruidegom!

(3) Dan rijst er vanzelf een derde vraag op; ze is deze: "Hoe zijn zij de Zijnen geworden?" Immers, van nature zijn wij niet des Heeren. Dan zijn we van onszelf, althans, dat meent de mens, dat denkt hij, dat zegt hij. "Wij zijn vrij!" Zo roept hij triomfantelijk uit. Geen God en geen meester, dát is het ideaal van de mens!

Toch heeft de mens, ook de natuurlijke mens, een meester, maar het is een tiran, het is satan! Diens eigendom zijn zij geworden door de bondsbreuk en de zonde. Satan heeft het immers in het paradijs van ons gewonnen. En, zoals de apostel Petrus in 2 Petrus 2:19 zegt: "Van wien iemand overwonnen is, die is hij ook tot een dienstknecht gemaakt." Dus heeft satan een recht op de mens, en hij lacht er mee, als de mens jubelt: "Geen God en geen meester." Dan zegt satan in zijn hart: "Dat zullen we straks eens zien, of je zonder meester bent!"

En wat wij daar zeiden, gold ook ons, ook de apostel Paulus en zijn geestverwanten, ook zij waren eertijds des duivels! En dat bleek wel uit zijn en ons leven! O, ... wat was die apostel, toen hij nog Saul van Tarsis heette een verwoede vijand van Jezus en Zijn volk; als een bloedhond zocht hij hen te verslinden!

En bleek het ook niet uit óns gedrag, dat wij satans eigendom waren? Zei de Heere ook van ons niet naar waarheid: "Gij zijt uit den vader de duivel, en wilt de begeerte uws vaders doen"?

U zult dan andermaal vragen: "Hoe zijn zij dan Christus' eigendom geworden?"

Dan moet geantwoord worden:

- Ten eerste door verkiezing! Van alle eeuwigheid heeft de Vader, naar Zijn vrijmachtig welbehagen, Zich een volk ten leven verkoren. En dáár ligt nu de grond van zalig worden voor Paulus en al zijn geestverwanten. "Ik wil!" Zegt de Heere, en zij moeten! Wég dan met die zogenaamde vrije wil!
- Ten tweede werden zij des Heeren door gift van de Vader aan de Zoon! Daarom zegt de Heere Jezus: "Zij waren de Uwe en Gij hebt mij dezelve gegeven." (Joh. 17:6) Zij zijn Hem van de Vader gegeven tot een loon op Zijn borgwerk. Een treurig loon, zulk een hoop ellendige zondeslaven, waaronder hoeren en tollenaars, dieven en moordenaars, Rachab's en Manasse's, mensen met zeven duivelen beziel en gekruiste moordenaars! Ja, toehoorders ... 't is een armzalig hoopke volks! Of Jezus hen als een loon wilde aanvaarden? O, kind! Hij was er zó blijde mee, dat Hij uitriep: "De snoeren zijn Mij in lieflijke plaatsen gevallen, ja, een schone erfenis is mij geworden". Zie maar Psalm 16:6, dat is een Messiaanse Psalm; daarin spreekt Christus.
- Zij werden de Zijnen in de derde plaats door koping! Immers, wij hoorden reeds, dat satan een recht op hen had, en zij waren schuldenaars aan de wet, en de wrake Gods liet hen niet leven; zouden zij de Zijnen zijn, dan moest Hij een losprijs opbrengen, dan moest Hij ze kopen! En dat deed Hij. O, volk, Hij heeft ons zó lief, dat Hem geen prijs te hoog was. Duur zijn we dan ook gekocht. Zijn leven en bloed heeft Hij voor ons gegeven. Hij heeft Zichzelf voor ons laten honen, bespotten, beledigen, bespuwen, binden, veroordelen, kruisigen en doden. En dat voor dezulken, die dat alles Hem mede aangedaan hebben. Zie toehoorders, dat is liefde! Dat is vrijwillig liefhebben!
- In de vierde plaats werden zij de Zijnen door verlossing! Immers, wel heeft Jezus nu een wettig recht op Zijn volk, maar zij waren in de macht des satans, die wilde ons niet kwijt en het was ons goed des duivels te blijven. Zijn zondediens beviel ons héél goed, en wij wilden niet, dat Jezus Koning over ons zou zijn. Zullen zij dus de Zijnen zijn, dan moet Hij hen stuk voor stuk verlossen. En dat doet Hij dan ook! Hij ontnemt de tiran zijn vangst; zie maar Jesaja 49 : 25. En ook Jeremia roept uit: "De Heere heeft Jakob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgene, die sterker was dan hij" (Jeremia 31 : 11). Daarom is Zijn naam dan ook Verlosser.
- In de vijfde plaats zijn zij de Zijnen, doordat ze Hem gekozen hebben! De Heere wil niet anders dan vrijwilligers. Daarom al is het dat Hij hen als onwilligen trekt ... zij blijven niet afkerig van Hem. Hij stort zoveel liefde in hun ziel uit, dat ze zich vrijwillig met hun gehele hart aan Hem overgeven en Hem kiezen tot hun Heer en Meester. Zij laten zich geheel vrijwillig het oor doorboren, ten teken dat ze vrijwillig verkiezen eeuwig met ziel en lichaam Hem toe te behoren.
- Ten zesde en ten laatste zijn zij de Zijnen door ondertrouw. In Hoséa 2:18 zegt de Heere: "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid". En in Ezech. 16:8 zegt de

Heere: "Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, en gij wordt mijne". En zo zijn ze nu Zijn kinderen, Zijn huisknechten en dienstmaagden. En dat zijn ze, terwijl ze hier in de wereld leven, en dat zijn ze ook als zij sterven. *In leven en sterven des Heeren.*

(4) Des Heeren eigendom te zijn, noemden we een onschatbare weldaad! Vraagt toch eens ten vierde, welke voorrechten daaruit voortvloeien.

- Omdat zij des Heeren zijn, worden zij ook door de Heere verzorgd! Iedere goede man zorgt voor zijn vrouw, iedere goede vader zorgt voor zijn kind, iedere goede meester zorgt voor zijn knecht en iedere herder voor zijn schapen. En zou de Heere dan niet voor de Zijnen zorgen? Van alle lichamelijke en geestelijke nooddrift voorziet Hij de Zijnen! Neen, Hij geeft niet alles wat wij wensen of menen nodig te hebben. Maar voor hetgeen u werkelijk nodig hebt, kunt ge u gerust op Jezus verlaten; laat het maar op Hem aankomen! Ja, werpt al uw bekommernissen op Hem, want Hij zorgt voor u (1 Petrus 1 : 5). Of heeft het u aan iets ontbroken?
 - Wezen, heeft Hij niet meer dan een vader gezorgd?
 - Weduwen, heeft Hij niet meer dan uw man voor u gezorgd?
 - Armen, was Hij niet uw Kassier? Nu, die verzorging rekent de Heere Zich ten plicht, omdat u de Zijnen bent!

- Omdat u de Zijnen bent, daarom bewaart en bewaakt Hij u! En dat zo nauwkeurig! Als het zwart van een oogappel! En hoe heeft de Schepper voor onze oogappels gezorgd, door ze te plaatsen in benen kassen en van luiken, wimpers en wenkbrauwen te voorzien! Nu, zó bewaakt en bewaart de Heere ook de Zijnen tegen het kwaad van boven, van voren en van rondom. *Die dan ook één van die kleinen, die in Hem geloven, ergert; het ware hem nutter, dat er een molensteen aan zijn hals was gedaan en hij in de diepte der zee was geworpen.* Dát zegt de Heere Zelf! En de apostel Petrus zegt van dat volk, dat zij in de kracht Gods bewaard worden, tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in den laatsten tijd. (1 Petrus 1:5)

- Ja, tenslotte, omdat ze de Zijnen zijn geeft Hij hun straks het eeuwige leven! Natuurlijk, de Heere teelt Zijn kinderen niet om ze hier in dit Mesech te laten, maar Hij teelt ze voor Zijn huis. Zo ook ondertrouwde Hij Zijn bruid niet, om ze in de woestijn, van deze wereld, als een weduwe te laten omdolen, maar om ze op te nemen in Zijn paleis. Daarom sprak Hij, toen Hij deze wereld verliet: *"In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen. Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer ik u plaats zal bereid hebben, zo kom ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben."* (Joh. 14 :2 en 3)
 Wel, kind van God, laat dan vrij de duivel, de wereld, zonde, dood en hel woeden; zeg vrij: *"Wij hebben met u niets te maken, want: "wij zijn des Heeren!"*

Nu is er ook een keerzijde aan deze zaak; en die is, dat wij, die des Heeren eigendom zijn, nu ook *voor de Heere leven en sterven.*

Dat leidt ons tot onze tweede gedachte.

2. Een betamelijk gedrag.

De apostel spreekt van: *den Heere te leven en den Heere te sterven.* Wat is het, voor

de Heere te leven? Alle Godzalige oudvaders zijn het er over eens, dat de Heere te leven betekent:

1. Dat wij onszelf geheel aan de Heere Jezus wijden! Dát deden wij vroeger niet. Toen hadden wij een anderen meester, toen dienden wij ons eigen "ik"; wij dienden, evenals de Romeinen, aan wien Paulus schreef, de afgoden, al deden wij het niet op dezelfde wijze als die heidenen.

Ach nee, wij waren niet des Heeren eigendom en wij dienden Hem ook niet. Wij dienden de wereld, de zonde; wij dienden ons vlees, ook al braken wij niet door in de zonden, al noemden anderen ons braaf, misschien wel vroom, ach, al onze braafheid en vroomheid en gemaakte nederigheid was niet anders als dienen en leven van onszelf, en niet voor den Heere. Het was alles aan de buitenkant, alles vorm, een schone schijn misschien, maar van binnen heerste de dood, er waren dikwijls zeven gruwelen in ons hart! De Heere noemt zulken witgepleisterde graven, van buiten een schone schijn, van binnen alles walgelijk, *hard, koud, dood*. En, ach, wat was er een offeren aan eigengaren en roken aan eigen netten, d.w.z., dat wij de weldaden, die wij genoten, als spijs en drank, kleren en deksel, wijsheid en kracht, aan onszelf weten. Dat heb ik! Dat weet ik! Dat deed ik! Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb? Zie, dat is voor zichzelf leven! Dat doet nu de wereld nog.

Bij het kind van God is dat nu uit; althans in beginsel, dat is de vrucht der wedergeboorte; nu leven zij voor den Heere.

Waar dat nu in bestaat?

- Ten eerste. Dat wij Hem erkennen als onze Gebieder, Die wij in alles zoeken te gehoorzamen, Wiens wil onze hoogste wet is. Dat wij gedurig vragen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?" O, zalig leven! Voor de Heere te mogen leven; niets te doen, of in alles eerst te hebben gevraagd of het des Heeren alleen wijze en heilige wil is. Als een gehoorzaam kind in alles de Heere welbehaaglijk te mogen zijn. Zoals een goede vrouw zich aan haar man, also onszelf geheel aan de Heere te wijden. *In alles de Heere welbehagelijk te mogen dienen met eerbied en godvruchtigheid!* (Hebr. 12:28)
 - En dan daarbij, Hem te erkennen als onze Meester, Die ons werk en gedrag beoordeelt. Aan Wiens oordeel ons dan ook alles is gelegen, terwijl het oordeel van een ander of van onszelf ons in het minst niet raakt, zoals de apostel dat zo duidelijk zegt in 1 Korinthe 4:3: "Doch mij is 't voor 't minst, dat ik van ulieden geoordeeld worde, of van een menselijk oordeel; ja ik oordeel ook mijzelven niet", en vers 4: "die mij oordeelt is de Heere". Evenals het vogeltje, dat lustig zit te zingen en zich er niet aan stoort, wat men van zijn klanken zegt, omdat het niet zingt voor de kritiek, maar om zijn Schepper te verheerlijken, Die het zijn stem gegeven heeft. Maar dan is ook nodig, dat wij weten, dat hetgeen wij doen of laten, de wil van God is en gegrond is in Zijn Woord.
 - In de derde plaats is dit de Heere te leven, dat wij Hem erkennen als de Bron en de Gever van alle goed, uit Wiens milde en genadige hand wij al het goede ontvangen, wat we tot het leven en de gelukzaligheid van node hebben. 'n Zoet leven, zo uit de hand te leven van Hem Wiens wij zijn en toebehoren!
- *Den Heere te leven!* Dat deed Job toen hij sprak: "Zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen?" Geliefde toehoorders, dat is genade, als wij zowel het kwade als het goede van God willen ontvangen!

- *Den Heere te leven!* Dat deed Asaf, als hij zei: "Mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen en mijn vertrouwen te stellen op de Heere Heere." (Psalm 73)
- *Den Heere te leven!* Dat deed Jozef, toen hij die verleidster van zich slingerde, met de woorden: "Zou ik een zó groot kwaad doen en zondigen tegen God?"
- *Den Heere te leven!* Dat deed ook Aäron, als hij zweeg, toen God zijn beide zonen doodde, omdat zij vreemd vuur op Zijn altaar brachten.
- *Den Heere te leven!* Dat deed ook David, als hij in heilige verlegenheid uitroept, met het oog op Gods weldaden: "Wat zal ik den Heere vergelden voor al Zijne weldaden aan mij bewezen?" (Psalm 116:12)

Ziet, toehoorders, die nu zó leven, die mogen en kunnen naar waarheid zeggen: "*Hetzij dat wij leven, wij leven den Heere*".

2. En wat is nu *den Heere sterven*?

Dat is, dat wij ook de Heere met ons sterven verheerlijken! Of dat kan, of wij ook met ons sterven de Heere kunnen verheerlijken?

Ons antwoord op die vraag is: "Gewis, zeker!"

Er zijn er duizenden, die met hun dood God verheerlijkt hebben. Van de apostel Petrus kwam de Heere Jezus het zelfs voor Zijn hemelvaart te voorspellen, dat hij met zijn sterven de Heere zou verheerlijken. En dat is ook geschied, zoals de ongewijde geschiedschrijvers berichten, dat hij gekruisigd is en wel op eigen verzoek met het hoofd naar beneden, omdat hij zich niet waardig achtte, eveneens aan het kruis te hangen als zijn lieve Meester.

En de apostel Paulus verwachtte het, dat hij met zijn sterven de Heere zou verheerlijken: Filipp. 1:20 "Christus zal groot gemaakt worden in mijn lichaam, hetzij door het leven, hetzij door de dood. Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin". En zo is het ook geschied, toen het zwaard van keizer Nero een einde aan zijn aardse loopbaan maakte.

En niet alleen deze twee, maar duizenden en tienduizenden hebben de Heere in hun sterven verheerlijkt, door de marteldood te ondergaan, en dus voor den Heere te sterven. Toch zou men wel de marteldood kunnen ondergaan en toch niet in de Heere sterven. Daarentegen kunnen wij wel in de Heere sterven, al is het niet op een schavot of aan een galg.

- (1) Wij verheerlijken Hem, om maar iets te noemen, *als wij verenigd mogen zijn met de tijd, waarop de Heere ons weg wil nemen*, hetzij in onze jeugd, óf in de grijze ouderdom, óf in de bloei van het leven. Niet alzo, alsof dat ons een onverschillige zaak zou moeten of mogen zijn; o, nee! De Heere hechtte Zijn goedkeuring aan Hiskia's smeken, om verlenging van zijn leven, door er vijftien jaar aan toe te voegen. Een makkelijk leven geeft het, en Godverheerlijkend is het, als we de tijd van ons sterven aan de Heere kunnen overlaten, zoals Paulus. Hij werd van twee gedrongen. Sterven was voor hem voordelig, te blijven leven was voor Gods kerk beter. En wat koos hij? Hij koos niets, hij gaf het aan de Heere over. Kind, de Heere geve u genade om ook zo te mogen doen, dat geeft rust voor het gemoed!
- (2) *Voor den Heere te sterven*, het zegt, *zo verenigd te zijn met de oorzaak van onze dood*, aan welke ziekte of door welk ongeluk Hij ons thuis wil halen! Dat is ook genade, als wij dat doen kunnen en mogen. Wij zouden het de Heere dikwijls graag voorschrijven, hoe en waaraan Hij ons moest laten sterven. En toch is het zo makkelijk en zo Godverheerlijkend als men het in Zijn hand kan laten rusten.

Dat heb ik zelf ondervonden! Of ik sliep of waakte weet ik niet, maar ik bevond mij eens in de geest in een galerij, waarin alle soorten dood, waaraan mensen sterven, rondom aan de wanden stonden geschaard. Toen hoorde ik mij toeroepen, dat ik kiezen mocht, welke dood ik sterven wilde. Ik ben aan het uitzoeken gegaan, maar ik kon geen dood vinden, waaraan ik wilde sterven. De een duurde zo lang, de ander te kort, die was weer te pijnlijk. En trouwens, ik vond de dood zo onnatuurlijk; God heeft ook de dood niet geschapen, hij is er gekomen als een gevolg van de zonde.

En nu weten wij wel, dat Gods kind niet meer sterft als een gevolg van de zonde (immers, Christus verslond zijn dood), maar alleen, omdat het Gods welbehagen is, om Zijn kinderen door het poortje des doods naar het Vaderhuis te halen. 't Had ook anders gekund; 't had ook zonder sterven gekund, evenals Henoeh en Elia, die zonder te sterven ten hemel werden opgenomen. En dat zou ook ons meer naar de zin zijn geweest, zoals de apostel Paulus zegt 2 Kor. 5:4, dat wij niet willen ontkleed maar overkleed worden, d.w.z. niet langs de weg des doods, maar dat wij zonder ons aardse reiskleed, dat is ons lichaam, afleggen, naar de heerlijkheid zouden willen gaan. Maar dat gaat nu niet; wij moeten de poort des doods door! Maar welke dood? Wij konden geen dood vinden, die wij wilden sterven; en toen mochten wij het in de hand des Heeren overgeven en de Heere voor ons laten zorgen. Wat gaf dat een gemak! (Jammer, dat ons dwaas en eigenlievend vlees daar telkens weer wat op af te dingen heeft, en met verzoeken tot de Heere gaat, of Hij wil zorgen, dat het niet zo erg pijnlijk, niet zo benauwd en vooral niet in het donker zal gaan)

- (3) *Den Heere te sterven!* Dat mocht Jakob doen! Toen de dood zijn sponde betrad, riep hij uit: "Op Uwe zaligheid wacht ik, o Heere!" Den Heere te sterven, *dat is, zo gerust onze ziel aan onze getrouwen Schepper aan te bevelen.* Het is met Paulus te mogen zeggen: "Ik heb de goeden strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal." (2 Tim. 4 :7 en 8)
- (4) Ja, nog eens: *den Heere te sterven*, het is, zo verzekerd te zijn, dat onze ziel, bij het uitblazen van de laatste adem, van stonde aan tot Christus in de heerlijkheid zal opgenomen worden!
- (5) Tenslotte, dat wij ons verzekerd houden, dat ons vlees zal rusten in hope, tot de morgen van de jongste dag, om dan weer met de ziel verenigd, God eeuwig te leven, te lieven en te loven.

Kom, laat ons daarvan zingen Psalm 16 : 5 en 6.

TOEPASSING.

Geliefde toehoorders.

Wij hebben u met enkele woorden geschetst, wat het is, voor de Heere te leven. Leg daar uw leven nu eens bij! Wijdt u uzelf met al uw krachten en wijsheid en vermogen aan de Heere? Erkent u Hem als uw Gebieder en komt dat openbaar in de vrucht van uw leven? Kan men het aan uw doen en laten bemerken, dat Zijn wil uw hoogste wet

is? En erkent u de Heere als uw Rechter, Die uw werk en gedrag oordeelt, en is aan Zijn oordeel, voor u alles gelegen? En is er bij u een erkennen van de Heere als de Bron en Gever van al de weldaden, die u geniet?

Ach, mijn onbekeerde reisgenoot, wat is het dan duidelijk, dat u niet voor de Heere leeft, niet naar Zijn wil, niet tot Zijn eer; maar dat u nog leeft naar uw goeddunken, in uw eigen gekozen wegen. Met sprekende daden zegt u: "Wie is de Heere, wiens stem ik zou gehoorzaam zijn?" Het is een duidelijk bewijs, dat u dan ook niet het eigendom des Heeren bent, dat u Hem niet toebehoort! U bent nog de lijfeigene, de dienaar van een ander. En nu zijn er maar twee heren: Christus en satan. Behoort u niet aan Christus, dan behoort u aan die tiran. En vindt u dat niet ontzettend, een lijfeigene van de duivel te zijn? Daar moet u eens even uw gedachte bij stilhouden en eens in uw hart zeggen: "Ik ben een eigendom en een dienaar van de duivel!" U kunt uzelf geen groter ongeluk indenken, dan dit! En als daar nu geen verandering in komt, dan zult u ook niet in de Heere sterven!

Het is waar, er zijn er duizenden, die dat wensen, die met Bileam zeggen: "Mijn ziel sterve de dood der oprechten en mijn uiterste zij gelijk het zijne!" (Numeri 23:10) Maar Bileam is niet de dood der oprechten gestorven, maar de dood van een goddeloze, van een vervloekte; hij is gestorven, niet met Gods volk, maar in de strijd tegen Gods volk, volgens Jozua 13 : 22. Bileam heeft zich vergist, toen hij meende, dat men zijn leven aan de zonde, aan de wereld, aan satan kan wijden en toch in de Heere sterven. En duizenden vergisten zich reeds met hem!

Misschien zult u wijzen op de gekruiste moordenaar, aan wie Jezus het paradijs toezegt. Zeker, maar dat is dan ook het enige voorbeeld in geheel de Bijbel van iemand die nog ter elfder ure bekeerd werd. En het is een troost dat het er staat, het is een bewijs, dat het nog niet te laat is voor u, die reeds naar het graf neigt. Maar het is roekeloos, ja, goddeloos, om het op de elfde ure te laten aankomen, daar het toch een stelregel is, dat men sterft, zo men geleefd heeft, en maait, wat men gezaaid heeft.

O, bedenk het toch, dat hij die niet voor de Heere leeft, in de Heere ook niet zal sterven! Sterven! Ja, dat moet gebeuren, ... maar toch niet kunnen! O, ontzettend! En dan stervend aan uw heer, aan satan uitgeleverd worden, opdat hij in eeuwigheid met u doet, naar zijn satanisch welgevallen. Dan zult u het in de hel eeuwig betreuren, dat u voor uzelf geleefd hebt en gestorven bent! Mocht u dat nog zoeken te ontgaan!

Of er voor u nog ontkoming is? Gewis en zeker! De Heere Jezus staat nog met uitgestrekte armen; Hij roept u nog toe: "Wend u naar Mij toe, word behouden, want ik ben God en niemand meer". Ja, Hij roept u nog toe: "Bekeert u, want waarom zoudt gij sterven en verloren gaan?" Ja, Hij zendt nog Zijn gezanten, die u van Zijnentwege bidden, alsof Christus door hen bade, om u met God te laten verzoenen. En zal dat alles tevergeefs zijn? O, leer nog tot Hem gaan; smeeek Hem om Zijn Geest, opdat voor de Heere te leven uw lust mocht worden; dan zou uw sterven eenmaal zeker gewin zijn! Daartoe verlene de Heere u Zijn genade, om nog heden te kiezen met Jozua: *"Ik en mijn huis: wij zullen den Heere dienen!"*

Dat is toch uw keus, kleinen in de genade!

Wij zijn des Heeren, dat durft u nog maar niet zo luid te zeggen. Ja, als het eens makkelijk is van binnen, als er eens een uitgang des harten tot de Heere mag zijn, als Zijn gevoelige genade uw hart streelt, dán is het misschien wel eens over uw lippen gekomen: *"Mijn Liefste is de mijne!"* Maar of u de Zijne zijt? Dat durft u zo niet

zeggen. De Heere zal het u Zélf leren; het zal makkelijker gaan, als u de grond niet zo veel meer zoekt in uw zoete gestalte, maar in de Heere Zelf.

En nu, volk des Heeren, die in bewustheid des harten weet, het eigendom des Heeren te zijn ... wat behoorden wij de Heere te leven, als wij zien, met welk een dure prijs wij zijn gekocht, en welk een arbeid de Heere gehad heeft om ons uit satans klauw te verlossen! *Den Heere te leven en te sterven*, dat is ook onze lust, daartoe heeft de Heere ons bewerkt door Zijn Geest en hebben wij mogen kiezen als Jozua en als Mozes, die zo heel anders kozen dan Bileam. Mozes koos liever met Gods volk kwalijk gehandeld te worden, dan de schatten van Egypte, want hij zag op de vergelding des loons. Die wilde met Gods volk sterven en erven, maar óók leven en verdrukt worden. Dát is de keus van ieder, die uit God geboren is.

Voor de Heere te leven! Is dat nu ook onze praktijk? In beginsel zeker, anders waren we nog in onze zonden. Toch! ... Wat ontbreekt er vaak nog veel aan; nietwaar? Wat leven we nog veel voor onszelf. Nog zoveel leven wij naar eigen zin en wil en lust en vermaak. Wat zoeken wij het de wereld nog veel naar de zin te maken, alsof wij aan die wereld verantwoording verschuldigd zijn. En wat is er nog dikwijls een onvergenoegdheid met 's Heeren weg en leiding en bedoeling; vooral als het tegen ons vlees ingaat, als wij moeten missen, als de Heere ons ontnemt, wat we niet kwijt willen en Hij met ons een weg gaat, die wij niet in willen. Och, wat zijn we nog weinig Christus gelijkvormig, Wiens spijs het was, om te doen de wil desgenen die Hem gezonden had!

En zou het niet komen, omdat er zo weinig gezien wordt van dat "*voor de Heere te sterven*"? Dat de dood voor zo menig kind van God zo bang is? Dat ze aan de dood niet durven denken? Een oud spreekwoord zegt: "Een nauw leven geeft een ruim sterven". Lere de Heere ons door genade de wereld en de zonden en ons eigen "ik" af te sterven, opdat wij meer Gode mochten leven.

Wij hebben recht om die genade van de Heere af te bidden, ja, te eisen; want wij zijn des Heeren en wij blijven des Heeren, ook in al onze gebreken. En wat is dat een lieve wetenschap; dat we des Heeren zijn en blijven. Dat is, volgens de Catechismus, antwoord 1, *des Christens enige, maar ook algenoegzame troost in leven en sterven*. Ja, *onze troost*, bij alles wat ons overkomt in dit leven, en straks, als de dood komt, niet als een vijand, niet als een wrede tiran, maar als een bode des vredes, als Vaders dienaar, om Zijn kind thuis te halen.

Geve de Heere ons dan altijd genade, om te mogen zeggen: "*Hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven; wij zijn des Heeren.*" Maar ook om deze belijdenis met een Godverheerlijkend leven te bevestigen.

AMEN!

Nazang: Psalm 56:6.

4. DE MET BLIJDSCAP REIZENDE MOORMAN.

Voorzang: Psalm 68: 15.
 Lezen: Hand. 8: 26-einde.
 Gebed.
 Zingen: Psalm 42: 1, 2.

Tekst: Handelingen 8: 39b

" Want hij reisde zijn weg met blijdschap."

Geliefde toehoorders.

Het was een ontzaglijk moment toen Noach van zijn wijn ontwaakte en een profetische vloek uitsprak over zijn zoon Cham, ter oorzaak, dat hij zijn vader bespot had, zeggend: "Vervloekt zij Kanaän; een knecht van de knechten zij hij zijn broederen." Deze vloek werkt nog door tot op deze dag toe. Immers uit Cham zijn de negers, de zwarten voortgekomen. En zie nu maar op de wereld, overal zijn de zwarten nog de knechten van de nakomelingen van Sem en Jafeth.

Toch liet de Heere het zelfs al onder het Oude Verbond aankondigen, dat door het borgwerk van Christus ook deze vloek zou worden opgeheven en de scheidsmuur, die de nakomelingen van Cham van de gunstelingen des Heeren scheidde, zou worden weggenomen, zodat ook de Moren zouden delen in het heil des Heeren.

*Egypte zou met Morenland,
 Tot God verheffen hart en hand,
 Den God van onze vaad'ren.*

Ja, de Kerk zou eenmaal zingen:

*De Filistijn, de Tyriër, de Moren,
 Zijn binnen u, o Godstad, voortgebracht.*

En die profetie zien we op treffende wijze vervuld in onze teksthistorie. Daarin wordt ons beschreven *de bekering van een Moorman*.

Voorwaar een dierbare historie, al de deugden van het volzalige Wezen schitteren ons hier tegen, en wel:

"Zijn Soevereiniteit, die zelfs Moren tot de zaligheid verkoor;
 "Zijn Macht", die zelfs Moren kan bekeren;
 "Zijn Wijsheid", die zelfs Moren weet te leiden;
 "Zijn Genade", die zelfs Moren de schuld vergeeft;
 "Zijn Goedheid", die zelfs Moren troost, en hun weg met blijdschap doet reizen.
 Doch oordeelt zelf, geliefden, wij gaan met u spreken over:

"De met blijdschap reizende Moorman."

Wij wensen u te wijzen op

1. Het geheel begrijpelijke van zijn blijdschap.
2. Het geheel zalige van zijn blijdschap.
3. Het geheel begerlijke van zijn blijdschap.

Mocht u, o Heere, Uw licht en waarheid neerzenden, opdat het leiden mocht tot ontdekking van de onbekeerde, tot onderwijzing en vertroosting van Uw volk, en bovenal tot Uw eer en heerlijkheid. Dat zij zo!

"Hij reisde zijn weg met blijdschap", ziedaar geliefden, wat de Heilige Geest getuigt van de reizende Staatsdienaar van de Koningin van het Morenland. O, zie hem aan, zijn hart is tot opspringen toe verheugd; een hemelse glans ligt op zijn gezicht. En dat dit geen wonder is, maar geheel vanzelfsprekend, zal ons blijken als we letten op:

1. Het geheel begrijpelijke van zijn blijdschap.

a. Want: wie was hij?

O, zeker, naar de wereld was hij een groot man. Hij werd bemind door zijn Koningin; tot een hoge staatspost geroepen; hij stak ver boven tal van zijn landgenoten uit. Maar bleef hij met dat alles geen diep ellendig schepsel?

Zeker, het is niet te versmaden, als de Heere ons tot een hoge post roept; dan zijn wij in de gelegenheid om veel goed te doen aan Christus' kerk. Maar, hoe zeer met die tijdelijke goederen ook gezegend, met dat alles blijven we toch geestelijk ongelukkig. Zo was het ook met onze Kamerling; ach, hij was diep ongelukkig.

- Hij was een *zwarte* Moor, en veel zwarter dan zijn huid was het daarbinnen in zijn ziel; het was daar zo onrein, zo donker, zo zwart als de nacht.
- Hij was een *domme* Moor, immers hij was een heiden en dus was ook van hem waar wat de Apostel Paulus zegt van de heidenen, in zijn brief aan de Efeziërs (2: 12) een vreemdeling van de verbonden van de beloften, ja, een vreemdeling van God.
- Ja! Hij was een *vervloekte* Moor. De vloek, die Noach door Gods Geest gedreven, uitsprak, rustte ook op hem; hij was een nakomeling van die Cham die zijn vader bespote.

En waar reisde hij heen in zijn eertijds? Ging het met hem niet rechtuit naar de eeuwige rampzaligheid?

En die man is nu het beeld van elke onherboren zondaar. Ook van u, onbekeerde, die dit leest of hoort. Al bent u van buiten zo blank als een lelie, van binnen bent u voor God zo zwart als de Moren. Zwart door aangeboren en werkelijke zonden. En is het in uw ziel niet donker? Ach, u kent God niet, en uzelf niet en de weg des heils niet; Gods vloek rust op u. De vloek, die Hij heeft uitgesproken, over de overtreder. En zo bent u reizend met uw zwarte ziel naar die donkere eeuwigheid, naar die buitenste duisternis. Dat is nu de vrucht van de zonde, en wel van die schrikkelijke paradijs-misdaad, door ons aller eerste vader, Adam, bedreven, toen hij, door de listige omleiding van de duivel en moedwillige ongehoorzaamheid, het verbond Gods verbrak, door het eten van de verboden boom. Ach, hoe vreeslijk is het, een helganger te zijn. En dat was het treurig eertijds ook van onze Kamerling.

Hoe geheel begrijpelijk wordt ons dan ook zijn blijdschap als wij nu verder vragen:

b. Wat werd hij?

O geliefden, was hij eerst een zwarte Moor, hij werd blank; blanker zelfs dan de lelie. Ja! Hij werd zó rein en zó heilig in Gods alziende ogen, dat hij was als een reine maagd zonder vlek of rimpel; een geheel geheiligd vat ter ere Gods toeberaid. En dat maar niet aan de buitenkant, zoals de Heere Jezus dat zeide van de Farizeeërs die als een witgepleisterd graf waren. Nee, hij was van binnen geheel rein. Hij was een blanke Moor, niet maar in naam, zoals veelvuldig gebeurd, dat men een mooie naam heeft, waarvan men het wezen mist (denk maar aan de engel van de gemeente van Sardis, die de naam had dat hij leefde, terwijl hij dood was). Nee, onze Moorman was geheel wit als de verse sneeuw; inderdaad en in waarheid. Niet dat "wij" niets meer op

hem konden aanmerken, maar zó dat "de Alwetende Hartenkenner", dat "Hij", die hart en nieren proeft, niets meer kon aanmerken op hem.

Vraagt u al verder: "Wat werd hij?" O, Geliefden, was hij eerst een vervloekte Moor, hij werd een gezegende Moor. En wel een gezegende des Vaders, gezegend met de keur van zegeningen uit het eeuwig heilverbond. Dat vreselijk oordeel van Cham werd over hem opgeheven. Ja, wat nog veel meer zegt: de vloek, eenmaal in het Paradijs uitgesproken, werd van hem weggenomen. En de heerlijkste zegeningen des hemels werden zijn zalig deel.

O, gewenste staatsverwisseling! Van een kind des toorns, een gunsteling des Heeren te worden; van een erfwachter van de hel, een erfgenaam des hemels! Zou u er niet jaloers op worden, bekommerden?

En vraagt u nu nog eenmaal, wat hij werd?

Welnu: was hij eerst een domme, een dwaze Moor, die enkel Egyptische duisternis was, hij werd een geleerde Moor; een, die een wijsheid bezat, waarbij alle wereldse wijsheid in het niet verzinkt. Wat hij dan wel wist?

- Wel hij wist wat er in de hemel over hem gedacht werd, namelijk gedachten des vredes en niet des kwaads.
- Hij wist dat zijn naam geschreven staat in het boek des levens en des Lams.
- Hij wist dat hij een eigendom Gods was, en dat de Heere zijn eigendom was; hij kon zingen met de dichter: (Ps. 16) *"De Heere is het Deel mijns bekens, Hij onderhoudt mijn lot."*
- Ja, hij wist een bezitter te zijn van die onverwelkelijke en onbevlekkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard wordt. (1 Petrus 1: 4).
- Ja, hij wist, om maar niet meer te noemen, dat hij eeuwig mede zou zingen in het koor van de gelukzaligen. *"Ik zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên"*, mocht hij zeggen. (Psalm 89: 1). O, zalige wetenschap! Zou u naar zo'n wetenschap niet staan? Toehoorders, zou u om deze wetenschap te bezitten niet alle andere wetenschap willen missen?
- En wat deze zaak nog zoveel heerlijker en begeerlijker maakt, is, dat hij dit alles zo volkomen zeker wist, dat er geen twijfel overschoot. Hij wist dit alles uit Gods eigen mond, om zo eens te zeggen. De Heere had hem daarvan verzekerd en verzegeld. En daarom wist hij nog zekerder, een huisgenoot Gods te zijn, dan een Kamerling van Koningin Candacé; ja, hij wist nog vaster een burger des hemels, dan een uit het Morenland te zijn.

Maar, geliefden, als u dan let op zo'n grote gezegende staatsverwisseling, wordt de blijdschap van die man u dan niet geheel begrijpelijk? Ja, van die staatsverwisseling roepen wij uit: "Welgelukzalig is de mens, die dat te beurt mag vallen." Hier gaat waarlijk voor een doorn een den en voor een distel een mirteboom op. Om deze wetenschap bekommerd te zijn, naar het geluk van deze Kamerling te jagen, dat noemen wij een *waardig gedrag*. Het zal ons dan ook niet verwonderen als u ons tegemoet treedt met de vraag:

c. Hoe werd hij dat?

Komt, toehoorders, laat ik u eens kort en eenvoudig mogen schetsen, hoe, en in welke weg de Kamerling tot die blijdschap is gekomen. Luistert u dan eens, of u ook in die weg geleid wordt, die tot deze blijdschap voert.

De diepste grond van 's mans blijdschap ligt in het eeuwig liefdehart Gods. Van eeuwigheid werd deze Moriaan door de Vader bemind. Gods lieve Vaderoog rustte

toen reeds op hem, zoals het ook rustte op u, lievelingen van Jehovah, beminden des Heeren! Ja, van eeuwigheid sprak de Vader van al Zijn uitverkoren gunstelingen: "Ik wil en zij zullen!" En dat is nu "de bewegende oorzaak" van zijn en ons heil. De "verdienende oorzaak" van 's mans blijdschap, vindt men op dat eeuwig gedenkwaardige heuvelke Golgotha. Daar hing eenmaal Gods Heilig Kind Jezus, zwarter dan onze Moor, en dat wel: omdat de Vader al de zonden van heel Zijn zwarte Bruid Hem toerekende, op Hem lag. O, ziet Hem daar hangen als de *Man van smarten* met het hoofd op de borst gezonken; met Zijn handen en voeten genageld aan het schandhout; Zijn gezegend lichaam is overdekt met wonden! Zijn hart klopt niet meer; Zijn oog is gebroken; ach, Hij is gestorven, gestorven de dood van . . . een gevloekt Morenkind. Zo geliefden, zo werd die zoete Jezus de oorzaak van de blijdschap, ja van de eeuwige blijdschap voor geheel Zijn zwarte bruidskerk.

Maar u wilt horen hoe onze Kamerling tot de bewustheid is gebracht dat al dit heil ook voor hem is; hoe hij aan de weet is gekomen, dat er in de hemel gedachten des vredes over hem gekoesterd werden; ja, u wilt weten hoe hij tot zijn blijdschap is gekomen? Welnu, zoeken wij dan in gedachten die Moor eerst op in zijn zwarte land. Daar leeft hij met al zijn ongelukkige land- en lotgenoten. Hoe? Ja, hoe leeft hij daar? De Heilige Schrift zegt het ons niet; er is een sluier geworpen over het eertijds van de Kamerling; de Heilige Geest heeft de zonden zijner jonkheid uitgedelgd. Toch is het uit de brieven van de Apostel Paulus wel te verstaan dat zijn eertijds treurig was. Let maar eens op, wat de Apostel zegt van de heidenen: "Dat zij de stomme afgoden dienden, de duivelen offerden; dat zij deden de wil des vleses en der gedachten", enz. Zo zal ook onze Moorman geleefd hebben, en misschien stak hij wel uit in boosheid; immers, hij was groot en rijk. (Hij was de schatmeester van zijn Vorstin.) Hij bezat dus de middelen om al zijn lust bot te vieren. Ach, toen was hij een zwarte Moor.

Maar daar wijst het uurglas des hemels het stondekje aan, door de Heere van eeuwigheid bepaald. Daar gaat de Geest, die uitgaat van Vader en de Zoon naar het donker Morenland om die uitverkorene des Vaders te zoeken en te vinden. Dat donker Morenland was voor deze geheel reinen Geest niet te zwart om daar de lievelingen des Vaders te zoeken, en het hart van deze Kamerling niet te onrein om het tot Zijn woning te betreden. (O, waar zoekt, waar vindt die lieve Heilige Geest die gekenden des Heeren al? Soms in de tenten van de ijdelheid, ter plaats van zonden en schanden). Daar ontsteekt de Heere Zijn licht in die duistere ziel; daar gaan zijn zielsogen open, en daar werd onze vriend: *een aan zijn zonden en ellenden ontdekte Moor*.

Maar, nu is hij ook zijn gemoedsrust kwijt. Nu ziet hij bij dat licht des Geestes, in welk een ellende hij verkeert; hoe hij zwart is voor God door de zonden; hoe zijn ziel bloedrood is van schuld; welk een verderf hij tegemoet treedt; welk een afgrond van ramp voor zijn voeten gaapt. Bang en benauwd wordt hem nu dat Morenland. O, wist hij slechts waarheen zich te wenden! En het hóe weten we niet (of de Heere het in Zijn hoog bestuur zo gewend heeft dat hij in zijn land gehoord heeft, dat er bij Israëls God hulp is voor ellendige zondaren), zeker is, dat wij hem vinden als: een zoekende Moor op de weg die afgaat van Jeruzalem naar Gaza.

Immers, daar zit hij op zijn wagen en zoekt redding voor zijn verloren ziel in Gods dierbaar Woord. Dat is altijd dadelijk de vraagbaak voor elkeen, die door de Heere zoekende is gemaakt. Hij leest, uit de Profeet Jesaja: "Hij is gelijk een schaap ter slachting geleid; en gelijk een lam stemmeloos is voor dien, die het scheert, alzo doet hij zijnen mond niet open. In zijn vernedering is zijn oordeel weggenomen, en wie zal zijn geslacht verhalen? Want zijn leven wordt van de aarde weggenomen." Dierbare

woorden, helaas hij kan er de rechten zin niet van vatten; of de profeet dit van zichzelf zegt of van iemand anders; hij weet het niet.

Maar hij zal het weten; dit is de wil des Heeren. Ziet toch, daar treedt hem op de weg een man tegemoet; het is Filippus, een gezant door het hoge hemelhof tot hem gezonden. Onze Moorman houdt de teugel in en Filippus vraagt hem: "Verstaat gij ook hetgeen gij leest?" "Hoe zou ik toch kunnen, daar mij niemand onderricht?" Antwoordt hij in zijn oprechtheid. Dan klimt Filippus op zijn wagen, en welk gesprek er zich toen ontwikkelde laat zich wel begrijpen. Mij dunkt dat Filippus eerst onderzocht zal hebben, hoe diep de ontdekking bij de Moorman ging. Als een wijze arts heeft hij zeker eerst de wonden gepeild en toen, ja, toen wees hij op die striemen waardoor we genezen zijn. Welk een geopende deur vond Gods knecht hier om te spreken over het Lam Gods, dat geslacht is als een volkomen en algenoegzaam offer zelfs voor de zwartste Moor. Ja, toen verkondigde hij hem de volle Christus voor een uitgeledigd zondaar. "Toen verkondigde hij hem Jezus" zegt de Heilige Schrift.

En, vraagt mogelijk iemand uwer, droeg de prediking van Filippus vrucht? We mogen antwoorden: *een heerlijke vrucht*.

We vinden hem, als een gelovige Moor aan dat water, dat door Gods scheppende hand eeuwen tevoren geschapen is als een doopvond voor deze Moor.

"Zie daar water, wat verhindert mij gedoopt te worden?" Zo klinkt het smekend van zijn lippen. Bereid is hij, alles wat hem verhindert om gedoopt te worden, weg te doen. Hij heeft geen condities, niets zondert hij uit. Filippus heeft het maar te zeggen, geen offer zal hem te zwaar vallen.

En toch wordt er geen offer van hem geëist. "Indien gij van ganser hart gelooft, zo is het geoorloofd", zo klinkt het van Filippus' lippen. En dan horen we de hartroerende belijdenis: "Ik geloof dat Jezus Christus de Zone Gods is." Dan is het eeuwige gedenkwaardige stondeetje aangebroken, waarop zij beiden afdalen in het water, en waar Filippus de Kamerling onderdompelt en de woorden spreekt die Jezus hem zelf geboden heeft: "Ik doop u in de naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes", spreekt er God in de hemel het *Amen* op uit. En zo is hij nu in de volste zin des woords: een gedoopte Moor. Nee niet zoals er zovelen ook onder ons zijn, die gedoopte Christenen zijn, wier doop eenmaal tegen hen zal getuigen

Want terwijl Filippus hem het teken toedient, geeft de Heere hem de betekende zaak. En nu gevoelt hij: hij is eeuwig af van zijn zonden; eeuwig af van zijn schuld; af is hij van de hel en de dood, dat alles is weggespoeld in het badwater van Jezus' bloed en Geest; een zoete vrede maakt zich meester van zijn hart; hij geniet de gunst van God in zijn ziel. Daar staat hij, de Moor van voorheen, blanker dan een lelie, witter dan sneeuw, als één die nooit zonde kende. Engelen juichen in de hemel: "*De Moren zijn binnen u, o Godstad, voortgebracht.*" Tranen van dank vloeien langs zijn bruine wangen, het juicht, het jubelt in zijn hart: "*Gij zijt verlost: God heeft u welgedaan.*" Ja, in één woord: nu is hij een *zalige* Moor. Geliefde toehoorders, is dan zijn blijdschap niet geheel begrijpelijk?

II. Laten we nu vervolgens op: *het geheel zalige van zijn blijdschap*.

Het is waar dat de Heilige Geest ons niets meldt omtrent het verdere leven van onze Kamerling. Dat heeft de mensen aan het fantaseren gezet, nu heeft men een soort "wondermens" van hem gemaakt, dat gaat gewoonlijk zo als de Geest des Heeren zwijgt. Zo zegt men van de kamerling, dat hij het middel is geweest dat zijn koningin het Christelijk geloof heeft omhelsd; dat hij door zijn land (Ethiopië) gereisd heeft als

prediker om het Evangelie te verkondigen; dat hij ten laatste Mattheüs heeft ontmoet en in de omliggende landen de afgoderij heeft uitgeroeid en eindelijk op het eiland Ceylon de marteldood is gestorven. (Dat laatste hoorde er vooral bij om het mooi te maken).

Laten wij ons bepalen bij hetgeen Gods Woord in onze tekst van hem zegt: "Hij reisde zijn weg met blijdschap." Dat is weinig, Gods Woord is altijd sober in woorden en toch zo rijk van inhoud. Zo is het ook hier: er wordt in die weinige woorden zo heel veel gezegd. Hier wordt ons een blik gegund in de innerlijke zielsgesteldheid, waarin onze Kamerling gedurende zijn volgend leven zijn weg mocht reizen. Hij mocht zijn weg reizen met blijdschap, met zalige blijdschap, daar is niet aan te twijfelen.

a. *Want waarheen reist hij?*

Hij ging op huis aan! Zie, dit is het grote voorrecht van al Gods volk, dat zij altijd op huis aangaan. Of zij Oost of West, Noord of Zuid reizen - altijd gaan zij dezelfde kant uit, "*naar huis toe.*" En als u dan bedenkt, dat hun huis is daarboven in de hemel van de hemelen; dat hun huis is, dat huis des Vaders met zijn vele woningen, waar Jezus van sprak; die eeuwige lichtstad waar de poorten van paarden en de straten van goud zijn; waar God, waar Christus, waar heel de heilige familie is. En als u daarbij bedenkt, dat zij elke dag een schrede naderen

tot die eeuwige woning,

tot het feest van hun kroning,

tot het einde van de krijg.

Zou dan die Moorman niet reizen met blijdschap, ja, zalige vreugde? Hij gaat toch de eeuwige vrede tegemoet. Zalig is zijn blijdschap.

b. *Want voor Wiens rekening reist hij?*

Hij reist toch niet voor eigen rekening, dan zou er reden voor vrees en droefheid zijn. Maar hij reist vrolijk voort voor rekening van zijn dierbare Borg, Die betaalt elke tol; Die zorgt overal voor, zodat hij heilig onbezorgd zijn weg voort mag reizen met blijdschap.

Dat is toch het voorrecht voor heel de Kerk en voor ieder kind des Heeren. De Drie-enige Verbonds-God heeft hun met ziel en lichaam voor tijd en eeuwigheid voor Zijn rekening genomen. Daarom wordt dit volk vermaand niet bezorgd te zijn, maar steeds verblijd te zijn in de Heere. Ja, geheel zalig is zijn blijdschap.

c. *Want hoe veilig reist hij?*

Geen rover of dief heeft hij te vreezen, want hij heeft niets op zak en toch bezit hij alles.

Dat toch is het geluk van al Gods kinderen. De Heere zendt hun zonder buidel of male de weg op, en hun schatten worden in de hemel bewaard, daar waar geen dief doorgraaft en geen mot of roest verderft.

En bovendien: welk een bescherming geniet hij. Op weg naar de hemel heeft hij de paarden en de wagens van Candacé niet nodig. Gaat niet zijn grote Leidsman en de Voleinder des geloofs vóór zijn aangezicht henen, en de Heere in de achtertocht? Zeker, er doen zich wel eens bange ogenblikken op. Nee, het is niet altijd jubelen; veeleer ondervinden zij: "Ik heb mij overgelaten een arm en ellendig volk"; toch is er minstens altijd reden van blijdschap. In de bangste ogenblikken roept Hij hun vertroostend toe: "Vreest niet, want Ik ben uw Schild en uw Loon zeer groot." Ja, als

de vijand aankomt als een stroom, richt er de Geest des Heeren toch de banier tegenop. Daarom zingt dan ook Gods volk wel:

In de grootste smarten,

Blijven onze harten,

In de Heer' gerust.

Ja, nog eens: geheel zalig is zijn blijdschap.

d. Want op welke wagen reist hij?

In letterlijken zin zal het wel een karos van zijn vorstin geweest zijn.

Maar in geestelijken zin? Dan reisde hij op "den wagen van Gods vrijwillig volk, op de zegewagen van het evangelie." En daar hij op die wagen reist deert hem geen kruis.

Op die wagen gezeten zingt al Gods volk:

Wat vreê heeft elk, die Uwe wet bemint!

Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten.

Ik, Heer', die al mijn blijdschap in U vind,

Hoop op Uw heil met al Uw gunstgenoten.

'k Doe Uw geboôn oprecht en welgezind;

Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten.

Ja, tenslotte, geheel zalig is zijn blijdschap.

e. *Want in wiens gezelschap reist hij?*

Het is waar, naar zijn land reist hij alleen, want de Geest des Heeren nam Filippus weg; even wonderlijk als het middel tot hem gekomen was, raakte hij het ook weer kwijt. De Moorman heeft zich in 't bezit van Filippus niet lang verheugd. 't Schijnt hem echter niet zeer gesmart te hebben, ja, de Heilige Geest brengt de blijdschap van de Kamerling juist in verband met het verdwijnen van Filippus, door het woordje "want." Zo wordt toch gezegd in ons tekstvers: "De kamerling zag Filippus niet meer "want" hij reisde zijn weg met blijdschap." Nu, dat gebeurt wel meer, dat de Heere het middel wegneemt om wijze redenen, vooral opdat de Heere aan Zijn eer kome. In zekeren zin gebeurt dit altijd. Laat Gods kind eens zalig gestemd zijn onder de prediking of aan het Heilig Avondmaal, dan is de prediker uit hun oog verdwenen, dan genieten zij de zalige levensstromen uit God door Jezus Christus. Zolang men de leraar nog hoort en ziet, is het nog het rechte genieten niet. In letterlijken zin reisde de Kamerling alleen, misschien met een paar knechten.

Maar in geestelijke zin, nee, dan reisde hij niet alleen. Op die wagen van Gods vrijwillig volk reist men nooit alleen. "Ik geloof de gemeenschap van de heiligen", heet het in de Christelijke belijdenis. En die gemeenschap van de heiligen is niet alleen "stoffelijk", maar ook "geestelijk." Al verkeert Gods kind geheel alleen. Soms hebben zij de gehele Kerk bij zich! Ze zijn wel eens in druk gesprek met de hinkende Jakob, of zingen met Asaf: "k Zal dan gedurig bij U zijn", enz. Of zij spreken een tollenaar moed in. Soms vertellen zij heel hun bekeringsweg aan een moeder of vader of een andere vrome, die allang in de hemel is. O, wat een zalige gemeenschap smaakt soms Gods volk met de hemellingen, dan is het of zij al in de triomferende Kerk zijn, dan heffen zij al mede het loflied des hemels aan, ja, dan werpen zij al hun kronen voor de voeten van het Lam.

Welnu, zo zal het ook onze kamerling gegaan zijn, totdat hij de raad Gods uitgediend had. Dan staat zijn wagen stil juist voor de hemelpoort. Engelen komen toegesneld en

geleiden hem naar binnen en toen, ja toen bereikte zijn blijdschap haar toppunt, in de zalige glans van het eeuwig Wezen.

Zingen we nu Psalm 65: 2, 3.

TOEPASSING.

III. Letten we nu ter toepassing op: *het geheel begeerlijke van zijn blijdschap.*

Waarlijk, geliefde toehoorders, is de blijdschap van onze kamerling een geheel begeerlijke. Ach, ware ze dat voor iedereen! Helaas, er zijn er duizenden, voor wie deze blijdschap niets bekoorlijks heeft. Zij willen ook wel blij zijn, zij zoeken ook wel blijdschap, maar in geheel andere dingen als Gods volk. De één zoekt zijn blijdschap in kroeg en bordeel, in spel en drank. Anderen, wien dit te grof is, zoeken hun vreugde in bioscoop en schouwtoneel. De een zoekt het in de profane zonden, de ander weer meer in de zogenaamde fatsoenlijke zonden. En hoevelen zoeken hun blijdschap in klederen, huizen, landerijen, geld en goed! Weer anderen zoeken het in eer en roem, in ambt en staten, in praal en pracht. Zo is er nu een groot onderscheid, en toch komt men hierin weer overeen, dat men zijn blijdschap zoekt in het zien- en zinlijke; in het vergankelijke; in hetgeen is voor deze tijd; we zouden kunnen zeggen: "Men zoekt zijn blijdschap in, hetgeen, waarin geen bestendige blijdschap is te vinden."

En hoe komt dat nu? Waarom zoekt men niet evenals de Kamerling? Dat zit nu in onze afval van God. Oorspronkelijk was de mens een geheel verblijd en verheugd schepsel, hij was blijde in de Heere en verlustigde zich in zijn Schepper, zoals zijn Schepper Zich in hem verlustigde. Helaas, toen kwam er de zonde tussen! U kent de historie van onze rampzalige val uit Genesis 3. Toen was die heerlijke, oorspronkelijke, die blijdschap in God zijn Formeerder, weg; droefgeestigheid was er voor in de plaats gekomen. Dat voelt de mens, dat behaagt hem niet, daar kan en wil hij niet in berusten. Hij gaat zoeken naar de verloren vreugde. Zocht hij zijn verloren schat maar daar, waar hij ze verloor, dat is bij de Heere. Helaas, dat wil en dat kan hij niet en daarom zoekt hij het buiten God in het zinlijke.

En met welk gevolg zoekt de mens het in de wereld? Met het gevolg, dat hij geen ware blijdschap vindt. Wel vindt de vleselijke mens, in die dingen, iets, wat zijn vlees enigszins streelt, en wel wordt daaraan de naam "blijdschap" gegeven, maar het is zó ver van de blijdschap van de Moorman verschillend, als het kunstlicht van het zonlicht. Dat geeft de wereldling niet toe, hij meent dat zijn blijdschap echte blijdschap is. Nu, dat meenden wij ook in ons eertijds, omdat wij nooit iets van die zalige blijdschap smaakten. Maar toen ons dat te beurt viel, toen wij mochten proeven en smaken dat de Heere goed is voor slechte mensen, ja, toen wij een druppeltje smaakten van de blijdschap van die Moorman, toen riepen we uit (Psalm 4: 4):

*Gij hebt m' in 't hart meer vreugd gegeven,
Dan and'ren smaken in een tijd,
Als zij, door aards geluk verheven,
Bij koorn en most wellustig leven,
In hunne overvloed verblijd.*

En dan, wat is de blijdschap van de goddelozen van korte duur. Bij de dood ontzinkt ze de mens, ach, dan verkeert ze in een eeuwige smart en droefenis, als bij de rijke

man uit de gelijkenis. Juist daar, waar de blijdschap van Gods kinderen eerst voorgoed begint, daar is de wereld al door zijn blijdschap heen. En toch o, grote dwaasheid! De wereld heeft alles over voor zijn armzalige blijdschap, en begeert hij de geheel zalige blijdschap van Gods volk niet.

Mijn onbekeerde medereiziger naar die grote eeuwigheid. Hoe onverantwoordelijk handelt u, door op zo'n grote zaligheid geen acht te geven, en zo'n zalige blijdschap niet boven alles dierbaar te achten! Die kamerling van Candacé zal in het gericht tegen u getuigen en u verdoemen. Die Moorman is, naar men berekent, dertienhonderd uren ver gereisd om aan te bidden te Jeruzalem - en u, wat deed u om die blijdschap te mogen bezitten? Hij kwam naar Gods huis om aan te bidden - en wat deed u hier in Gods huis? Bent u gekomen om aan te bidden? Hoevelen komen er om te slapen, te vitten, of te pronken met hun kleren, of uit andere nevenbedoelingen? Eén preekje van Filippus raakte het hart van de Moorman - hoeveel Filippussen zond God al tot u? Hoeveel predikatiën zijn er al op uw gemoed afgestuit? Die Moorman was bereid om alle uit- en inwendige hindernissen weg te doen, geen offer zou hem te zwaar vallen voor deze blijdschap - en wat wilt u er voor doen en voor laten? Wat wilt u er voor verlaten en aanvaarden? Misschien nog geen zuur gezicht. Ach, wat bent u ongelukkig! Mocht de Heere er aan te pas komen! O, dat u nog eens verliefd mocht worden op het deel en het leven van Gods volk.

Zeg niet in uw hart: "Ik ben te slecht; ik heb te veel, te zwaar gezondigd", want hier ziet u dat God Morenkinderen kan doen delen in de blijdschap van Zijn volk. Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon reinigt van alle zonden.

Er zijn anderen, wier toestand nog veel gevaarlijker is, als die van de profane wereldling, mensen die menen in het geluk van Gods kinderen te delen; die ook hun weg met blijdschap reizen; die verwachten, dat ook hun wagen eenmaal voor de hemelpoort zal stil staan, en - het is louter leugen en bedrog!

Hoe die mensen aan die inbeelding kwamen? Wel, dat is zeer eenvoudig. Zij zijn ook gedoopt in de naam van het Drie-enig Wezen; zij hebben ook beleden dat Jezus Christus Gods Zoon is; zij gaan ook, en wel zeer getrouw, naar de tempel om te aanbidden; zij gebruiken ook het sacrament van het Heilig Avondmaal, kortom, zij doen alles, wat de Moorman deed. Dus reizen zij nu ook hun weg met blijdschap, en verwachten straks de zaligheid. Immers, Jezus heeft zelf gezegd: "Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden"? En zij zijn er blind voor, dat het bij hen enkel "historisch" geloof is, dat heel hun godsdienst een vorm zonder wezen is.

Mogelijk vraagt u, *waaraan dat is te onderkennen?* Zulke zielen zijn nooit door de Heilige Geest ontdekt aan de staat van jammer en ellende, waarin wij gezonken liggen; nooit leerden zij hun verlorenheid, hun verdoemelijkheid, hun totale bederf kennen noch betreuren. De bede van de tollenaar en Magdalena's tranen kennen zij niet. Nooit riepen zij met Jesaja "Wee mij, want ik verga!" Nooit met David: "Ik lag gekneld in banden van de dood", enz. En wat hun toestand zoveel droeviger maakt, is: dat zij niet overtuigd willen zijn van hun zielsbedrog, zij haten ontdekkende preken, zij vergeten, dat er in Gods Woord sprake is van mensen, die menen in te gaan, en niet zullen kunnen; van wijze maar ook van dwaze maagden. Toehoorders, het zal verschrikkelijk zijn van achter een gesloten hemelpoort zich te horen toeroepen: "Ga weg, werker van de ongerechtigheid, Ik heb u nooit gekend." De Heere beware ons voor dit vreselijk zelfbedrog!

Vraagt u, *voor wie de blijdschap van de kamerling geheel begeerlijk is?* Dan is ons antwoord: "Voor diegenen, die iets hebben leren kennen van hun doodstaat, van hun doem- en vloekwaardigheid, van hun schuld en zonden." Voor wie die blijdschap begeerlijk is? Voor u, bekommerde ziel, die hete tranen leerde schreien, omdat u uw Maker en Weldoener beledigde door uwe zonden.

Zeg eens, treurende weduwen, verlaten wezen, biddende Hanna's, schreiende Magdalena's, doodbrakende Heman's, zwarte Morenkinderen - is voor u de zalige blijdschap van de Kamerling niet gans begeerlijk?

"Begeerlijk wel", zegt u: "maar, ach, ik heb er al zolang tevergeefs naar uitgezien."

Weet u hoelang onze Moorman er naar gezocht heeft? Hij zocht het eerst in zijn land daar was het niet; toen in het vrome Jeruzalem - tevergeefs; toen in de tempel - ook daar vond hij het niet; en nu is hij op de weg, die van Jeruzalem naar Gaza afdaalt - hij is dus op de terugweg. Het wil mij toeschijnen, dat hij het zoeken had opgegeven; en was hij nu nog maar op de welgebaande weg (God rijdt immers door de vlakke velden) maar nee, hij is op de woeste weg, waar hij dus geen kans had, de Heere te ontmoeten. Geen wonder, dat hij maar weer naar zijn Morenland ging, dat hij het opgaf er kwam toch niets van terecht!

Is nu zo de toestand niet van zo menige bekommerde ziel? Misschien wel van u?

Zoekensmoe, misschien al opgegeven - er komt toch niets van terecht; misschien zijn de wielen van uw wagentje wel in het zand verzakt, dat u niet meer voor- of achteruit kunt, en de weg zo woest, geen druif om te eten, geen druppel troost, geen vonkje hoop, geen spiertje kracht - verloren! En dan een satan, die u verklaagt, een wet die u vloekt, een geweten dat u beschuldigd en benauwd ...! Ja, kind, zover brengen wij het met ons zoeken, totdat wij vastgewerkt zijn. En nu zeggen ze van binnen bij u, dat u nooit, nee nooit zult delen in de blijdschap van Gods volk.

Nu, kind, op dat plekje grijpt de Geest des Heeren in. Daar komt Hij u te bewerken tot het geloof; daar zal Hij u verblijden met de zoete verzekering van uw aandeel in het verlossingswerk, en mag u zingen met de dichter:

*"Gij hebt, o Heer', in 't dood'lijkst tijdgewricht
Mijn ziel gered, mijn tranen willen drogen."*

Ook voor Gods *bevestigde* volk is de blijdschap van de Moorman zo geheel begeerlijk, omdat wij haar zoveel missen. Ach, wat reizen wij weinig onze weg met blijdschap. Zeker, er zijn stondepjes, dat Gods kind met blijdschap zijn weg reist, maar daar staan dikwijls tijden tegenover, dat wij zo bedrukt, zo treurig onze weg gaan.

Hoe komt dat, heeft Gods volk niet altijd reden van blijdschap? O, ja! Als zij bedenken dat de Heere hen van eeuwigheid tot de zaligheid verkoor; dat Hij hen kocht tot de prijs van Jezus' bloed en leven; hen zocht door Zijn Geest, hen ontdekte, verlost, verzekerde en verzegelde, ja in één woord, hun verblijdde met een zalige blijdschap - o, als zij dat bedenken, dan hebben zij altijd reden om zich te verblijden. Toch is het er dikwijls zo ver vandaan. Hoe komt dat? Daar kunnen verschillende oorzaken voor zijn.

- Wereldgelijkvormigheid, zonden aan de hand houden, onverschilligheid, inzake de dienst des Heeren - dat zijn zaken, die de Heere in Zijn kinderen niet duldt; dan geeft Hij wel smart voor vreugde.
- Het kan ook voorkomen uit bestrijding des satans, de macht van het ongeloof; het kan zo donker zijn; Gods weg met ons kan zo in nevelen gehuld zijn - dan is het zo moeilijk om met blijdschap voort te reizen.

- Het kan ook voortkomen uit de vrije bedeling Gods. Heman was doodbrakende van zijn jeugd af; Baruch klaagde, dat de Heere smart tot zijn droefenis deed; en hoor Asaf eens in Psalm 73! Maar de Moorman mocht zijn weg met blijdschap reizen - dat is Gods vrije wilsbepaling omtrent Zijn volk.

Maar eenmaal, en wie weet hoe spoedig? Dan wist de Heere alle tranen af. Dan zal eeuwige blijdschap ons deel zijn, en treuringen en zuchtingen zullen wegvlieden!
AMEN.

Nazang Psalm 87: 3, 4.

**5. VAN "DE DAUW DES HEMELS EN DE BLOEI VAN ISRAËL",
of
"EEN TROOSTVOLLE BELOFTE VOOR GODS VOLK."**

Voorzang: Psalm 40: 8

Lezen: Hosea 14

Gebed.

Zingen Psalm 119: 25

Tekst: *"Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie."* Hoséa 14: 6a.

Geliefde toehoorders.

Wij lezen in 2 Korinthe 1: 20, deze troostvolle waarheid: *"Want zovele beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja, en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid door ons."*

In deze lieflijke woorden roept de apostel Paulus de gemeente van Korinthe en ons toe, dat er een veelheid en rijkdom van beloften Gods is. En men behoeft de Heilige Schrift maar op te slaan en in te zien, om van de waarheid van hetgeen de apostel hier beweert overtuigd te worden, immers, de beloften Gods liggen in Gods Woord bezaaid, als koren op een akker, als de sterren aan de hemel.

Aan die beloften wordt door Gods kinderen dikwijls veel te weinig aandacht geschonken, om maar niet te zeggen, dat ze door velen geminacht worden. "Het zijn maar beloften", zo zegt men. Maar die beloften zijn als paalen, geregen aan een snoer, dat van de rijkdom van Gods genade en goedheid getuigt. Ze zijn als sterren, die fonkelen in de donkerste nacht. Ja, die beloften zijn de steunsels van het geloof. Ze zijn de gronden, waarop Gods kind leert pleiten, zeggend:

*"Gedenk aan 't woord, gesproken tot Uw knecht,
Waarop u mij verwachting hebt gegeven."*

Als ik aan iemand iets beloof, dan ben ik door die belofte zijn schuldenaar geworden, nietwaar? Welnu, zo is nu dat Lieve Getrouwe Wezen ook onze Schuldenaar geworden, door Zijn beloften. O, volk, laat ons dan niet over Gods beloften spreken, alsof het holle klanken of zinledige woorden zijn. De Heere verbindt er zich aan en Hij handelt er naar, en vervult ze alle, want ze zijn in Christus niet *ja en nee*, maar *ja en amen*. En eenmaal zullen we zeker zeggen: "Heere, van al de goede woorden, die u over ons gesproken hebt, is er niet één op de aarde gevallen; 't is alles gekomen, wat u ons beloofde. U hebt betoond een God te zijn van *ja en Amen!*"

En van die schat van beloften, die de Heere zekerlijk vervult, is onze tekst er een, en waarlijk geenszins de minste. Nadat onze profeet in de voorgaande profetieën van zijn boek de algemene afval van de Kerk had voorgesteld, en het volk met een geheel en onherstelbaar verderf had bedreigd; zo gaat hij in ons tekstkapittel er toe over om het Godvruchtig overblijfsel, aan welke de Heere voornemens was barmhartigheid te bewijzen, aan te spreken. En wel zo, dat hij in 't algemeen het gevaarvolle van hun toestand aanwijst. Zij waren gevallen om hun ongerechtigheid. En dan paart hij hieraan een roeping om weder te keren, en zich tot de Heere te wenden ter genezing. (vers 2.) Dan legt hij het volk een hartroerend gebed op de lippen, en toont hen aan, op welke wijze zij de Heere moesten zoeken, zeggende: "Neemt deze woorden met u, en bekeert u tot de Heere; zegt tot Hem: "Neem weg alle ongerechtigheid en geef het goede, zo zullen wij betalen de varren onzer lippen, (vers 3.) Zij moesten (vers 4)

belijden, dat Assur hun niet zou behouden. Zij moesten beloven, dat zij niet zouden rijden op paarden, en niet meer tot het werk hunner handen zouden zeggen: "Gij zijt onze God." En dan pleiten op Gods barmhartigheid, Die Zich over een wees ontfermt.

Tegen zulk bidden en pleiten van Zijn volk, kan de Heere het niet uithouden. Immers, in vers 5 neemt de Heere Zelf het woord, zeggend: "Ik zal hunne afkering genezen, Ik zal ze vrijwillig liefhebben; want Mijn toorn is van hem gekeerd." En dan volgt onze heerlijke tekst, vers 6, waarin het heet:

"Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie."

Onze tekst bevat dus: *"Een troostvolle belofte voor het Israël Gods."*

Die belofte wijst ons op:

- I. *De dauw des hemels.*
- II. *En de bloei van Israël.*
- III. Op die twee hoofdzaken wensen we u te wijzen, om daarna met een woord van toepassing te eindigen.

Dat de Heere ook thans ons mocht bedauwen met de dauw van Zijn Geest in spreken en horen, tot Zijn eer en ons heil. Dat zij zo!

I. Wij willen dus eerst iets zeggen van: *"De dauw des hemels."*

Mijn geliefde toehoorders.

Onder de grote zegeningen, die de Heere, uit kracht van Jezus' borgwerk, aan diep ellendige, en alles verbeurd hebbende zondaars schenkt, behoort voorzeker ook de "dauw des hemels." Wie van u zag die dauwdruppeltjes nooit glinsteren, bij het opgaan van de dageraad? En hebt u er dan wel eens bij gedacht, dat elk zo'n druppeltje verbeurd is door de zonden? En toch - hoe verbeurd ook - die dauw is toch zo onmisbaar voor het veld en voor de vruchten, vooral in de hete Oosterse landen; waarom dan ook de dauw gerekend wordt onder de zegeningen des hemels, die het land vruchtbaar maken. Daarom als Israël zijn zoon zegent, zo zegt hij: "God geve u van de dauw des hemels en de vettigheden van de aarde, en menigten van tarwe en most." (Gen. 27: 28). En onder de voorrechten van het land Kanaän werd ook gerekend, *dat deszelfs hemel van dauw druipen zou*. Het inhouden van dauw en regen werd dan ook onder de zwaarste oordelen gerekend.

Toch is hier nog van veel groter zegen sprake. Hier heet het: *"Ik zal Israël zijn als de dauw."* Wie is die "Ik", die Israël zou zijn als de dauw? Het is Jehovah. 't Is die dierbare trouwhoudende Bonds-God! Hij is het die bekleed is met macht en heerlijkheid. Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheden van Zijn troon, genade en waarheid gaan voor Zijn aangezicht henen. Sommigen verstaan er bijzonder de tweede Persoon, de Heere Jezus onder. Maar ook de Heilige Geest is Gods kerk en kind als een hemelse dauw. De Belover is dus de Drie-enige Jehovah, het aanbiddenswaardig en volzalig Wezen.

Hij belooft hier, dat Hij voor Israël zal zijn *als de dauw*. 't Is dus een belofte aan de nakomelingen van die man, die zich te Pniël zo vorstelijk gedragen heeft met God en met de mensen, en daarom zijn naam veranderd zag van Jakob (dat is hielhouder, ook wel bedrieger) in Israël, dat zegt: "Overwinnaar Gods."

Toch mogen we hier nu opmerken, dat de gelovigen, dat Gods volk van de nieuwe dag, die de Heere uit Jood en Heiden tot een gemeente saâmvoegde, de erfgenamen

zijn geworden van de beloften Gods. Het is dus, om het kort te zeggen, een belofte van de Heere, aan Zijn lieve gunstvolk, het geestelijk Israël.

Dat gunstvolk zal Hij zijn *als de dauw*. Wat een heerlijke, dierbare, rijke belofte bevat dan dit woord. De Heere belooft hier toch, dat Hij voor Zijn volk zal zijn, wat de dauw is voor het veld. En wat een eenvoudig en toch schoon beeld, wil de Heere hier gebruiken om die zegen, die Hij zal zijn voor Zijn volk, uit te drukken en af te beelden, namelijk: "De dauw." Laat het ons vergund zijn, u op de schone overeenkomst te wijzen.

(1) Let dan eens ten eerste, *wanneer* de dauw valt. Is het niet in de donkere nacht? 't Is wel waar, dat wij hem pas zien, als het licht opgaat, dan zien we ze fonkelen, de ontelbare dauwdruppels, maar toch is die in het donker reeds gevallen. Zo is het nu vaak ook met de geestelijke dauw des hemels, met de Heere. O, Hij bevochtigt en drenkt Zijn Kerk en kind zo dikwijls juist daar, waar zij in het donker zitten of in diepte van ellende.

Was de Heere Zijn Kerk niet als de dauw in de donkere nacht van de volheid des tijds, toen Hij Zijn Christus in de wereld zond? Kwam Hij niet in de donkere nacht van de middeleeuwen? Ach, wat was het toen vreselijk donker, daar bijna gans de Kerk in het Roomse bijgeloof als verzonken en verdronken lag, en het licht van de waarheid bijna geheel was gedoofd. Maar toen kwam Hij, Die voor Zijn ellendig volk als de dauw is, en redde Zijn volk uit die vreselijke kluisters van het pausdom.

Zo is het nu ook wel met elkeen van Gods kinderen. David getuigt: "Gij hebt mij des nachts bezocht" (Ps. 17: 3.) Elihu zegt, dat de Heere een God is, die de Psalmen geeft in de nacht. Daarom zingt dan ook Zijn Kerk wel:

"k Zal Zijn lof, zelfs in de nacht

Zingen, daar ik Hem verwacht."

Maar wat hebben wij nog getuigen van node? Uzelf, kind van de genade, hebt het immers ondervonden, dat de Heere u in het donker tot een dauw was? Zijn eerste bezoek bracht Gods Geest u in de nacht van uw geestelijke doodstaat, anders was u nooit gaan leven. En daarna? O, kind, wat is de Heere u goed en zoet geweest als het zo donker was; wat heeft Hij dikwijls u geholpen en gered uit nood en dood. Wat heeft Hij wel u ziel bevochtigd, zodat u wel een bewaterde hof geleek. In die nachten van moeite en druk, van pijn en smart, toen uw ziek- of lichaamsnood zo hoog was en daarbij zo donker, dat u nergens uitkomst meer zag, toen men zei: "'t Is gedaan met hem, of met haar." Toen, in dat donker viel de Heere als een dauw! Wel moest het eerst licht worden om het te zien en te erkennen, dat de Heere u geweest was, tot een vertroostende en verkwikkende dauw, nietwaar?

(2) En let nu ten tweede eens op, *vanwaar* de dauw komt. Van boven daalt de dauw in stille nachten neer; daarom heet hij gewoonlijk "hemelse dauw." Wie dan ook behoefte heeft aan dauw of regen, moet omhoog zien, van boven moet het komen! Zo ook, alle goede gave en alle volmaakte gift is van boven, van de Vader van de lichten afkomende (Jac. 1: 17). Ook de voornaamste van alle hemelse gaven, dat is Christus, is van boven gekomen, van de Vader, Die Hem in de wereld heeft gezonden om doemelingen te redden van de hel en de dood. Mochten wij het maar meer van boven verwachten!

Helaas, wij verwachten nog zo dikwijls goede gaven van beneden: de een verwacht het van het veld, de ander van de rivieren, en een derde verwacht het weer van iets anders. En met welk gevolg? Dat we dikwijls zo teleurgesteld worden. En wat is er dikwijls een genieten van de hemelse gaven, zonder dat er een dankbaar opzien is naar boven, naar de Vader van de lichten, van wien wij die gaven ontvingen. Geve de Heere ons genade, om in alle nood op te zien tot Hem, die ook ons wil zijn als de dauw. Dan behoeven wij de middelen niet te versmaden, maar dan zullen wij het van de middelen niet meer verwachten. Dan zullen wij juist zeggen, als het volk van Israël in ons tekstkapittel: "Assur zal ons niet behouden." En van Assur hadden zij het juist verwacht, maar tot hun schade en schande. En zij zouden hun redding ook niet meer verwachten van de ruiters, van de krijgsheren; en zouden tot het werk hunner handen niet meer zeggen: "Gij zijt onze God."

(3) En let nu eens ten derde op, *waar de dauw valt*. Hij komt van boven, maar valt in de laagten. Op de bergen is geen dauw, maar in de laagten; in het dal, waar de mirten zijn daar vindt men de dauw.

Zo is het nu ook in de genade, ook de Heere getuigt van Zichzelf: "Ik woon in de hoogte en in het heilige en bij dien, die eens verbrijzelden en nederigen geestes is." (Jes. 57: 15). En hebt u het zelf niet ondervonden, kind van genade, dat u op uw laagste plaatsjes, de meeste hemelse bevochtiging hebt genoten? Wat was die lieve Heere ons toch tot een zielverkwikkende dauw, toen we zo dagelijks aan Zijn voeten verkeerden, toen we in onszelf zulke onwaardige, uitgeledigde, vaak onbekeerde mensjes waren! Och, wat was de Heere ons toen toch alles! Wat hebben we in dat dal van ootmoed toch veel zielsgenot gesmaakt, wat al uitreddingen ondervonden!

Helaas, toen zijn we de hoogte in gegaan, misschien wel zo'n goed bekeerd mens geworden, iemand, die het zo goed weet en het zo bezit. En satan zei het ook, en onze vrienden ook, en wijzelf zeiden het ook, dat we nu zulke flinke Christenen waren. En zo zijn er zeer velen van Gods kinderen beland op Gilboa's berg, waar dauw nog regen is. En daar zitten ze nu met de hoogmoedstrelende gedachte, dat ze zulke voorname kinderen Gods zijn. Maar ach, het is zo naar, zo akelig, ze zijn zo droog, zo verflenst, zo dor, men zou er haast bijzeggen - zo dood. Gelukkig, die er maar erg in krijgt; die begint te smeken met de dichter:

*"Och, wierd ik derwaarts weer geleid!
Dan zou mijn mond U d' eere geven."*

(4) En ziet nu eens ten vierde, *wat er in schittert*. Hebt u wel eens met aandacht zo'n dauwdroppeltje bezien? 't Is als een diamant, waarin al de stralen van de aanbreekende dag in weerkaatsen en schitteren.

Zo nu ook schitteren in de hemelse dauw al de deugden en volmaaktheden van de Eeuwige God. Zag Johannes niet in die voornaamste van alle dauwdruppels, in Christus, heel de heerlijkheid des Vaders schitteren? Die Hem zag, zag de Vader.

Maar ook in elke zegen, die de Heere aan ellendige en alles verbeurd hebbende zondaars schenkt, blinken Zijn heerlijke deugden van genade, goedheid, wijsheid, gerechtigheid en heiligheid. Wie die hemelse dauw nauwkeurig beziet, moet wel uitroepen: "O, diepte des rijkdoms, beide van de wijsheid en van de kennis Gods!" Die roemt Zijn liefde, dat ze sterker is dan de dood, Zijn goedheid, dat ze grenzeloos is, Zijn macht dat ze onbepert is, en Zijn trouw, dat ze nooit bezwijkt.

Wel, kind, wat is dat zoet en zalig, om in de weldaden het beeld van de Weldoener te zien, en in de giften de Gever te zien en te erkennen: "'t Is jammer, dat er zoveel dauw op ons valt, waarin we de Heere niet opmerken."

(5) En vraag nu tenslotte eens, *wat de dauw doet?*

- A. Ga eens op een zomermorgen vroeg naar buiten. Dan ziet u dikwijls, hoe de hemelse dauw als een wit kleed heel de aarde overdekt. Over alle vuile, zwarte en donkere plekken is datzelfde witte kleed uitgespreid. Welnu, zo is het nu ook met het ware Israël - de Heere is hun als dat witte kleed. Hij bedekt met Zijn alles bedekkende gerechtigheid al hun vuil, al wat er zwart is aan Zijn volk. Hij ziet ze enkel maar wit, als een maagd zonder vlek of rimpel, evenals wij het veld zien, als het met het witte dauwkleed is bedekt. Wel, volk, Hij ziet geen zonde in Zijn Jakob, geen overtreding in Zijn Israël. Hij is hun als de dauw!
- B. De dauw maakt de harde kluiten week. Maar, o, als de Heere ons wordt als de dauw, dan smelt ons hart, al was het eerst zo hard als de onderste molensteen. O, geliefden, als toch de Heere u troost, uw ziel liefelijk omhelst, uw schuld vergeeft, - dan smelt het hart in een hete vloed van tranen, dan valt het krank van liefde aan 's Heeren voeten neer.
- C. Dauw maakt het schrale vet. En van de Heere zingen wij:

*"Waar Gij Uw voetstap zet,
Daar doet Gij 't al ten zegen dijen,
Daar druipt het al van vet."*

Ja, waar de Heere ons tot dauw is, daar worden wij als met vet en smeer verzadigd.

- D. Door de dauw wordt ook het dorstige gedrenkt. Zo ook door de hemelse dauw. Die dorst uit Psalm 42: 3 "Mijn ziel dorst naar God, naar de levenden God." En die dorst uit Psalm 63: 2: "Mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water." Die zielendorst wordt door deze dauw geheel verslonden.
- E. Tenslotte, door de dauw wordt het woeste vruchtbaar. Zo ook door de hemelse dauw. Dat horen we in onze tekst, waar de Heere zegt: "Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie."

II. Dat voert ons tot onze tweede gedachte.

De bloei van Israël. "Hij zal bloeien als de lelie", heet het dus in het 2e deel van onze tekst. Wie er zal gaan bloeien, hoorden wij reeds, het is het volk van Israël, de nakomelingen van Jakob, de worstelaar te Pniël. Hun gold in de eerste plaats deze belofte.

Maar dan ook in de tweede plaats is het een belofte voor het geestelijk Israël. Dat is het volk van God uit alle landen en van alle tijden. Dat volk, dat ook door de Heere van eeuwigheid is bemind, evenals Jakob. Dat volk, dat dan ook door de Heere is verkoren, evenals hij. Dat volk dat dan ook worstelingen Gods leerde worstelen, om de zegen des Heeren, om de redding van hun ziel, en die ook de Heere niet los konden laten, althans niet los zullen laten, voor zij met Jakob mogen zeggen: "Mijn ziel is gered." Immers, zo staat toch de zaak bij u, begenadigde? Dat worstelen met bidden en smeken om de redding van uw ziel, dat: "Ik laat U niet gaan, tenzij dat Gij mij zegent, al moet ik er tot mijn dood om bidden." Dat zijn toch voor u geen onbekende zaken?

Welnu, dat volkje zal de Heere zijn als de dauw. En waarom hun? Omdat de anderen zo koud, zo hard, zo dood zijn als de stenen. En die kunnen nu wel nat worden van de dauw en de regen, maar het doet hun geen nut, zij worden niet vruchtbaar. En de Heere verspilt Zijn zaligmakende genade niet aan schepselen, bij wien ze geen nut

doen. Vroom en onvroom, al degenen die niet tot het levende volk van God behoren worden vergeleken bij doornen en distelen. En die groeien toch wel en steken toch wel genoeg, ook zonder dat de Heere hun tot dauw is. Maar Israël, die arme smekelingen, die besnedenen van hart, die gebogen gaan onder hun schuld, die vluchtelingen tot God en die roemers in de Heere - die Zijn een planting Gods opdat Hij verheerlijkt worde. Och, dat lieve volkje, zij hebben die dauw zo nodig, anders verflenst hun geloof, hun hoop, hun liefde, ja, bij gebrek aan dauw zou heel hun geestelijk leven kwijnen.

Och, dat volkje, zij vinden die dauw zo zalig, en hij is hun zo nuttig. Hoor maar wat de tekst zegt van dat volkje, als de Heere hun is tot dauw, *dan zullen zij bloeien als de lelie*. Leliën, u zult ze zeker kennen, die onvergelykbaar schone bloemen, die in Palestina zo veelvuldig gevonden werden, en die in de Heilige Schrift zo dikwijls worden genoemd. De Heere Jezus stelde ze tot een toonbeeld van heilige onbezorgdheid, zeggende (Matth. 6: 28): "Aanmerkt de leliën des velds, hoe zij wassen; zij arbeiden niet en spinnen niet, en ik zeg u, dat ook Salomo in al zijne heerlijkheid niet is bekleed geweest, gelijk een van deze." Ze kwamen in Palestina voor in onderscheiden kleuren, doch hier is de *zuiver witte* bedoeld. Bij een hof, waarin de leliën groeiden, vergelijkt de Heere Zijn Kerk. (Hoogl. 6: 2). En bij leliën vergelijkt de Heere Zijn volk. (Hoogl. 2: 2).

Schoon is dan ook de overeenkomst; waarlijk dat volk heeft de eigenschappen van de lelie, en het groeit en bloeit.

Hoe groeit en bloeit dan de lelie? Zo vraagt misschien iemand van u. Welnu, laat ik u dat eens mogen schetsen. En dan spreken wij uit de ervaring; wij hebben ook eens in ons tuintje gehad, een paar van die mooie, witte leliebolletjes. Het was in de nazomer, toen onze leliebolletjes in een goed toebereide aarde werden gedaan, maar meteen door de aarde werd bedekt, zodat men van de bolletjes niets meer zien kon. Men zou niet geloofd hebben, dat er onder die kluiten, leliën waren gepoot. Ik noem die bollen leliën, immers, heel het wezen van de lelie (haar stengels, blad en bloem) zat in die bolletjes, anders konden zij er niet uitgroeien.

Zo gaat het nu ook in de uur van de wedergeboorte. Ook dan plant de Heere het genadeleven, dat nieuwe schepsel, dat in Christus Jezus geschapen is tot goede werken geheimvol in het hart. Ook in dat zaad van de wedergeboorte zit heel het wezen des geloofs, van de hope en van de liefde, ja, heel het wezen van dat nieuwe schepsel, van de nieuwe mens is er in vertegenwoordigd; anders kon het er niet uit ontwikkelen. Doch dat kunt u aan een pas wedergeboren mens niet zien, dat er zo'n groot genadewonder aan gebeurd is.

Toch blijft dat niet verborgen. Onze bolletjes begonnen te ontwikkelen, er kwam werking in de grond; 't was te bemerken, dat er zich een leven ontwikkelde, er kwamen groene spruitjes de grond uit, die zich ontwikkelden tot een bosje lieve, groene bladeren.

Zo gaat het ook in de genade. Dat nieuwe leven kan niet verborgen blijven; men kan het aan zulk een bemerken, dat de Heilige Geest er een wonder in heeft verricht. Immers, waar de Heilige Geest de "wortel van de zaak" in ons plant, daar komt bij ons een nieuw leven, een droefheid, een begeerte, een behoefte, ook wel een vreugde openbaar, die wij tevoren nooit gekend hebben. Ja, daar komen de bladeren van Gods-vrees, van ootmoed, van liefde tot de Heere, tot Zijn huis en knechten, tot Zijn volk en dienst, voor de dag. En wat groeit dat voorspoedig! Wat nemen we toe in de genade! Wij hopen daar spoedig te bloeien als de lelie.

En dat zou wel gaan, als het maar voorjaar was. Maar, helaas, toen onze leliebolletjes uitliepen was het najaar. De zon daalde langs zo meer, 't werd al kouder, daar kwamen de eerste sneeuwvlokjes aandartelen, door meerderen gevolgd; onze lelies waren spoedig met sneeuw bedekt, en alles verstijft door de vorst. Weg was al hun heerlijkheid.

En gaat het u in de genade ook niet zo, kind? Ach, er zijn er zoveel in de genade, voor wie het nu winter is. Waar is dat mooie groen van Godsvrucht en Godsvrees Waar is nu uw ijver in de dienst des Heeren? Waar is uw warmte in het gebed? Ach, misschien zucht u nu: "Ik vrees dat ik nog alles mis, dat nog mijn werk geen waarheid is." Ach, het is alles bij u nu zo koud, zo hard, zo dood, zo donker, dat u denkt: "Ik heb mezelf en de mensen bedrogen."

Welnee kind, u hebt zich niet bedrogen, de Heere Jezus zegt: "Aanmerkt de leliën, hoe ze wassen." Welnu zó wassen zij. De Heere gaat met u de weg van geestelijke afbraak. Dat is nu wat de Heere zegt: "Wat Ik geplant heb ruk Ik uit." Dat is nu de vrucht van armmakende en ontledigende genade. Dat moet elke ziel leren kennen. Wij willen zo graag als een Christen, als een bekeerd mens zalig worden en dat gaat niet; als een godloze wordt u zalig.

Maar misschien is u wel bevreesd, dat er nooit meer wat van terecht komt? Die vrees is ongegrond - het blijft niet altijd winter. Kind, de zangtijd genaakt. Daar komt de lente, en met de lente, het lenteweder. De zon stijgt al hoger, de sneeuw smelt, en ... daar waren onze leliën ook weer. Ach, wat hadden zij geleden! Wat waren er weinig van die veelbelovende blaadjes overgeschoten; de meesten waren verrot. Toch, het hart leefde nog.

Zo is het nu ook bij u. Er is veel van uw schoonheid vergaan. Toch, het hart leeft nog. Wat God wrocht, de kern, het wezen sterft niet - daar zorgt de Heere voor. Bevochtigd met de dauw des hemels, gekoesterd door de zon van de gerechtigheid begint dat hart uit te botten. Het zijn de stengels van geloof, hoop, liefde, ootmoed en Godsvrees, die zich fier omhoog verheffen. Zij worden de bloemdragers. Daar komen de bloemknoppen. Eerst klein; maar door dauw en zon begunstigd ontwikkelen zij, worden al groter en groter ... en dan weer donker, en dan weer nat van de dauw, en weer gaat de zon er over op, en ... daar ontsluiten zich de bloembollen. O zie, nu bloeit hij als de lelie. Wat een pracht! Wit als de sneeuw.

Zo is ook onze ziel, als de Heere ons is als de dauw, dan zijn wij wit als de lelie, door toegerekende en toegepaste gerechtigheid. Kind, dan ziet God geen spatje of vlekje meer aan ons. Hoor maar: "Hij ziet geen zonde in Zijn Jakob, en geen overtreding in Zijn Israël." Dit is alles bedekt door het floers van Jezus' bloed en Geest.

En nu is er voorts van de leliebollen niets dan goed te zeggen, evenals van het bloeiende Israël. Laat ik maar op enkele dingen wijzen mogen.

- Beiden hebben het hart naar boven open, en dat, om de zegen van boven te mogen ontvangen. (Stond ons hart maar meer naar boven open, wij kregen meer - gelooft u ook niet?)
- Beiden zijn aan de onderkant gesloten, alsof zij zeggen: "Van de wereld moeten wij het niet hebben."

*"Weg werelds gewemel,
Wij gaan naar de hemel;
Verhinder het niet."*

Och, was ons hart naar de aarde ook maar altijd zo dicht, maar:

"Ik wist niet, dat mijn tere ziel,

Zoveel van 't aardse overhiel'."

- Beiden kunt u in het hart zien - 't is blanke oprechtheid. Doorgrond en ken mijn hart, o Heer!' u weet alle dingen, u weet, dat ik U liefheb! Zie, zo houden zij hun hart voor God maar open. "Kijk 'r maar in, Heere, of ik iets kwaads, iets onbehoorlijks voed', zeggen ze. (Deden we het altijd maar! Waarom toch altijd weer die geheimen voor de Alwetende? Waarom telkens weer dat hart zo dicht, zo gegrendeld voor God?)
- Uit beider hart stijgen de meeldraden van heilig verlangen en van heilige genegenheden op naar boven - en óp die meeldraden tongetjes om God te prijzen en aan te prijzen, tongetjes, die zingen:

*"Hoe branden mijn genegenheên,
Om 's Heeren voorhof in te treên
Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;
Mijn hart roept uit tot God, die leeft,
En aan mijn ziel het leven geeft."*

Komt, toehoorders, zingen wij met die bloeiende lelies mee uit Psalm 84: 1, 3.

TOEPASSING.

Geliefde toehoorders, mochten we het niet een troostvolle belofte noemen, waarbij we uw aandacht een ogenblik bepaalden, waarin de Heere beloofde, Israël te zijn als de dauw, en dat hij dan zou bloeien als de lelie. En de Heere heeft getoond, een Waarmaker van Zijn Woord te zijn en een Vervuller van Zijn beloften. De Heere is Zijn volk tot dauw geweest, reeds toen - toen Hij de Joden weer uit Babel verlost. Maar vooral in de volheid des tijds. Toen was dat Israël als een dorre, verschrompelde akker. Onkruid van Farizeïsme, Esseïsme, Sadduceïsme, enz. schoot hoog op en groeide weelderig, maar de lelie van de dalen en de roos van Saron kwijnden weg. Toen werd de Heere Zijn Israël op een bijzondere wijze tot dauw. Toen zond Hij Zijn engel tot Maria, en eer een jaar verder is, daar is de Heere als een dauwdruppel in die donkeren nacht gevallen. En gaat nu heel Jezus' zegenend leven na; merkt op Zijn sterven; straks viert men Zijn opstandingsfeest. Dan neemt Hij bezit van de hoge plaats, voor Hem bestemd, 'aan 's Vaders rechterhand. En daar komt de Heilige Geest als een dauw om Zijn Kerk vruchtbaar te maken. En zo is de Heere doorgegaan, al de eeuwen door is Hij voor Zijn kerk geweest tot dauw, en ... Israël is gaan bloeien als de lelie.

Zie dit in Maria, Simeon, Anna, de apostelen, 3000 pinksterlingen, Lydia, de stokbewaarder, de Hervorming; en nog, Toehoorders, nóg is de Heere Zijn Kerk tot een dauw, en nog groeien en bloeien er leliën op het leliënveld.

Ook u, mijn onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid, ook u heeft de Heere vaak bevochtigd; ook u zijt dikwijls nat gemaakt met de dauw des hemels. Immers, alles wat u hebt en geniet is als zo'n dauw. En nog heden mocht u neerzitten onder de dauw van Gods Woord. En wat werkt dat alles bij u uit? Zijt u gaan bloeien als de lelie? Ach, hoeveel mensen zijn als een dode stok. Laat die stok liggen en nat worden van de dauw en gekoesterd worden door de zon - hij gaat niet bloeien, maar hij gaat altijd dieper het verderf in. Hoe komt dat? Hij is dood; zo is het ook bij de mens van nature - hij is dood in zonden en misdaden. Daarom helpen geen oordelen noch zegeningen, daarom helpen ook de middelen van de genade niet. Doop zulk een, zet hem aan het avondmaal, laat hem dag op dag de ernstigste preek beluisteren - het zal alles

tevergeefs zijn. Hij zal misschien een mooie, een godsdienstige, een gereformeerde dode worden, maar - hij blijft dood.

Dat is nu onze jammerlijke doodstaat als een gevolg van de zondeval van Adam. Die doodstaat, die helaas door zovelen ontkend wordt, ja, men veronderstelde al bij uw geboorte dat u leefde, men praat het u nu voor, en zegt: "Mens, u leeft." Dat moet u nu geloven; en nu moet u net leven als een levende, en men behandelt u als een levende, maar u bent dood, dood voor God, dood voor uw eigen heil, dikwijls zelfs dood voor de dood. (Zo komt het, dat dezulken dikwijls zo zonder verschrikking de eeuwigheid ingaan; zij zijn dood voor de dood).

En nu sprak ik nog niet eens van de velen, die denken, dat ze bloeiende leliën zijn in de hof des Heeren, en ze zijn niet anders dan stinkende distels en stinkende doorns in de hof van satan. En hun godsdienst dan? Ach, toehoorders, hun hele godsdienst is niets anders als een dienen van hun eigen vrome vlees, 't is puur eigenliefde en eigenvergoding. O, wat zal dat die mens bitter zijn, als straks de Heere Jezus tot Zijn leliënhof zal komen om de leliën te verzamelen (Hoogl. 6: 2), en Hij zal dan beginnen met aan Zijn knechten, de engelen, bevel te geven, om eerst het onkruid uit te trekken en in busselen te binden en in het helse vuur te werpen! En daar komt u nooit weer uit, daar sterft uw geweten niet en dat vuur wordt nooit uitgeblust (Markus 9: 44).

Mocht u dan nu nog leren bedenken, wat tot uw vrede is dienende. Er moet een Godswonder aan u gebeuren, u moet van dood levend gemaakt worden, er moet een nieuw schepsel, een leliebol in u geplant worden, om ooit als een lelie te kunnen bloeien. Mocht u dan beginnen, met uw doodstaat te leren kennen en belijden. En leer de Heere ootmoedig smeken, dat Hij uit louter ontferming, om Zijns Zoons Christus wil, door Zijn Heilige Geest dat wonder van Zijn genade en macht aan u wil verheerlijken. Hij heeft het beloofd, dat die Hem in de nood aanriepen, die zouden Zijn gunst oneindig groot vinden.

Leliën - dat bent u, begenadigden! Maar niet in uzelf. Ach, dan zijn we maar doornen en distelen. Van nature zijn we kinderen des toorns, gelijk ook de anderen. *Maar God, die rijk is in barmhartigheid, door Zijne grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, ook toen we dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus.* (Eféze 2: 4) Hij plantte de lelie van het nieuwe leven, en Hij werd ons tot dauw. En wij hebben u geschetst hoe die lelie nu wast, en hoe de Heere haar tot bloei brengt.

Hoever u nu gevorderd bent, weten we niet; u hebt het kunnen beluisteren, als u er acht op geslagen hebt. Misschien in het eerste stadium van die veelbelovende moederbladeren, van een ijver en een vuur om de Heere te dienen, en om de wereld te reformeren en uzelf te reformeren? O, wat is dat een lieve, zoete tijd. Wel, we kwamen elke zondag wel een zondag te kort om de Heere te dienen. En de Heere liet het niet onbeloond ook. Dan een woordje, dan een versje, dan een gebed en dan een dankzegging ... 't was een goede tijd. Maar wij zijn er niet gebleven. En we konden daar niet blijven, dan hadden we nooit gaan bloeien als de lelie. Misschien is er hier een, voor wie het nu winter is.

Nu, kind, ik mag u niet beklagen. O, ik weet het, 't is onaangenaam, vroeger zo warm en nu zo koud, vroeger zo levendig en nu zo dood, vroeger zo buigzaam en nu zo hard - toch is de zaligheid u nu nader, als toen u eerst geloofd hebt.

Maar misschien bent u bevreesd dat er niets van terecht komt? Nu, als het van u afhing, kwam er ook niets van terecht. Dan ging u de wereld weer in, erger als

voorheen. Maar wat u geluk is? Dit: God wil bloeiende leliën in Zijn hof, en de Heere weet, dat Hij er dan Zelf voor zorgen moet. Wij doen het niet, kunnen het niet. Daarom zegt Hij: "Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie." In Gods vrije welbehagen en alvermogen, daarin is onze bloei verzekerd.

Maar bedenk dan ook, volk van God, dat de lelie een schoonheid bezit en een geur behoort te verspreiden, tot lof en eer van Hem, aan Wie zij haar schoonheid dankt. O, volk, welgelukzalig zijt ge, als u zich leert gedragen als de leliën. U hoeft niet te arbeiden of te spinnen aan uw eigen schoonheid. Het beste wat u doen kan is: uw hart open te houden naar de hemel, om van daar de zo noodzakelijke bevochtiging voor uw ziel te ontvangen en u te laten koesteren in de stralen van de Zon van de Gerechtigheid. Dan bent u het schoonst, en ruikt u het heerlijkst; dan zal uw rieken zijn in de vreze des Heeren. Ja, Gods bedauwde volk wordt zelf ook bij de dauw vergeleken. Zoals we toch zingen in Psalm 110:3:

"U zal de dauw van uwe jeugd verblijden

Geboren uit de vroege dageraad."

Dan is met die dauw, volgens onze Statenvertaling, bedoeld Gods lieve volk, die als dauwdruppeltjes uit de baarmoeder van de dageraad des heils geboren worden. Maar dan behoren ook in hen de stralen van de naderende heilsdag te schitteren en de deugden van de eeuwige God gezien te worden. En nu moeten ze dan ook *de dauw van de wereld, het zout van de aarde zijn*. Tegen de gezegende Abraham zegt de Heere: "Wees een zegen."

En nu is het waar, dat Gods leliën in de wereld dikwijls nog een onaangenaam plekje hebben, gelijk de leliën onder de doornen (Hoogl. 2: 2). En zeker, daar staan veel kinderen Gods tussen de doornen. Doornen vindt men overal; buiten de Kerk, maar ook in de Kerk; buiten uw huis, maar ook in uw huis; buiten ons hart, maar ook in ons hart. Ach, David had in zijn eigen vrouw een doorn, en Abigaël in haar eigen man, en hoeveel ouders hebben ze in hun kinderen? En ach, kind, als men ze daar niet heeft, dan heeft men weer wat anders. Paulus had een doorn in zijn vlees, en onze Heere was er mee gekroond.

Zeker, kind, die doornen doen pijn! Ze verscheuren uw ziel. 't Beste is nog, stil te zijn en aan God uw nood klagen. Rondom zijn doornen, naar Boven is de weg vrij, denk daar maar aan. En als men zich tegen de doornen wil verzetten, doen ze u te meer pijn. De lelie is er toch niet tegenop gewassen. Vraag maar aan de Heere om lijdzaamheid.

En straks komt de Heere tot Zijn leliënhof, volgens Hoogl. 6: 2. En dan is het afgelopen met die stekels, die gaan in het eeuwige vuur. Maar de leliën, die verzamelt Hij. Waar die blijven?

Zie eens rond in het Godshuis, de Tempel op de Moria, zoals we het beschreven vinden in Gods Woord - overal ziet men leliën. In de deur gesneden, op de pilaren; in het woord ziet en leest men overal van open leliebloemen. Zo zal het ook boven zijn in de hemel, daarvoor teelde de Heere Zijn leliën - dáár zullen ze prijken. Daar zijn het altijd open bloemen. Hier is het niet altijd dauw. Hier krommen we ons wel moede en mat, maar strakjes kind, nog een klein poosje geduld, en dan, dan is de Heere ons altijd als de dauw, en dan bloeien we eeuwig als de lelie. AMEN.

Nazang Psalm 43: 4.

6. DE BOOM DES LEVENS IN HET HEMELSE PARADIJS.

Voorzang: Psalm 42: 1

Lezen: Openbaringen 22

Gebed.

Zingen: Psalm 1: 2.

Tekst: Openbaringen 22:2:

"En op de ene en de andere zijde van de rivier was de boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijn vrucht, en de bladeren des booms waren tot genezing der heidenen."

Het was, geliefde toehoorders, een smartelijk geval, wat Jona de profeet overkwam; wij bedoelen dat geval met die wonderboom. Het is u bekend, hoe de Heere die Jona kwam te roepen om hem naar het goddeloze Ninevé te zenden, om te preken tegen haar, dat ze zich zouden bekeren. Jona had daar geen zin in. Jona ging liever over het wijde watervlak vluchten, dan zich ten dienste van de Heere te stellen. Natuurlijk bekwam hem dat bitter, en door een weg van shade en schande moest hij toch naar Ninevé, en heeft daar zijn eentonige en sombere prediking: "Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd", volbracht.

Dan zet Jona zich op een hoogte, om te zien, wat er van de stad zou worden. En waar nu de zon hem stak, daar deed de Heere een wonderboom over hem opgaan. In één nacht was de boom groot geworden. Wel, wat zat Jona nu heerlijk in de schaduw. Maar, o bitter, daar beschikt God de andere dag een worm, die stak de wonderboom en het was gedaan met Jona's genot! Zijn wonderboom verdorde en Jona is weer aan dezelfde ellende blootgesteld. Ja, nog erger, want nu is hij er nog ontzettend boos bij, tot ter dood toe.

En was die van Jona nu maar de enigste wonderboom geweest, die teleurstelde, maar dat is zo niet; er zijn er duizenden vóór die geweest, en duizenden daarna opgeschoten en weer verdord. De Heere laat voor Zijn volk dikwijls een wonderboom opgaan. Wel, kind, hoeveel wonderbomen zijn er al over u opgeschoten en weer verdord? Om maar enige te noemen:

- U verkeerde in armoede, en de Heere beschikte een milddadig mens.
- U leed pijn, of was ziek en u kreeg een drankje of een zalfje, wat de pijn merkelijk verzachtte.
- Voor uw geestelijk leven ontmoette u iemand, met wie u bijzonder van hart tot hart spreken kond. Wel, wat een aangenaam verkeer, als David en Jonathan.
- Of de Heere schonk u een dierbare waarheid uit Zijn Woord aan uw hart.
- Of een leraar, die bijzonder naar uw hart sprak; 't was aangenaam, maar ach, het duurt gewoonlijk zo kort. Het zijn maar wonderbomen.

En er zijn zoveel wormen. Ondankbaarheid; valse tongen; lastering; de zonden; ongelooft enz. Dat zijn van die wormpjes, maar één behoeft er uw boompje te steken, en, het is verdord. Ach, kind, het waren maar wonderbomen, die in één nacht opschieten en vaak in één nacht verdorren.

Maar, in onze tekst is óók sprake van een wonderboom, maar die dit waarlijk in één nacht niet is geworden, maar die ook in eeuwigheid niet zal verdorren. En welgelukzalig is die mens, die deze wonderboom mag overhouden, als al zijn

wonderbomen verdorren. Ja, volk van God, de Heere laat juist daarom al uw wonderbomen verdorren, opdat u leren zou aan deze Ene genoeg te hebben. Welnu, die Boom vraagt nu al onze aandacht. Wij gaan met u spreken over:

"De Boom des levens."

- I. De plaats, waar hij staat.
- II. Het water, dat er doorstroomt.
- III. De vrucht, die hij levert.
- IV. Het blad, dat er aan prijkt.
- V. De weg, die er toe leidt,

Dit zijn de vijf zaken, waarbij we een ogenblik wensen stil te staan.

De Heere doe ons in spreken en horen een weinig rusten in de geest, onder de boom des levens. Dat zij zo!

"En op de ene en de andere zijde van de rivier was de boom des levens", zó, mijn geliefde toehoorders, schrijft Johannes op de laatste bladzijde van de Bijbel, waar hij verwaardigd wordt, een beschrijving te geven van de eeuwige Godsstad, het eeuwig tehuis van Gods kinderen. Het zou de moeite lonen om stuk voor stuk de dingen te bezien, die Johannes ons hier beschrijft. 't Is een heerlijk vooruitzicht voor Gods volk dat zij eenmaal dat nieuwe Jeruzalem zullen betreden en bewonen, en dan zullen zij al de tijd hebben om het te zien en te bewonderen. Voor heden willen we slechts onze aandacht zoeken te wijden aan de boom des levens, die Johannes zag, en wij willen eerst letten op:

I. De plaats waar hij staat.

Johannes zag die boom des levens boven, in het hemelse Paradijs, in het nieuwe Jeruzalem, de stad, die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwheer God is. Vroeger stond hij daar niet, toen stond hij nog in het aardse paradijs, toen stond hij nog hier op aarde, in die hof, waarin de Heere de volmaakte mens geplaatst had. Toen kon de mens naar hartelust eten van die boom zonder dat hij ten hemel behoefde te klimmen. Maar nu stond er in het paradijs nóg een bijzondere boom, dat was de boom *der kennis des goeds en des kwaads*. Van deze boom mocht de mens niet eten, want deze boom was de boom van *de beproeving*, waaraan blijken zoude, of de mens God gehoorzaam zoude zijn. Zodra de mens van de boom *der kennis des goeds en des kwaads* at, mocht hij ook niet meer eten van *de boom des levens*. Want toen was *de boom des levens* het zegel van het werkverbond, waardoor de Heere Zijn belofte verzegelde, dat de mens eeuwig zou leven, op voorwaarde van gehoorzaamheid aan het proefgebod. Van beide bomen eten ging dus niet. Aan de ene boom at men zich, om zo te spreken, de dood, aan de anderen at men zich het leven.

En, het is u bekend wat de mens vrijwillig verkozen heeft? Hij verkoos, door de listige verleiding van de satan te eten van het verbodene, en at zich dus de dood, of met andere woorden, hij haalde zich de dood op de hals, als een rechtvaardig gevolg van zijn overtreding. En nu mocht hij dan ook niet eten van *de boom des levens*. De Heere dreef de mens uit het paradijs, en stelde een wacht, om te bewaren de weg van de boom des levens, opdat de mens daarvan niet zou eten, en leven in eeuwigheid, (Gen. 3: 22-24).

En dan hoort men heel de Bijbel door niets meer van de boom des levens, totdat Johannes hem terugvindt in het nieuwe Jeruzalem. Wel hoorden we reeds van de lippen van de verheerlijkte Christus: "Die overwint, ik zal hem geven te eten van de

boom des levens, die in het midden van het Paradijs Gods is" (Openb. 2: 7). Maar op de laatste bladzij van de Bijbel staat hij, om zo te spreken, weer ineens voor ons. Toch schijnt het welhaast een andere *boom des levens* te zijn, zo geheel anders is hij nu. Nu schijnt hij gespleten te zijn, daar Johannes zegt, dat hij de boom des levens *op de ene en de andere zijde van een rivier zag staan*. Dus dan zou het nu een boom zijn met een gespleten stam, waarvan de ene helft aan de ene zijde en de andere helft aan de andere zijde van een rivier stond, zodat al het water van die rivier door de scheuren en spleten van die stam heenvloede. Dat heeft sommige schriftverklaarders bewogen om hier te denken aan een menigte van bomen, waarvan er een gedeelte aan deze, en een gedeelte aan de andere zijde van de rivier stonden.

Wij gaan met die verklaring niet mee. Wij houden ons liever aan hetgeen Johannes zag en Gods Woord ervan zegt, het was één boom, met een gescheurde en een gespleten stam aan de onderkant, die naar boven ineen uitliep. Zo verklaren het ook de kantenkenaren. Temeer geloven wij dat, omdat die boom des levens, die Johannes zag, een type is van onze dierbare Christus.

Hoe ontzettend is Zijn heilig lichaam gescheurd en gespleten, waar ploegers Zijn rug hebben geploegd, en moordbeulen Zijn handen en voeten hebben doorboord, en vijanden Zijn zijde met een speer doorstaken, zodat er een stroom van bloed en water uit Zijn gezegend lichaam stroomde!

Maar nu zag Johannes Hem in een verheerlijkte staat in de hemel. Niet meer zoals hier, omgeven door een stierenheir uit Basan, of wel een bende van vrome en godloze moordbeulen, nee, nu ziet Johannes Hem, omgeven door een ontelbare schare van gezaligde mensen, uit alle talen, natiën en tongen. En heel die menigte aanschouwt Hem, bewondert Hem, looft, prijst en aanbidt Hem, omdat Hij is, hun echte Levensboom, waaraan zij allen het leven hebben te danken, want Hij verwierf voor hen het leven, Hij maakte hun levend, Hij onderhield hun leven, Hij doet hun het leven smaken, ja, waarlijk Hij is hun levensbron!

Wel, volk des Heeren, wat zijn zij ons ver vooruit, die reeds daar mogen zijn, waar Johannes de verheerlijkte Christus zag staan, in het midden van het hemelse Paradijs, (Openb. 2: 7) als de boom des levens. Maar toch, o wat een voorrecht, dat ook wij eenmaal daar zullen komen, en *Hem zullen zien, gelijk Hij is*.

II. Laat ons nu in de tweede plaats letten op: *het water, dat er doorstroomt*.

Johannes zag een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit de troon Gods en des Lams. En waar nu de boom des levens aan beide zijden van de rivier stond, daar moest al dat water door die scheuren en spleten van de boom des levens heen. Welk een rijke gedachte komt de Heilige Geest ons hier nu weer te ontsluiten.

Vraag maar eerst, wat dat water des levens is. Het antwoord zal wel moeten zijn: "Het is dat dierbare genadewater, dat water van de vertroosting, het zijn die stromen des Geestes, ja, het is, die eeuwigdurende gelukzaligheid, dat is die onverstoorbare vrede, vreugde en blijdschap, die als een rivier voort zal vloeien tot in alle eeuwigheid. Dat Johannes nu zag, dat het een zuivere rivier was, en het water klaar als kristal, dat geeft zeker te kennen, dat die zaligheid, die boven gesmaakt wordt, een zaligheid zonder enig inmengsel van bitterheid, of onvrede, of rouw, of smart, of pijn, of verdriet, of droefenis zal zijn. Het is alles louter zaligheid, wat in dat hemelse paradijs gesmaakt wordt.

En let nu eens verder op, waar die wateren van de gelukzaligheid haar Oorsprong

vinden. *Zij kwamen voort uit de troon van God en des Lams.* De troon Gods en des Lams is een en dezelfde troon. Christus zegt, dat Hij gezeten is op de troon van Zijn Vader. Johannes zag hier dus de oorsprong van al die zaligheid, die hier in beginsel en daarboven volmaakt genoten wordt. Al die zaligheid borrelt op uit het eeuwig liefdehart van God en Zijn heilig Kind Jezus. En dan ontspringt het uit die troon van God, die op recht en waarheid pal staat, en uit die lieve genadebron van het Lam.

En nu stroomt dat water van de eeuwige gelukzaligheid door die gespleten boom, door die wonden van een gekruisigde Christus; en stort zich dan uit in het hart van Zijn gunstvolk. Zo is het dus duidelijk, dat elk droppeltje ware troost, vrede, vreugd, blijdschap en zaligheid, dat er in Gods Kerk, door Gods lievelingen gesmaakt wordt, zijn oorsprong vindt in God en door Christus ons gegeven wordt. Wat een gelukkig volk dan, die daarboven dat water des levens met volle teugen drinken mogen! Gods lieve volk is hier meer gelijk aan dat dorstige hert uit Psalm 42. Ja, hier is onze klaagzang wel:

*"O Heer, mijn ziel en lichaam hijgen,
En dorsten naar U, in een land,
Dat, dor en mat, van droogte brandt,
Waar niemand lavenis kan krijgen."*

Zeker, soms krijgen we wel eens iets te smaken van dat water des levens. En dat is dan zeer heerlijk, dan zeggen wij wel met de Samaritaanse vrouw: "Heere, geef ons altijd dit water." Zeker, de Heere is voor Zijn volk geen dorre woestijn of een land van uiterste duisternis. Maar toch, hetgeen wij hier van het water des levens genieten, zijn slechts droppeltjes. En dat zijn dan nog onze beste tijden. Meestal zijn wij er aan toe als oud-Israël aan Mara - een dorstige ziel en water dat bitter is. Wat zou de wereld ook anders opleveren als bitter water, sinds de stroom van de ongerechtigheid hier vloeit? En dorsten wij nog maar altijd naar dat kristalheldere water des levens; in dat dorsten ligt nog een soort van voldoening, nog een zekere zoetheid voor de ziel, waarom men wel eens zegt, dat de Heere Zijn volk wel voedt met honger en drinkt met dorst. Maar ook dat dorsten is er dikwijls niet meer. Ach, wij dorsten wel eens, om nog eens in waarheid te mogen dorsten, naar dat water van de gelukzaligheid. Maar, hoe dikwijls is er zelfs nog wel een dorsten naar de troebele wateren van de zonden.

Welk een zalige toekomst gaan we dan tegemoet. Straks, kind, is het uit met dat dorsten naar de gestolen wateren. Dan is het ook uit met dat dorst lijden naar het levenswater. Bij onze God en Christus drinken we straks tot verzadiging toe, uit die rivier, die niet meer kookt en bruist of met haar golven dreigt, maar die altijd zo effen is als glas, en die ons het levenswater van vrede en van vreugde biedt, zo klaar als kristal, dat is zonder enig innemingsel van onvrede of droefenis.

En waar dat nu door genade onze blijde toekomst mag zijn, laten we dan niet te veel klagen, al is het ook, dat we hier nogal eens moeten dorsten naar een blijkje van Gods liefde en gunst. En al is het, dat we hier nog wel eens drinken moeten van het water, dat wij met onze zonden vertroebeld hebben, mochten wij maar veel bedenken, dat wij elk droppeltje van dat water wel duizendmaal verbeurd hebben. En mochten we daarbij veel bedenken, wat het onze Borg gekost heeft, om ons dat levenswater te verschaffen. Daarom heeft Hij geroepen aan het kruis: "Mij dorst." En met welk gevolg riep Hij dat? Met het gevolg, dat Hij geen droppeltje water kreeg, ja, edik en gal, dat bood men Hem als een gunstbewijs. En dat, opdat wij in eeuwigheid niet zouden dorsten, maar er voor ons een verzadiging van vreugde zoude zijn en lieflijk-

heden aan Gods rechterhand, eeuwiglijk.

III. Laten we in de derde plaats, aangaande de boom des levens op: *de vrucht, die hij levert*.

Onze tekst zegt, dat de boom des levens in het hemelse paradijs voortbrengt, twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijn vrucht. De verheerlijkte Christus wordt ons hier dus voorgesteld onder het beeld van een vruchtboom, en wel van zulk een, zoals er nergens te vinden zijn. Een vruchtboom, die twaalfmaal in een jaar, dat is dus aanhoudend, vruchten levert, en dat wel voldoende voor heel de ontelbare schare van gelukzaligen.

Die hemelse Wonderboom levert dus niet alleen een zielsverkwikkende drank in dat hemels heilswater, maar ook immer en immer een heerlijke verzadiging van altijd verse vruchten. Er is dus in de hemel eten en drinken. (Altijd geestelijk, want natuurlijke spijs en drank zal het geestelijke lichaam van de gelukzaligen niet meer nodig hebben). Het wil eenvoudig zeggen, dat de vrucht van Jezus' kruis- en zoenverdiensten, eeuwig vers en voldoende zal zijn, om het gelukzalige leven van de hemelingen te onderhouden. Het zal daarboven bij die Levensbron eeuwig volop zijn. O, die er onder zit, geniet eeuwig verse vrede, vreugde en zaligheid! Wat is er dan toch een groot onderscheid tussen de verblijfplaats van de triomferende en die van de strijdende kerk!

Hier in de wereld, in dit Mesech van ellende prijken overal de bomen van de verzoeking met hun zieldodende vruchten. En dat kan ook niet anders; sinds de mens at van de *boom der kennis des goeds en des kwaads* is alles, welke vrucht op zichzelf nog goed was, ons een vrucht des doods geworden. Ja, de gehele wereld is ons als zo'n boom, vol met Sodomsappelen, die ons, diepgezonken schepsels nog toelachen. Wij, arme dwazen, strekken onze handen naar die vruchten uit, wij nemen ze, zetten er de tanden in, vinden ze nog voor een ogenblik zoet voor ons vlees, maar ... de nasmaak, o, wat is die bitter, wat is die wrang! "De gestolen wateren zijn zoet, en het verborgen brood is liefelijk, maar die er van gegeten en gedronken hebben zijn in de diepten van de hel," zegt de Spreukenschrijver. En is niet de bezoldiging van de zonden de dood? En wie zijn wijzelf? Zijn wij niet verstorven bomen? Dragen wij niet alle de doodsvruchten? Zijn onze beste werken van nature geen Sodomsappelen? (Dat zijn appelen, die bij de dode zee groeien, die van buiten een schoon aanzien hebben, maar van binnen droog zijn als as). Ach, dat zijn de vruchten, die wij leveren, ze mogen nog enige schijn hebben aan de buitenkant, maar innerlijk is het een vrucht des doods.

O, zeker, Gods kinderen krijgen hier in de woestijn des levens wel eens een druifje uit het hemelse Eskol. Ons valt hier ook wel eens een vruchtje in de schoot van de boom des levens. Ja, het kan hier wel eens zo goed zijn, dat Gods kind zingt met de Bruid: "Als een appelboom onder de bomen des wouds, zó is mijn Liefste onder de zonen; ik heb groten lust in Zijn schaduw en zit er onder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet", (Hoogl. 2: 3). Wel, dan kan het zo zalig, zo volop zijn, dat men wel eens denkt: "Het kan in de hemel niet beter zijn." Ja, zo zalig kan het zijn, dat de Bruid roept: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen, want ik ben krank van liefde" (Hoogl. 2: 5). Zeker, in zulke stonden zou men vergeten nog op de aarde te zijn. Zeker, de verheerlijkte Christus gedenkt en bedeeft ook Zijn lievelingen die hier zijn. Maar toch, geliefden, zijn zulke stondepjes zeldzaam en van zo'n korte duur. Wordt hier niet veel meer de klacht van Micha gehoord, dan de roemtaal van de Bruid? Wordt hier niet veel meer de klacht gehoord: "Ai mij! Want ik ben als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld, als wanneer de nalezingen in de wijngaard ge-

schied zijn: daar is geen druif om te eten, mijne ziel begeert vroegrijpe vrucht" (Micha 7: 1). Wordt die klacht, zeg ik, niet veel meer gehoord, dan de jubelkreet: "Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet"?

O, zeker, ook dan heeft Gods kind nog reden om met Habákuk te zeggen: "Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal, en er geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal en de velden geen spijs voortbrengen, dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal en dat er geen rund in de stallingen wezen zal, zo zal ik nochtans in de Heere van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in de God mijns heils." Maar daar behoort een zeer sterk geloof voor; niet omdat in dagen van voorspoed te beloven, maar om het in dagen van nood te beoefenen.

Maar daarboven in het Paradijs Gods, waar de boom des levens staat, daar heeft men geen geloof meer nodig, daar is het in de dadelijkheid, storeloos zien en genieten. Daar maakt geen zonde meer scheiding, geen wrekende engel keert ons daar meer van de boom des levens af, daar is dan ook geen klacht meer, maar een altoosdurende verzadiging van de heerlijke, saprijke vrucht van Christus' kruis.

IV. Doch letten we nu in de vierde plaats op: *het blad, dat er aan prijkt.*

Onze tekst zegt: "En de bladeren des booms waren tot genezing der heidenen." We zien hier alweer opnieuw bevestigd, hetgeen de Bruid van de Heere Jezus zegt, dat alles wat aan Hem is, gans begerlijk is. Zijn sap, Zijn vrucht, zelfs Zijn bladeren, die zijn nog tot genezing.

Tot genezing - en dat voor wie? Voor de heidenen! Er is dus genezing, niet, althans niet alleen, voor de Joodse nakomelingen van Sem, maar ook voor de nakomelingen van Jafeth, ja, zelfs voor die van de vervloekte Cham. Genezing dus voor Tyriërs, Filistijnen en Moren; genezing voor heidenen, dat zijn afgodendienaars, dat zijn mensen, die verduisterd zijn in hun verstand, vervreemd van het leven Gods, die de zonden indrinken als water.

O, ziel, luister, zoals u nooit geluisterd hebt - er is genezing voor u, die zich als zo'n van God vervreemde heiden leert kennen! Voor u, die het zo dagelijks meer gewaar wordt, dat u een zondige duisterling zijt, een schepsel, dat buiten de gemeenschap van God en van Zijn volk staat. Juist voor u is er genezing, zegt onze tekst.

Genezing! Waarvan is er genezing? Er is genezing van elke kwaal en van alle smart, die door de zonde over ons gekomen is, dus:

- genezing van alle smarten en droefenissen;
- genezing van alle lichaamssmart en -pijnen;
- genezing van alles, wat uw ziel dor en mat en moedeloos doet zijn;
- genezing van al uw hinkingen, gebreken, van uw lauwheid en lusteloosheid in de dienst des Heeren, van uw biddeloosheid, ondankbaarheid, van uw morren, boosheid, vijandschap tegen God en Zijn leiding;
- ja, genezing van de oorzaak van al die ellende, van de onzalige fontein, waaruit dat alles ontspringt; genezing dus van de zonden, van de ongerechtigheden!

Genezen! Wat een woord, of liever - welk een zaak! Wij kunnen er hier haast geen denkbeeld van vormen, wat dat is -genezen te zijn. Immers, die hoogte van geluk, of die trap in de genade wordt hier nooit bereikt. Van nature ligt de mens in een staat des doods. "Dood in zonden en misdaden." Nu zijn er, die zijn door God de Heilige Geest met Christus uit hun doodsstaat opgewekt. *Die leven* dus, maar dat is nog niet *genezen*. Ja, die uit hun doodsstaat opgewekt werden juist hun dodelijke ziekte

gewaar. Die leerden juist hun walgelijkheid en onreinheid kennen; zij zien het dat ze melaats zijn van de hoofdschedel tot de voetzool toe, zij klagen over striemen en etterbuilen, die niet uitgedrukt, niet genezen zijn.

En nu zijn er onder die ontdekten, daar is de Heere aan te pas gekomen, Hij heeft hen door het bloed en de Geest van Christus van hun melaatsheid gereinigd. Hij heeft hun striemen en etterbuilen uitgedrukt, gewassen, de balsem van Giléad toegepast. O, wat was dat heerlijk, wat zijn we er veel beter aan toe, dan voorheen!

Maar als u nu vraagt, of we genezen zijn! Dan moet de verstgevorderde in de genade: "Nee" zeggen. Ze zijn wel beter dan vroeger, ze zijn op weg tot algehele beterschap, maar genezen, nee, dat zijn ze nog niet; er bleven nog zoveel smartelijke herinneringen aan vroeger bedreven zonden over. Ach, al zeide de Heere, dat Hij onze zonden niet meer gedenkt, wijzelf denken er nog wel terdege aan, en dikwijls denken we er aan met smartgevoel en met diep leedwezen. Al heeft de Heere ons de misdaden vergeven, dan zijn we ze nog niet vergeten. Men zegt, dat Petrus nooit een haan hoorde kraaien of de tranen kwamen in zijn ogen. En dan, kind van God - uw driftige of ijdele natuur heeft wel een knak gekregen, maar zeg ons: bent u er geheel van genezen? Zeker, in uw zondige wandel bent u gestuit, zó leven en handelen als vroeger, daar bent u uit verlost. Bent u nu ook uw zondige aard kwijt? Immers, daar blijven we ons leven lang onder zuchten: "Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?"

Nee, maar boven, rondom de boom des levens zag Johannes de genezenen, door de bladeren van de Christusboom, dat wil zeggen, door de altoosdurende kracht van Christus' verdiensten en Geest.

Zingen we nu Psalm 36:2.

Toepassing.

Ja, geliefde toehoorders, zo mogen zij wel zingen, die ontelbare schare, die rondom de boom des levens in het Paradijs Gods gelegerd zijn:

*"Hier 't vette van Uw huis gesmaakt,
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken."*

Doch nu schiet er toch nog een vraag over; ze is deze: "Hoe is die ontelbare schare volks daar toch bij die zaligen levensboom gekomen?"

V. Die vraag voert ons tot onze vijfde gedachte: *de weg, die er toe leidt.*

Die weg is door de Heere Jezus zo keurig voorgesteld in Matth. 7:14. Om tot die boom des levens te komen, moeten we door een enge poort. Het is die poort, die de Heere Jezus Nicodémus aanwees in Joh. 3:3, namelijk de poort van *wedergeboorte*. De wedergeboorte - dat is dat almachtige, genadige en geheimzinnige werk van God, de Heilige Geest, waardoor Hij het gemoed van de uitverkoren zondaar komt te vernieuwen. Een vernieuwing, die zich openbaart in de vrucht. En wel in een keus als die van Mozes en Ruth, en in een geheel nieuwe levenswandel. Die wedergeboorte is een eng poortje. Degenen, die dat poortje doorgaan, moeten veel achterlaten, wat er werkelijk niet doorheen kan. De wereld, oude vrienden, genoegens, gewoonten, enz. Dat moet alles achtergelaten, soms wel uw dierbaarste bloedverwanten, ja, het gaan door die enge poort kost soms vlees en bloed.

Daarom heeft het zielsbedrog er wat anders op gevonden; het leert nu, dat onze

kindertjes wedergeboren ter wereld komen, nu behoeven ze dat poortje niet meer door, ze *zijn* er door. En duizenden zijn er, die tot hun eeuwige schade en schande deze leugen geloven, verwachtend aan de boom des levens te komen. Ze zullen als God het niet verhoedt, te laat gewaar worden, dat de poort, die zij doorgingen, de wijde poort was, die hen tot het verderf voerde.

Dat enge poortje doorgegaan zijnde, komt men op de weg, die tot het Paradijs leidt. Die weg draagt onderscheiden namen. Hij wordt genoemd: de weg van de bekering, de weg van de gerechtigheid, de weg des levens en des heils, ook wel de verse en levende weg, ook wel de kruisweg. Jezus noemt het een nauwe weg. Op die weg naar de Levensboom wandelen dan ook een schare van ellendigen. Daarop wandelt een doodbrakende Heman, een schreiende Magdalena, een op zijn borst kloppende tollenaar, een ontdekte farizeeër een gegrepen Saulus en een opgewekte Lazarus, enz.

Vraagt u misschien, *welke richting die weg neemt?*

Ons antwoordt is: die weg buigt zich eerst om naar Sinai. Daar leren wij zien, dat we tegen een Heilige Majesteit hebben gezondigd, en leren we sidderen voor die driemaal Heilige. En dan leidt die weg naar het paradijs, niet naar het hemelse, maar naar het aardse, naar dat paradijs, waar de schuld is gemaakt, opdat we zouden leren, dat we niet alleen in de kruin en in de vrucht bedorven zijn, maar dat we in onze wortel geheel verdorven zijn. Daar leren wij met de dichter van Ps. 51 belijden:

*"'t Is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf;
Neen, 'k ben in ongerechtigheid geboren;
Mijn zonde maakt mij 't voorwerp van Uw toren,
Reeds van het uur van mijn ontvang'nis af."*

Waren we eerst mensen, die gezondigd hadden, die misschien moesten belijden: "Ik heb tegen U, o Heere, zwaar en menigmaal misdreven", als we in het paradijs geleid worden, dan zien we, dat we niet alleen zonden *deden*, maar dat we zonde *zijn*, dat we een enkele klomp van zonde en ongerechtigheid zijn. Dan is het aan onze zijde verloren, dan zijn we uit kracht van de erfsmet onverbeterlijke deugnieten.

En dan? Dan buigt zich de weg om en gaat het langs Jezus' lijdensweg naar Golgotha. Daar moeten we in hoofdzaak twee zaken leren kennen, voor we verder kunnen reizen. Ten eerste, dat al dat lijden, dat Christus geleden heeft, *door* ons is, dat wij het Hem aangedaan hebben, dat wijzelf Hem gekruisigd, vermoord, doorstoken hebben, met onze gruwelijke zonden en vijandschap. Dat is een ontzettende zaak, als wij de verraders en moordenaars van de Heere Jezus worden. En dat moeten we toch leren kennen en belijden en met hete tranen leren beschrijven, zal het wel met ons zijn. Wij zullen het voor God leren bejammeren, dat wij die Christusboom zo hebben gescheurd en gespleten. "Heere", zo zullen we belijden: "Heere, dat is nu mijn werk." Maar dan verwachten we ook in de eeuwige rampzaligheid te verzinken. Dat is de eerste les - Jezus leed *door* mij.

Dan krijgen we de tweede les - Jezus leed *voor* mij. Dat leren wij dan, als van boven dat kruis ons wordt toegeroepen: "Dochter, wees welgemoed, de zonden zijn u vergeven", of: "Ziet, ik delg uw overtredingen uit als een nevel, uw zonden als een wolk," of: "Ik, Ik ben het, die uwe overtreding uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet," of welke andere woorden de Heere er voor gebruiken wilde, om het pardon u bekend te maken. En wie zou nu in staat zijn, om het gevoel uit te drukken, wat zo'n ziel heeft, als de Heilige Geest hem een afdruk van dit Goddelijke vonnis in zijn hart geeft, en hij het door het geloof mag geloven en omhelzen, dat God uit enkel liefde al zijn zonden en vervloeking gelegd heeft op dat dierbaar Offerlam,

dat daar als een vloek aan de schandpaal hangt genageld? Als hij daar geloven mag, dat die zoete Jezus zijn dood is gestorven, in zijn hel is afgedaald, en die voor eeuwig voor hem heeft toegesloten. En als hij dan geloven mag, dat al zijn zonden en schuld en vervloeking, ja, zelfs zijn zondige aard daar begraven is in het graf van Christus, om er nooit meer uit te voorschijn te komen, zodat er in eeuwigheid geen gedachtenis meer van zijn zal. En als hij daar dan al verder geloven mag, dat hij met Christus is opgestaan, dat hij dat graf weer is uitgekomen, geheel rein en heilig in Christus, en nu bekend staat bij God als een die nooit zonde deed, noch kende, ja, als een, die alle gerechtigheid vervulde, die Christus voor hem vervulde - ik zeg, wie zou nu in staat zijn, het gevoel uit te drukken, dat zo'n verlostte ziel heeft? Daar is onze taal te arm voor. We kunnen er met de dichter van zeggen (Ps. 32:1):

*"Welzalig is de mens, wien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren."*

Daar zou die ziel nu wel willen blijven, 't is daar ook zo zoet en zalig! Toch, dat gaat niet, hij moet naar het hemels paradijs, daar de boom des levens is. Daar gaat het dan verder, achter Jezus, de Oversten Leidsman aan. Huppelende? In het begin wel, maar later vaak kruipende. Juichend? Ja, maar meest wenend. Zingend, maar nog meer klagend. Gewillig, maar nog veel meer onwillig, als een ongewend kalf. Ach, kind, de weg achter Jezus aan is meest een tranenweg. Op die weg wordt men blinder, zwakker, hulpbehoevender, armer, ellendiger, totdat we, dikwijls als een afgetuigd wrak, aan de doodsrivier belanden.

Maar dan zijn we er ook. O, volk, dat zal wat zijn! Dan zijn we af van alle leed en pijn en smart en plagerijen van satan en zijn knechten. O, volk van God, wat een zalige eeuwigheid gaat u dan tegemoet!

Eenmaal sprak God van ons, dat de mens zijn hand niet uit zou strekken naar de boom des levens. Toen was het afblijven, en plaatste God er een wacht bij om er ons af te houden. En hier leven wij bij hetgeen de Heere ons in Zijn bedeling toeschikt. Maar daarboven mogen we weer vrij en ongehinderd gaan, en weer drinken en plukken van de boom des levens. Hier zijn het maar druppeltjes. Maar daarboven wacht ons een volle verkwikking, en bij die verkwikking een algehele verzadiging, en bij die verzadiging een volle genezing. Was het wonder, dat die oude pelgrim zong:

*"Hoe dichter ik nader,
Aan 't huis van mijn Vader,
Hoe sterker ik hijg,
Naar de eeuwige woning,
Het feest van mijn kroning
Naar 't eind van de krijg"?*

En was het wonder, dat de Bruid aan het einde van dit hoofdstuk uitroept: "Kom, Heere Jezus!"?

En waar zult u dan zijn, arme wereldling? Het is u zeker wel duidelijk geworden, dat u niet op weg zijt naar de boom des levens. Immers u gaat die gemakkelijke, die brede weg? De weg, waarop u mag wandelen naar het goeddunken van uw eigen bedrieglijk hart, hetzij dan als een goddeloze, die naar God en Zijn gebod niet vraagt, of als een opgepronkte Farizeeër die meent met uw godsdienst de hemel te verdienen. Bedenkt, geliefden, dat er een weg is, die de mens recht toeschijnt, waarvan het einde de dood is.

Daar zult u dan ook eenmaal belanden, waar geen boom des levens is, maar de dood

onbepaalde heerschappij voert. Wat zal dat schrikkelijk zijn! En dan eeuwig tevergeefs snakken naar één droppeltje van dat water, om uw tong te verkoelen! U hebt het hier versmaad, en nu wordt het u daar geweigerd.

En wat zal het in de hel een hartverbrekend gekerm zijn, om één, slechts één blaadje van die Levensboom, om dat brandende geweten, al was het maar een weinigje, te stillen. En wat zal het daar een hongeren zijn naar een vruchtje van die Christusboom, maar zonder het te verkrijgen!

En nu mogen wij u dat alles nog aanbieden in 's Heeren naam. Nog staat de weg open, die tot het Paradijs des hemels leidt. Maar hoelang zal het nog zijn? O, mens, het kan morgen te laat zijn, en dan is het voor immer te laat. Mocht u de Heere nog te voet vallen. Och, dat de Heere er aan te pas moge komen, eer het besluit bare, en het voor eeuwig te laat zal zijn.

Dat is nu wel duidelijk, kleine in de genade, dat de Heere er bij u aan te pas is gekomen. Immers, eens was er een tijd, dat ook u niets moest hebben van de boom des levens. Ik wil wel tot mijn schande belijden, dat de Heere in mijn eertijds, de weg tot die boom niet behoefde te versperren. Ach, we hadden genoeg aan de troebele wateren van de zonde; de vruchten des doods smaakten ons heerlijk, en ziek waren we niet, dus behoefden wij ook zijn blad van de genezing niet. In één woord, we moeten niets van de Heere Jezus hebben, en we wilden niet, dat Hij Koning over ons zoude zijn. "Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust", dat zeiden wij met woorden en werken, nietwaar?

En nu, hoe is het nu bij u? Wat een machtige verandering, nietwaar? Nu hoort men u zuchten: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, alzó schreeuwt mijn ziel tot u, o God"! (Psalm 42: 2). Is nu uw begeerte tot dat levende water, dat er door die gescheurde Christus stroomt? O, kind, hongert u niet naar de vruchten van schuldvergeving en van verzoening met God, en verlossing van dood en hel? En worden Zijn bladeren u niet bij de dag dierbaarder, omdat u langs zo meer bekend wordt aan uw dodelijke zielskwalen, en langs zo meer inziet dat u in uw eigen apotheek geen medicijn tegen de dood hebt?

Welnu geliefden, op Gods tijd brengt de Heilige Geest u naar Golgotha, en daar zult u die dubbele les leren - Jezus stierf *door* mij en *voor* mij. Ja, kind, dan zult u dat, in het Paradijs verspeelde leven, weer in een gestorven en opgewekte Christus terug vinden. Maar bedenk, dat de hemel voor de hemel bewaard blijft. Nog een verdrukking van tien dagen, nog een weinig geleden, gestreden en gebeden, en - dan zegt de Heere: "Leg nu uw reiskleed maar af, zet nu uw pelgrimsstaf maar neer." Dan mag u uw plekje onder de levensboom innemen. Dat zal wat zijn voor de grootste van de zondaren - eeuwig aan te zitten onder de boom des levens in de hemel, om daar God, Drie-enig te leven, te lieven en te loven tot in alle eeuwigheid.

Laten er dan nog duizend wonderbomen sterven en verdorren - de Boom des levens in de hemel leeft tot in eeuwigheid! AMEN.

Dankgebed.

Nazang: Psalm 89:8.

7. EEN HARTROEREND HEMELS GEZICHT.

Psalm 27:3

Lezen: Openbaringen 5

Psalm 25:7

Tekst: Openbaringen 5:5.

"En één van de ouderlingen, zeide tot mij: "Ween niet, zie, de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids heeft overwonnen om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken."

Wat zal ons de toekomst baren? Ziedaar, Geliefden, de bekommerde vraag, die oprijst; in het hart en gehoord wordt van de lippen, en die in elk nieuwsblad met dikke letters afgedrukt staat. En geen wonder, de tijden zijn er naar, en de toekomst is zo ontzettend donker, en daarbij zó onzeker, dat men wel een Gallio moet zijn, om zich van deze dingen niets aan te trekken.

Als men toch de toestand nagaat op maatschappelijk, kerkelijk en geestelijk terrein, dan, is het om te sidderen van angst en vrees. Dan is het geen wonder, dat de regeerders er het hoofd bij verliezen. De leiders der volken, wat hebben zij in bijna alle landen het volk verleid, en wat lieten die volken zich graag verleiden!

De leiders beloofden aan het volk *een gouden eeuw*, een tijd, waarin men niet meer zou behoeven te werken; alleen maar spelen en genieten zou er overblijven, en alles zou door de vrede bloeien, kazernes en gevangenissen konden worden weggebroken, enz. Zou die goede tijd komen, dan moest eerst de godsdienst weg, God moest voor dood verklaard, de hemelse lichten moesten gedoofd, de kerken in komedies veranderd, enz. Nog eenmaal moesten zij oorlogen, ja, want de zwaarden waren gewet, en de krijgswapenen toegerust, maar dat zou dan ook de laatste oorlog zijn, dan zou in 't vervolg het recht en de waarheid en de vrede regeren.

En het domme volk geloofde hun verleiders, als slachtschapen gingen zij naar het slagveld, wat heeft men dapper verwoest, wat al bloed vergoten, wat al ruïnes aangericht, wat heeft men de geest van de mensen vergiftigd.

En nu die leiders bereikt hebben wat ze wilden, nu zien ze pas, welk een ontzettende verwildering hun regering heeft aangebracht, en welk een chaos er nu voor de deur staat.

Geen God en geen meester, weg er mee. 't Moest nu zijn: *democratie*, het volk zou zelf regeren, nu waren zij mondig, daarom zouden zij nu zelf de teugels ter hand nemen. En wat ziet men nu? Nu ziet men, dat één enkele, hoogmoedige wraakgierige tiran, met een handvol van zijn aanbidders, geheel Europa dupeert en naar de afgrond helpt, en er is niemand, die de durf heeft, het hem te beletten. Alle landen diep onder de schuld, op alles, moet nu bezuinigd, er moet meer gewerkt, tegen minder loon, of we gaan een staatsbankroet tegemoet.

Maar hoe neemt het bedrogen volk het op? Het kookt en bruist in het hart en onder de menigten, donkere wolken pakken zich overal samen.... wat zal ons de toekomst baren, zal het rust of revolutie, oorlog of vrede zijn? Niemand die het weet; er is voor de volken en de vorsten der wereld reden van vrees.

Eén volkje is er, voor wie er alle reden is om stil en gerust te zijn, en kalm af te

wachten de dingen die zullen komen. Het is het volk, dat God vreest, het zijn de kinderen Gods. Hun zouden wij, ook met het oog op onze tekst, wel toe willen roepen: *"Kinderen! het zal wel zijn, laat anderen vrezen, maar vreest gijlieden niet, want onze toekomst is in goede handen."*

Dat was het wat die lieve Johannes getoond werd in een hemels gezicht, wat zijn oor mocht beluisteren uit een heilige mond, en wat hij op last des Heeren, beschreef op de bladzijde des Bijbels die voor ons opengeslagen ligt, waarvan onze tekst een deeltje vormt, een klein deeltje, maar van rijke en van vertroostende inhoud. Dat zal u blijken, als we u, naar aanleiding van onze tekst, mogen wijzen op:

"Een hartroerend hemels gezicht."

Waarin ons getoond wordt:

- I. De wenende Johannes, en
- II. De troostende ouderling.

Hetzij ons vergund, u op die beiden te wijzen, in deze ure. *Mocht de Heere ons in spreken en horen nabij zijn, om Zijn zelfs wil. Dat zij zo!*

Geliefde hoorders! Geven we dan eerst acht op:

De wenende Johannes.

Welk een meewarig gezicht, wordt ons hier dan voor het oog geschilderd. Johannes, de discipel der liefde, die door Jezus zo zeer bemind werd Johannes, de man die om het Evangelie van Jezus Christus, uit de samenleving is verbannen naar het onherbergzame oord Patmos Johannes, de grijze Godsgezant, weent. "Johannes", zo lezen we in vers 4 van ons tekstkapittel: *"weende zeer."*

Geen wonder, dat die voortreffelijke man bedroefd is, Als men toch voor de Heere en voor het heil der mensen heeft geijverd als die lieve Johannes, en men wordt dan zo beloond als hij, verbannen uit de maatschappij en uit de gemeenschap der Kerk, en men moet dan zijn leven slijten op zo'n duivels eiland, als waarheen men Johannes had verbannen, wie zou dan niet bedroefd zijn? Wie zou dan niet wenen, gans zeer? En toch was dat de reden niet van zijn droefheid. O, nee! Het zal Johannes wel duidelijk zijn geweest, dat de vijanden, die hem verbannen hadden, instrumenten waren in de hand van Hem, Die hij beminde met al de liefde van zijn ziel. En het zal hem al wel duidelijk zijn geweest dat het van de Heere was, dat men hem het zwijgen oplegde, want - althans voorlopig - is hij van "spreker", "schrijver" des Heeren gemaakt; en heeft hij het rijk der duisternis veel afbreuk gedaan met zijn preken, hij zal het nu nog veel meer doen met zijn schrijven. En is de plaats, waarheen men hem heeft verbannen, zeer onaangenaam voor het vlees, zijn geest zal er een rijk leven hebben. Nee, 't is Johannes wel duidelijk, dat men hem op staatskosten heeft gebracht op een plekje, waar de Heere hem wil hebben. En dat het op Patmos stil is, nu ja, dat heeft hij juist nodig. Het werk, dat zijn Vader hier voor hem te doen heeft, kan hij te midden van het gewoel der wereld niet doen, als hier in de stilte. Dáárom weent Johannes dan ook niet! Waarom hij dan zo bedroefd is? Komt, laat ik u dat eens met enkele woorden schetsen.

Aan hem werd een ontroerend schouwspel getoond. Hij beschrijft het in dit heerlijke en rijke hoofdstuk. Hij zag een troon in de hemel, en op de troon zittende, *de*

Oppermanarch, God de Vader, de grote Heerser in de hemel en op de aarde. Hij zag in de hand desgenen, die op de troon zat *"een boek, beschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen."*

U moet hierbij niet denken aan een boek, zoals wij dat hebben, maar aan een houten rol, waaromheen zeven bladen zijn gerold. Die bladen waren aan beide zijden beschreven, dus niet alleen op die zijde, die naar de rol was gekeerd, maar ook de zijde, die van de rol was afgekeerd. Dat boek was verzegeld met zeven zegelen. Wij denken ons dat zo in, dat er eerst een blad om de rol was gewonden, en daaraan een zegel was gehecht, en toen weer het tweede blad om de rol was gewonden en daaraan weer een zegel gehecht, en zo door tot zeven toe.

Dit boek was, om zo te spreken, met Gods eigen vinger beschreven. Immers, een boek is de verzameling van aaneengeschakelde gedachten, de somma van hetgeen iemand bij zichzelf overlegt en besloten heeft, en wat hij vervolgens op schrift heeft gesteld. Het boek dat Johannes zag, *bevatte de gedachten en raadsbesluiten Gods omtrent de volken, inzonderheid hetgeen de Kerk des Heeren zal wedervaren in de eeuwen, die na Johannes komen zouden.* Is het wonder, dat dit wonderboek de belangstelling van Johannes op buitengewone wijze trok?

Hoe gaat toch dat alles, wat in dit boek geschreven staat, de trouwe dienaar des Heeren ter harte! Immers, die een liefhebber des Heeren is, die is het ook van de Kerk; die het Hoofd (Christus) liefheeft, die heeft ook het lichaam (de gemeente) lief. En wie van de liefhebbers des Heeren, wie van de getrouwe dienaars van Christus zou dan niet heilig verlangend zijn om de inhoud van zo'n boek te kennen? Een boek, waarin de lotgevallen, waarin al datgene, wat die lieve en dierbare gemeente in haar geheel, en wat dat lieve volk des Heeren in 't bijzonder zal bejegenen, geschreven staat. Die daar geen belang in stelt, is geen discipel van Jezus.

En nu zal het u duidelijk worden, waarom Johannes zo bedroefd is. De inhoud van dit boek is voor Johannes zo allerbelangrijkst, en hij kent die inhoud niet!

Doch stil, daar zag hij *"ene sterke engel"*, een engel van buitengewone majesteit en kracht, uitroepende met een grote stem, een stem, welke door de gehele wereld, in hemel en op aarde weerklonk: *"Wie is waardig het boek te openen en zijn zeven zegelen open te breken?"* Wat zal die Johannes geluisterd en rond gespeurd hebben, om hem te zien, die het boek opende! Helaas, hoe hij staart, hoe hij luistert "er is niemand in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde", dus niemand onder de engelen, noch onder de mensen, noch in het dodenrijk, *"die het boek kon openen, om het in te zien."* Toen barstte die lieveling van Jezus in tranen uit, omdat niemand waardig was, om het boek, waarvan hij wist, dat het alle troost voor het heden, en alle hoop voor de toekomst van Gods lieve volk in zich sloot, te openen, en er Johannes uit voor te lezen, en de inhoud hem bekend te maken; daarom weende Johannes gans zeer; daarom die tranen, die bittere droefheid.

Hoe beschamend, geliefde toehoorders!, is toch dat wenen van Johannes, dat bewenen van zijn onkunde! Hoevelen zijn er zelfs trots op, dat ze zo weinig weten, zelfs van dát Boek, dat de Heere ons gaf tot een lamp voor onze voet en een licht op ons pad. Men ontmoet mensen, zelfs wel kinderen Gods, ja, zelfs wel dienstknechten van Christus, die met hun onkunde pronken, althans er zich niet over bekommeren, of het bedekken, ja, die vrezen, dat u hen onder de Bijbelwijzen zal rekenen. Is dat niet om te wenen?

Johannes belijdt wenende zijn onkunde en onwaardigheid (want ook hijzelf was onwaardig om dat boek der toekomst te lezen), dat deed hem treuren. En wij,

Geliefden, ook wij mochten onze tranen wel met de zijnen plengen, ja, wij mochten wel wenen, volk des Heeren, omdat we onze onkunde nog zo weinig bewenen, Ja, dikwijls loochent men zijn onkunde.

En hoe vruchtbaar is deze wenende belijdenis. Immers, Johannes wordt rijkelijk vertroost. Zo toch heet het in onze tekst. *"En één van de ouderlingen, één van de vierentwintig vertegenwoordigers der Kerk, van het Oude en Nieuwe Verbond, "zeide tot hem: "Weent niet." Ziet, Geliefden, dat is nu ouderlingenwerk, ook van de regeerouderlingen, maar vooral van de leerouderlingen, om waarlijk bedroefden te vertroosten, om die bedroefden toe te roepen: "Weent niet!"*

Wat een heerlijk werk, treurenden te troosten! Zo doet de Heere zelf ook. Hij zegt: *"Als een, die zijn moeder troost, alzó zal Ik u troosten."* Jezus deed het ook tijdens zijn omwandeling op aarde. O, wat heeft die zoete Heiland al tranen gedroogd, toen Hij hier in dit tranendal verkeerde! En nu wil Hij, dat ook de ouderlingen in deze Zijn voetstappen zullen drukken. Daarom gelast Hij hen, zeggende: *"Troost, troost Mijn volk, spreekt naar het harte van Jeruzalem"* (Jes. 40:1,2).

Niet alzo, alsof de ouderlingen altijd maar tranen hadden te drogen. Nee, zij moeten soms wel tranen trachten te verwekken. Zij moeten ook bestraffen, vermanen, dreigen, veroordelen, de tuchtroede gebruiken, zij moeten het de goddeloze aanzeggen, dat het hun kwalijk zal gaan. Denkt maar aan het spreekwoord van de zachte heelmeester, die stinkende wonden maakt.

Maar degenen, die waarlijk gebogen gaan onder hun schuld en zonden, die treuren om hun Godsgemis, die met Johannes wenen, vanwege hun onkunde en onwaardigheid, die moeten zij troosten.

"Troosten", maar niet met niets betekende praatjes. Die ouderling uit onze tekst heeft iets bondigs om mee te vertroosten. Hij zegt niet: *"Ach, Johannes, wat bekommert ge u er over of je dat niet weet, wat er in dat boek staat geschreven, als je maar in de hemel komt, dan is het immers goed? Als je maar zalig wordt, man, wat scheelt u dan het andere?"* Nee, Geliefden, zulk troosten is onwaardig, de ouderlingen die met zulke loze praatjes bij de treurenden komen, zijn het ambt onwaardig. Trouwens, dat is geen troost voor treurenden, en de waarlijk bekommerden behoeft u met zulke praatjes niet aan te komen. Zij zijn van uw pleisteren met loze kalk niet gediend. Maar die ouderling, en trouwens al Gods knechten, hebben iets beters om bedroefden, om treurenden, om bekommerden mede te troosten, die ouderling kon Johannes troosten op goede grond. Komt, geven we in de tweede plaats acht op:

De troostende ouderling.

Die troostende ouderling wijst Johannes, om zijn tranen te drogen, op een gans uitnemend en waardig persoon, en wel, op de beminnelijke en dierbare Heere Jezus Christus, de Godmens, *"Die het geen roof heeft geacht, Gode evengelijk te zijn,"* (Fil. 2:5). En toch ook is: *"de Schoonste aller mensenkinderen."*

Hij noemt Hem: "De Leeuw." Wat een schone en leerrijke naam voor onze Heere. Treffend is toch de overeenkomst tussen die twee. Laat ik van die overeenkomst iets mogen zeggen. Dat het leidende mag zijn tot opwassen in de kennis van de Heere en Zaligmaker Jezus.

De leeuw munt uit onder alle dieren:

1. *In majesteit en heerlijkheid!* Wat de roos is onder de bloemen, wat de arend is onder

de vogels, dat is de leeuw onder de dieren, dat is de Heere Jezus onder de mensen. Hij is de schoonste aller mensen, Hij is de Koning der koningen, en de Heere der heren. In Zijn tegenwoordigheid werd Daniëls glans enkel verderfenis; en toen Johannes Hem zag, viel hij als dood aan Zijn voeten. Ja, wie is in staat, Zijn majesteit en de glans Zijner heerlijkheid te beschrijven? Die heerlijkheid moet door het geloof aanschouwd en bewonderd worden; wie dat te beurt mag vallen, de Koning in Zijn schoonheid te zien, die roept verrukt met de discipelen uit: *"Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, als de heerlijkheid des Eengeborene van de Vader, vol van genade en waarheid."*

2. *De leeuw munt uit, in moed en dapperheid!* Wat vrees is, dat is de leeuw onbekend, Hij, de koning der dieren, vreest voor niets. Wanneer andere dieren tegenover een oppermachtige vijand staan, dan vluchten zij, maar dat acht de leeuw beneden zijn waardigheid, Nee, maar vol moed en dapperheid valt hij op de sterkste vijand aan. Daarom is zijn moed en dapperheid spreekwoordelijk. Zo werd van David gezegd, dat hij "een leeuwenhart" had. Maar is dat niet veel meer waar van de Heere Jezus? Wie of wat was in staat, Hem te verschrikken? Wat was in staat, Hem te doen vluchten? Immers niets en niemand?! Voor dood, duivel, en hel week Hij geen duimbreed. O, kind, zie uw Jezus als een leeuw tegen al uw lichamelijke en geestelijke vijanden optrekken; zie Hem, bij de ingang van de hof, hoe Hij de gewapende bende van Judas tegemoet treedt met de vraag: *"Wie zoekt gij?"* En waar zij zeggen: "Jezus de Nazarener", daar zegt Hij: *"Die ben ik"*, en zij vielen ter aarde. Zie Hem Zijn doodsheuvel beklimmen; zie, hoe Hij de dood, uw dood aangrijpt en vermorzelt - o, ik vraag u: "Mag dan die ouderling Hem niet noemen: *"De leeuw, die uit Juda's stam is?"*

3. *De leeuw munt uit, in sterkte en kracht!* Met één slag van zijn klauw slaat hij zijn tegenstander neer, wat hij in zijn sterke poten besloten houdt, komt er niet licht meer uit. *"Wat is sterker dan een leeuw"*, zo heet het dan ook in het antwoord, dat de Filistijnen, ter verklaring van Simsons raadsel, gaven. Maar heet onze Jezus niet naar waarheid: "De sterke God, de Heere, geweldig in de strijd?" En hoe bleek Zijn kracht, waar Hij de poorten van Gaza, - o ja, - waar Hij de poorten der hel verwerpt, waar Hij de boeien van satan en dood verbreekt, waar Hij de zonde en de wereld overwint!

O, volk, wat is Zijn sterkte aan ons gebleken! Niets of niemand was er die ons kon overwinnen, alle band verbraken wij in onze natuurstaat; wij wilden leven naar het goeddunken van ons hart, 't mocht dan kosten wat het wilde totdat Hij kwam! Toen was het afgelopen! Daar lag het briesend paard geveld! *"Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?"* De Leeuw uit Juda's stam was ons, gelukkig, te sterk geweest, nietwaar? Hij heeft de sleutels van de hel en de dood - onze Jezus, volk! Hij belooft, en Hij is machtig er voor te zorgen dat de poorten der hel ons, Zijn gemeente, niet overweldigen."

4. *De leeuw is wakker en waakzaam.* Men zegt van de leeuw, dat hij nooit slaapt, nooit sluit hij zijn ogen geheel, altijd beweegt zich zijn staart, om te doen zien, dat niet alles aan hem slaapt, maar dat hij gereed is, zijn vijanden te verscheuren en zijn welpen te verdedigen. De Wachter Israëls, onze Jezus, slaapt of sluimert nooit, Hij is altijd wakker om u te horen, als u tot Hem roept, om u te helpen, als u Zijn hulp nodig hebt; altijd is Hij wakker om u te redden uit alle nood, om u te verzorgen, van alles wat gij nodig hebt. Aan Hem worden zeven ogen toegeschreven, die nooit gesloten zijn, Hij is

altijd en overal met de Zijnen. *"Ik ben met u"*, zegt Hij *"alle de dagen, tot aan de voleinding der wereld."* Hij houdt altijd zijn vijanden in 't oog, daarom zal er nooit een van Zijn kleinen, van Zijn schapen verloren gaan.

O, Geliefden, wat heeft Gods Kerk en kind toch al aan de waakzaamheid des Heeren te danken. En dat, terwijl wij schepselen zijn, die niet één uur met Hem waken kunnen, mensen, die hun zaligheid zouden verslapen, als Jezus er niet voor zorgde.

5. *De leeuw is grootmoedig.* Zeker, de felste dieren verscheurt hij, maar hij gedraagt zich goedertieren jegens zwakken en weerlozen, die zich voor hem vernederen. Hoeveel voorbeelden van de grootmoedigheid van de leeuw vindt men wel in de geschiedenis vermeld!

O. a. verhaalt de geschiedenis van een leeuw, die losbrak en het hok ontvluchtte, waarin hij opgesloten was geweest. Alles en iedereen vluchtte voor het schrikkelijke dier weg, behalve een klein kind, dat zich van geen gevaar bewust was, en door de leeuw gegrepen werd. Dat zag de moeder, die zich smekend voor de leeuw wierp om het leven van haar kind, en de leeuw liet moeder en kind ongedeerd.

Maar ook onze Jezus zal niemand verscheuren, die zich voor Hem vernedert, die zich smekend voor Zijn voeten werpt. Hoe heerlijk is dat ondervonden door die grote zondares, die zich smekend aan Zijn voeten wierp. *"Dochter, wees welgemoed, de zonden zijn u vergeven"*, sprak Hij. En hoe is het ondervonden door de Kanaänese vrouw, die Zijn hulp inriep voor haar kind, dat deerlijk van de duivel was bezeten. En hoe is het ondervonden door ons, o, toen wij ons voor Hem kregen te vernederen. Toen wij Hem om genade smeekten, toen heeft Hij ook aan ons Zijn grootmoedigheid betoond, zodat we met de dichter mogen getuigen:

*De Heer' wild' op mijn kermen,
Zich over mij ontfermen
Hij heeft mijn stem verhoord.
De Heer' zal op mijn smeken,
Geen hulp mij doen ontbreken
Hij houdt getrouw Zijn woord.*

6. *De leeuw is jegens zijn weldoeners ook dankbaar!* U kent zeker ook het verhaal van de slaaf Androkles? Die Androkles was veroordeeld om door een vervaarlijke leeuw te worden verscheurd. Doch toen hij voor de leeuw werd geworpen, en ieder verwachtte, dat hij ogenblikkelijk door de leeuw zou worden verscheurd, begon de leeuw hem, tot ieders verbazing, te liefkozen. De leeuw herkende in Androkles zijn weldoener, die hem eenmaal een scherpe doorn uit de poot had getrokken.

Ook onze dierbare Jezus zal geen goed met kwaad vergelden. Hóe wil Hij hier al wel eens tonen, dat Hij een Vergelder is van het goede en de weldadigheid, die we Hem hier betonen, door het weldoen aan Zijn arme volk. Wat komt de Heere hun toch dankbaar te vergelden, die Zijn kerk en kind weldoen, al is het ook, dat men één van Zijn kleinen een beker water geeft, die zal zijn loon geenszins verliezen. Nu wordt dat hier niet altijd gezien. Soms wel juist omgekeerd. 't Is soms, alsof de Heere de weldadige lieden kwaad voor goed vergeldt, dat is dan om hen te beproeven, of ze ook loondienaars zijn. Maar eenmaal zal Hij Zijn dankbaarheid betonen aan de weldoeners van Zijn volk, dan zal Hij zeggen: *"Voor zover gij dat aan één van Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat aan Mij gedaan"* (Matth. 25:40). Dat zal zijn ten jongste dage, dat zal de dag der afrekening zijn voor de rechtvaardigen en ook voor de goddelozen. Dat zal verschrikkelijk zijn, voor de laatste, want:

7. *De leeuw is ook grimmig.* O, wee, die hem beledigt of hem van jongen berooft! Zo ook de Heere Jezus. Hij is, o zo zachtmoedig, als een lam! Maar, die hem beledigt, die aan Zijn jongen komt om hun kwaad te doen, die zal Hij verpletteren. Dat het werkelijk nutter is, met een molensteen aan de hals in de zee geworpen te worden, dan één van Zijn kleinen te ergeren, ook dat zal de jongste dag uitwijzen. En om niet meer te noemen:

8. *De leeuw is een schrikkelijk dier.* Zijn oog, zijn klauw, alles wat aan de leeuw is, is schrikkelijk, maar vooral zijn stem, als hij brult. Niet zoals hij brult in de dierentuin, maar zoals hij brult in het wild, in het woud. Als hij brult, dan siddert alles, zijn stem slaat de andere dieren met lamheid. Met het oog hierop zegt dan ook de profeet Amos (hoofdstuk 3:8): "De leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezen." Zo is ook de stem des Heeren Jezus. Ja, de Schepper heeft aan de leeuw die ontzaglijke stem gegeven om een beeld te zijn van Christus. O, als Hij brult, als Hij almachtig spreekt, dan is de grootste vijand van Hem ontwapend! Ziet maar in de hof van Gethsémané, waar Hij de gewapende bende almachtig toeroept: "Die ben ik." Dan vallen zij als doden ter aarde. Toen had de leeuw maar even gebruld. "Als Hij zal brullen", zegt de profeet Hoséa (hoofdstuk 11:10), "dan zullen de kinderen der zee al bevende aankomen." Als Hij brult, dan onderwerpt zich de zondaar. Dat hebt ge toch zelf ondervonden kind. Toen de Heere u almachtig toeriep: "Tot hiertoe en niet verder," toen kon u toch niet doorgaan op uw zondeweg? Toen Hij u toeriep: "Ontwaak, gij, die slaapt, en sta op uit de doden! Toen kon u niet in de dood blijven. Toen Hij riep: "Lazarus, kom uit," toen kwam hij. Beving grijpt de zondaar te Sion aan, als Hij brult; en eenmaal zal Hij brullen: "Staat op, gij doden, en komt ten oordeel!" Laat ons daar altijd rekening mee houden.

Draagt dan de Heere niet met recht de naam van de Leeuw?

- Die ouderling noemt. Hem: "*De Leeuw, die uit de stam van Juda is.*" Dat wijst op de oorsprong van onze Leeuw. Hij is de Leeuw uit de stam van Juda. "Onze Heere", zegt de apostel Paulus (Hebr. 7:14): "is uit Juda gesproten." Juda wordt *de koninklijke stam* genoemd, Juda voerde dan ook een leeuw in zijn banier. Reeds Jakob, de aartsvader, noemde Juda, in zijn zegeningen "een leeuwenwelp", en van zijn legering zegt Jakob: "Hij legt zich neder als een leeuw, en als een oude leeuw; wie zal hem doen opstaan?" (Gen. 49:9) Juda bracht dan ook mannen voort als leeuwenwelpen. Wij denken aan David, Salomo, Hiskia, en vooral onze Heere Jezus, die uit de stam van Juda was, en daarom "*de Leeuw, die uit Juda's stam is*", genoemd wordt.
- Hij wordt hier ook genoemd "*De Wortel Davids.*" Hij was uit David, en toch was David uit Hem. Hij was tegelijk Davids Zoon en Heere. Kennelijk wordt hier dus gewezen op Zijn beide naturen. Naar Zijn Goddelijke natuur is Hij de Wortel Davids, en naar Zijn menselijke natuur de Leeuw, uit de stam van Juda.

"Die heeft overwonnen." Wat?

- Volk, Hij overwon alles wat uw zaligheid in de weg stond. Hij heeft overwonnen en geblust "de vreselijke toorn Gods", zodat de Heere tegen Zijn volk kan zeggen, hoe zondig en schuldig zij ook zijn: "Grimmigheid is bij mij niet."
- Hij overwon "degene, die het geweld des doods had", dat is "de duivel", zodat het geloof mag jubelen: "Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?"
- Hij heeft overwonnen "de vloek der wet", zodat de wet niets meer heeft te vorderen van, of te vloeken op Zijn volk. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen

de uitverkorenen Gods? God is het, die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, die ook ter rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt", zo mag de apostel in zijn brief aan de Romeinen jubelen, als hij op de overwinning ziet van de Leeuw uit Juda's stam. Ja, Hij heeft overwonnen "om het boek te openen en zijn zeven zegelen open te breken," zegt de ouderling tegen Johannes.

En waar u vragen mocht, hoe Hij heeft overwonnen, daar zij ons antwoord: "Door Zijn menswording, door volmaakte gehoorzaamheid aan Gods Heilige wet, door Zijn bitter lijden, doordat Hij, die Leeuw, zich liet sarren en schelden, zich vrijwillig overgaf en zich :gevangen liet nemen, veroordelen en kruisigen." O, wonder, op de vraag, hoe Jezus overwon, moet het antwoord zijn: "Doordat die Leeuw zich als een lam liet ter slachting leiden! Daarom moest onze Jezus, om te overwinnen, tegelijk een leeuw en een lam zijn."

En nu, de reden van blijdschap, die hier uit spreekt is deze: *aan onze Heere Jezus, volk, is het boek der toekomst toevertrouwd*. Het boek, waarin u en mijn toekomst, die van de Kerk en van Johannes, de toekomst van elk mens en van heel de wereld, staat beschreven, dat boek is in Jezus' handen. De Heere Jezus, Johannes' Liefste, Die is Volvoerder van 's Vaders raad, Uitvoerder van het testament des Eeuwigen. Die Jezus, die in Bethlehems kribbe lag, gewonden in schamele doeken, die Jezus, met Wie Johannes zolang verkeerde als een vriend met zijn vriend, die hij, tot zijn bittere smart, zo diep vernederd aan een kruis zag sterven, die hij daarna, tot zijn grote verwondering, uit de dood herrezen zag, die dierbare Meester, die hij tenslotte van de aarde ten hemel zag varen. In de handen van die zoete Jezus rustte het lot van Johannes en van heel de kerk en van ieder van Zijn volk.

Hij geeft en ontnemt, Hij verhoogt en vernederd; Hij doodt en maakt levend, Hij verkiest of gaat voorbij, Hij behoudt of verderft, Hij stort oordelen of zegeningen uit over vorsten en volken.

Wel, wel, wat een troostrijke gedachte voor Johannes dat dezelfde lieve handen, die hij eenmaal aan het kruis genageld zag, diezelfde lieve handen voeren de scepter! Met het aanvaarden van dat boek, aanvaardde hij tevens de *heerschappij der wereld, der kerk en over Johannes*.

Nu kan Johannes gerust wezen. "Weent niet, Johannes, weent niet", zegt zijn troostende ouderling, "zie, de Leeuw, die uit de stam van Juda, is (u kent Hem toch?) die Leeuw, die u zag overwinnen, die is waardig het boek te openen en deszelfs zegelen te verbreken!

Geliefde Toehoorders, Johannes mocht zingen, en wij willen met hem zingen: Psalm 46:3 en 4.

TOEPASSING.

Geliefde Toehoorders, is nu dat gene, wat voor Johannes een reden was om zijn tranen te drogen, ook voor u een reden van blijdschap?

Het antwoord op die vraag zal afhangen van de verhouding, waarin u staat tot die Leeuw uit Juda's stam. Is die verhouding goed, is die verhouding als die van een vriend tot zijn vriend, als die van de herder tot de schapen, als die van een vader tot zijn zoon, dan roep ik u toe: "Verheugt u en weest blijde, weent niet, geen kwaad zal u genaken, de Heere zal u bewaken!" Maar is die verhouding niet goed, staat ge tegenover de Heere als een schuldenaar tegenover zijn schuldeheer, of als een vijand tegenover zijn overwinnaar, of als een overtreder tegenover een wrekend rechter, dan

is er voor u alle reden voor vrees en verschrikking.

Wat een ernstige roepstem komt er dan uit onze tekst tot de vijanden van Gods volk en de verdrukken van Jezus' Kerk, de vertrappers van het recht.

Wat een ernstige roepstem tot de wereldgroten, die, naar zij zeggen, de Heere hebben uitgeschakeld uit de wereldheerschappij, die Koning Jezus menen gedegradeerd te hebben, dat Hij geen Koning meer zou zijn, en die nu zelf de teugels van het bewind over de wereld in handen namen; die, naar zij menen, de regeerders der volken, de machten der aarde zijn, naar wiens bevel iedereen heeft te luisteren; die Gods wetten hebben terzijde gesteld, die wet der volmaakte liefde, en hun eigen wetten, die van haat en roof, er voor in de plaats hebben gesteld. Regeerders en bewindvoerders, wiens toelag is om Gods Kerk uit te roeien, Gods Woord in de 'ban te doen en Gods kinderen te verdrukken. O, wat zal dat voor die wereldgroten, voor die vijanden van alle recht en gerechtigheid, voor die verdrukken van Gods kinderen zijn, als Jezus straks tergensmoe op hen zal aanvallen als een grimmige leeuw, die van zijn jongen is beroofd, als een leeuw die gesard en geplaagd is! Tot die vijanden zouden wij zeggen: "Weent wel, want die door u getergde Leeuw, is Uitvoerder van Gods oordelen, die Leeuw is uw Rechter."

Nu gedraagt Hij zich nog als een Lam, nu is het alsof Hij slaapt, alsof Hij het niet ter harte neemt, dat de vorsten woeden en de volken ijdele dingen bedenken. Hij zegt nu (Jes. 18:4, 5): "Ik zal stil zijn, en zien in Mijn woning als de glinsterende hitte op de regen, als een wolk des dauws in de hitte des oogstes." Daarom hebben de vijanden, die Sion gram zijn, de hoogmoedige snurkers zo'n groot woord. Zij worden hoe langer hoe dapperder om hun vijandschap tegen God en Christus bot te vieren, zij worden hoe langer hoe sterker in het plegen van goddeloosheid. "Ha, wij hebben het overwonnen, wij zijn zijn heer en meester, ons is de heerschappij," zeggen zij.

O, mens, dat kan nog wel enige tijd duren, nog is het 's Heeren tijd niet. "Maar voor de oogst" als de vijand meent zijn buit te buiten "als de uitbotting volkomen is" eens moet de maat der ongerechtigheid gevuld "als de onrijpe druif rijp wordt na de bloesem" ... "dan, dan zal het Zijn tijd zijn, dan zal Hij die boze ranken met snoeimessen afsnijden, en die trotse takken wegdoen en afkappen." Nu zwijgt Hij nog, nu ligt Hij nog als een leeuw in rust, maar dan, als het Zijn tijd is, dan zal Hij zich verheffen, dan zal Hij op Zijn vijanden aanvallen, dan zal Hij Zijn recht handhaven, dan zal Hij betonen de Uitvoerder te zijn van Gods raadsbesluiten, van de oordelen des Heeren, om die bekend te maken en uit te voeren *dan zal Hij de fiolen van Zijn gramschap over Zijn vijanden uitgieten.*

Maar dat zal voor die vijanden ontzettend zijn. Ja, wie zal leven als Hij dat doen zal! In die aardbevingen, vuurspuwende bergen, stormen en de andere oordelen, daar de kranten vol van slaan, zien we al de voorboden, dat is al het gegrom, het gebrul van de Leeuw, die uit de stam van Juda is, en als dat al zo vreselijk is, wat zal dan het oordeel zelve zijn?!

Daarom, gij koningen, handelt verstandiglijk, laat u tuchtigen, gij richters der aarde. Dient de Heere met vreze, en verheugt u met beving. Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden. (Psalm 2).

Wat een ernstige roepstem bevat het woord van de verheerlijkte ouderling ook voor u, onbekeerde mens, die naar die grote en ontzaglijke eeuwigheid reizende zijt. Stel u

eens voor, dat er hier in de plaats waar u woont, iemand, zeg een machtig monarch, woonde, die het geheel in zijn macht had, wat er worden zou van uw huis, van uw zaak, van uw vrouw en kinderen, zelfs van uw gezondheid en van uw leven; iemand, die slechts had te wenken om u dat alles te ontnemen, of om al datgene, wat u het dierbaarst is, te zegenen, en te verdubbelen, ja, te vertienvoudigen - ik vraag u: "Zou u voor zijn ogen hem durven tergen? Zou u zijn majesteit durven honen? Zou u zijn wetten durven verscheuren en vertrappen, daar hij bij stond? Zou u hem durven lasteren, dat hij het hoorde?" Nu, zo iemand woont er in uw omgeving, zo iemand is er, die u altijd hoort en ziet dat is de Heere, dat is de Leeuw, die uit de stam van Juda is.

Weet, u wel, dat die Heere het in Zijn macht heeft om uw inkomen te verdubbelen, maar ook om u uit, uw brood te stoten? Dat Hij macht heeft om uw zaak uit te breiden of te vernietigen? Weet u, dat in Zijn hand, de gezondheid en het leven van uw vrouw en kinderen berust? Dat Hij ze ziek of gezond kan maken, dat Hij ze kan laten leven of laten sterven? Weet u, dat ook uw eigen leven in Zijn hand is, ja, wat meer is, dat Hij u op kan nemen in Zijn hoge, zalige hemel, maar u ook verderven kan in de onderste rampzaligheid? Weet u dat?

En toch doet u, die de Zoon ongehoorzaam zijt, nooit anders dan Hem tergen, met uw woorden en werken. U leeft, u spreekt, u doet juist, alsof Hij er niet is, alsof Hij u niet hoort en ziet. Maar de Heere zegt "Ik zal u straffen en zal het u ordentelijk voor ogen stellen." En o, dat zal zo vreselijk zijn, als de Heere op u zal aanvallen als een leeuw en u ten enenmale zal verscheuren.

Ach, kreeg u dan nog de Heere te voet te vallen, mocht ge Hem nog leren smeken om genade, eer het voor altijd te laat zal zijn. O, hoe dikwijls heeft de Leeuw al tegen u gebruld; gebruld in zegeningen en oordelen; hoe dikwijls brulde Hij u tegen in Zijn Woord, in Zijn bedehuis, elke predikatie die u hoorde, is te vergelijken met het brullen van de Leeuw. Hoe heeft de Heere u geroepen tot bekering, hoe heeft Hij u gezworen, dat Hij geen lust heeft in uw dood, hoe, dikwijls deed Hij u een aanbod van genade, hoe dikwijls brulde Hij in uw geweten, misschien wel van uw jeugd af, misschien wel zó, dat u er niet van slapen durfde. O, mens, duizendmaal heeft de Heere geroepen!

En u? Zeker hebt u Zijn stem gehoord, maar altijd bent u nog voort- en doorgedaan in uw zondige wegen, evenals de reiziger in het woud, die in de verte een leeuw hoort brullen. "O", dacht u, "'t is nog ver weg, 't heeft nog de tijd", en u hebt geen vermoeden dat het uur van afrekening reeds zó kort bij kan zijn; ieder ogenblik kan de leeuw u bespringen. Daarom, haast u en spoed u om uws levens wil. Weer brulde de Leeuw u toe in deze predikatie, *'t kan wel de laatste keer zijn.*

Och, de Heere brulle u zelf een almachtig "*halt*" toe, tot Zijn eer en uw eeuwig zielsbehoud.

Weent niet! Dat mogen we zeggen tot elk die de Heere, door Zijn genade, in oprechtheid des harten, leerde vrezen. En dit geldt niet alleen de bevestigden in de genade, maar ook de kleinen, de zwakken, de onverstandigen, die kleine geestelijke Leeuwenwelpen. *Weent niet!* Niet alzo, alsof de Heere de tranen van Zijn volk niet aangenaam zouden zijn, o, Nee. 't Is goed dat uw hart week is, dat uw oog vliet van tranen om de vreselijke lasteringen, waarmede men uw God en Christus lastert, om de tergingen, uw Weldoener en Formeerder aangedaan. Zeker mag u, ja behoort u aangedaan te zijn om de verwoesting op maatschappelijk, nog meer op geestelijk en zedelijk gebied, door de vijanden van Jezus en Zijn Kerk, aangericht.

Wie zou niet wenen over dat vloeken, lasteren, sabbatschenden, liegen, stelen,

hoereren, over dat verlaten van de paden der gerechtigheid? Wie zou niet bedroefd zijn, als men ziet de losscheuring van God en Zijn gebod, van vorsten en volken. Als men ziet hoe miljoenen mensen zich rijp maken voor het eeuwig verderf, als men merkt, hoe satan lacht, hoe de hel juicht om de ontelbare schaar, die hun in de hand lopen, om de grote oogst die de hel in deze tijd binnenhaalt?

Niet één, die in waarheid ouderling is zal u over die tranen bestraffen, of u toeroepen: "Weent niet!" Nee, maar integendeel roepen we u op tot vasten en geweent over zoveel gruwelen als erin deze dagen geschieden. Nee, dan is Sion eerder te bestraffen, vanwege de onverschilligheid, waarmede de zonden en de ongerechtigheden worden aanschouwd dan mag er bij ons wel een rechte zelfverfoeiing zijn, omdat we zo weinig wenen. Die tranen maant die verheerlijkte ouderling niet af.

Welke tranen de Heere dan afmaant? Komt, laat ik u dat eens mogen zeggen:

Er zijn mensen, lieve kinderen Gods, die denken, spreken, ja, preken wel zó over dat lieve Wezen, dat men medelijden met het Opperwezen zou krijgen. Zó spreken zij er over, alsof er geen beklagenswaardiger en ongelukkiger wezen is, als de Heere, die maar de gehele dag wordt getergd, die maar aan moet horen, dat nietige stervelingen Zijn naam lasteren, Zijn sabbat ontheiligen, aan wie door boze mensen de teugels van het bewind zijn ontnomen, die nu gedegradeerd is, en die nu maar de ganse dag geplaagd en gesard wordt. Och, als je die lieve mensen hoort praten, dan loopt het de Heere letterlijk in alles tegen. Ach, wat zal de toekomst nog baren, en hoe zal het nu nog verder gaan? Ze houden het hart vast bij de gedachte wat de Heere nog al verder zal overkomen, welk leed men die lieve Jezus al verder aan zal doen en hoe het nog zal aflopen met het Sion Gods, met het volk des Heeren. Ach, hun hart krimpt inéén, als zij aan de toekomst denken, dan vliet hun oog af van tranen, dan weent men, is men bedroefd.

Zij zijn bekommerd om de Heere. Luistert maar, wat die lieve, tedere mensen zeggen, leest maar, wat zij schrijven, hoort maar, wat zij bidden.

Kinderen Gods, *weent niet*, weent zó niet, dat zijn die tranen, die Jeruzalems dochters weleer weenden, maar die door Jezus werden afgemaand. Wees gerust! Geloof dat alles wat u nu ziet gebeuren, het bewijs is, dat de Leeuw, die uit de stam van Juda is, het boek uit de hand des Vaders heeft genomen, en doende is zegel na zegel te verbreken. Al wat u nu hoort en ziet gebeuren, is volgens de inhoud van dit boek. Als de aarde beeft, als de bergen vuur spuwen, als er bloed vloeit, duizend stadiën ver, als er revolutie komt, *dan leest*, om zo te spreken, *de Heere ons voor uit dat boek*. Elke dag als ik de nieuwsbladen lees, is het, *alsof de Heere mij voorleest en bekend maakt, wat in dat verzegelde boek van Gods raadsbesluiten geschreven staat*.

Weent niet, weent althans zó niet, alsof de Heere het stuur kwijt zou zijn, alsof de Heere niet meer Zijn eer zou weten te redden, niet meer zou weten Zijn Sion te zaligen. Laat ik u mogen zeggen, dat de Heere zich niet laat ontkronen, dat de Heere zich niet laat opzij dringen. Dat zal God straks, als het Zijn tijd is, tonen.

En denkt nu nooit van dat lieve Wezen, dat Hij onvergenoegd, dat Hij verdrietig of vertoornd zou zijn, zoals mensen dat wel zijn. God is altijd vergenoegd, altijd volzalig dat behoort tot Zijn volmaaktheid. Nee, geliefden, *Weent*, maar niet over Hem. Wanneer Gods Woord nu toch wel van de Heere zegt, dat Hij schrikkelijk toorn, enz., dan moet u daaruit verstaan, dat de Heere nooit onverschillig is over de zonden.

Vergeet echter nooit, dat Gods toorn "Goddelijke toorn" is, en Zijn berouw "Goddelijk berouw" is. Zijn toorn en berouw doen Hem nooit Zijn vergenoegdheid verliezen. Daarover behoeft u dus niet te wenen. De Heere blijft onder alles "het volzalige Wezen." En ook nu lacht Hij over het getier van vorsten en volken en spot Hij met hun boze plannen en raadslagen (Psalm 2 :4),

Wat ons de toekomst nog brengen zal? Wij weten het niet, wij geloven, dat niemand het weet, ook niet, degenen, die er over spreken en schrijven, alsof ze het weten. Volk, dat boek der toekomst is verzegeld, en Jezus de alleen waardige om het in te zien en bekend te maken. Wij vrezen, dat het steeds erger zal worden. Toch behoeft u ook met het oog op die toekomst niet te wenen, omdat onze Jezus aan het roer staat, en omdat Hij stuurt, overeenkomstig de wil van onze Vader, Die in de hemelen is. Dan kan het immers nooit slecht voor ons lopen, al vrezen we dat ons vlees het niet goed zal keuren. Nee, wat in dat boek van Gods besluit staat weet ik niet, maar wel weet ik, wat er in dat andere Godsboek staat, in onze troostbijbel. *"Wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn."* (Romeinen 8:28).

En eenmaal verbreekt de Heere het laatste zegel, (hoeveel zegels er nu reeds verbroken zijn, weet ik niet, daarover bekommer ik mij ook niet) maar eenmaal is er het einde. Dat einde zal oneindig heerlijk zijn voor Gods volk. Als de Leeuw uit Juda's stam het zevende zegel geopend heeft, dan zal er een stilzwijgen in de hemel zijn omtrent een half uur lang. O, heilige, zalige stilte! Dan komen de zeven engelen met de bazuinen; en dan komt er een andere engel, staande bij het altaar, hebbend een gouden wierookvat, en hem zal veel reukwerks gegeven worden, opdat hij het met de gebeden aller heiligen zou leggen op het gouden altaar, dat vóór de troon is. En dan gaat de rook op van de hand des engels vóór God.

Dat einde zal verschrikkelijk zijn voor de vijanden des Heeren en van Zijn volk. U kunt dat zelf lezen in Johannes Openbaringsboek. 't Is waar, nu verstaan we dat nog niet. Die Openbaringen zijn zó geschreven, dat ze pas te verstaan zijn, nadat het is geschied, maar dan zal het ook treffend wezen. Als we bij het einde de geschiedenis zullen leggen naast de inhoud van het verzegelde boek, o, wat zullen we dan verwonderd staan over de treffende overeenkomst. Dan zullen we zien, hoe al datgene, wat we hier met het Godsbestuur niet konden rijmen, wat naar onze mening niet strookte met Gods wijsheid, goedheid en genade, dat dát alles loutere wijsheid en goedheid en genade was. Dan zullen we zien, de gouden draad, die door heel de geschiedenis loopt, hoe nooit iets, ook zelfs het geringste, niet is ontgaan aan het alziend oog van de Leeuw uit Juda's stam, maar hoe Hij alles deed uitlopen tot Zijn eer en heerlijkheid, en tot heil van Zijn Sion.

Daarom, kind van God, *weent niet*, want, zie, de Leeuw, die uit de stam van Juda is, nam het boek, en voerde het uit; Hij gaf en ontnam, Hij verhoogde en vernederde, Hij doodde en maakte levend, Hij verkoos en ging voorbij, Hij was het die behoudde en verdiert, Hij zegende en stortte oordelen uit
Zijn hand deed alle deze dingen. Dan zullen wij met heel de Kerk. jubelen: *"De Leeuw, die uit de stam van Juda is, is waardig te ontvangen, de lof, de eer en de aanbidding, tot in eeuwigheid!"*

*Want wijsheid zonder eind of paal,
Waren Zijn wegen altemaal!*

AMEN.

Nazang Psalm 99:8.

8. "MEFIBÓSETH"

Voorgesteld als een type van Gods gunstgenoten.

Psalm 25:10

Lezen: 2 Samuël 9

Psalm 145:2

Tekst: 2 Samuël 9:6

"Mefibóseth"

Het is, mijn geliefde toehoorders! een heerlijke en leerrijke historie de levensgeschiedenis van de man, wiens naam we u daar noemden: "Mefibóseth." Reeds zijn naam: doet het hart dergenen, die de inhoud des Bijbels kennen, opspringen van innige aandoening.

Mefibóseth, hoe in-, indroevig was zijn jeugdig leven, waar hij als een banneling in benauwdheid en angst vertoeven moest ten huize van een zekere Machir, de zoon van Ammiël te Lodebar. Waarlijk, dat leven zijner jeugd moet wel iedereen vervullen met deernis en medelijden, Maar dan springt ook het hart van vreugde en blijdschap op, als wij verder horen, hoe hij daarna, als een van de meest begunstigten des konings, zijn dagen mag slijten in de koningsstad Jeruzalem.

En wat voor ons deze geschiedenis allerbelangrijkst maakt, is dit dat ze voor ons zulk een rijke lering bevat. Of zouden we mistasten, als wij hetgeen we aangaande Mefibóseth hier beschreven vinden, rekenen onder de dingen, die, volgens de apostel Paulus, tevoren tot onze lering geschreven zijn? (Rom. 15:4).

Zeker kunnen wij het verstaan, dat er zijn die bang zijn, om geestelijke leringen te trekken uit de historiën, die de Bijbel vermeldt; ach, er wordt dikwijls zoveel "uit de Bijbel gehaald", wat er niet in zit. Men kan "over"geestelijk zijn, zoals men ook "over"-gereformeerd kan zijn. Maar, omdat dit geschiedt, nu botweg te verklaren, dat de historiën des Bijbels geen geestelijke achtergrond kunnen hebben, dat is ons te machtig. Zou, om eens iets te noemen, de Heilige Geest, die altijd zo sober is in Zijn woorden, die de grootste heilswaarheden, zoals de opstanding en hemelvaart van Christus, met een paar woorden vermeldt, zou diezelfde Heilige Geest aan Mozes een hoofdstuk des Bijbels van 67 verzen inspireren, enkel en alleen, opdat wij zouden weten, hoe Izak aan zijn vrouw is gekomen?

De gedachte, dat Genesis 24 daarom in de Bijbel staat, is mij te arm. Het wil ons toeschijnen, dat de apostel Paulus een andere mening was toegedaan omtrent de verklaring van het Oude Testament. Als men toch Galaten 4 leest, daar vergeestelijkt de apostel Sara en Hagar; Izak en Ismaël; Jeruzalem en de berg in Arabië, Sinaï geheten. Hij zegt in vers 24, dat dit dingen zijn die een andere beduiding hebben. En welk een geestelijke leringen trekt hij alleen uit de naam van "Melchizedek koning van Salem!" En Paulus had de Heilige Geest! Ja, wat meer is, zegt Christus niet van de boeken des Ouden Testament, dat die van Hem getuigen? Welnu, onder de dingen die van Hem en van Zijn volk getuigen, rekenen we ook de historie, die we in ons tekstkapittel vermeld vinden, aangaande Mefibóseth en David.

Laat het ons vergund zijn, u voor te stellen:

"Mefibóseth", als een type van Gods gunstgenoten.

En:

- I. De diepongelukkige Mefibóseth.
- II. De rijk bewelddadigde Mefibóseth en
- III. De gelukzalige Mefibóseth, vragen achtereenvolgens onze aandacht,

Mocht de Heere in spreken en horen ons nabij en goed zijn. Dat zij zo.

De diep ongelukkige Mefibóseth vraagt dus eerst onze aandacht. En het moet al dadelijk opgemerkt, dat hij in zijn ongeluk het beeld is van de ongelukkige wereldling, de van God afgevallen en van Hem vervreemde zondaar. Slaan we slechts beurtelings de blik op Mefibóseth en op de wereldling; zijn ze niet beiden ongelukkig?

A. Want van wie stammen ze af?

Mefibóseth was oorspronkelijk van hoge adel; hij stamde af van Saul, de man die door de Heere verheven was tot een koning en gebieder. Maar, ach, hoe bedierf Saul zijn weg voor God, door zijn moedwillige ongehoorzaamheid, zodat de Heere hem verneederde, hem verwierp, dat hij geen koning zou zijn. Maar ook daarna rustte hij niet, Nee, maar vervolgde hij de man naar Gods hart die de Heere in zijn plaats tot koning over Zijn volk gezalfd had. En van die rebel, van die opstandeling, is Mefibóseth een afstammeling, dus in zijn oorsprong een vijand van God en Zijn gezalfd koning,

* En is hier niet met juiste trekken getekend, de oorsprong van de zondaar, ook van ons? Van welk een hoge afkomst zijn wij? Zie ons aller eerste vader daar staan, als het pronkstuk van Gods schepping, in die schone lusthof, het paradijs genaamd. Ook hij was van God gezalfd tot koning over al het ondermaanse. Helaas, hoe schrikkelijk was zijn gedrag, waar hij aan God de gehoorzaamheid opzegt, het verbond verbreekt, Gods beeld, ja, heel Gods schepping verwoest! Toen heeft de Heere ook hem verworpen, dat hij geen koning zou zijn, en hem ontkroond en in zijn plaats Eén geopenbaard, die door Hem is gezalfd tot koning over Sion, de berg Zijner heiligheid. En van die misdadiger, die paradijsrebel, die God naar kroon en troon stak, daarvan zijn wij de nakomelingen, dus zijn wij alle Mefibóseths!

Toehoorders, hebt ge uw afkomst al eens in dit licht beschouwd? Weet u het, uit rebellen, uit staatsmisdadigers geboren te zijn? Zo komt het nu, dat in elk mens de neiging, ja, het streven gevonden wordt om de eerste, de hoogste, de voornaamste te zijn. Wij zijn allen: kroonpretendenten, juist als Sauls nakomelingen. Diep ongelukkig was Mefibóseth.

B. Want waar vertoeft hij?

Het antwoord moet zijn: "Te Lodebar", dat zegt in onze taal, volgens sommigen "pesthuis" of "huis des verderfs." Anderen zeggen, dat Lodebar betekent "de weidenloze", omdat het lag aan de overzijde van de Jordaan, in een onvruchtbaar oord, waar geen weide voor het vee was.

* En vinden we hier weer niet met juiste trekken de verblijfplaats van de zondaar getekend? Is de hele wereld niet vol pesthuizen, waar de onherborene het liefst verblijft? Denk aan die kroegen, bordelen, komedies, bioscopen; denk hier ook aan die kerkgebouwen, waar de leer van vrije genade, van zaligheid om niet en alleen door het bloed van Christus, verbannen is.

Ach, Toehoorders, is de wereld niet zelf één groot pesthuis geworden door de zonden en afval van de Heere? Ja, is ons hart niet een Lodebar, een pesthuis van zonden,

ongerechtigheid en vijandschap? Is het in die huizen niet alles woest en wild? Ja, is ons hart, door de zonden niet geworden, gelijk een heide der woestijn, waar wel doornen en distelen van zonden en ongerechtigheid groeien, maar de lieflijke planten van waarachtige Godsvreze en van kinderlijke ootmoed worden gemist? Die vindt men in het onherboren gemoed niet; denk maar, om hetgeen de Heere Jezus zegt van ons hart, dat er uit voortkomen: boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoerrijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen, (Matth. 15:19).
Ja, al verder, diepongelukkig is hij!

C. Want, hoe verkeert hij daar?

Mefibóseth is gevallen, hij is geslagen aan beide voeten, hij is lam. (2 Sam. 4 :4). Machteloos is hij om de plaats der ellende te verlaten, al wilde hij het. En welke benauwde uren brengt hij wel door! Hij moest voortdurend vrezen, dat hij in zijn schuilplaats zou gevonden worden, dat het gerecht hem zal achterhalen, dat hij als een staatsrebel zal worden gegrepen, en aan David, die gevreesde koning, zal worden overgeleverd, om met al zijn bloed en geestverwanten, die vóór hem gedood zijn, te sterven, een treurige dood te sterven! O, telkens als er geklopt wordt, denkt hij, dat het zijn beurt is om te sterven, dan denkt hij, dat de dienaars van het gerecht hem komen halen, dan kruipt hij dieper weg in zijn schuilhoek.

* En is dit weer niet het treurig beeld van de zondaar? O, nee, hij wil zijn ellendig leven niet verlaten. Het is hem goed, te blijven die hij is, en waar hij is. Maar al wilde hij het, hij zou het niet kunnen, hij is totaal onmachtig, hij is geslagen aan beide voeten.

Ach, geliefde toehoorders, al onze leden zijn door de zonde geheel verlamd ten goede, onze wil is geheel verkeerd, onze hartstochten zijn geheel verdorven, ons verstand is geheel verduisterd. En hoe moet die zondaar gedurig vrezen, dat de Goddelijke gerechtigheid hem zal achterhalen! O, wat bange uren brengt ook de wereldling wel door, als een vrucht van de gemene overtuiging van zijn consciëntie. O, die dood! Ach, die hel! O, dat rechtvaardig Opperwezen! Zie, de gedachte daaraan vergalt zijn leven. En o, als er eens bij hem geklopt wordt, door ziekte, of vermaning, of iets dergelijks, o, hoe verschrikt hij dan! "*Nu zal het mijn beurt zijn*", denkt hij; "nu sterven en dan voor God verschijnen!" O! O! En kon hij nu maar de Heere toevallen, kon hij aan Jezus maar om genade smeken, maar ook dat kan, dat durft een wettisch overtuigde dikwijls niet. Hij voelt het, hij heeft die vreselijke God beledigd, hij heeft Jezus, die Koning gehoond, en daarom niet tot de Heere, maar altijd verder van de Heere gaat hij, hij kruipt hoe langer hoe dieper in zijn donkere schuilhoek weg!
Zijn ongeluk wordt schijnbaar nog al erger.

D. Want, wat overkomt hem?

Op zekere dag wordt er aan de deur geklopt. Weer wil hij zich, als vorige malen, versteken, maar nu gelukt het hem niet. Het zijn Davids knechten, die hem sommeren om mede te gaan naar de koning. Mefibóseth bidt en smeekt om toch te mogen blijven, waar hij is. O! hij valt Ziba te voet - 't helpt niets! Hij moet mee en waar hij niet wil, daar wordt hij als een onwillige op Davids wagen geladen en meegevoerd.

* En is dit nu weer niet een lieve trek uit de ervaring van Gods kinderen? Gaat het zo Gods gunstgenoten ook niet? Nooit, nee, nooit zouden zij uit en door zichzelf naar de Heere vragen, nog veel minder tot Hem gaan. Maar God vraagt naar hen, en Hij laat ze ophalen. En al hebben wij dan duizend bedenkingen, en al willen wij niet bekeerd

worden, al roepen wij: "Nog niet, nog niet!" O, als het Gods tijd is, dan gaat het door, dan worden we door machtige armen aangegrepen, en dan moeten wij zwichten. En zo zijn wij als onwilligen getrokken.

Daar zit Mefibóseth dan op Davids wagen. In welke gemoedsgesteldheid - dát laat zich denken. Dodelijk benauwd! Hij zal somtijds door Ziba's woorden wel bemoedigd zijn geworden, als Ziba hem zei dat het welgoed zou aflopen, dat de koning gedachten des vredes over hem had, en niet des kwaads. Maar als hij dan weer aan zijn afkomst dacht, en om Davids gerechtigheid, en hij bedacht, dat er al zoveel van zijn familie waren omgebracht; die toch niet slechter waren dan hij dan was al zijn hoop en moed weg, dan was hij der wanhoop nabij! Ach, kon hij maar ontvluchten, was hij nog maar in Lodebar!

* Juist zo gaat het de meeste geestelijke Mefibóseths, die tot Christus gebracht worden. Zeker, ook die hebben hun aangename uurtjes, vooral, als zij onder de bediening van het evangelie der genade Gods in Christus Jezus mogen neerzitten. Als de knecht des Heeren aan die bekommerde zielen toeroept, dat de Heere gedachten des vredes over hen koestert en niet des kwaads, o, ja! Dan kunnen zij zich wel eens overtuigd houden, dat het goed met hen zal aflopen. Maar als zij dan weer zien op hun afkomst, op hun gedrag, en op de gesteldheid van hun hart, dan kunnen zij het niet geloven, dat de Heere hen met goede bedoelingen laat ophalen. Dan is het hun onmogelijk te geloven, dat de Heere met zulk een kan te doen hebben. Nu, dat dacht Mefibóseth ook, dat David met hem niet te doen kon hebben.

E. Want, wat wist hij niet?

Hij wist niets van het verbond, dat er bestond tussen David en Jonathan. Hij wist het niet, dat David gezworen had, om weldadigheid te doen aan Jonathans zaad. Hij wist het dus niet, dat David uit kracht van die eed, gedachten des vredes, over hem had, dat David niet zal vragen: "*Wie is Mefibóseth?*" Maar enkel zal letten op de verplichting, die op hem rust, uit kracht van die eed en dat verbond, waarvan we lezen in 1 Sam. 20.

* En ziedaar weer een nieuwe trek uit het leven van Gods kind. Zijn gehele benauwdheid vloeit voort uit onwetendheid. Hij weet het niet, dat er een verbond bestaat; dat er in de Vrederaad een eed is gezworen, dat Koning Jezus, Gods weldadigheid moet doen aan het geslacht van Gods gunstgenoten. En al weet hij nu verstandelijk, dat er zulk een verbond bestaat, dat Jezus zulk een eed gezworen heeft, dan weet hij toch niet of hij in dat verbond begrepen is.

Ja, bekommerde ziel, daar hapert het nu bij u. Dat is nu de reden van uw vreze. Ach, nu denkt u dat de Heere met u zal handelen, overeenkomstig uw doen, dat Hij u vergelden zal naar uw werk. Daarom bent u soms zo bevreesd. Nu, dat zal die lieve Jezus niet doen, hoor! Hij zal enkel met u handelen, naar dat zoen- en zoutverbond. Wat zal dat meevallen! Deed Hij dat niet, dan was het voor u verloren, ach, al schreide u dan uw ogen blind, het zou u niet baten.

Ja, tenslotte, diep ongelukkig gevoelt zich Mefibóseth.

F. Want, waar brengen ze hem?

Het gaat met hem naar Jeruzalem! Duizenden hebben zich verblijd, als ze naar Jeruzalem gingen, maar Mefibóseth is niet blij hem wacht daar een doodvonnis. Soms komen zij op een hoogte, dan ziet hij de stad van ver, dan slaat hem de angst om het hart. Eindelijk... ze zijn er! Daar gaan ze de weg op naar Davids paleis, al hoger en

hoger stijgt zijn benauwdheid. Daar zijn ze er. Zijn boezem hijgt! Daar dragen ze hem binnen, ... daar hoort hij het geruis van David, ... daar is hij, zijn rechter, ... hij wil er nog uitbrengen: "*Genade!*" Maar zijn mond is toegesnoerd, ... zijn hart staat stil, ... het is afgelopen ... voor altijd!

* En die kant moet het, ja, gaat het ook met u uit, bekommerde ziel! Het moet worden: "Kom, en laat ons tezamen richten!" En dat klinkt zo mooi, als het ver af is, maar naar mate wij dichter komen aan het paleis van onze Rechter, naar die mate klimt ook onze benauwdheid. Maar het toppunt wordt beleefd, als ge voor uw Rechter staat. Dan is het verloren, rechtvaardig verloren, dan staat het hart als stil en er is geen andere verwachting, dan als een verdoemelijke staatsrebel voor altijd in de hel te verzinken. Wat een voorrecht, die daar gebracht mag worden, die ontvangt genade, om God in Zijn heilig recht toe te vallen! Ja, die krijgt de deugden Gods liever dan zijn eigen behoud. Ja, diens voornemen is, om in de hel onder de verdoemden te zeggen, dat God hem rechtvaardig verdoemd heeft. Driewerf gelukkig, die op dat plekje gebracht mag worden, wat valt het die mens mee!
Dat zal ons blijken als we letten op:

II. *De rijk beweldadigde Mefibóseth.*

Waarlijk, rijk beweldadigd is hij.

A. Want, de koning kent hem bij name. Het eerste woord, dat hij van de koning hoort, is: "*Mefibóseth!*" En op welk een toon spreekt David dit woord. Zijn stem trilt van de heerlijkste aandoening welk een medelijden! Welk een barmhartigheid spreekt er uit dat ene woord. "*Mefibóseth*", dat is zijn naam - de koning kent dus zijn naam!

* Maar zo kent de Koning des hemels, de Heere Jezus ook al Gods gunstgenoten bij name. Hun namen zijn in de hemel opgeschreven (Lukas 10:20); en Hij roept ze bij name (Joh. 10:3). Zo sprak de Heere Jezus ook eenmaal tot die zielsbedroefde vrouw: "Maria." En welk een omkeer bracht dat teweeg in het gemoed van die vrouw. En o, wat een verrassing is dat, als de Heere u eens bij uw naam wil noemen, als ge uw naam eens in de Bijbel leest, of van de kansel hoort, wat kan dat een ontroering, een blijdschap of droefheid verwekken. Maar o, als de Heere dan zelf u eens bij uw naam noemt, en dus toont, u te kennen! Wel, wat heeft dat dan dikwijls een heerlijke uitwerking! Althans, zo was het bij Mefibóseth.

B. *Want hoe diep bukt hij nu!*

Als de koning Mefibóseth bij zijn naam noemt, en op zulk een zielsinnemende toon, dan buigt hij diep in het stof en zegt: "*Zie, uw knecht.*"

* Zo gaat het ook in de genade. Nee, al heeft de ziel het in de weg van wettische overtuiging, nog zo benauwd, toch zal er geen verootmoedigd buigen, geen overgave bij hem gevonden worden. Maar waar de Heere hem lieflijk bij zijn naam noemt, en zich in zijn gunst uitlaat aan de ziel, ja, dan kan men het niet langer tegen de Heere uithouden, dan kan men het niet langer op de been houden, dan komt er dat diepe, vernederende en toch zo zalige buigen voor de Heere, dan is het:

*Wat is de mens? Wat is in hem te prijzen,
Dat Gij, o Heer, hem gunsten wilt bewijzen,
Dat Gij hem kent? Wat is des mensen kind,
Dat Gij het acht en zo getrouw bemint?"*

O! wat valt die eerste ontmoeting van God en de zondaar toch mee! Dat had Mefibóseth nooit kunnen denken, en u ook niet, nietwaar? En dan is er die overgave van onszelf aan de Heere: "*Zie, uw knecht*", zeide Mefibóseth, en zo spraken wij ook. Vroeger wilde Mefibóseth geen knecht van David zijn, hij wilde liever David van zijn troon stoten. Zo was het toch bij ons ook? Vroeger wilden wij niet de knecht, de dienaar of dienstmaagd van de Heere zijn, wij wilden vrij, wij wilden zelf heer en meester zijn, wij wilden handelen en wandelen naar eigen zin en mening! Maar o, wonder als de Heere maar een zoet woordje spreekt, als Hij ons maar bij onze naam noemt dan is het gebeurd, dan is er die onvoorwaardelijke overgave, dan, is er die bereidvaardigheid, om Hem onder worpen te zijn, om Hem te dienen, dan is het: "*Zie, hier is uw knecht.*" Of met Saulus: "*Wat wilt Gij, dat ik doen zal?*" Of met Samuël: "*Spreek, Heere, want Uw knecht hoort.*"

Kent u ook iets van die ware verootmoediging, van dat bukken voorde Heere, van die overgave aan de Heere? Dat is een kenmerk dat we met de Heere in aanraking zijn gekomen, dat we reeds enige ontferming genoten.

Maar al verder rijk beweldadigd is Mefibóseth nu.

C. *Want, welk geheim wordt hem nu ontdekt!*

Daar wordt hij bekend gemaakt met dat verbond, met de overeenkomst, die er bestaat tussen zijn vader en zijn koning! "*Vrees niet*" zegt de koning tot hem: "*vrees niet, want ik zal zekerlijk weldadigheid bij u doen, om uws vaders Jonathans wil*" (2 Samuël 9:3a). Wat zal die Mefibóseth geluisterd hebben, stom van verbazing, dat de koning zulke woorden tot hem sprak.

* Zo is het toch bij de begenadigde ook. Elk woord is een verrassing, elk woord klinkt als een hemels klokkenspel. *Vrees niet!* En Mefibóseth vreesde juist wel, hij sidderde van vrees. En nu is het: "*Vrees niet.*" Daar begint de Heere ook altijd mee bij Zijn volk, als Hij hun wat goeds te zeggen heeft. "Vrees niet, Abram; Ik ben u een schild, uw loon zeer groot." "Vrees niet, Maria, want gij hebt genade bij God." Vrees niet, discipelen, "Ik ben het!" En zo is het nu ook in die eerste ontmoeting: "Vrees niet!" Was het bij u ook zo niet, kind? En al heeft de Heere bij u dat woord niet gesproken, de zaak was er zeker. De Heere begint altijd de vrees uit het hart te bannen; dan komt er stilte en kalmte in het gemoed, en dan spreekt de Heere Zijn boodschap. En wat voor een boodschap? Ik zal zekerlijk weldadigheid bij u doen. O volk, de Heere had heel wat anders tegen u kunnen zeggen, nietwaar? Wat had Hij wel rechtvaardig tegen u kunnen zeggen? "Ga weg van Mij, werker der ongerechtigheid!" Ja, Hij had ons naar de hel kunnen verwijzen, vanwege onze schuld en zonden.

En nu zegt Hij: "Ik zal weldadigheid bij u doen; Ik zal u zegenende zegenen." En dat niet misschien, nee, maar zekerlijk, en dat zonder dat de Heere enige voorwaarden stelt. Niet, mits ge u er naar gedraagt of mits ge het u waardig raakt. Nee, maar geheel onconditioneel.

En waar de ziel nu verwonderd vraagt, naar de beweegreden, waar hij vraagt: "Heere waarom aan mij? Weet U dan niet, dat ik zo snood tegen u zondigde?"

Daar gaat de Heere hem nu dat lieve, zoete genadeverbond bekend maken. En niet alleen dat er van eeuwigheid zulk een verbond is, maar daar openbaart het de Heere, dat hij er in besloten is, krachtens Gods eeuwige vrije wilsbepaling, en dat de Heere nu uit kracht van dat verbond zekerlijk hem zal beweldadigen met de verbondsweldaden. En dat de Heere in dat genadeverbond niet zal vragen: "Wat hebt u verdiend?" Maar altijd: "Wat hebt u nodig voor ziel en lichaam, voor tijd en

eeuwigheid?"

Dat zulk een ziel, wie de Heere dit geheim verklaart, wegzakt en zinkt in heilige verwondering, laat zich denken. "Lieve Heere, heeft u al voor mijn geboorte over mij gehandeld en zo gunstrijk beschikt? Wel,

*Eer iets van mij begon te leven,
Was alles in Uw boek beschreven.*

Maar al rijker wordt de begenadigde Mefibóseth,

D. *Want wat ontvangt hij nu terug?*

Heel het vermogen van zijn vader; al de verbeurd verklaarde akkers van Saul gaf David hem terug. De arme Mefibóseth, de banneling van Lodebar, is nu ineens schatrijk!

* Maar wat ontvangt de uitverkoren bondeling al wel? Alles wat hij in de staat der rechtheid bezat en door de zonden verbeurd is verklaard. En wie is in staat, om dat alles op te sommen. Immers, hij krijgt nu weer: zijn heiligheid, zijn gerechtigheid, zijn vrede, zijn blijdschap, het beeld Gods, het eeuwig leven, de zaligheid, het paradijs, dat alles, en nog véél meer krijgt hij terug. Ja de apostel zegt tegen de bondelingen. "Alles is uwe." En dat "alles" is zoveel, dat er een dichter van zint:

*Geen oor heeft ooit gehoord,
Geen oog ooit nagespoord,
Wat heilrijk lot mij is bereid,
In eeuwigheid.*

Ja, zij ontvangen de Bron, waar dat alles uit voortkomt terug; die Bron is de volzalige God! In God, door Jezus Christus, bezitten zij nu veel meer onverliesbaar, als zij ooit in Adam bezeten hebben.

Ja tenslotte, rijk beweladig is Mefibóseth,

E. *Want waarvoor acht hij nu zichzelf!*

Voor een dode hond! "Wat is uw knecht, dat gij omgezien hebt naar een dode hond als ik ben?" Zo riep Mefibóseth uit voor de koning, daarmee zijn diepe ootmoed en dankbaarheid aan David betonende. Een *dode* hond, dat was al zo min mogelijk; een levende hond was in Israël al zo veracht, maar wat dan een dode?

* En toch, zo gaat het in de genade ook. Genade maakt geen grote, maar kleine mensen; en zoveel meer genade, zoveel dieper bukken wordt er gevonden. Als u van die grote, hoogmoedige, opgeblazen Christenen ontmoet, geloof maar nooit dat zij veel genade bezitten. Toen Mefibóseth alles terug had, toen was hij niets meer. Zo getuigt de doorgeleide Paulus ook van zichzelf, dat hij "niets was."

En wat een onuitsprekelijk voorrecht is het, een dode hond te zijn in eigen schatting, immers, aan een dode hond is niets meer te bederven; een dode hond heeft niets meer te verspelen, van een dode hond is niets meer te verwachten. En daarom krijgt u pas gemak, als u oprecht een dode hond in uzelf wordt; dan heeft de wet, dan heeft satan niets meer met u te maken, want bij de dood houdt alles op. Een dode hond voor God, o, ziet toch, dat u dát wordt, dat kunnen wij u aanbevelen. Zolang als u nog een levende Christen zijt, dan moet u altijd nog vrezen, dan moet ge u nog zo zorgvuldig verborgen houden, dan moet ge nog zo op rovers en dieven passen, dan moet u nog zo strijden voor uw goede naam en voor uw eer - voor een dode hond houdt alles op.

Mochten we dan, niet spreken van een rijk beweladigde Mefibóseth?

Komt dan, arme, en toch zo rijke Mefibóseth, zingen we met elkander Ps. 89:7, 8.

Letten we nu tenslotte op:

III. *De gelukzalige Mefibóseth.*

Gelukzalig, het zegt: "Vol van geluk." Ja, zo mogen we Mefibóseth nu noemen.

A. *Want, waar mag hij nu wonen?*

In Jeruzalem, de stad des groten konings. Wat een gunst! De banneling van Lodebar, een burger in de heilige stad!

* Toch strekt het geluk van Gods volk zich nog veel verder uit - zij mogen straks wonen in het hemels Jeruzalem; daarboven zijn zij burgers, in die stad die fundamenten heeft, waar de poorten van paarden en de straten van goud zijn, waar de boom des levens is en de rivier klaar als kristal; die stad, welker Kunstenaar en Bouwheer, God is!

Vol van geluk was Mefibóseth.

B. *Want, waar mocht hij toeven?*

Hij mocht toeven in des konings paleis. Het is groot voor iemand, die zichzelf voor een dode hond kent, en die geslagen is aan beide voeten, in 's konings paleis te mogen toeven - daar moet men niet gering over denken. Toch - als Mefibóseth geen groter geluk heeft gekend dan dit, dat hij huisgenoot mocht zijn van een aardse monarch dan kan zijn geluk niet halen bij dat van ons, waar wij, bondelingen des Heeren, *huisgenoten Gods* worden genoemd.

O, Gods kind mag hier al gedurig in de geest in het paleis des Heeren vertoeven, maar straks zullen zij daar eeuwig met lichaam en ziel wonen.

En, om maar niet meer te noemen, gelukzalig was Mefibóseth.

C. *Want waar had hij zijn plaats?*

Hij had zijn plaats aan des konings tafel, want, zo zeide David: "Gij zult geduriglijk brood eten aan mijn tafel." Wat zal die arme banneling zich gelukkig gevoeld hebben, toen hij daar met al de gunstelingen des konings aanzat aan Davids tafel. O, wat zullen de voortreffelijke spijzen hem uitnemend gesmaakt hebben!

* Gedurig brood eten aan de tafel des konings, dat is toch ook ons deel, volk van God. En dat wel aan de tafel van de Koning, der koningen, aan de tafel van de Heere Zelf! Soms in geestelijke zin, als de Heere hun Zijn gunst en liefde doet proeven en smaken, waarin zulk een zalige zielsverzadiging ligt, zodat men wel uitroept: "Uw gunst sterkt meer dan de uitgezochtste spijzen!"

Soms maakt de Heere de prediking des Woords tot een ware maaltijd; dan eten zij Gods Woord op, en betuigen:

*"Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest;
Geen honig kon 't gehemelt beter smaken". (Psalm 119:52).*

Soms richt de Heere in mededogen, de tafel aan '*voor mijner haatren ogen,*' (Psalm 23:2) als de dis des verbonds, het Heilig Avondmaal in de gemeente aangericht staat, dan zegt die lieve Heere: "*Gij zult gedurig brood eten aan Mijn tafel.*"

En was het groot voor Mefibóseth, aan Davids tafel te zitten hoe verdwijnt dit geluk voor dat van Gods volk, die aan mogen zitten met de Heere Jezus Zelf, om daar gevoed en verkwikt te worden op een sacramentele wijze, met Jezus' vlees en bloed, dat waarlijk spijs en drank is. Nee, duizendmaal nee - dan willen ze met Mefibóseth

niet ruilen! En als dan de Heere aan die tafel des verbonds Zichzelf eens in liefde uitlaat aan de ziel, dan is het:

*Hier 't vette van Uw huis gesmaakt;
Een volle beek van wellust maakt,
Hier elk in liefde dronken. (Psalm 36: 2),*

En dat is dan nog maar een zeer klein voorproefje, van hetgeen eenmaal door al Gods lievelingen in de hemel zal genoten worden, als zij eeuwig zullen aanzitten, met Abraham, Izak en Jakob, ja, met al degenen, die de Heere in onverderfelijkheid hebben liefgehad, aan het Avondmaal van de bruiloft des Lams.

Ziedaar, geliefde toehoorders, u met enkele woorden geschetst: *Mefibóseth als een type van Gods volk*. Of die Mefibóseth zelf tot dat gelukkige volk, dat hij zo keurig afschaduwde, behoord heeft? Dat is een vraag, die we onbeantwoord moeten laten. Al het geluk, dat zijn deel werd, was slechts van tijdelijke aard, en dus zeer onbestendig. Eén, volgens onze bescheiden mening, lasterlijk woord van Ziba, deed hem alweer de helft van zijn vermogen verliezen. Het is te hopen voor hem, dat hij heeft mogen delen in dat zalig geluk, waarover ook koning David geen beschikking had, namelijk het geluk van Gods uitverkorenen.

Deelt u in dat geluk, toehoorders?

Ach, de meesten delen daar niet in; van dat geluk zijn zij vreemdelingen. Ach, zij worden ook door Mefibóseth afgeschaduwde, maar enkelen alleen door de ongelukkige, die wij u in ons eerste punt schetsten.

Weet u, medereiziger naar de grote eeuwigheid, weet u, van wie u afkomstig bent? U bent het kind van een staatsrebel, van een misdadiger, van een verbanning. En zulken werden vroeger uitgeroeid - en u wordt straks óók uitgeroeid, het doodvonnis is al over u geveld. Weet u dat?

En wat zijn de pesthuizen vol, en de lieflijke woningen des Heeren vaak verlaten. En waar vertoeft u het liefst? Gods volk zingt in waarheid en oprechtheid des harten: *"Een dag in uw voorhoven is beter dan duizend elders. Ik koos liever aan de dorpel in het Huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid."* (Psalm 84:11). Is dat in waarheid ook uw keus? Immers nee, ongelukkige wereldling!

En hoe dikwijls liet de Heere al aan de deur van uw hart kloppen, en wat hebt ge wel beloofd, als die dood weer weg wilde gaan. En hij is gegaan. God spaarde uw leven. Bent u nu gekomen, of hebt u zich nog dieper in uw schuilhoek teruggetrokken? Eenmaal komt die dood terug, dan moet u mee, dan brengt hij u voor uw Rechter, dan zult u sidderen van vrees, en smeken om genade. Weet u wat de Heere dan zeggen zal? Dit: *"Dewijl ik geroepen heb en gijlieden geweigerd hebt, Mijn hand uitgestrekt heb, en daar niemand was, die opmerkte, en hebt al Mijn raad verworpen, en Mijn bestraffing niet gewild: zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen. Ik zal spotten als uw vreze komt, wanneer uw vreze komt gelijk een verwoesting en uw verderf aankomt als een wervelwind, wanneer u benauwdheid en angst overkomt."* (Spreuken 1:24 27), .

Dat u dan nu nog mocht gaan, nu het nog het heden van genade is! Valt Hem nu nog te voet; belijd Hem uw misdaden; smee om genade - dan zult u ondervinden, dat de Heere Jezus duizendmaal rijker is in genade en barmhartigheid, dan de zoon van Isai was.

Of zegt u mogelijk: *"Ik probeerde het herhaaldelijk en ernstig, mij tot de Heere te bekeren doch nooit is het mij gelukt; ik voel mij met Mefibóseth geslagen aan beide voeten"*

Belijd dan de Heere uw onmacht, maar belijd er ook bij, dat uw onmacht de vrucht is van uw zonden. Het is wonder, hoeveel liever de mens zijn onmacht, dan zijn onwil belijdt. Toch is zijn onwil erger dan zijn onmacht, en als de mens verloren gaat, zal de Heere niet zeggen: "*Gij hebt niet gekund*", maar: "*Gij hebt niet gewild*." Mocht het de Heere behagen, om u zelf te laten halen uit het pesthuis der wereld, eer het voor eeuwig te laat zou zijn.

Dat is u gebeurd, bekommerde ziel. Ook u verkeerde als een aan beide voeten geslagen staatsmisdadiger in het Lodebar der wereld. En hoe bang en benauwd Mefibóseth daar leefde, weet gij bij eigen ervaring. En toch, hoe lang hebt ge het uitgehouden tegen al de kloppingen en roepstemmen des Heeren in? Ja, als het u zo, bang was, dan beloofde u de Heere beter op te passen, maar als de benauwdheid maar weer over was, dan was u weer de oude knecht.

Dat zou zo doorgedaan zijn, als de Heere niet de sterkste was geweest. Maar op Gods tijd, toen was het uit, toen kwant Ziba (wie dat voor u geweest is, doet niet ter zake), maar toen moest u je vorige leven opgeven, dat sabbatschenden, dat vloeken, dat spotten kon u niet meer horen. U moest Lodebar de rug toekeren, en moest erkennen, dat de huizen, waar u voorheen, zo gaarne kwam, dat het pesthuizen waren voor uw arme ziel.

En nu reist u op David aan. En hoe gaat dat? Soms zo zalig, nietwaar? Vooral dan, als Gods knecht zoveel goeds van *de geestelijke David*, dat is, van de Heere Jezus zegt, nietwaar? Zolang als die harp des evangelies bespeeld wordt, dan wijkt de benauwdheid, maar als dat weer zwijgt, of als de Geest des Heeren in die prediking niet mee komt, dan is het weer mis, dan kunt u het maar niet geloven, dat de Heere met zulk een, als u bent kan te doen hebben.

Geliefden, het zal best uitkomen; wij weten, dat de Koning u de scepter van genade zal toereiken, en u naar het hart zal spreken. En waar u vraagt, hoe dat mogelijk zal zijn, daar wijzen we u op dat genadeverbond, op die Verbondsmiddelaar, en op dat verbondsbloed. Daar weet u nu nog niets van. Ja, van horen zeggen, maar straks, als u voor het aangezicht van uw Rechter verstomt, dan zult u er de kracht van ervaren, tot uw eeuwige blijdschap en behoudenis.

Wat was dat een heilige stonde, toen we daar lagen voor het aangezicht des Heeren, toen we verstomden, toen zelfs het: "*Genâ, o God;*" ons in de keel bleef steken. Toen was het afwachten: wat zal het zijn leven of dood? En het was leven! Het was leven om dat verbond, leven, omdat Christus de dood van een staatsmisdadiger, van een goddeloze is gestorven, in onze plaats! En toen kregen wij al de verbeurd verklaarde, en door Jezus weer verworven goederen, terug.

En wat zegt u nu van uzelf? Een dode hond te zijn. Juist, kind, dat we dat altijd maar mogen blijven in eigen schatting. Maar toch hoop en wens ik, dat we in de zaken van Gods koninkrijk geen dode hond, maar een levend Christen, ja, een felle leeuw mogen zijn. Vooral dan, als het de ere Gods en Zijn Christus en de oude beproefde waarheid geldt. Dat zal alleen kunnen door de Heilige Geest, en in afwachting van Jezus kracht. Laat ons nooit vergeten, *dat Mefibóseth alles terug kreeg, behalve zijn voeten*. Zo ook wij, wij blijven in alles steil afhankelijk van de Heere.

Wij moeten zeggen:

*Zonder U kan ik niet gaan,
niet staan, niet zuchten,
Noch van hier naar Boven vluchten.*

Vergeet dan ook niet, gedurig brood te eten aan 's Heeren tafel, waar Hij uw geloofsleven, wil voeden, onderhouden en sterken, totdat wij straks de volle erfenis zullen krijgen in het hemelse Jeruzalem en aan zullen zitten aan Zijn tafel, eeuwiglijk en altoos!

AMEN.

Nazang: Psalm 16:3.

9. DE GEESTELIJKE WIJNRANKEN.

Psalm 52:6.

Lezen: Johannes 15.

Psalm 1:2, 3.

Tekst: Johannes 15:5:

"En gij de ranken." (Alleen deze woorden)

Geliefde Toehoorders!

"Er is niemand 'onmisbaar' onder de mensen", dat is een waarheid, die niet tegen te spreken is. Zeker, de een kan beter worden gemist dan de ander. Er zijn er, wier vertrek in het geheel niet wordt gevoeld, ja, een zegen is; anderen zijn er, die bij hun heengaan een lege plaats achterlaten, die pijnlijk aandoet. Toch, hij of zij kan gemist worden.

Soms schijnt het niet waar te zijn, dat er niemand onmisbaar is onder de kinderen der mensen, en toch is het waar. Het kind kan de moeder niet missen, denkt men, en toch, 't gaat ook zonder de moeder. We zien dat zo dikwijls. Men zegt: "Die man kan zijn vrouw niet missen", of: "Die vrouw kan haar man niet missen", of: "Dat land kan die staatsman niet missen", of: "Die gemeente kan die voorganger niet missen." En toch, het bleek wél te kunnen, het ging ook zonder hen, al ging het misschien niet zo gewenst als voorheen, evenwel het bleek dat zij niet onmisbaar waren.

Eén is er, Die volstrekt onmisbaar is. Dat is Hij, die gezegd heeft: *"Zonder Mij kunt gij niets doen."* En dan is er een volk, die wil dit zo gaarne belijden, dat het Hem in alles nodig heeft. Die zeggen zó van ganser harte:

*"Zonder U kan ik niet gaan, niet staan, niet zuchten,
noch van hier naar boven vluchten."*

Ja, zij kunnen alles eerder missen dan Hem. Zij hebben Hem zielsonmisbaar nodig in leven en sterven! Ach, zonder Hem zijn zij de ongelukkigste, en met Hem de gelukkigste.

Nu, zij behoeven Hem dan ook niet te missen. Dat stelt de Heere Jezus ons voor in de keurige gelijkenis, waarbij we in ons tekstvers worden bepaald. Het is het beeld van de zo edele wijnstok met zijn wijd uitgebreide armen, en zijn heerlijke, saprijke druifrossen. In dit beeld worden we toch gewezen op de zo innige vereniging van de Heere met Zijn gemeente en ieder van Zijn volk in t bijzonder. Kan er toch nauwer eenheid bedacht worden, dan die van de wijnstok met zijn ranken? En toch is de eenheid van Christus en Zijn Kerk nog inniger, immers:

1. Zij zijn één als het Hoofd met het lichaam, waaraan het onafscheidelijk verbonden is, als de man met zijn vrouw. Daarom doen deze beelden zo dikwijls dienst in Gods Woord.
2. Ze zijn één in gevoelen. (Hetzelfde gevoel, dat in Christus Jezus was, is in hen);
 - in begeren (Dat God verheerlijkt, en Sion zalig worde);
 - in vermogen ("Al het Mijne is het uwe, en het uwe is het Mijne");
 - in verwachting (Ze verwachten beiden het Koninkrijk, Hij als Vorst, en zij als onderdanen);
 - in leven (Hij wordt genoemd: "Christus, Die ons leven is" en: "ons leven is in Christus, verborgen bij God");

- in eer en roem (Zijn eer en roem is ook de onze);
- in smart en verachting ("Zij hebben Mij gesmaad, zij zullen het ook u doen");
- in naam (Immers, wij zijn naar Zijn naam Christenen genoemd).

In dit beeld worden we ook herinnerd aan onze afhankelijkheid van Hem. Dat we werkelijk zonder Hem niets kunnen doen, zal ons straks duidelijk blijken. Ja, in dat beeld worden we gewezen op onze hoge roeping, en wel om vruchten voort te brengen van geloof en bekering, want hierin is de Vader verheerlijkt.

Dit beeld herinnert ons aan een gezegende weldaad, en wel die der geestelijke inlijving in Hem, door de H. Geest, in de daad der wedergeboorte.

Wij worden in dit beeld, en inzonderheid in de woorden onzer tekst zo op onze juiste plaats gezet. "*Gij zijt de ranken.*"

Het is dus niet zo zeer de "Wijnstok" d.i. Christus, die onze aandacht vraagt, maar de ranken, en omdat er mensen door bedoeld worden, kunnen wij schrijven boven hetgeen we nu wensen te zeggen:

"De geestelijke wijnranken."

Wij beschouwen achtereenvolgens:

- I. Die ranken, zonder de wijnstok, en
- II. Die ranken, in de wijnstok,
- III. Om daarna met een woord ter toepassing te eindigen.

Dat de Heere het sap Zijns Geestes in en door ons mocht laten vloeien, tot Zijn eer en onze troost. Dat zij zo!

Het is, mijn geliefde toehoorders, een treffend en leerzaam beeld, waar het woord van onze tekst op wijst, en waarbij de Heere Zijn lieve volk vergelijkt, het beeld van de wijnrank. Treffend is dan ook de overeenkomst van de natuurlijke met de geestelijke wijnrank. Dit blijkt ons al aanstonds, als we eerst letten op:

I. Die ranken zonder de wijnstok.

Geliefde toehoorders!

Neemt in uw gedachten eens zulk een wijnrank in de hand, en beschouwt haar eens aandachtig.

1. *Hoe onooglijk is zij!* Het is toch niet anders, dan een kromme, uitgemergelde stok. Beschouwt haar eens bij de takken van de sieraadboom, bij de vingerpalm of de ceder, ja, beschouwt haar bij de takken van elke andere boom, en, u zult moeten bekennen, dat ze geen voortreffelijkheid bezit, ja, dat ze de lelijkste is van allen.

* En beschouwt nu ook eens de geestelijke ranken, dat zijn de ware kinderen des Heeren, de leden van het lichaam van Christus, beschouwt die eens buiten Christus, zoals ze van nature zijn waarlijk dan is het hout van de geestelijke wijnstok, in 't algemeen genomen, het onsierlijkste. Immers, laat het ons maar bekennen - dat volk van God is een veracht, geplaagd en een geplukt volk, een volk, zonder smaak en heerlijkheid. Beschouwt dat volk eens bij andere mensen, bij de takken van de wereldboom, als ik hen eens zo noemen mag, verre moeten zij het in de meeste gevallen afleggen. Waar vindt u de edelen, de wijzen, de voornamen, de machthebbers van deze wereld, de uitvinders, is het niet in de wereld? Misschien een enkele uitgezonderd.

En beschouwt de ware ranken van de wijnstok Christus eens bij het Christendom van

onze dagen. Dat sierlijk Christendom, met zijn mooie woorden, mooie kerken, mooie dominees, met mooie preken. Nee, waarlijk, hier roepen wij met de Heere uit: "*Mensenkind, wat is het hout des wijnstoks meer dan alle hout, of de wijnrank meer dan hetgeen onder het hout eens wouds is!*" (Ezech. 15:2). Ja, beschouwt zulk een wijnrank eens zonder de wijnstok:

2. Hoe onbruikbaar is zij.

Waarlijk, geliefde toehoorders, zo'n wijnrank deugt nergens toe. Werpt haar op 't vuur zij brandt niet, doet haar op de mestvaalt - zij verteert niet, graaft haar in de grond en als men later een put moet graven, zal ze u nog hinderlijk zijn. Timmeren kan men er niet mee, geen balk voor uw huis, geen steel voor uw spade of bijl. Nee, de Heere zegt in Ezech. 15 :3, dat men er geen pin van snijden kan om enig vat daaraan te hangen. Ja, als de Heere dat zegt, bedoelt Hij daarmee Zijn oude bondsvolk, nog wel de inwoners van Jeruzalem, volgens vers 6. En de Heere Jezus zegt in onze tekst, dat wij die ranken zijn, die tot niets deugende ranken. Ach, voor de Heere deugen wij, uit en van onszelf nergens toe. Wij deugen niet voor timmerhout, niet voor balken om op te steunen, wij zijn nog niet eens goed om verbrand te worden. Wij bezitten niets, dat ons verheffen zou in de ogen des Heeren.

Ja, nog eens, beschouwt zulk een rank eens op zichzelf:

3. Hoe zwak is zij!

Die rank immers behoeft een gedurige ondersteuning. Daarom ziet u de wijnranken aan staketsels, ja, aan een stevig latwerk aangebonden met onverteerbare banden. Zonder die ondersteuning kan ze zich geen ogenblik op haar hoogte handhaven, ach, zonder steun zinkt ze neder, dan sliert ze door het stof, door het slijk der aarde.

* U ziet die ranken, volk des Heeren! In uzelf is geen kracht om staande te blijven op de hoogte der Godzaligheid. U kunt uzelf niet ophouden; zonder ondersteuning zinkt u in het stof der zonde. Ach, dan bezoedelt en besmeurt ge u met het slijk van de wereld. Daarom verordeneerde uw hemelse Wijngaardenier een hekwerk van middelen en inzettingen, zoals Zijn wet en getuigenis, en heeft u daaraan verbonden met de banden van Zijn wil en welbehagen, waarvan u uzelf niet ontdoen kunt, zonder uzelf te beschadigen.

Volk des Heeren, leert hieruit.

1. Tot uw beschaming; dat er niets in of aan u is, om zich op te verhovaardigen, maar wel om u te verootmoedigen. Geen hogere plaats ent de Heere u toe dan die van een wijnrank. En denkt dan nog eens aan de vraag des Heeren uit Ezech. 15: "Wat is zij meer dan ander hout?" Ja, zie eens uw eertijds, blik eens in het verleden - over hoeveel misstappen en over hoe velerlei dwalingen hebt ge u te schamen! De zwakheid van ruw verstandelijk vermogen, de broosheid van uw zedelijke kracht, uw aanhoudend ongelooft en uw gedurig afkeren van God, spreekt dat alles u niet dat u minder bent dan ijdelheid?
2. Leert hier al verder uit dat wat u nu zijt, alles de vrucht is van Gods verkiezende liefde. O, de vrijmachtige genade Gods in Christus bestemde u tot ranken in de wijnstok Christus, Die kende u die hoge en heerlijke plaats toe. Leer dan belijden, kind van God, dat u een kind der hel waart, dat u aller afschrapsel zijt, onwaardig om een plaats in te nemen, onder de heiligen, opdat u op vrije gunst mag roemen.
3. Ja, leren wij hieruit, Gods ondersteunende en onderhoudende genade erkennen.

- We mogen nu strijden voor de waarheid, maar wij zouden even dapper vechten voor de leugen, als de Heere ons geen innige liefde voor Zijn dierbare waarheid had geschonken en nog dagelijks bij ons onderhoudt.
- Een plaats in de hemel zal ons deel zijn, maar onze plaats zou in de hel geweest zijn, als God ons door Zijn Heilige Geest niet veranderd en bekeerd had.
- Wij mogen met David zingen: "*God heb ik lief*", maar die liefde vindt haar oorsprong niet in ons hart, want de liefde is uit God.
- Wij beminnen de deugden zoeken haar te beoefenen, maar dat is niet door onszelf, want wij waren evengoed in staat om alle ongerechtigheid vurig te bedrijven.
- Ja, nog eens en tenslotte, wij zullen de engelen gelijk zijn, maar het is de Heere, Die ons die heerlijke plaats gunt, immers, wij hadden even zo goed de duivelen gelijk kunnen zijn?

En daarom, ach, mochten wij maar niet hooggevoelende zijn, maar liever vrezen, want wij zijn de ranken, wat wij zijn, dat zijn we *door de Heere*. Doch beschouwen we nu in de tweede plaats:

II. *Die ranken in de wijnstok.*

Waarlijk, geliefde toehoorders, dan keert de zaak ineens om. Het onderscheid tussen een rank, los van de wijnstok, en een rank in de wijnstok, is groter dan van het oosten tot het westen.

1. *Welk een waarde hecht de wijngaardenier aan de rank in de wijnstok!*

Immers, die ranken, daar moet hij het van hebben, daar moeten zijn druiven aan groeien, daarom zijn die hem zoveel waard.

Zo is het ook met u, volk van God! Uit en van uzelf bent u waardeloze schepselen, dat weet niemand beter dan Gods kind zelf. Dat hij een onnut is, wil hij dan ook wel van harte belijden. Maar nu in Christus, nu zijt gij de Heere alles waard - dat heeft Hij betoond. Denk maar eens, welk een prijs Hij voor u besteedde, wat Hij voor u over had het leven en bloed van Zijn Heilig kind Jezus. Toehoorders, in de loop der eeuwen zijn er kapitalen betaald voor uitmuntende wijnbergen. Koning Achab liet Isébel toe Naboth te vermoorden om Naboths wijngaard bij zijn bezittingen te kunnen voegen. Maar wat de Heere betaalde, en wat Jezus leed, om dat ellendige volk tot Zijn wijnranken te bezitten - zie, dat gaat alle verbeelding te boven! Zij worden daarom ook wel genoemd: "De kostelijke kinderen Sions; tegen fijn goud geschat" (Klaagliederen 4:2).

2. *Die ranken in de wijnstok, welk een werk doet er de wijngaardenier aan!*

(1) Hij beurt ze op uit het stof der aarde. Maar zo heeft ook de hemelse Wijngaardenier u opgebeurd, waar u verloren lag door de bondsbreuk in het slijk der zonden. Ja u kind! Dat komt immers openbaar aan uw afkeer van de zonden en uw liefde tot God en Goddelijke zaken, en uw honger en dorst naar gerechtigheid en leven?

(2) De wijngaardenier bindt ze met onverteerbare bindsels aan stevige steunsels.

Zo doet nu ook de hemelse Wijngaardenier met de geestelijke wijnranken, Een geheel hekwerk van steunsels heeft de Heere verordineerd, om in de middellijke weg, Zijn volk te ondersteunen. Onmiddellijk is de Heere zelf het steunsel van ons hart, dat moet Hij alleen zijn en blijven, ten alle tijden en in alle omstandigheden. Maar nu wil dat lieve Wezen zich toch wel van middelen bedienen in het dragen en schragen en steunen van Zijn volk.

En waar u dan vragen mocht, welke die staketsels zijn, waarvan zich de Heere bedient?

- Daar wijzen wij u in de eerste plaats op Zijn dierbaar Woord. O, wat is dat Woord van God een steun en leun in dagen van droefenis voor Gods volk, voor de levende vruchtdragende wijnranken. David noemt dat Woord, zijn stok en staf (Psalm 23), en elders getuigt hij: "Zo Uw Woord niet was geweest al mijn vermaak, ik was vergaan."
- En dan de sacramenten. Ook dat zijn steunsels, waaraan de Heere ons met banden van Zijn bevel, maar ook met de banden der liefde en behoefte verbindt. En, o, hoe zoet zijn die panden van Zijn verbondsliefde en trouw, en welk een riem leggen zij onder het bezwijkende hart van Gods volk, als ze eens gelovig genoten mogen worden.
- En dan de prediking van het Woord. Wel, wat heeft de Heere door middel daarvan, dikwijls uw zinkende moed en bezwijkende hart willen opheffen. Het is u wel gegaan als de staf van Aäron, die dood en dor de tent der samenkomst inging, en er als een levende, bloeiende amandelroede uitkwam, nietwaar?
- Ook de ambten, die de Heere in Zijn wijngaard of kerk instelde, zijn zulke steunsels. De leraars, ouderlingen en diakenen zijn immers der gemeenten tot troost en hulp geschonken. Ja, door hen voert de Heere Jezus Zijn drie ambten middellijk uit in de gemeenten.
- En dan Gods kinderen, die door de Heere met gaven boven de anderen van Zijn volk zijn bedeeld. Ook zij hebben die gaven niet voor zichzelf maar om die gewillig en met blijdschap tot nut en heil van anderen te besteden.
- En dan vermogende mensen, die de Heere een ruimer deel van aardse goederen schonk. Ik denk hier aan mensen, als Jozef van Arimathéa en Nicodemus, die met hun beiden voor geheel het lichaam des Heeren zorgden. Wat een eer, door de Heere verwaardigd te worden en in staat gesteld te worden, om als een stut te dienen voor Gods Kerk, en een dubbel voorrecht, als we dan zelf ook onder de levende ranken van de Wijnstok Christus mogen behoren.
- Zelfs grote vijanden! Ja, als de Heere het nodig oordeel gebruikt hij heel de wereld om Zijn ranken te ondersteunen. Dus, arm kind van God, heb maar geen zorg! De Heere heeft nog latten genoeg om u te ondersteunen, als Hij het nodig oordeelt.
- Zelfs de duivelen uit de hel zijn, als het er op aankomt, maar latten om Gods kind te bewaren voor te vallen inde zonden.

(3) Al verder: de wijngaardentier komt de ranken, die in zijn wijnstok groeien, niet alleen op te beuren en aan te binden, maar hij komt ze ook te besnoeien en te reinigen, *opdat ze veel vrucht mogen dragen.*

Zo doet de Heere ook met Zijn geestelijke wijnranken, Gods volk heeft, evenals de natuurlijke ranken, zon neiging om waterloten uit te schieten; de tuinman noemt dat "dieven", omdat ze de sap gebruiken, die voor de vrucht bestemd is. Maar dat spaart de wijngaardenier niet.

- De hoogmoed is zulk een wilde twijg, maar die snijdt de Heere weg, door u te vernederen.
- De farizeeër is zulk een wilde twijg, maar de Heere !snijdt hem af met het mes, dat ontdekking heet.
- Wereldzin, zondelust, ongeloof, wantrouwen enz., dat zijn allemaal dieven, die het sap van uw ziel wegroven en u onvruchtbaar maken voor God. Maar denk er om, dat de Heere scherpe messen heeft en dat Hij ons niet spaart in onze hoogmoed of ijdelheid of vleeselijke vroomheid. De Heere zet er het mes geducht in, als Hij het

nodig oordeelt. Dan denkt Gods kind wel dat de Heere op hem vergramd is, dat Hij het op zijn ondergang toelegt; hij schreeuwt wel van vreze dat God hem geheel zal afsnijden en buiten de wijngaard zal werpen.

Kent u zulke toestanden niet, kind der genade? Heeft het u nooit toegeschenen, alsof de Heere u verdelgen wilde? En, o zeker, als de tuinman aan het snoeien gaat, dan schijnt het de oningewijde wel toe, of er niets van overschieten zal. Zo ook de Heere, als Hij Zijn wijnstok snoeit en zijn ranken reinigt, dan zou men met Amos uitroepen: "Houd toch op, Heere, want wie zal er van Jakob overblijven? Want hij is klein." Toch zal de Heere niet een levend rankje, dat in de Wijnstok Christus is, verdoen, want:

3. Welk een behoefte heeft er de wijngaardenier aan!

Waarlijk, geliefden, hoe wonderlijk het ook klinken mag, toch is het waar, dat de Heere Zijn volk niet zal verderven, omdat Hij hen niet missen kan. Niet alsof de Heere hem nodig heeft als iets behoevende, maar - wanneer de wijngaardenier van zijn wijnstok vrucht wil oogsten, als hij er druiven van wil snijden, dan heeft hij de ranken nodig, want de druiven groeien niet aan de stok, maar aan de ranken, dus geen ranken, geen druiven.

Zo is het nu bij de Heere ook. De Heere wil vrucht, Hij wil rijpe druifrossen. Hij wil er een wijn voor Zichzelf uitpersen, die Hem verheugt. Maar dan heeft de Heere, naar Zijn soeverein welbehagen, de takken nodig. Immers de Wijnstok is Christus, dat leert Hij zelf in ons tekstvers, zeggende: "*Ik ben de ware wijnstok.*" En dat is Hij! Welk een uitnemende Wijnstok is Hij! Geplant in de vette landouwe van Gods eeuwig welbehagen, gemest met Zijn eigen bloed, vol van de sappen der wijsheid en kracht, heiligheid en genade, gerechtigheden en sterkte.

En toch kan nu die Wijnstok Zijn heerlijkheid niet tonen, als door de ranken. Zonder die ranken plukt de hemelse Landman geen vrucht van Zijn Wijnstok, van de Zoon Zijner liefde.

U zult dan mogelijk zeggen: "Die ranken, welke vrucht vindt er de wijngaardenier aan?"

En dan moet het antwoord zijn: "Druiven! Volle, heerlijke, saprijke druiven."

En vraagt u nu, wat toch wel eigenlijk die geestelijke druiven zijn, die aan die geestelijke ranken van die geestelijke Wijnstok Christus, gevonden worden, dan willen wij als antwoord de druiven van zulk een druiventros aandachtig beschouwen.

Let er nauwkeurig op, of die druiven ook bij u gevonden worden. Daaruit is het op te maken, of u een rank zijt in de wijnstok, ja, dan nee.

1. Daar hebt u de druif "Zelfkennis." Dat wil zeggen, dat u uzelf leert kennen, zoals u waarlijk door de zonden geworden zijt, dat is, een gans krom, verdraaid en dwaas schepsel, die melaats is en stinkende door de zonden, volslagen duisternis en onverstand en een vijand van God en Zijn dienst.
2. Aan die ranken groeit de druif "Zelfveroordeling." Dat wil zeggen, dat u zichzelf des doods en des eeuwige verderfs waardig keurt, en gevoelt, dat u niet het minste recht of aanspraak op een van Gods zegeningen hebt.
3. En dan de druif "Zelfverfoeiing", dat wil zeggen, dat u zo de walg aan uzelf krijgt, dat u, was het mogelijk, wel van uzelf zou willen wegluchten, ja, uzelf wel zou willen uittrekken en wegwerpen. "Dat zijn wrange druiven", hoor ik u zeggen, en

dat zijn ze, voor ons maar niet voor de Heere, voor Hem zijn het zoete druiven.
"Hun bloed, hun tranen en hun lijden zijn dierbaar in Zijn oog."

4. Daaraan, groeit ook de druif "Godskennis" zodat u Hem leert kennen, niet alleen als een vreselijke Majesteit, als een verterend vuur voor de goddelozen, maar ook in Zijn onbegrijpelijke liefde en genade, ja, als uw Weldoener van de stonde van uw geboorte af.
5. Maar daar is ook de druif "Godsliefde." De Heere toch, geeft Zijn kinderen een Godskennis, waardoor zij niet zoals Kaïn en Judas van Hem wegvlieden, maar zulk een, waardoor zij Hem beminnen en op Hem aanwerken, en wel zingen: *"God heb ik lief, want Hij hoort mijn stem."*
6. En dan de druif "Godsvreze." Dat lieve kinderlijk ontzag voor de Heere, die heilige schuchterheid om iets te doen, waardoor u de Heere zoudt bedroeven, dat tere gevoel, waar door het u pijn veroorzaakt, als u een ander de naam des Heeren hoort misbruiken of niet eerbiedig hoort gebruiken. Dat is die vreze, die Salomo zeker op het oog had, toen hij zeide: "Welgelukzalig is hij, die geduriglijk vreest."
7. Daaraan groeit ook de druif "Waarheidsliefde." De Heere haat alle leugen, Hij ziet naar waarheid in het binnenste, en datzelfde vindt u nu ook bij degenen, die als levende ranken in Hem kleven. Zij hebben een waarheidsliefde, waardoor zij alle huichelachtigheid bij zichzelf en bij anderen diep verfoeien.
8. En dan ook de druif "Liefde tot Jezus", waardoor Hij u zo lief, zo dierbaar, zo onmisbaar wordt, dat u alles zoudt willen missen om Hem te mogen bezitten, en alles verlaten en doen om Hem te behagen.
9. En dan de onmisbare druif "Kinderlijk geloof", waardoor zij de Heere behagen, en Hem aankleven, gelijk de gordel eens mans aan zijn lendenen.
10. En daar mag ook de druif "Levendige hoop" niet ongenoemd blijven. Immers, dat is ons anker. Dat is de helm van de krijgsman. Die levendige hoop doet ons uitzien naar beter oord, en behoedt ons voor zinken in de doodsure, zoals Bunyans pelgrim.
11. En de druif "Liefde tot godzaligheid." Al moeten we van, onszelf getuigen, dat we het nog niet veel verder gebracht hebben dan tot de keus om heilig te leven, en een klein beginseltje. Zo beleed immers ook Paulus, dat wel het willen, maar niet het volbrengen bij hem gevonden werd.
12. En om het dozijn vol te maken willen we nog noemen, de druif "ootmoed." Dat is die ware zielskleinheid. Daardoor is het, dat Gods kind zulke geringe gedachten heeft van zichzelf, en zulke hoge gedachten van anderen koestert. Door die ootmoed is het ook, dat zij niet hoog op durven geven van hun vruchten. Ach, als men hen spreekt van vrucht, dan vragen zij wel: "Groeien er aan mij ook vruchten?" Ze zijn ook zo onvruchtbaar in eigen oog, dat ze wel menen, dat ze onvruchtbare ranken zijn.

Nu, kind, 't is maar de vraag, of de Wijngaardenier de druiven ziet; vindt Hij ze bij u, dan is het goed. En die druiven zijn nu een maaltijd voor de Heere, die heeft Hij zo lief!

En vraagt u, waarom Hij ze zo lief heeft?

Welnu, dat blijkt, als we tenslotte vragen:

4. *"Die ranken, welke functie kent de wijngaardenier er aan toe?"*

De ranken zijn door de Heere bestemd tot dragers van de vruchten dat is zo bij de natuurlijke en de geestelijke wijnstok. Hierom zegt de Heere Jezus dan ook: "Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, zo gij veel vrucht draagt." Slechts dragers zijn wij van de

vruchten, maar niet de voortbrengers. Het is niet onze vrucht, die aan ons gezien wordt, maar het is de vrucht van Christus kruis en zoenverdiensten, van Zijn arbeid en Zijn moeite, van Zijn lijden en Zijn sterven.

Wij mogen die druiven dragen. Straks komt de Heere die druifrossen oogsten, en dan noemt Hij ze, de vruchten van Zijn dierbare Zoon, omdat ze het in waarheid zijn. In ons zit niets goeds; wordt er dus toch iets goeds bij ons gevonden, dan is dat niet uit ons, maar uit Hem, van Wie we zingen: "*Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*"

In elk vruchtje, dat dan ook bij Gods volk gevonden wordt, schittert de heerlijkheid van Christus, Zijn wijsheid, macht en heiligheid, Zijn liefde, ontferming en genade. En daarom, dat God er de glans en de heerlijkheid Zijns Zoons in ziet, daarom zijn die druiven voor Hem een verkwikking en tot Zijn eer en heerlijkheid.

De wijnstok stuwt zijn sap in en door de ranken heen naar het blad en de vrucht. De rank is dus een geleidbuis, zij ontvangt de sap uit de wijnstok en stuwt het voort naar de druifrossen. Zij houdt de sap niet voor zichzelf, 't is bijna ál voor de vruchten. Zo komt het nu, dat die rank even mager en ellendig blijft, en de druiven al groter en saprijker worden.

Gij zijt die ranken, volk van God! Gij ontvangt het sap des levens en der genade uit Christus, maar het is niet, omdat u een rijke, vette Christen in uzelf zou zijn. Och nee, enkel maar opdat u vrucht kon voortbrengen, u bent slechts geleidbuis. Zo komt het nu dat ge in uzelf blijft, een arm en ellendig, een zondige dwaas, een jammerlijk en blind schepseltje. Verder hebt u het nog niet kunnen brengen, nietwaar? En nu denkt u dat u de Heere tegenvalt - en dat is niet zo. Hij wil het juist zo hebben, opdat alle roem uwerzijds zou uitgesloten zijn. En al was u zo vruchtdragend, dat van u kon gezegd worden, wat de stervende Jacob van zijn, zoon Jozef kon zeggen: "Jozef is een vruchtbare tak", (Genesis 49:22) u zou toch genoopt zijn, met de dichter te zeggen: "*Niet ons, maar U zij de eer!*"

*Gij toch, Gij zijt hun roem de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken t hoofd omhoog, en zullen d' eerkroon dragen,
Door U door U alleen om t eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven;
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

Laat ons dat vers, het is Psalm 89:8, met elkander aanheffen.

TOEPASSING

Geliefde toehoorders.

Wij hebben u mogen wijzen op het grote onderscheid, dat er is tussen een rank, los van de wijnstok, en een rank *in* de wijnstok. De een is de Heere niets waard, de ander is Hem alles waard; de een wordt straks door Hem overgeplant in Zijn heerlijke hemelgaarde, de ander wordt in het helse vuur geworpen. Dat wettigt toch, dunkt ons, de vraag: "*Hoe staat het in deze met u? Bent u een levende, vruchtdragende rank in de Christuswijnstok?*"

Dat is zeker een van de gewichtigste vragen, die wij voor ons hebben te beantwoorden. En van dat antwoord hangt ons eeuwig wel of wee af.

De wereld, daaronder verstaan wij al degenen, die niet tot de ware wijnstok behoren,

zijn ook ranken; ook van hen, van alle onherborenen kan men zeggen: "Zij zijn de ranken" maar van een wilde wingerd. Zo'n wilde wijnstok is veel mooier, dan de tamme wijnstok. Zie zijn ranken - ze zijn veel voller, schoner, gladder; wat een scheut maken zij; welk een bladerdos prijkt er aan! Geen wonder, dat men hem tot een sieraadplant heeft bestemd om onooglijke schuttingen en muren met zijn ranken te bedekken, alleenlijk, ... hij is onvruchtbaar. Druiven, volle saprijke druiven, most, die God en mensen vrolijk maakt (Richteren 9:13), die vindt men er niet aan. Druifjes, ja, maar zó bitter, zo zuur, zo giftig, zo wrang, die groeien er aan.

En is nu die wilde wingerd geen treffend beeld van de mens, die buiten God en Christus staat?

Ach, toehoorders, de goddelozen zijn dikwijls veel sierlijker, gladder, wijzer, krachtiger, moediger dan het kind der genade, maar ... hun vruchten zijn klein, zuur, dikwijls zo wrang, zo giftig. En van die vruchten, die u bij Gods volk vindt, hebben ze niets.

- Hoort, om slechts iets te noemen, hun oordeel eens over de diep gevallen mens. *"Die mens is nog zo slecht niet, daar is nog veel goeds in, die heeft nog een vrije wil om goed te doen"*, enz. Zij hebben ook een zogenaamde mensenkennis, maar het is er zulk een, die tot mensvergoding leidt. Maar die echte zelfkennis die tot zelfverfoeiing leidt, die kennen zij niet. Dat: *"Alléén, ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen de Heere uw God hebt overtreden"*, uit Jeremia 3:13, daar moeten zij niets van hebben, die druif vindt u niet aan wilde ranken.
- En waar de rechte zelfkennis ontbreekt, daar kan ook geen rechte *Godskennis* zijn. Wat een arme gedachte heeft dan ook de wereld van die rijke God. Wat een miskennis van Zijn Oppergezag, waardoor zij weigeren voor Hem te bukken en Hem te gehoorzamen. Wat een miskennis van Zijn rechtvaardigheid, waardoor ze Hem het recht om te straffen wel ontzeggen. Wat een geringe gedachte van Zijn genade, waardoor ze wel met Kaïn uitroepen: *"Mijn misdaad is te groot, dan dat ze vergeven worde."* En bij anderen weer zulke verkeerde gedachten van Gods goedheid, waardoor zij menen, dat God te goed is om te straffen. Ach, helaas, de zogenaamde Godskennis der wereld is als een giftige druif aan een wilde rank.
- En welk een gedachte heeft de wereld van *de Heere Jezus*. De meesten weten helemaal niets van Hem en moeten niets van Hem hebben. De besten, die zouden Hem willen gebruiken om hun schuld uit te doen, alsof Jezus een spons ware, of als een Borg om het tekort aan te vullen. Zelf denken ze aan Gods gerechtigheid te voldoen, door hun zogenaamde goede werken, maar nu mocht er iets aan tekort komen, welnu, daar menen zij is de Heere Jezus goed voor. Wat een zure druif is dat nu weer!
- En dan hun zogenaamde Godzaligheid, hoe staat het daarmee? Dat is maar een gedaante van godzaligheid, waarvan zij de kracht verloochenen. Ach, heel de godsdienst der wereld is, in de grond der zaak niet anders dan een stank voor God, een verloochening van Christus Persoon en Werk en een tegenstaan van *de Heilige Geest*. U zult begrijpen dat de Heere zulke wilde ranken niet voor de Zijnen erkent, dat hun vrucht Hem niet aangenaam is; en straks steekt God heel die wilde wingerd, met al zijn ranken in brand, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid. O, arme, blinde, verwaande wereldling, mocht u er rekening mee houden en het u tot bekering leiden!

Dan zijn er mensen, en die zijn er véél in onze dagen, wier toestand nog gevaarlijker is, dan die van de wereldling. Dat zijn degenen, die voor het uitwendige ranken van de

Wijnstok Christus zijn, en het inderdaad toch niet zijn. Zij zijn door doop en belijdenis, het zichtbare lichaam van Christus, dat is de gemeente ingelijfd. Door opvoeding en onderwijzing hebben sommigen hunner het ver gebracht in de vorm en in de kennis, ja, wel in de handel en in de wandel van Gods ware volk, ja, overtreffen soms wel de levende ranken in leer en leven.

Nu achten wij dat een groot voorrecht voor dit leven, als men er onbekeerd in eigen schatting mee blijft, als men de vorm niet voor het wezen neemt. En dat gebeurt nu zoveel in onze dagen. Zeker, er zullen altijd wel zelfbedriegers in de Kerk geweest zijn, maar het zal toch wel te bezien staan, of er ooit een tijd geweest is, waarin dat zelfbedrog zó algemeen was als nu. *Immers, nu hoort men van kansel en leerstoel de vorm verkondigen, en het wezen verzwijgt men, of drijft er openlijk de spot mee.* Duizenden wilde ranken worden aan de wijnstok Christus gebonden, er opgelegd, ertussen gevlochten, en aangezegd, dat ze geloven moeten, dat ze ranken in de Wijnstok zijn. Zo leeft men nu gerust voort in de mening, dat het goed staat voor de eeuwigheid. En wat zal de ontzuivering schrikkelijk zijn, als God dat zielsbedrog openbaart! Wee dan die mens, die zich liet verleiden, om de vorm voor het wezen te houden, maar driemaal wee die mens, die door woord en daad dit bedrog in de hand gewerkt heeft!

Nee, geliefde toehoorders, wij moeten *in* de Wijnstok zijn; als een levende rank moeten wij in Christus kleven, of het loopt mis met ons voor de eeuwigheid.

U zult dan vragen: "Hoe komt men er in? Hoe wordt men een rank in de Wijnstok?" Welnu, het antwoord moet zijn: "Alleen door een geheimzinnige, Goddelijke kunstbewerking. Van nature zijn wij alle wilde ranken. Dat zit in het paradijsmisdrijf, in de bondsbreuk. Daardoor is heel het mensdom geworden als één wilde wingerd. Paulus noemt het "een wilde olijfboom." (Rom. 11 :24) Zal het nu wél zijn, dan moeten wij van die wilde stam worden afgesneden, en in de stam Christus ingeënt. Dat noemt de Apostel *tegen nature*, omdat men in de natuur een makke ent in een wilde stam brengt, maar hier is het een wilde ent, in een makke stam.

Daartoe komt de H. Geest, in de ure der wedergeboorte, het mes te halen tussen ons en onze oude stam, dat is de wereld, en snijdt ons af van die wilde stam. Dan maakt Hij ons pasklaar voor de inenting in Christus, dat doet Hij door afsnijding. En wanneer wij dan pasklaar zijn, dan brengt Hij ons in, in die wonden van Christus, en groeien wij saam met Hem tot één geheel. Dat noemt de Catechismus, *door 't geloof Christus ingelijfd worden.* (Antw. 20) En zegt erbij: *dat die alleen zalig worden, die deze inlijving leren kennen.*

En vraagt u nu tenslotte, *waaraan wij het weten, of ook wij in Christus ingelijfd zijn?*

Daarop is ons antwoord: *"Uit de vrucht."*

Komt, laat ik u de gevolgen van deze inënting eens kort mogen schetsen. Luister, of u er kennis aan heeft.

1. Wanneer de tuinman een loot van de stam afsnijdt, dan is het eerste gevolg, dat het geen sap meer trekt uit de stam, waarvan het afgesneden is. Zo is het ook in de genade. Wanneer de Heilige Geest ons afsnijdt uit de wereld, dan is het afgelopen met het leven in de zonden, Dan moeten oude wegen, oude vrienden, enz. verlaten worden. En dat doet pijn, het is een afgesneden worden, en o, dat kan wel vlees en bloed kosten. Doch daar vraagt de Heilige Geest niet naar, Die werkt eenvoudig door, al zou men er tegen schreeuwen.
2. En waar we nu in de tamme Wijnstok worden ingeënt, daar begint het sap, dat is hier het leven van Jezus, in ons te vloeien. Dus is het gevolg, dat niet alleen uw

oude leven gestremd wordt, maar dat er ook een nieuw leven zich openbaart. Zo komt het nu, dat wat u vroeger de dood was, dat is nu uw leven geworden; uw vrienden van vroeger, zijn nu uw vijanden, en die fijnen, die u vroeger niet uit kon staan, zijn nu juist het volk van uw hart, nietwaar? Nu, dat is een gevolg van die inënting.

3. Dat zou u beter kunnen geloven, als dat oude leven maar uit u weg was. Helaas, u wordt gewaar, dat er wel een nieuwe keus, een nieuwe begeerte in u is gekomen, maar ook die oude wereldzin en zondelust is niet weg, dat ijdele of driftige bestaan zijt u ook niet kwijt, nietwaar? Er is dus in u tweeërlei leven, nog van dat oude, en een nieuw leven, juist als bij die ent. De sap uit de wilde stam is er nog in en de sap uit de makke stam vloeit er in, en zo is er een strijd tussen die twee sappen. Die oude sap wil er de nieuwe uithouden, en de nieuwe sap wil er de oude uitdrijven, juist als bij u, nietwaar? Dat is de strijd tussen het leven uit de oude stam en dat uit Christus. Als nu het oude maar minder wordt en het nieuwe meer, sterker, krachtiger, dan is het goed. Maar dikwijls schijnt het juist omgekeerd, ja, alsof het oude weer de overhand zal krijgen, is het zo niet? Nu, dat zal wel nooit gebeuren! Daar zal God voor zorgen. Het gaat er maar om, u meer met uzelf bekend te maken, opdat genade u dierbaar worde.
4. En zie, daar beginnen de druiftrossen zich te ontwikkelen! Eerst klein, nietig, maar toch, er is most in. *"Verderf haar niet"*, zegt de Heere. Eerst een weinigje zelfkennis, zelfverfoeiing, zelfveroordeling - zie, daar komt het druifje "Godskennis", straks "Christuskennis." Wat is er nu een lust om, ware het mogelijk, heilig voor God te leven en welk een zielssmart, dat het niet gaat!
5. Vindt u dat nu bij u, dan is dat een bewijs, dat u een rank in de Wijnstok zijt. Misschien denkt u: "Ik ben zo bang voor zelfbedrog." O, kind, dat is een heel goede druif. Ik wenste dat er in Nederland honderdduizend meer gevonden werden, die voor zelfbedrog vreesden. De verleiders, die schijn voor wezen preken, zouden niet zulk een groot woord hebben in de kerken. Ja, want satan bootst het werk des Geestes zo bedrieglijk na! Dat wil zeggen, in de vorm lijkt het er soms heel wat op, zie maar Orpa en Demas. Maar in het wezen lijkt het er niets op. Satan kan een mens wel vroom, wel gereformeerd maken, maar hij kan niet het leven van Jezus meedelen en de echte vrucht wordt altijd gemist.

En wat een voorrecht is dat nu een rank of rankje in de Wijnstok Christus te zijn! Dat hebben wij u aangewezen. We hoorden welke waarde de Heere aan Zijn volk hecht en welk werk Hij eraan doet.

En nu hebben die ranken dikwijls nog veel te verduren van koude en hitte, van storm en onweer. Maar straks worden ze overgeplant in Gods hemelgaarde, om daar eeuwig te prijken tot lof en heerlijkheid Gods en van Zijn Christus.

Mochten we nu maar veel bedenken, dat de Vader hierin verheerlijkt is, zo wij veel vrucht dragen. En daartoe hebben wij nodig, een innige geloofsgemeenschap met Christus, om uit Hem het sap op te trekken die tot vrucht dragen nodig is.

Daarom, vergeet het nooit: *alles en iedereen zouden we kunnen missen*. Alleen Jezus niet, want: *wij zijn de ranken en Hij is onze Wijnstok, de Bron van ons leven*.

AMEN.

Nazang Psalm 105:3.

10. "ZALIGHEID OM NIET"

Psalm 40 : 8.

Lezen: Romeinen 3.

Psalm 36 : 1.

Tekst: Romeinen 3: 24 (alléén deze woorden): "**Om niet**".

Geliefde Toehoorders!

De apostel Paulus, die de schrijver is van de brief, waaruit wij voor heden onze tekst kozen, schrijft in zijn brief, die hij aan de gemeente des Heeren te Galatië zendt, dat het Evangelie, dat door hem verkondigd is "niet is naar de mens". Dat wil zeggen, dat het niet is van menselijke aard, dat het niet is van menselijke oorsprong en dat het ook niet is "mensen behagend". Integendeel, twee dingen heeft de mens tegen het Evangelie.

Ten eerste, het besnoeit de mens in zijn menselijke vrijheid. Immers, de mens is zeer gesteld op vrijheid van denken. "Gedachten zijn vrij", zegt men. Gaarne hebben en behouden wij onze eigen denkbeelden, onze persoonlijke meningen, vooral in het godsdienstige. Ieder mens neemt de vrijheid, een weg, een manier uit te denken, om zalig te worden. Ieder mens heeft dan ook, om zo te spreken, een evangelie naar zijn eigen hand. En waar nu het Evangelie, wat Paulus predikte, de mens niet toestaat in deze er een eigen mening, een eigen gevoelen, er een eigen evangelie op na te houden, maar volkomen onderwerping eist, daar botst het, daar is het Evangelie niet naar onze smaak. Wij willen vrij zijn, om er een ander evangelie op na te houden.

Ons staat het beste aan, wat Frederik de Groot zeide, dat in zijn koninkrijk elk mens zalig moest kunnen worden op zijn eigen manier. En niet alleen wil de mens vrijheid van denken, maar hij wil ook vrijheid van doen. En het Evangelie dat Paulus bracht, komt juist de mens in zijn doen nog meer te beperken, dan zelfs de strengste wet.

O, zeker, Paulus' Evangelie legt al het gewicht op het geloof in een gekruisigde Zaligmaker, en maakt de zaligheid niet afhankelijk van de werken der wet. Toch voelt de mens wel, dat het Evangelie, zoals het door Paulus - en trouwens door elke rechte Evangeliepreker - verkondigd wordt, veel gestrenger over de zonden en haar schrikkelijke gevolgen in tijd en eeuwigheid oordeelt, als de mens wel lief is, en, hij voelt het wel, dat er heel wat wereldvreugde zal moeten geofferd, wanneer men altijd zo vervuld zal moeten wezen van een gekruiste Zaligmaker, als het Evangelie bedoelt. En de mens wil ook zijn vrijheid van doen behouden, hij wil wandelen naar het goeddunken van zijn eigen hart.

Maar dan heeft de mens ook vooral dit tegen de Evangelieverkondiging van Paulus, dat ze hem te zeer vernedert. Immers, de mens is van een hoge afkomst, vorstelijk bloed stroomt door zijn aderen. Rechtvaardigheid, wijsheid 'en heiligheid waren oorspronkelijk onze vorstelijke deugden, en daarbij waren we ontzaglijk rijk in stoffelijke en geestelijke goederen. Dat alles zijn we door de zonden verloren. Maar daarom zijn we onze "waan", onze "verbeelding" nog niet kwijt. Wij vinden onszelf neig edel, neig voornaam, nog wijs, neig niet zo slecht. En al moeten we nu ook toegeven, dat we niet zó meer zijn, als we oorspronkelijk waren, daarom menen we toch nog wel iets, ja, nog wel veel te hebben, waarop we ons kunnen beroemen. En heel die waan werpt de apostel in zijn Evangelieprediking neer.

Om dit te bewijzen, behoeven we niet verder te gaan dan tot ons tekstkapittel.

Welk een zwarte schilderij toch schildert de apostel in ons tekstkapittel! Met welk een

zwarte kool tekent hij die in zich. zelf zo wijze, edele, machtige, rijke, goedertieren, rechtvaardige, deugdzaame mens. Maar wij vragen u, is het beeld, dat de apostel ons hier tekent van de mens, niet natuurgetrouw? Is het nog niet eer te mooi, als te lelijk? Laat ons eens even een blik mogen werpen op het beeld dat de apostel tekent, en vergelijken we daarbij de mens, zoals hij van nature is.

Hij zegt: "Er is niemand rechtvaardig".

't Is sterk gezegd, maar is 't de waarheid niet? Heeft de dichter van Psalm 14 hetzelfde niet duizend jaar voor Paulus gezegd? En is er wel één mens, die van nature rechtvaardig is voor God? Immers Nee, al zouden de mensen u, vanwege uw eerlijk karakter en stipte levenswandel, het getuigschrift eens rechtvaardigen uitreiken, toch bent u voor de Alwetende niets dan ongerechtigheid.

Er is niemand verstandig. Wat wonderen van wijsheid de mens Ook al verricht 'op stoffelijk terrein, toch mist hij de kracht en 'het vermogen om in geestelijke zaken iets goed en recht te denken.

Er is niemand die goed doet. Hoeveel goed er ook al mag gedaan worden op natuurlijk gebied, geestelijk goeddoen, zó goeddoen, dat de Heere er Zijn merk op kan zetten, doet er van nature niet één. Er is niemand nuttig, althans voor zijn Schepper en Formeerder niet, dan zijn we tezamen nietswaardige en onnutte schepselen.

Dan gaat de apostel voort met het signalement van de onherboren mens te tekenen.

Zijn keel is als een geopend graf. Welk een walm komt er uit voort, welke hatelijke woorden komen er uit voort, wat is, hetgeen er uit zijn keel komt, verderfelijk voor hen, tegen wie ze geopend is.

Zijn tong pleegt bedrog. Zoekende met allerhande vleierij en huichelarij zijn medemens in het verderf te storten.

Zijn lippen? Slangenvenijs, adderspog, arglistigheid, verderf is loerende onder zijn lippen, genoeg, om een geheel volk te verderven en in de diepste ellende te storten. Zien we dat in onze dagen niet in het buitenland en in ons eigen vaderland?

Zijn mond is vol van vervloeking en bitterheid. Vol van dodelijk venijs is zijn mond, waarmede hij vloekt, zijn Schepper en de mens, die naar Gods beeld gemaakt is.

Zijn voeten zijn snel om bloed te vergieten, zegt de apostel naar waarheid. Immers, overal waar maar wreedheid is te plegen, daar snellen zij heen, die boze voeten. Om geweld te doen, om te vernielen en om ellende aan te brengen, draven zij.

En, er is geen vreze Gods voor zijn ogen.

Ziedaar, Geliefden, de schilderij, die de apostel levert van de mens. Van deze of gene? Nee, van élk mens, zo zijn wij, dat is óns beeld, ook het beeld van die verwaande mens. Mocht de apostel dan niet zeggen van het Evangelie, dat hij predikte, dat het een Evangelie is, niet naar de mens? 't Is waarlijk niet "mensenbehagend"!

Misschien vraagt iemand, waarom de apostel dat zwart tafereel ons voorstelt? Was de apostel dan zo'n zwartgallige, die, omdat hij zelf zo'n bitter gemoed heeft, de mens altijd van de zwarte zijde beschouwt? Of vond hij er zijn vermaak in, om de mens zo zwart voor te stellen?

Geliefde toehoorders, wij willen gaarne bekennen, dat er zulke mensen zijn, die dat graag doen, en anderen, die dat gaarne horen.

Maar onder dat soort moet u de apostel niet rekenen. Nee, Paulus brengt hier onze zwarte. zijde zo naar voren om ons te stuiten in onze werkheiligheid, om ons te fnuiken in onze hoogmoed en verwaandheid. Daarmede was 'de apostel in de beide voorgaande hoofdstukken al begonnen.

Daarin heeft hij de roem der heidenen en der joden al te niet gedaan. Hij heeft aangewezen welke gerechtigheid alleen voor God kan bestaan. En nu wijst hij aan,

wie 'de mens door de zonden geworden is, dat hij gans verdorven is, dat er niemand is die goed doet of naar God vraagt. Hoe zou dan zulk een geheel verdorven schepsel zich nog verdienstelijk kunnen maken voor God?! De apostel werpt tot de zaligheid alle deuren van onze zijde dicht. Maar, waar hij het zalig worden aan onze zijde in het onmogelijke stelt, daar doet hij aan de andere zijde een deur open, in de woorden onzer tekst, die nu voor heden al onze aandacht, vragen. In die paar woorden zegt ons de apostel, hoe en tot welke prijs 'de zaligheid door die diepgevallene, door de zwarte mens verkregen wordt, de Heere geeft de zaligheid - "om niet".

"Zaligheid om niet", zouden we dus kunnen schrijven boven wat we nu gaan zeggen. Letten we achtereenvolgens op,

1. De Godsgedachte, die het "om niet" ontplooit
2. De heftige tegenstand, die het "om niet" ontmoet,
3. De eeuwige triomf, die het "om niet" behaalt.

En mocht dan de Geest des Heeren ons in spreken en horen goed en nabij zijn tot Gods eer en ons heil, om niet. Dat zij zo. Letten we dus eerst op:

1. De Godsgedachte, die het "om niet" ontplooit.

Geliefde toehoorders! Was eenmaal een genezen Naäman zeer verrast, toen hij aan de weet kwam, dat Israëls God een Heelmeester was, die "om niet" genas, met hoeveel meer recht mogen wij, arme en ellendige zondaren, blij verrast zijn, waar we vernemen, dat de Heere een God is, die de zaligheid om niet weggeeft.

Welk een diepe Godsgedachte wordt ons toch in die enkele woordjes geopenbaard. Die woordjes doen ons een blik werpen in het liefdehart Gods. Ja, in die woordjes vloeien al de deugden des Heeren samen.

Zóveel heil, als de zaligheid toch omvat, en dat alles om niet weggeschonken, dat zal u doen vragen: "Hoe komt dat zo?" En dan moet geantwoord:

"De Heere kon niet anders doen".

Om dit nu recht in te zien moet u u een ogenblikje indenken wie God is.

De Heere is een God van volkomen zaligheid. Hij 'is als een bron, als een bornput, zo oneindig vol van zaligheid. Ja, een oceaan van zaligheid verbergt Hij in Zijn Vaderschoot.

Die zaligheid wil Hij uit zich laten vloeien. Dat onmetelijk geluk, die ongekende en onverstoorbare vrede, die 'Goddelijke vreugde en blijdschap, wil Hij, om zo te spreken, uit Zijn boezem uitgieten, die zaligheid wil Hij ontlasten in de voorwerpen van Zijn liefde en gunst.

Maar die voorwerpen van Gods gunst, dat zijn berooide en beroofde mensen. Eertijds, in de staat der rechtheid, ja, toen was de mens schatrijk, toen was hij "albezitter". Maar onze eerste vader heeft heel dat vermogen er doorgebracht, door zijn schrikkelijke bondsbreuk. Nu worden wij allen als bankroetiers geboren, wij steken tot over de oren in de schuld als we geboren worden. En sinds die tijd hebben wij nooit anders gedaan als maar schulden op schulden gestapeld. En dat geldt nu van alle mensen.

Ook de voorwerpen van Gods gunst zijn leeg van alle zaligheid. Ook zij zijn rampzalig; dood in zonden en misdaden, ook zij zijn mensen die zichzelf moed- en vrijwillig van de goddelijke gunst hebben beroofd. Kwijt zijn we onze kracht, wijsheid en deugd. Onbekwaam zijn we tot enig goed en tot alle kwaad geneigd, niets kunnen wij voor de Heere verrichten, wat ook maar enigszins zou kunnen strekken tot betaling

van zoveel heil, als het woordje "zaligheid" omvat. Ach, geliefden, God weet - wij zijn arm en ellendig!

De Heere moet dus een van twee, óf Hij moet al Zijn zaligheid voor Zichzelf behouden, óf Hij moet - het zij met heilige schuchterheid gezegd - Zijn zaligheid "om niet" weg schenken.

Toch, wij moeten eerlijk belijden: "De Heere behoefde dit niet te doen."

Want wie is de oorzaak van ons ongeluk, van onze armoe en ellende? Moeten wij niet zeggen "wijzelf"? Zijn we niet vrijwillig van God afgevallen? Zetten wij nog niet gedurig die val voort? Dan kon toch de Heere zich eenvoudig van ons aftrekken, Hij kon zeggen: "Mens, wat gaat Mij uw ongeluk aan? Ik ben er de oorzaak niet van." En bovendien, Hij heeft ons niet nodig, Hij is volmaakt, Hij is niet vatbaar voor vermeerdering van, eer en heerlijkheid; bidden wij, wat geven we Hem; zondigen wij, wat ontnemen we Hem?

Nee, Geliefden, niet één van ons heeft recht, zelfs niet op een der minste van Zijn zegeningen.

Maar, zo zult u dan zeggen, waarom geeft de Heere dan toch die grote zaligheid, op zulk een ruime wijze, om niet?

Welnu: "De Heere wil dat doen."

De Heere heeft de Zijnen, die Hij uit heeft, lief. Hij heeft ze lief om niet, Hij ontfermt zich over hen om niet. En daarvan, rechtvaardigt Hij hen *om niet*, om niet neemt ze tot Zijn kinderen aan om tenslotte op in Zijn eeuwige heerlijkheid niet!

"Of de Heere dat zo wel doen mocht?"

Nee, tegen dat wegschenken van de zaligheid aan schuldige, zondige mensen, verzetten zich de Deugden van Zijn Rechtvaardigheid en Waarheid.

Toen de Heere een "mensheid" tot aanzijn riep, toen was de Heere - het zij met diepe eerbied gezegd - verplicht, om aan die mensheid Zijn wetten te geven. De Schepper moet vanzelf optreden als Wetgever. Dat deed de Heere dan ook. Hij gaf Zijn wet. In die wet schreef de Heere de mens voor, hoe hij zich te gedragen had jegens God zijn Formeerder, en hoe men zich onder elkander Zou gedragen. Hij schreef hem voor, dat hij God zou liefhebben boven alles, en zijn naaste als zichzelf.

En als die mens die wetten nu eens niet hield, maar ze achter zijn rug wierp, wat dan? Voelt u wel, dat het nodig was, dat de Wetgever ook straf dreigde op de overtreding? Nu, dat deed dan ook de Heere. Vervloekt zou zijn, die niet zou blijven in al hetgeen de Heere geboden had in Zijn heilige wet.

Toen nu de mens toch, ondanks Gods bedreigingen, Gods wet overtrad, toen die mens Gods gebod achter zijn rug wierp, en met sprekende daden zeide: "Wij zullen wandelen naar het goeddunken van ons hart, wij zullen God en onze naasten haten met gedachten, eorden en werken", toen moest immers de Heere één van twee, Hij moest zichzelf aan de mens onderwerpen en het goedvinden, dat die mens Zijn wet verwierp en naar zijn eigen wet ging leven, of Hij moest als Rechter optreden. Nu, dat eerste kon niet, God kan de hoon, Hem aangedaan, niet over de kant laten gaan dan zou Hij zichzelf verloochend hebben, dan had Hij opgehouden de Rechtvaardige en Waarachtige God te zijn. Immers, Zijn rechtvaardigheid heeft met straf gedreigd, welnu dan eist ook Zijn waarheid, dat Hij Zijn bedreiging uitvoert.

Wij, mensen, dreigen onze kinderen ook wel, en toch blijft de straf dikwijls achterwege, als onze kinderen onze geboden overtreden, maar dat komt, omdat wij zondige mensen zijn, wij zijn leugenaars, daarom voeren we onze bedreiging niet uit. Maar zo doet de Heilige niet. "De ziel die zondigt zal sterven", dat is Zijn wet, en zó doet Hij.

Dus dan toch alle mensen naar het eeuwig verderf?

Nee, Geliefden, dat wilde de Heere niet. Zoals reeds gezegd, de Heere wilde een deel der mensheid, ja, een ontelbare schare van mensen de zaligheid schenken om niet. En omdat nu te kunnen doen, zonder krenking van Zijn Deugden, heeft Hij hen uit de wereld verkoren; hij verkoor ze om niet, daarom als vrucht heiligt Hij hen om niet, en neemt hen en dat alles ... om niet.

Hij heeft in eeuwige, onbegrijpelijke, nooit gepeilde wijsheid een weg uitgedacht, waarin dat kon, waarin de Heere de zaligheid weg geven kan, met behoud van de Deugden van Zijn heilig recht en Zijn waarheid

Vraagt ge, welke die weg is, waarin de Heere de zaligheid om niet weggeven kan?

Daar roepen we u toe: "Ziet naar Bethlehem; ziet u daar in die beestenkrib dat Jongske, in doeken gewonden? Dat is de weg en het middel, waardoor de Heere, zonder krenking, ja, zelfs ter opluistering van Zijn deugden, aan alles verbeurdhebbende wetverbrekers, de zaligheid weg kan schenken".

En, waar u verder vraagt, hoe het mogelijk is, dat zulk een kindeke de weg en het middel, kan zijn tot de zaligheid van heel die ontelbare schaar, daar moet ons antwoord zijn: "Omdat dit Kindeke is - de tweede Persoon in de aanbiddelijke Drieëenheid, de Zoon des Vaders, God bovenal te prijzen in der eeuwigheid, geopenbaard in het vlees".

Door zijn volmaakte gehoorzaamheid aan die heilige wet, die God de mens gezet had, Maar door ons zo snood is overtreden, en door Zijn bitter lijden en sterven, als de !schuldovernemende Borg en Middelaar voor gans het getal van Gods gunstelingen, kan God nu de zaligheid om niet wegschenken. Christus voldeed aan 's Vaders heilig recht, Hij hield die wet in onze plaats, Hij betaalde onze schuld, leed onze straf, stierf onze dood en verwierf voor ons het leven en de gelukzaligheid.

En nu is het niet alleen rechtvaardig, dat de Heere aan dat volk, voor wie Christus leed en voldeed, de zaligheid om niet, schenkt, het zou nu zelfs onrechtvaardig zijn als de Heere het niet deed.

O, volk, in die zoete Jezus ontmoeten de goedertierenheid. en de waarheid elkander, en kussen de gerechtigheid en de vrede elkander! (Psalm 85 : 11). Door Hem is het, dat de Vader de gedachten Zijns harten kan verwezenlijken! Om Hem wordt nu de zaligheid om niet aangeboden aan dood- en doemsschuldige, ja, aan, rampzalige mensenkinderen! En om Hem zullen wij zonder geld en zonder prijs de eerkroon dragen, naar het eeuwig welbehagen van Gods liefdehart. Dat is nu in waarheid een Evangelie, een blijde boodschap voor dood- en doem- schuldige. schepselen, dat is nu het Evangelie zoals Paulus het verkondigde. Door dit Evangelie wordt nu de Heere op 't hoogst verheerlijkt, en door dit Evangelie worden wij zalig vertroost.

Nee, niet door onze zwartheid te ontkennen, maar door ons bederf te belijden !en te 'betreuren voor God, en de hand te leggen op het volkomen zoenoffer van Christus, wat ons in het Evangelie om niet wordt aangeboden, dát is wijsheid, dát voert tot die ware grootheid, tol de ware vrijheid en tot de ware rust!

En wat zal de arme en ellendige mens nu toch wel tot opspringens toe verblijd zijn, nu hem zoveel heil, zulke onnoembare schatten om niet worden aangeboden!

Geliefden, dat zou men billijk mogen verwachten. Helaas, 't is zo niet. Letten we slechts in de tweede plaats op:

2. De heftige tegenstand, die het "om niet" ontmoet.

Toen de Heere de losprijs had opgebracht, toen Hij met Zijn Zelfsofferande in eeuwigheid had volmaakt degenen die geheiligd worden, ja, toen, om zo te spreken, de zaligheid was afgewerkt, !en Hij alles wat er tot de zaligheid te doen was, gedaan had, en wat er te betalen was, betaald had, toen dat alles !gebleken was uit de

verheerlijking van Christus en uit de uitstorting van de Heilige Geest, toen gaf Hij aan Zijn knechten bevel om dat grote en dierbare nieuws aan de wereld te gaan boodschappen, dat er zaligheid bij God "om niet" te verkrijgen was.

En daar zetten die boodschappers van dat grote heil de bazuin aan de mond, én daar beginnen zij de grote heilrijke boodschap uit te bazuinen. Eerst een twaalfstal, die begonnen vanaf de bloedstad Jeruzalem en allengs komen er bij en wordt het gerucht, dat er zaligheid om niet te verkrijgen was in steeds bredere kringen verspreid, ja men zag, door de trouwe zorgen des Heeren, *welhaast een grote schaar, met klanken van die blijde maar, vervullen berg en velden.*

En met welk gevolg? Dat ze overal opgewacht en feestelijk ingehaald werden, de mannen die van God gezonden waren, om de zaligheid om niet aan te bieden!?

Zo zou men het verwacht hebben, helaas, zo ging het niet, 't ging heel anders. Nauwelijks zetten zij de bazuinen aan de lippen, nauwelijks horen de Jeruzalemmers het aanbod "zalig om niet", of daar breekt een storm van vijandschap los. En overal waar de boodschappers zich vertonen en hun boodschap brengen, dat er zaligheid om niet is te verkrijgen bij de Heere, daar breekt de vijandschap los, zodat weldra de wereld in rep en roer is. Alles bruist en briest tegen die leer van vrije genade en haar verkondigers.

"'t Is niet behoorlijk dat ze leven!" roept de een.

"Weg met deze!" roept de ander.

"Die mannen, die de wereld met hun leer beroeren, zijn ook tot óns gekomen!" roept een derde.

Brandstapels en moordschavotten worden voor de verkondigers van "om niet" opgericht, men kruisigt hen, men werpt hen voor de wilde beesten, men werpt hen in kokende olie! Jood en heiden knersen op de tanden van woede tegen die booswichten, die durven beweren, dat God de zaligheid "om niet" weggeeft. Zo ging het in de eerste eeuwen na Christus.

En hoe ging het in de middeleeuwen? O, Geliefden, laat daar "De geschiedenis der Martelaren" op antwoorden.

Allerwegen heerste rust en vrede, toen het pausdom vrij en ongestoord haar leer van boeten, biechten, penitentie, aalmoezen, en zoveel andere dingen meer, als voorwaarde om zalig te worden de mens opdrong. Nee, dat behoefde de mens niet opgedrongen te worden. Immers, men wist niet beter, en men vond het heel natuurlijk, dat de mens wat doen moest, ja, veel doen moest om de zaligheid te verkrijgen. Heel gewillig stortte de mens zijn ducaten in de offerkist om een aflaat te verkrijgen. Heel gewillig boog men zich onder de zwaarste lasten. Men vastte tot mager worden toe, men peniteerde zichzelf tot bloedens toe, in één woord, ál de voorschriften van Rome volgde men gewillig op, immers, 't was om die grote schat - de zaligheid te verdienen! Maar daar komt de Heere de consciëntie van een monnik te verontrusten. Ook hij past de middelen der Roomse kerk toe om vrede voor zijn gemoed te verkrijgen. Gelukkig, 't baat hem niet! Of "hij al vast, totdat hij er mager van is, of hij zijn lichaam al tot bloedens toe kastijdt, of hij al op blote knieën de Pilatustrap beklimt - 't baat alles niet, zijn geweten blijft beroerd! Totdat de grijze Staupids dé woorden spreekt "Ik geloof de vergeving der zonden".

En daar gaat Luther het licht op, dat die rust, die vrede, die zaligheid, die hij dacht te verdienen, bij God slechts "om niet" is te verkrijgen. En waar de Heere hem die zaligheid om niet geeft en doet smaken, daar kan Luther niet langer zijn arme medezondaars zien sloven en slaven voor die zaligheid, waarvoor die zoete Jezus heeft gesloofd en geslaafd, maar die nu voor schuldige zondaars "te geef" is te verkrijgen. Hij begint "om niet" te verkondigen.

En... de geschiedenis der martelaren doet ons zien, de vreselijke tegenstand die het „om niet“ ontmoette. Duizenden, en nog eens duizenden zijn er op onze vaderlandse bodem op de vreselijkste wijze gemarteld en gedood, en dat om die leer van vrije genade, van zaligheid „om niet,“ weer in de doofpot te krijgen. Misschien zult u zeggen: „Nu ja, dat zijn joden, heidenen en ketters, daar is men niet anders van te wachten als tegenstand.“

Slaan we dan eens de blik binnen de wanden der Kerk. Wie trekken daar het meeste volk, wie behalen daar de meeste toejuichingen? Zijn het de prekers van „om niet“, of diegenen die de mens wat laten houden, bij wie de mens toch iets mag doen voor de zaligheid? Ach, hoe komt de tegenstand openbaar, als die zilte tranen, die bange zuchten, die lange én lieve gebeden, die christelijke werken, dat lange sloven en slaven, dat lopen en draven in de dood 'gepredikt wordt, als dat alles afgekeurd wordt, als munt die niet gangbaar is in het Koninkrijk der genade. Tien tegen één, dat die preken in de antinomiaanse prullenmand terecht komen, en dat die preker van „om niet-gespijst wordt met tranenbrood, en *gedrenkt met tranen uit een drieling*, omdat ze tegen de wet en de zeden van Mozes gepreekt hebben, naar men zegt. En dat zou waar zijn ook, als ze bij die leer van vrije genade niet de heiligmaking preekten, zoals de Heilige Geest die werkt, om Gods kind, die „om niet“ is 'gezaligd, bekwaam te maken om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht (Coll. 1:12). Nee, Geliefden, die leraars, die voor de ziel een kleed weven van tweeërlei stof, die genade en werk dooreen mengen, dat zijn steeds geweest de leraars naar het hart van de grote menigte. En de anderen? Die zijn 'de mannen naar het hart van een klein, edel, dankbaar hoopke volks. Zie maar Christus en Zijn apostelen, enz.

Hoe dat zo komt, vraagt mogelijk deze of gene?

Wel, de leer „om niet“ strijdt zo tegen onze rekenkunde, die leer tast ons zo aan in onze hoogmoed, die leer werpt ons „ik“ zo in het stof, die leer sluit zo alle eigen roem uit. Ach, de zaligheid zo helemaal als een bedelaarsgift te ontvangen uit enkel genade, dat wil de mens niet - weg met de leer van „om niet“ wij willen wel de zaligheid, maar wij moeten er iets áán of vóór mogen doen, al is het dan ook niet alles. Wij willen er ons best voor doen.

En de Heere Jezus dan? Wel, die mag het tekort aanvullen.

Ziet, Geliefden, dat is nu het evangelie naar de mens, zo wil hij het horen, als Paulus het zo gepreekt had, dan was hij de geëerde man geweest. Maar de zaligheid „om niet“, alleen door het geloof in de Gekruisigde, daar moet de eigengerechtigte hemelzoeker niets van hebben.

O, zeker, Geliefden, er is een hoopske volks, dat maakt een gunstige uitzondering. Wie dat zijn? Dat zijn de beminden des Heeren, de geregistreerden tot de zaligheid, de gekochten door Jezus' bloed en leven, degenen die tot de zaligheid bearbeid worden door de Heilige Geest.

Ook zij voeren tegen het „om niet“ een heftige strijd, niet alleen in hun natuurstaat, maar ook daarna. Als de Heere ons in ontferming aanziet, in de Zoon van Zijn welbehagen, dan zien we dat we ongelukkige schepsels zijn" dat we buiten God en buiten het heil staan. Dan zien we, dat we op weg naar de hel zijn. 't Is ons dan een wonder dat we er nog niet in liggen, - dat we nog in het heden der genade zijn, nog in de welaangename tijd zijn, dat God nog geen lust had in onze dood - o, wat is ons dat een wonder! Maar dan kunnen we ook niet doorgaan in onze zondeweg. Dan is er een stilstaan, dan komt er een omkeer, een wederkeren. Dan wordt het ons ernst met het

lot van onze onsterfelijke ziel. Ja, dan wordt het onze voornaamste zorg om onze arme verloren ziel in behoudenis gesteld te krijgen.

"Wat moet ik doen om zalig te worden?" dat is de vraag, die als vanzelf uit het hart oprijst. Zo was het bij die drieduizend verslagen Pinksterlingen, zo was het bij de stokbewaarder, zo was het bij u en mij.

En waar wij vragen, wat we moeten doen om zalig te worden", daar treedt 'gewoonlijk ons verduisterd verstand op als raadsman. Ook al genieten wij in die tijd goed evangelisch onderwijs - wat zo'n groot voorrecht is - toch doet ons verstand ons de middelen aan de hand om zalig te worden.

Die middelen gaan we stuk voor stuk beproeven. Daar lezen we in de Bijbel: "Werkt uw zelfs zaligheid met vrezen en beven." Geen woord in de Bijbel staat ons dan meer aan dan dit. Onze zaligheid werken, ja, daar vallen we met heel onze kracht op aan; dan begint dat vijf schoft werken op een dag (zoals onze vaders het noemden) om zalig te worden. Met Argus-ogen speuren wij de voorschriften en de zedenlessen des Bijbels na, die de Heere Zijn volk voorschrijft als vruchten der dankbaarheid, die gaan wij beoefenen als middelen om de zaligheid te verkrijgen, om de Heere in gunst voor ons te stemmen. En die leraar, die daar het meeste op wijst, die ons het meeste tot werken aanspoort, die daar flink op inhakt, dat is de man naar ons hart. En vrije genade? En zaligheid "om niet"?

Ach, Geliefden, dat zijn in die tijd wóorden, die we wel horen, en misschien wel op de lippen nemen, maar waar we in de grond vijanden van zijn. En al horen we nog zo Evangelisch preken, dat baat niets, wij zetten dan het Evangelie toch om in een wet, die we doen moeten om zalig te worden.

En hoelang houdt men zich zo wel op de been! Toch zijn zij de voorbestemden om voor het "om niet" het onderspit te delven. Ja, zij zijn het, over wie het zalig "om niet" de overwinning behaalt. Letten we slechts in de derde plaats op:

3. "De eeuwige triomf, die het "om niet" behaalt."

Horen we eerst, hoe de Heere er Zijn volk pasklaar voor maakt.

De Heere toch komt die ziel, die Hij om niet zal zaligen, zelf voer die weldaad voor en toe te bereiden, dat doet Hij door Zijn Heilige Geest en Woord. Hoe de Heilige Geest dat doet? Die dierbare Heilige Geest komt die mens, die gunsteling des Heeren, die Hij verkoort en kocht en uit de wereld trok, en die nu door vijf schoft te werken in vrede zoekt te komen met God, nader te ontdekken.

Och, geliefden, de Heilige Geest ontsteekt maar licht, en laat dat licht maar dieper in onze ziel afdalen, ja, laat het schijnen tot in de schuilhoeken van ons hart. En o, wat vallen we onszelf dan bitter tegen. Nooit hadden we kunnen denken, dat we zulke gruwelijke monsters door de zonden waren geworden. O, wat een vuile bron van ongerechtigheden is dan toch ons hart. De Heilige Geest gaat met Zijn bestraling net zo lang door totdat wij het goed weten, dat we niet anders zijn dan een zondige dwaas, als louter ongerechtigheid.

De Heilige Geest laat ons ook bij dat licht zien, welke gerechtigheid alleen voor God bestaan kan. Dat God het volmaakte eist, dat de gerechtigheid die Hem zal behagen, de strengste keur van Gods heilige wet moet kunnen doorstaan. Dan laat de Geest des Heeren Zijn licht vallen op onze eigen gerechtigheid, op onze gerechtigheid die wij met zoveel zuchten en zorgen, met zoveel strijd en moeite hebben opgericht. En och, als de Geest dat doet, o, wat is dan onze eigengerechtigheid een gruwelijk ding, wat is ze walgelijk en onrein als, een maanstondig kleed.

Daar verstaan we het woord des Heeren, waar Hij zegt: "Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der Schriftgeleerden en der Farizeeërs, dat gij in het Koninkrijk

der hemelen geenszins zult ingaan". (Matth. 5 : 20). Nu zien we, dat dit niet zou kunnen, dat God te heilig is om zo'n walgelijke gerechtigheid als goed te aanvaarden. En, daar gaat onze eigengerechtigheid overboord.

Gaat het u nu ook zo, kind van God? Wordt des Heeren belofte al meer en meer vervuld, waarin Hij zegt: "Ik zal maken, dat ze een walg van zichzelf hebben?" Nu, dat is vordering in de genade. 't Zal nog wel erger worden als 'de Geest des Heeren doortrekt.

Waar de Heere door Zijn Geest en Woord ons pasklaar maakt voor vrije genade, daar komt Hij al onze kooppeningen te openbaren als duiten, die in het Koninkrijk der genade niet gangbaar zijn. Immers, ons hartelijkste gebed, onze zuiverste zucht, ja, ons beste werk is onvolkomen en met zonden- bezoedeld. Wie toch zal een reine geven uit een onreine? Van een zondige dwaas kan toch niet anders dan zonden en dwaasheid voortkomen?!

Zo komen we nu voor God te staan met een ledige beurs. Hoe is het met uw buidel en mate, schiet het al op? Wordt uw buidel al lichter? Daar moet het heen, Geliefden! geen kwadrantpenninkje moet u in uw mars overhouden.

Jawel, het is pijnlijk, zeker, het gaat tegen onze berekening in. Maar, het is, o! zo'n zegen, 't gaat rechtuit 'op de verzoening met God aan. Vraagt maar veel om armmakende en ontledigende genade, en als de Heere u dan verhoort - en dat doet Hij zeker - dan zijt gij gauw uw kooppeningen kwijt.

Werkt de Geest des Heeren met ons door, om ons al verder pasklaar te maken voor "om niet", dan breekt Hij af wat wij bouwden. Heel het kaartenhuis, dat we ons bouwden tot een verberging in de dag des kwaads, breekt de Geest des Heeren af. Al wat wij overeind haalden werpt hij neer, ons ontblotende tot op de fundamenten toe, er blijft geen steen van op de andere.

En hoe is het met het gebouw dat u timmerde? Is uw huis, dat we zouden kunnen noemen: "Villa Hoop der Toekomst", haast klaar, of ligt het bijna of geheel tegen de grond? 't Laatste is het beste, al vinden wij het 't beste niet.

Waar de Heilige Geest ons pasklaar maakt, daar komt Hij ons te ontgronden. Al datgene, waar wij de grond van maakten voor de eeuwigheid, komt Hij te openbaren als een zandgrond. Ach, die lieve Geest spoelt heel die zandhoop, daar we op bouwden, weg. En gelukkig, anders zouden wij aan 't eind uitkomen, als die dwaze bouwer uit het Evangelie, die zijn huis op het zand gebouwd had.

Nee Geliefden, *niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus, en Die gekruist.*

Nog eens, waar de Heere ons pasklaar maakt, daar stoot de Heere ons wel van Hem af. Immers, onze vijandschap ligt juist het meest verklaard tegen Christus, niet met onze woorden, maar met onze praktijk. Daarom zoeken we buiten Christus om met God in vrede te komen. Maar zei Jozef eenmaal tegen zijn broeders, *dat ze zijn aangezicht niet zouden zien als Benjamin niet met hen was*, zo doet ook de Heere, als we tot Hem willen doordringen buiten Christus.

Nee, kind, zonder Jezus als Voorspraak zult u Gods aangezicht niet zien, buiten Christus is Hij een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij wie niemand wonen kan. Wordt u dat 'ook niet meer en meer gewaar?

En nu is dit zo opmerkelijk, dat naarmate de Heilige Geest de ziel meer afbreekt, naar die mate krijgt hij met een geheel ander oor de prediking van het Evangelie te beluisteren. Dat Evangelie, dat Paulus predikte trekt nu veel meer zijn belangstelling. Hij ziet nu ook in, dat, al is Paulus' Evangelie niet naar de mens, niet naar de smaak van de mens, dat het wél is naar de behoefte van de mens. Wat zeg ik, dat "om niet",

dat begint nu de ademtocht van zijn ziel te worden. Waar hij het "om niet" hoort prediken, daar gaat zijn hart open, daar ziet hij nog alleen de mogelijkheid in om zalig te worden, ondanks al zijn zonden, schuld en dwaasheid.

Wonder! Dat verachte Evangelie wordt nu de taal naar zijn hart, en de predikers van dat Evangelie behoeven nu niet meer gespijsd te worden met tranenbrood, maar hij zou, als het nodig was, zijn laatste sneedje brood met hen willen delen.

Nee, maar nu gaat hij er uren voor lopen om het te horen. Is er in zijn omtrek zo'n Evangelieverkondiger te beluisteren, dan is zijn thuisblijven weinig. En nu zou hij alle mensen wel mee willen trekken onder die eerst zo verachte prediking. Nu gaat hij de dienaars van dat Evangelie wassen van de smaad, die hij er misschien eerst zelf in zijn blindheid heeft opgeworpen. Evenals de stokbewaarder gaat hij ze wassen van de striemen, die hij hen eerst toebrengt.

Nu hebben zij dus een oor voor het "om niet", en hun hart verheugt er zich in, dat er zaligheid "om niet" bij God te krijgen is, maar nu hebben zij de zaligheid nog niet, ze zijn en blijven met dat alles, maar arme tobbers, die dan eens hopen en dan weer vrezten.

En hoelang heeft dat bij u al zo geduurd?

Ach, er zijn er die zo al jaren lang door sukkelen, Dat het niet te koop is, dat weten zij allang, daar doen ze al geen moeite meer voor, en gekregen hebben ze het niet, ja, zij willen het niet geloven, en toch is het zo, dat ze het "om niet", niet willen hebben. 't Zou zo blijven ook, als het van hun zijde moest komen. Maar nu zegt de Heere in Zijn Woord, dat Hij een afgesneden zaak doet op aarde, en dat doet Hij. Hij daagt de schuldige mens voor Zijn vierschaar, en daar toont de Heere hem heel de grote bundel van zijn schuldpapieren. Een schuld, die van de aarde tot de hemel reikt.

En.... God eist nu voldoening. Die mens heeft al zolang en zo dikwijls om uitstel gesmeekt, maar nu is het uit. "Betaal wat u schuldig zijt, en zo niet, dan zal Ik u de pijnigers overleveren." Laat die schuldenaar nu eens alles nazoeken wat hij heeft, wat hij in de zoekensweg bijeen heeft verzameld, en laat hij dat nu Zijn Richter eens aanbieden tot betaling - 't is alles als kooppenningen van nul en gener waarde voor God.

Nee, Geliefden, een ledige buidel en een behoeftige ziel, dat is het enige wat hij zijn Richter kan aanbieden, maar dat kan geenszins tot betaling strekken van zijn schuld. Daar staat hij nu, die berooide en beroofde, en van alle gerechtigheid ontblote mens. God eist voldoening, tot de laatste penning, van zijn tienduizend talenten grote schuld, en - hij heeft geen oortje om te betalen....

Wat nu? Ja, wat schiet er anders over, als overgeleverd te worden aan uw pijnigers.... aan satan, dood en hel, verteerd te worden, zonder te verteren, door de ontzaglijke en eeuwige toorn van Hem, die u hebt getergd met uw zonden?

Eeuwig wonder! Onvergetelijke weldaad! Waar die strafschuldige mens verwacht, in het verderf te verdrinken, daar geeft God hem de zaligheid ,om niet". Niet alleen schold God hem zijn schuld kwijt, Nee, maar die grote, rijke, eeuwige, onmetelijke zaligheid geeft de Heere hem voor niemendal. O, kind, gratis, eeuwige vrede, vreugde en blijdschap!

En dat.... omdat •God Zichzelf betaalde door Zijn beminde Zoon Jezus Christus, onze Heere! Ik heb de verzoening gevonden! Wel, volk....

"Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven, Die van de straf voor eeuwig is ontheven." Komt, laat ons dat nu met elkaar zingen; 't is Psalm 32 : 1 en 6.

Toepassing.

Wie, mijn Geliefde toehoorders, wie is in staat om de gemoedstoestand te schetsen

van zulk een ziel, die dacht voor eeuwig in de afgrond te verzinken, en dan zo plotseling als van het verderf gerukt, geplaatst wordt in het eeuwig geluk, en dat "om niet". De toestand van zulkeen laat zich niet bespreken noch beschrijven. 't Is daar maar een wegzakken en zinken in eeuwige verwondering! Zóveel heil, en dat "om niet"! Eeuwig 'behouden! Eeuwig zalig! Mijn ziel gered! En dat... "om niet"! "Om niet"! Dat kan de ziel dan niet op. 't Is alsof er een stilzwijgen is in de hemel van omtrent een half uur, als de Heere die grote weldaad doet aan een verloren mens, en dat "om niet"!

Welk een dank oogst dan ook de Heere van zulk ene. Nee, geliefden, die denkt, dat zulk geen leer, goddeloze en zorgeloze mensen maakt, die toont wel klaar van de aard van het leven Gods niets te weten. Juist van dezulken ontvangt de Heere de lof en de dankzegging, die Hem zo aangenaam zijn. Zij danken de Vader, die deze weg "om niet" uitdacht. Zij leggen vol heilige eerbied de kroon neer aan de voeten des Zoons, die door Zijn kruis- en zoenverdiensten de verdienende oorzaak is, dat God de zaligheid "om niet" weg kan schenken. Maar dan ook die zoete Heilige Geest, vanwege al de arbeid, die Hij aan hun ten koste moest leggen, om hen voor die grote weldaad pasklaar te maken en aan hun toe te passen.

En dat is dan niet een dankbaarheid, die zich alleen uit in woorden. Nee, ook in daden, ja, voornamelijk in daden. Die dankbaarheid uit zich juist door een leven naar Gods instellingen, door een dierbaar achten en een bewaren van Christus' geboden.

Waar dit achterwege zou blijven, daar zou dat een bewijs zijn, dat al het andere bedrog is.

Dat zal ons, zo de Heere wil, de volgende leerrede duidelijk maken.

Bij u zal dat niet achterwege blijven, volk des Heeren, dat uit vrije genade zijt gezaligd. Wei zult u aan deze zijde des grafs moeten blijven klagen over uw ,ondankbaarheid. Leve het u en mij steeds door het geloof putten uit de zalige fontein, kracht ten leven en genade ter heiligmaking. Eenmaal zal het "om niet" de stof zijn van 'onze eeuwige dankzegging. Zij het dan ook straks onze stervenspeluw in de dood. Dat geve de Heere!

Ook gij, kleinen, behoeft niet te wanhopen. Ja, als het was uit verdienste, dan was het verloren. Maar nu het is zonder geld en zonder prijs, nu zal 'het zo goed uitkomen. Gij zijt "om niet" gekocht, gij zult ook op Gods tijd "om niet", zonder geld gelost worden. Arme, arme onbekeerde medereiziger naar die grote en ontzaglijke eeuwigheid. Gij hebt de hemel verzondigd. Gij hebt de hel wel duizendmaal verdiend. En toch kunt u nog behouden worden, dat zegt u het Evangelie wat door Paulus, is - en dat door alle, door God geroepen Evangelieverkondigers, wordt verkondigd.

Maar, het gaat niet door koop of verdienste. Als u al de schatten der aarde vanuit het diepste da tot de hoogste hemel opstapelde en het de Heere aanbood, zou u menen, dat u Hem er rijker mee zou maken, of de heerlijkheid van Zijn rijk daardoor zou vermeerderen? Gans niet. Van Hem is al het goud en zilver en het vee op duizend bergen, als Hem hongerde, dan zou Hij het u niet te kennen geven.

Uw goed mag uw medemens begeerlijk zijn, en zij mogen uw giften dankbaar aanvaarden, maar u bent niet in staat om God door uw gaven te beïnvloeden. Duizenden zijn er, die zoeken de Heere te bewegen om hun de zaligheid te geven, door hun godsdienstig gedrag, door hun vroomheid, milddadigheid jegens de armen, door hun barmhartigheid jegens de ellendigen, enz.

Och, Geliefden, zulk een gedrag is zeer goed en prijzenswaardig, waren er van dat soort maar meer. Maar de zaligheid er mee te verwerven, of God te bewegen, dat gaat niet. Want (Luk. 17 : 10): "Wanneer gij zult gedaan hebben, al hetgeen u bevolen 'is,

zo zegt: "Wij zijn onnutte dienstknechten, want wij hebben maar gedaan, hetgeen wij schuldig waren te doen."

Hoort u 't wel? "Als u dat alles gedaan had," dan was u nog maar een arme, onmondige dienstknecht. Maar dat "alles wat u geboden is" hebt u in verste verte niet gedaan. En zou u dan daarvoor een erfdeel met de heiligen in het licht kunnen kopen of verdienen? Nee, Geliefden, u kunt slechts behouden worden door het enige zoenoffer van Jezus Christus, dat u uit genade aangeboden wordt, en door het geloof omhelst.

Waarom weegt gijlieden dan geld uit voor hetgeen geen brood is, en uwe arbeid voor hetgeen dat niet verzadigen kan? Hoort aandachtig naar de Heere, en eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen. De Heere stelt er Zijn ver in om de zaligheid "om niet" weg te geven.

Maar u wilt de zaligheid niet hebben. Gij wilt volharden in uw onbekeerlijkheid, u wilt blijven wandelen naar het goeddunken van uw hart, u wilt de paden der zonden blijven bewandelen, dat komt uit uw leven openbaar.

O, mens, 't zal wat te zeggen zijn, om verloren te gaan onder een aanbod van genade, "om niet", onder de prediking van vrije genade! Het zal een hel in de hel voor u zijn, dat u zoveel heil, als u voor niet kon verkrijgen, achter de rug hebt geworpen. Daarom, o mens "beter u en 'bekeert u", eer het voor eeuwig te laat is! Mocht u God nog te voet vallen en smeken om de bekering ten leven. Wie weet, God mocht Zich wenden en ook u in behoudenis stellen.

Zeg niet: "Ik heb te veel en te lang gezondigd", zeg niet met Kain: "Mijn misdaad is te groot, dan dat ze vergeven worden."

Al had u al de zonden van Adams nakroost, alleen gedaan, dan is nog Gods genade in Christus overvloediger.

Zeg ook niet: "Ik ben nog te jong, later zal ik de zaligheid "om niet" aanvaarden. Nu nog niet".

O, dat later, dat is de wagen, waarop satan er miljoenen naar de hel heeft gevoerd. Denk niet, mens, dat het later beter zal gaan, zoals satan voorrekenet. Later gaat het slechter, elke dag wordt de bekering moeilijker. Daarom zegt Salomo, dat u aan uw Schepper zult gedenken eer dat de kwade dagen komen en de jaren naderen van dewelke gij zeggen zult: Ik heb geen lust in dezelve."

*Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloof Zijn heil en troostrijk woord;
Verhard u niet, maar laat u leiden.*

Amen.

Nazang Psalm 138 :3.

11. "HET KENMERK, VOORRECHT EN VERWACHTING VAN DE LIEFHEBBERS DES HEEREN".

Psalm 73 : 14.

Lezen: Spreuken 8.

Psalm 97 : 6, 7

Tekst: Johannes 14 : 21.

"Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn. Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelve aan hem openbaren."

"Allen, die Mij haten hebben de dood lief," zó, Geliefde toehoorders! luiden de slotwoorden van het heerlijk hoofdstuk des Bijbels, dat ons straks is voorgelezen. "Allen, die Mij haten hebben de dood lief." De spreker van deze ernstige woorden, in vers 1 de *Opperste Wijsheid* genoemd, is niemand anders dan de Heere Jezus.

En welk een ontzettende openbaring bevat dit woord. Die Hem haten, beminnen de dood. Wie zijn dat, die haters? Natuurlijk hebt u daar niet onder te verstaan, degenen, die klagen, dat ze Hem nog veel te weinig liefhebben, die zo betreuren de vijandschap van hun hart. Nee, die haters, hier bedoeld, dat zijn zij, die evenals de Joden uit de dagen van Jezus' omwandeling op aarde, Hem een bittere ziel toedragen, en Hem schelden voor een valse profeet en verleider, die in plaats voor Hem te knielen en Hem om genade smeken, voort- en doorgaan in hun vijandschap, Zijn woorden achter hun rug werpende en Zijn wet vertrappende.

Wie het zijn, die Hem haten? Die zo met sprekende daden zeggen: "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust", die hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten en de gerechtigheid des Heeren niet nodig achten. Vraagt u nog, wie die haters van Jezus zijn? Welnu, zij zijn het, die Zijn volk lasteren en schelden en zoeken te verdrukken, die Zijn knechten honen en verachten, in plaats van zich te onderwerpen aan hun goede leer en vermaning. Welnu, van die allen zegt hier de Heere, dat zij de dood liefhebben.

En wat een schrikkelijk iets is dat "de dood liefhebben." Het leven lief te hebben, dat is begrijpelijk, dat zegt zelfs satan "huid voor huid, en al wat de mens heeft zal hij voor zijn leven geven." Maar de dood lief te hebben, die koning der verschrikking! En toch doen zij dat, die Jezus haten! Immers, Hij is het leven, Hij is de Enige, die ons van de dood kan verlossen.

Die dus Hem verwerpt, verwerpt vanzelf het leven. Iemand, die in een diepe put is gevallen, en boosaardig het reddingskoord, dat hem alleen kan redden, verderft; heeft zo iemand de dood niet lief? Welnu, dat doet ieder die Jezus haat. Hij is het enige reddingskoord. Zij zullen dan ook de dood vinden, die Jezus haten; Hij zal zeggen van degenen, die niet wilden, dat Hij Koning over hen zou zijn: "Brenge ze hier en slaat ze voor Mijn voeten dood."

Welk een voorrecht is het dan, Hem te mogen liefhebben, Hem lief te hebben lis betamelijk, want Hij is beminnenswaardig. En het is ook zo profijtelijk; dat horen we uit de woorden onzer tekst, waarin de Heere Jezus zelf zegt, *dat degenen die Hem liefhebben, door de Vader geliefd worden en dat Hij Zichzelf aan hen zal openbaren.*

Deze woorden van de Heere schijnen nog te behoren tot het antwoord, dat de Heere gaf op de vraag van Filippus: "Toon ons de Vader"!

Toch bevat onze tekst een antwoord op veel meer zaken en voor veel meer personen.

Wij krijgen hier ten eerste een antwoord op de vraag, wie Jezus' ware discipelen zijn?

Dat zijn zij, die Hem liefhebben,
 Dan op de vraag, wie de ware liefhebbers van Jezus zijn?
 Dat zijn zij, die Zijn geboden hebben en bewaren.
 Ja, wij krijgen hier een antwoord op de vraag, wat de liefhebbers van Jezus in de tijd
 en de eeuwigheid zijn te wachten?
 Zij zullen van de Vader en de Zoon bemind worden.

Dat alles zal u nog nader blijken, wanneer we, naar aanleiding van de inhoud onzer
 tekst, u mogen wijzen op:

De ware liefhebbers des Heeren.

En dan hopen we u achtereenvolgens te wijzen op:

1. Die ware liefhebbers, des Heeren, en hun gewis kenmerk.
2. Die ware liefhebbers des Heeren, en hun groot voorrecht.
3. Die ware liefhebbers des Heeren, en hun rijke verwachting.

Mocht de Heere ons nabij en goed zijn, opdat deze verhandeling uitloope tot Zijn eer en
 ons heil. Dat zij zo!

We wensen u dus eerst te wijzen op:

1. "De ware liefhebbers des Heeren, en hun gewis kenmerk."

Groot, onuitsprekelijk groot zijn de weldaden, die de Heere Jezus in het woord onzer
 tekst belooft aan allen, die met banden van geestelijke en eeuwige liefde aan 'de Heere
 Jezus zijn verbonden.

Waar dus alles op aan komt is - of wij in waarheid die liefde bezitten, die als met
 heilig geweld, de liefde des Vaders en des Zoons tot zich trekt.

Dan rijst vanzelf de vraag in ons op: "Wie zijn ze, die deze liefde bezitten?"

Het antwoord moet zijn: "Dat is een bijzonder en zeer bevoorrecht volk, welks getal,
 hoewel in de hemel ontelbaar, nochtans op aarde gering moet worden genoemd. Gods
 Woord, sprekende over dit volk, gebruikt altijd kleine getallen, om aan te duiden, dat
 hun aantal gering is. Dan heet het: "Eén uit een stad, en twee uit een geslacht" (Jer. 3 :
 14). Op een andere plaats (Jes. 17 : 6): "Twee of drie beziën in de op der opperste
 twijg, en vier 'of vijf aan zijn vruchtbare Lakken." De Heere noemt hen: "Wormpje
 Jakobs, en volkje Israëls" (Jes. 41 : 14).

Van nature missen wij allen die liefde; dan kan er wel een soort van liefde zijn tot een
 Jezus, tot de heiland van onze fantasie - ach, hoeveel mensen hebben een Jezus,
 waarmee zij zichzelf denken te verlossen uit de handen van een rechtvaardig God. -
 Maar van Jezus van Nazareth, van Hem Die kroon en troon verliet, Die Zichzelf
 vrijwillig liet nagelen aan het hout der schande, die Jezus, die gestorven is aan een
 kruis, van die dierbare Jezus houdt men niet, zomin als toen Hij op aarde
 rondwandelde. Immers, toen hebben zij de Heere der heerlijkheid verworpen, en dat
 doet men nu nog, dat doet elk natuurlijk mens, al is het ook, dat men de mond vol
 heeft van lieve Heere en van onze lieve Heere, enz.

De mens is van nature een vijand van God en van Zijn Christus, dat betoont hij met
 sprekende daden. Laat er om Christus' wil eens wat schande en schade geleden, wat
 zelfverloochening beoefend moeten worden - dan blijkt al ras, dat de liefde tot Hem
 op het vriespunt staat.

Toch leeft er nog een volk op aarde, dat waarlijk de Heere Jezus in onverderfelijkheid

liefheeft. Maar dat is niet aan hun zelf te wijten, dat is een werk van de Heilige Geest. De liefde Gods en Christi is een plant van hemelse oorsprong. "De liefde is uit God", zegt Johannes (1 Joh. 4 : 7). De apostel Paulus zegt . (Rom. 5 : 5), dat "de liefde Gods in onze harten uitgestort is." De liefde daalt dan ook van boven af in het hart van Gods uitverkoren volk.

Die liefhebbers des Heeren zijn dan ook een bijzonder volk. Zo ras die liefde in het hart uitgestort wordt, komt er een scheiding tussen hen en de wereld.

Ziet dit maar in Abraham. Toen die liefde des Heeren in zijn hart werd uitgestort, verliet hij zijn land en zijn maagschap. Eerst kon hij wel meedoen met de lieden van Ur, toen was hij wel thuis bij de afgoden van zijn vader Terah. Maar toen die liefde ontbrandde, was het uit. Toen was het gedaan met het roken aan vreemde goden.

En zo was het ook bij Magdalena, toen de liefde tot die zoete Jezus in haar hart ontvonkte, door de Heilige Geest, verliet zij het pad der ijdelheid.

En Paulus kon toen niet langer in het kamp van de vijanden van Christus blijven. En de discipelen verlieten toen "alles". "Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd", konden zij zeggen.

En zo is het ook u gegaan, kind der genade. Tegen alle roepstemmen, kloppingen van uw geweten, oordelen, openbaringen van Gods toorn, angst, benauwdheid, -verschrikkingen van dood en hel, tegen dat alles hebt u het uitgehouden, bleef u de oude knecht der zonden, maar toen de liefde Gods in uw hart (misschien wel zo stil, dat u er de oorsprong niet van wist, of misschien nog niet weet) was uitgestort, toen was het uit, toen is de wereld voor u, in beginsel, vergaan, en toen zocht ge, en verkreeg u een plaatsje onder dat afgezonderde. volk. Is het u zo niet gegaan?

En toch zijn er onder de ware liefhebbers des Heeren zovelen, die zo bevreesd zijn, dat ze die echte liefde missen. Dat komt door twee dingen.

Ten eerste, omdat er nog zoveel vijandschap in het hart is overgebleven. Ze worden het nu pas eens goed gewaar, dat ze zo zijn, zoals de Catechismus de ontdekten beschrijft in Antwoord 5: "Ik ben van nature geneigd, God en mijn naaste te haten."

Een tweede reden van hun twijfelmoedigheid is, dat ze de juiste, onbedriegelijke eigenschappen Van de ware liefde niet kennen, De ware liefhebbers des Heeren, hebben een mindere of meerdere kennis van Christus. Onbekend maakt hier ook onbemind, en omgekeerd, die Jezus niet bemint, kent Hem niet, want die Hem kennen beminnen Hem. Maar dan moet het niet zijn, die blote, beschouwende kennis, maar het moet zijn, die bevindelijke, die geestelijke kennis, die kennis die de Heilige Geest leert.

De ware liefhebbers des Heeren, achten Jezus zó hoog en zó dierbaar, dat ze met Asaf wel zeggen: "Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets, op de aarde." Ja, die ware liefhebbers des Heeren is het niet zo zeer te doen om Zijn goed, Zijn schatten en gaven, 't gaat bij hen om Zijn persoon. Eén liefdesuitlating, èen blijk van Zijn gunst is hun alles waard.

De ware liefhebbers des Heeren denken gaarne aan de Heere, spreken gaarne over de Heere, zijn gaarne bij de Heere, de vijanden des Heeren zijn ook hun vijanden, en omgekeerd, "zij zijn een vriend, zij zijn een metgezel van allen, die Zijn Naam ootmoedig vrezen." Dat de Heere verheerlijkt worde, is hun. dringende begeerte, zij.... Maar wat hebben wij nog eigenschappen op te sommen, de Heere Jezus zelf wijst hun,

in onze tekst, als met de vinger aan, zeggende: "Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft."

Al dadelijk moet opgemerkt, dat het uit Jezus' woorden blijkt, dat de liefde zich niet zo zeer in woorden als wel in daden openbaart. Wat zou dat heerlijk en profijtelijk zijn als dit eens wat meer werd bedacht; immers, ook u kent ze toch wel, mensen, die altijd de mond vol hebben over de liefde des Heeren, maar wie het aan daden ontbreekt. De Heere rekent dezulken niet onder Zijn liefhebbers, en trouwens, het is ook de liefhebbers des Heeren te doen om hun liefde metterdaad te bewijzen. De Heere is niet gesteld op praat-, maar op daadzaken; wij ook, is het zo bij u ook niet, volk?

Al moeten we onszelf nog gedurig aanklagen, dat we Jezus zo weinig met de daad beminnen.

"Mijn geboden, zegt de Heere. Welke geboden zijn dat?"

Dan denken wij aan de zedelijke wet, de wet der 10 geboden.

Het wordt soms voorgesteld alsof de Heere Jezus een geheel nieuwe wet heeft gegeven. "Die oude, dat is de wet van Mozes, de Heere Jezus gaf een nieuwe wet, Hij verloste Zijn volk van die oude wet en gaf nu een andere wet in de plaats," zo redeneert men. Geheel verkeerd natuurlijk, want de Wetgever op Sinai en de spreker in onze tekst is een en dezelfde; ook van Hem getuigde de Kerk (Jes. 33 : 22): "De Heere is onze Rechter, de Heere is onze Wetgever, de Heere is onze Koning; Hij zal ons behouden." En nooit heeft Christus die wet vernietigd of veranderd; wel heeft Hij hem beter verklaard, dan de Farizeeërs en de Schriftgeleerden deden, zodat het wel een geheel nieuwe wet geleek. En wel heeft Jezus die wet vervuld en de vloek der wet, dat is de straf der zonden, dat is de dood en de hel, weggenomen, zodat de Kerk jubelt: "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet," maar niet van de wet zelf, de wet der zeden is een eeuwigdurende wet, 't is de wet van Jezus' Koninkrijk, daarom kon Hij zeggen: "Mijn geboden."

Maar dan denken we ook aan dat gebod van Christus, waar Hij de zondaars gebiedt, zich te bekeren van hun boosheden, dat gebod, waarin Hij gebiedt, Hem te volgen, dat gebod, waarin Hij beveelt onszelf te verloochenen, ons kruis op te nemen, niet bezorgd te zijn, het Evangelie te geloven, elkander lief te hebben, als vermoeiden en belasten tot Hem te komen om rust te vinden voor onze ziel; dat gebod tot matigheid, kuisheid, eerbaarheid, vergevingsgezindheid, godzaligheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, enz. enz. ***Dat alles verstaan wij onder "Zijn geboden."***

Die Mijn geboden "heeft en ze bewaart," die is het die Mij liefheeft, zo zegt de Heere al verder in onze tekst.

Als vanzelf vragen we: "Wat zegt dat wie zijn dat, die Zijn geboden hebben en bewaren?" Zij zijn het, die die lieve wet van Sinai, die kostelijke verbondswet, die wet van Jezus' Koninkrijk, en die andere, door ons opgesomde geboden van Hem, kostelijk achten; die Zijn geboden als juwelen bewaart, die ze liefheeft met heel zijn hart, die er met al zijn macht naar streeft om ze te betrachten, die zo zeggen kan met David:

*"Hoe lief heb ik Uw wet! Het is mijn doel,
De ganse dag haar ijd'rig te betrachten."*

Die Zijn geboden in hun binnenste hebben geschreven, die ze gegraveerd hebben op de wanden van hun hart, die zijn het, die Zijn geboden hebben en bewaren.

De Heere zegt niet: "Die ze doet." Wie doen ze? Wie kan zeggen: "Ik heb ze gedaan?"

Om dat te beweren, moet men al even blind zijn als die rijke jongeling uit het Evangelie. Nee, niet die ze doet - dan zou er niet één liefhebber des Heeren zijn!

Mogelijk vraagt iemand: "Wat onderscheid is er dan tussen degenen die Jezus wel liefhebben en die Hem niet beminnen?"

Dat 'onderscheid is groot. De liefhebbers des Heeren hebben drie dingen, die de wereld niet heeft.

Zij hebben ten eerste een klein beginsel van deze gehoorzaamheid aan Christus geboden.

Ten tweede is er bij hen een ernstig streven om naar al Zijn geboden te leven. En waar zij gewaar worden, dat zij het in eigen kracht niet kunnen, daar hebben zij, in de derde plaats, een gebed: "Och, dat mijn wegen gericht werden om Uw inzettingen te bewaren." Zij zuchten:

*"Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwe Geest!
Mocht die mij op mijn paan ten Leidsman strekken!
'k Hield dan Uw wet...."*

Geliefde toehoorders! Legt daar nu uw hart eens naast, onderzoekt nu eens uzelf, behoort u nu onder degenen die Jezus' geboden hebben en bewaren? Kent u van deze dingen niets, maakt u zich dan niet wijs, dat u onder de liefhebbers des Heeren behoort, want dan is het louter leugen en bedrog, al hebt u uw mond de ganse dag ook vol van de lieve Jezus.

Maar gij, begenadigde, durft niet ontkennen, dat er bij u een beginsel is van de liefde tot Christus' geboden, dat er bij u een streven is om die te doen, dat er bij u de bede is, om in gehoorzaamheid toe te nemen.

*"Och, of wij Uw geboón volbrachten!
Gená, o hoogste Majesteit!
Gun door 't geloof in Christus' krachten,
Om die te doen uit dankbaarheid."*

Zie, die zó bidden, die zijn het, zegt de Heere, die Mij liefhebben.

En wat een zalige liefde is dat, die liefde tot de Heere. O, hoe kan ze het hart doen smelten, en wat is dat zoet!

En wat een onbaatzuchtige liefde is dat, die liefde tot Jezus. Immers, al werpt Hij kruisen op ons, en al onthoudt Hij ons, wat we zo gaarne zouden hebben, toch hebben we Hem lief, 't is ons om Hem, en niet om Zijn giften en gaven te doen.

En wat een zelfverloochenende liefde is het, die Gods kind, door genade mag bezitten. Al wil de Heere het liefste wat hij bezit aan Zijn Abraham ontnemen, dan heeft hij Hem toch lief. Ja, dan toont Abraham door die liefde, zijn liefde tot het gebod des Heeren, al beveelt Hij hem, zijn enig kind, dat hij zo vaderlijk beminde, te offeren.

En wat een bestendige liefde, al is ze niet altijd brandende, al kan ze zelfs wel eens schijnen, gedooft te zijn, toch is ze bestendig. "De liefde vergaat nimmermeer", zegt de Apostel. Waarlijk, die liefde is sterk als de dood, zie dit maar eens in die vrouwen, die in de morgen van die roemruchte eerste dag der week naar het graf gaan om Jezus, hun gestorven Liefde, te balsemen. Ziet, ze hebben Jezus lief over dood en graf heen.

Jezus zegt in onze tekst: *"Die Mij geboden heeft en bewaart, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben."*

Dat leidt ons tot ons tweede punt:

2. "De liefhebbers des Heeren en hun groot voorrecht."

Wat een voorrecht! Hij, de Vader van onze Heere Jezus Christus, heeft lief, elkeen die Zijn Zoon bemint. Kunt u groter voorrecht uitdenken dan dit? Bemind te worden van die allerhoogste, alvermogende, majestueuze, rechtvaardige en genadige Vader des Heeren Jezus? Wat zijn mensen vaak gelukkig door een vriendelijke toeknik of een vriendelijk woord van een aards monarch. Maar dan bemind te worden door de Heere zelf! En toch is dit het voorrecht, volgens Jezus eigen getuigenis van al degenen die Hem liefhebben.

Toch klinkt het zo eigenaardig op het eerste gehoor: "Die Mij liefheeft zal van Mijn Vader geliefd worden."

Wij zouden wel willen zeggen: Dan pas? Moeten wij Jezus eerst liefhebben, komt dan pas de liefde des Vaders, achteraan? Is de liefde tot Jezus dan iets, waardoor we de liefde des Vaders verwerven of ons waardig maken of verdienen?

Ziet, deze vragen konden lichtelijk opkomen in het hart. Toch is dat zo niet. Hoe dit te verklaren is?

De liefde des Vaders bestaat in voorgaande en volgende liefde.

Gods liefde tot Zijn volk is van" eeuwigheid, daarom heet die liefde "eeuwige liefde". De Vader heeft dus de liefhebbers van Zijn Zoon altijd liefgehad. Zo zegt dan ook Johannes (1 Joh. 4). Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden tot een verzoening voor onze zonden. En Hij heeft dit bewezen, geliefden, dat Hij u lief heeft gehad met een eeuwig liefde.

Daarom is het, dat de Vader u al van eeuwigheid heeft uitverkoren en voorbestemd tot die rijke zaligheid die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

Omdat de Vader u van eeuwigheid bemint, daarom heeft Hij u van eeuwigheid Zijn Zoon geschonken en Hem verordineerd en opgedragen om uw Borg, uw Losser, ja, om uw Zaligmaker te zijn. Voordat iets van u begon te leven, was dat alles in Zijn boek geschreven.

Omdat die Vader u lief heeft gehad met een eeuwig liefde, daarom heeft Hij u getrokken met koorden van goedertierenheid. Toen ge, met alle andere gans schuldige en verdorven nakomelingen van Adam, de verbondsbreker, daarheen wandelen op de paden der zonden en des doods, naar het eeuwige verderf, toen heeft de Heere u van die weg des verderfs af en toen u, ondanks al Zijn vermaningen niet wilde, toch heeft Hij u er afgetrokken, en misschien heeft de Heere wel bittere middelen gebruikt. Toch was dat nu loutere goedheid, 't waren liefdekoorden, dat ziet u nu beter in als toen.

Ja, omdat de Vader u liefhad, daarom heeft Hij de liefde tot Christus en tot Zijn geboden, in uw hart uitgestort. Niemand, zegt de Heere Jezus, komt tot Mij, tenzij dat de Vader die Mij gezonden heeft hem trekke.

Dus is het wel zeer duidelijk, dat wij die liefde des Vaders niet verwerven of ons waardig maakten, door de liefde tot Christus en Zijne geboden. De liefde des Vaders is een *voorgaande liefde*.

De Heere Jezus zegt dan ook niet: "Die Mij liefheeft, de Vader zal hem lief krijgen" - God krijgt nooit iemand lief. Hij zegt: "Jakob heb ik liefgehad, en Ezau heb ik gehaat." Zo was het, voor Jakob en Ezau geboren waren en zo bleef het God is de Onveranderlijke.

De Heere Jezus spreekt van "geliefd worden". Die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden."

Dat wijst op hetgeen wij noemen: "volgende liefde", dat is die liefde van welwillendheid, de liefde van welbehagen, het zegt eigenlijk, dat de Vader aan de liefhebbers van Zijn Zoon liefde zal betonen, Zijn liefde zal doen smaken en te genieten geven.

De liefhebbers des Heeren slaat de Vader in tedere zorg gade. Hij beschermt ze, verdedigt hun belangen, enz. Hij ziet daar geen zonde in, Hij heeft een heilig vermaak in dat volk, zelfs verschoont Hij hen, wanneer ze struikelen, en wel vallen, dan denkt Hij aan dat vaderlijk meêdogen, waarop Zijn beoedelde liefhebber van Jezus biddend pleit, ja, aan degenen die Jezus geboden hebben en bewaren, toont Hij die milde handen en die vriendelijke ogen, die van eeuwigheid bij Hem zijn. Dat, en nog veel meer, verstaan wij onder "het geliefd worden door de Vader." De ware liefhebbers worden ook door Jezus wederkerig bemind.

Zo toch staat in onze tekst: "En ik zal hem liefhebben."

Natuurlijk denken we hier weer aan voorgaande en volgende liefde. Hij had ons het eerste lief, Johannes zegt (1 Joh. 4 : 19): "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft."

En hoe heeft Hij die liefde betoond! O, zie eens naar Bethlehems stal, daar ziet u Hem komen in uw eigen menselijke natuur, in dienstknechtsgestalte, en dat, om uit liefde tot u, dat gewichtige werk uwer verlossing teweeg te brengen. En zie nu eens naar Gethsémané, o zie, hoe Hij daar de pers alleen treedt, zie Hem kruipen als een worm en geen man, in het stof van uw schuld, zie, hoe rood Hij is aan Zijn gewaad, doordat de eeuwige toorn des Vaders, helse angsten en smarten, Zijn zweet als grote druppelen bloeds Hem uitpersen.

Dat is die liefde, waarmede Hij u liefhad, nog eer gij geboren waart! En zie dan eens naar Golgótha. Zie uw Jezus, de heilige Jezus, hoe Hij daar naakt hangt te krimpen aan het hout der schande! O, hoor hoe Hij klaagt over de dorst, hoor Zijn brullen, waar Hij van God verlaten is, en merk op, hoe Hij stervende de geest geeft, de dood stierf, de dood eens goddeloze, van een gevloekte!

Liefgehad, zegt Johannes, u liefgehad tot het einde toe. Is het wonder dat de apostel van zulk een liefde zegt, "dat ze de kennis te boven gaat, dat hij er de maat niet van weet op te geven, omdat ze hoger is dan de hemelen, en dieper dan de hel, langer is dan de tijd en breder dan de aarde?"

Is het wonder, dat de Bruid die liefde noemt "uitnemende liefde", die beter is dan de wijn? Zelfs de heilige engelen moeten duizelen bij zulk een mateloze liefde, als Jezus betoonde. Voor wie?

Voor u en mij, mensen die geheel verarmd, verdorven, schuldig waren, vijanden, die met sprekende daden uitriepen: "Wijk van mij, aan de kennis uwer wegen heb ik geen lust," die niet wilden dat Hij Koning over ons zou zijn, die na ontvangen genade niet ophouden, Hem arbeid te maken met zonden en, te vermoeien met ongerechtigheden, die dan ook niet beter waard waren, dan om in de hel te verzinken.

Mocht Johannes niet leren, dat Hij ons eerst heeft liefgehad, want al deze liefde bewees Hij al, nog eer we geboren waren.

Zegt de Heere, in onze tekst, *dat Hij degenen, die Zijn geboden hebben en bewaren zal liefhebben*, dan is de bedoeling van Zijn woorden, dat Hij aan Zijn ware liefhebbers. Zijn liefde zal betonen. En wat is dat nu weer een groot voorrecht. Immers, die liefde betoont Hij, als Hij Zijn lieveling omhelst, dan Zijn hart drukt, en kust? Als Hij hen eens zalig inleidt in de binnenkamer, en hen daar de zalige

verbondsgeheimen bekend maakt, en doet bewonderen, als Hij hen zalig verkwikt met de reine wijn van Zijn kruis- en zoenverdiensten, als Hij hun wonden balsemt en verbindt met Zijn bloed, o, als Hij u die zoete woorden toefluistert, waar u zolang naar luisterde, u zegt: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde", of: "Dochter, wees welgemoed, de zonden zijn u vergeven", of: "Ik zal raad geven, Mijn oog Zal op u zijn." Of: "Zijt niet bezorgd, Ik zorg voor u, uw brood en water zijn gewis", enz. enz.?

Maar nu is het niet altijd omhelzen, er komen toch ook wel voor Gods kinderen tijden, dat men verre is van omhelzen. Dagen van wolken en donkerheid, dagen dat de Heere Zijn liefhebbers schijnt te vergeten, dat Hij in tegenheden met hen wandelt, ja, dat Hij hen slaat, soms heel gevoelig, dat Hij ze ontnemt, wat hun juist het liefste is.... O, zeker, dan valt het moeilijk, te geloven, dat dit ook Openbaringen van Zijn liefde zijn. En toch is dat zo, laat ons nooit vergeten, dat de Heere Zijn volk bemint met een liefde die hard kan zijn, die hun gevoelig kastijdt, als het nodig is. De Heere koestert wel Zijn volk, maar Hij vertroetelt Zijn kinderen niet, zoals zondige ouders dat doen, de Heere kan Zichzelf niet verloochenen. Hij moet, het zij met heilige eerbied gezegd, altijd Zijn liefde aan Zijn lievelingen bewijzen, en doen wat tot nut en heil van dit volk is.

En alsof dat alles nog gering is, laat de Heere er nog zulk een heerlijke belofte op volgen, zeggende: "En Ik zal mij aan hem openbaren". Dit leidt ons tot onze derde gedachte:

3. De ware liefhebbers des Heeren, en hun rijke verwachting.

Maar zingen we dan vooraf Psalm 119 :29, 30.

Hoe zoet en zalig het is, door de Vader en door de Heere Jezus geliefd te worden; daar heeft ieder van de ware liefhebbers des Heeren iets van ondervonden. En nu komt de Heere, bij alles wat u reeds genoot, nog zulk een rijke verwachting op te wekken, zeggende: "Ik zal Mijzelve aan hem openbaren." Zichzelf openbaren, dat deed Hij al aan de oudvaders, aan Abraham onder de eikenboom, aan Jakob aan de Jabbok, enz., dit was dan profetie van Zijn komst in het vlees.

In letterlijke zin openbaarde Hij zich aan Zijn lievelingen in de volheid des tijds. Denk maar aan de herders, aan Anna, Simeon, aan Zijn 'discipelen, voor en na zijn 'sterven.

Nu openbaart Hij zich in geestelijke zin, aan het hart van Zijn volk.

Vraagt u, wanneer Hij dat doet, wij zouden kunnen antwoorden: "Juist als het tijd is."

Wel voor het eerst openbaart de Heere Jezus zich aan de uitverkoren zondaar, waar hij ontdekt aan zijn schuld en verlorenheid, een gezicht op Hem krijgt, waardoor hij ziet, dat er nog raad is, en nog redding mogelijk is. En wat is die eerste openbaring reeds zoet. Als we denken, voor eeuwig verloren te moeten gaan, omdat we tegen een heilig en rechtvaardig God gezondigd hebben, en als Jezus zich dan aan ons openbaart, als de Weg, de Waarheid en het Leven, o, als we dan zien, dat er in Hem nog kans is op behoudenis, als we te zien krijgen, dat de Vader in Hem en door Hem ons nog rechtvaardig genade zou kunnen bewijzen, wat gaat er dan in die diepte van ellende ons een deur der hope open.

Dat is het nu, wat Jezus hier belooft, en die eerste openbaring kan wel zo'n machtige uitwerking op ons hebben, dat we menen verlost te zijn, dat we zingen: "Keer, mijn ziel, tot uwe ruste weder, Gij zijt verlost, God heeft u welgedaan."

Ja, het kan ons wel zo zalig aandoen, dat we ons verstouten om met de psalmdichter te zeggen: "k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên."

En nu, naarmate de behoefte al meer dringt, openbaart Hij Zich al meer en meer aan de ziel in Zijn gepastheid, rijkdom, dierbaarheid, onmisbaarheid, algenoegzaamheid, enz. En door die openbaringen ziet Gods volk al meer en meer, dat in Hem de volheid van genade, van licht, van vrede en zaligheid woont. En elke nieuwe ontdekking brengt ook weer nieuwe schatten van genade en heerlijkheid onder 't oog van Gods liefhebbers.

Vraagt u, in welke gestalte de Heere Jezus zich openbaart, dan moet ons antwoord zijn: "Juist in die gestalte, die voor onze toestand gepast is.

Aan hun, die met hun schuld en zonden te doen hebben, zal Hij zich zeker openbaren in lijdensgestalte, aan hun toont Hij de littekens in Zijn gezegende handen en voeten en Zijn doorstoken zijde, als een veilige verberging voor dood- en doemschuldigen. En, o, wat is dat een zalig gezicht voor dezulken, te zien dat er nog een schuilplaats is, dat er nog verberging is voor door de dood achtervolgden. Heeft Hij zich zo wel eens aan u geopenbaard? Dat belooft Hij nu hier.

Bij degenen, die moeten klagen dat de hemel is van koper, dat er geen gebed overschiet, zal Hij zich zeker openbaren als de biddende Hogepriester, die voor hun bidt, ook dan, als zij zelf geen gebed hebben om te bidden, en geen zucht om te zuchten. En wat is dat nu weer dierbaar, te zien dat wij een. Voorspraak bij de Vader hebben, Jezus Christus, de Rechtvaardige, die een verzoening is voor onze zonden.

Voor die liefhebber Zijner geboden, die smekend aan Zijn voeten neerligt, zal Hij zich zeker openbaren als de Hoorder der gebeden, evenals bij Magdalena, die Hij vertroostte met de toezegging, dat haar zonden haar vergeven waren. En als ook gij aan Zijn voeten ligt, en Hij zich nog niet als die horende en verhorende Heiland openbaarde, daar roepen wij u toe met zeker dichter:

*Houd maar biddend aan,
God zal u bewaken
Moet g' in 't duister gaan,
Al was het tot uw dood,
Vrees dan nog geen nood,
Jezus zal het maken.*

Hij schenkt meer dan wij van Hem vragen.

En aan die ziel, die rechterlijk verloren gaat, openbaart Hij zich als de Borg, die verzoening vond, en daarom niet wil, dat hij in 't verderf dale. En wie is in staat, de eeuwige verrassing te beschrijven, die deze openbaring teweeg brengt, bij een, die de genadeslag afwachtte en de kus der verzoening krijgt; die zijn doodvonnis tekende, en nu de pardonbrief ontvangt, en in plaats van de dood, nu een recht aanvangt ten eeuwige leven.

Aan wie in ramp en nood verkeren, openbaart Hij Zich als de Vriend in nood, en de Redder in gevaren.

Aan de weduwe en de wees openbaart Hij zich als de Man der weduwe en als de Vader der wezen.

En aan zijn bruid openbaart Hij zich als haar dierbare Bloedbruidegom, die haar zich ondertrouwde in eeuwigheid, in gerechtigheid en gericht en in ,goedertierenheid, en in barmhartigheid en in geloof.

Zie, zo openbaart de Heere zich altijd aan Zijn volk, juli overeenkomstig hun behoeften.

Denk er echter wel aan, dat wat de Heere hier Zijn ware liefhebbers belooft, geen dagelijkse ervaring is. 't Is een wonder, als het eens een keertje gebeurt. 't Gebeurde Jakob te Beth-El, en twintig jaar daarna verscheen hem de Heere weer, om te zeggen,

dat hij zich op moest maken, en van Laban vertrekken. De Heere openbaarde zich in die worsteling te Pniël, en voorts weet ik niet, of de Heere zich nog meerdere malen aan Hem geopenbaard heeft.

O, zeker, er zijn er onder de ware liefhebbers des Heeren, die spreken hierover, alsof hun dat zo herhaaldelijk te beurt valt, maar dan houden zij elke zielsverkwikking die zij genieten voor een openbaring, en daar is naar onze bescheiden mening nogal onderscheid tussen. Die openbaringen van Jezus zijn zeldzaam; u zult wel meer te klagen hebben, dat de Heere zich onttrekt, als te roemen, dat Hij zich openbaarde; het is meest: "Ga ik voorwaarts, zo is Hij daar niet, of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet". (Job 23 : 8).

Toch, dan eens Zich openbarende, en dan weer Zich aan het zielsoog onttrekkende, rijpen wij voor de laatste openbaring, dat is die volle openbaring in eeuwige heerlijkheid. Dan toch zullen wij geen vreemde Jezus ontmoeten, maar een, Die we hier leerden kennen bij eigen zalige zielservaring. En dan zullen we uitroepen, *dat de helft ons niet was aangezegd van Zijn heerlijkheid, majesteit en dierbaarheid*. En dan gaat onze zon nooit meer onder, dan trekt Jezus zich nooit meer terug, maar dan zullen alle ware liefhebbers des Heeren altijd bij de Heere zijn. *Zo dan, vertroost elkander met deze woorden*. (1 Thess. 4 : 18).

En dat is nu het zalige vooruitzicht voor elk van de ware liefhebbers des Heeren, ook voor u, die zo overtuigd zijt, dat u Hem, nog veel te weinig bemint, die nog zo strompelt en struikelt in de weg Zijner geboden, die nog zo met Paulus klagen moet: "Ik weet, dat in mij, dat is in mijn vlees geen goed woont. Want het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet; want het goede dat ik wil, dat doe ik niet, maar het kwade dat ik haat, dat doe ik", die met Paulus roemen mag "een vermaak in de wet Gods te hebben, naar de inwendige mens", maar dan ook weer met hem klagen moeten: "Maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is. Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?" (Rom. 7).

O, kind van God, dat zijn wel smartelijke gewaarwordingen, en toch is het zo nodig, in die weg moet u nu ook met Paulus, God leren danken door Jezus Christus, onze Heere. Rom. 7 : 25).

Daar staat u nu buiten, verachters Gods en van Zijn Christus, vertreders van Zijn rechten en inzettingen. O, dat zal wat zijn als de dood u straks vindt als een vijand van Jezus. á, zoekt nog te ontvlieden, nog is het niet te laat, nog is de deur niet op het nachtslot, haast, behoudt u dan om uws levens wil. Bedenkt, dat allen, die Hem haten de dood liefhebben. AMEN

Nazang Psalm : 8.

12. "DE HEERLIJKHEID VAN CHRISTUS, VOORGESTELD ONDER HET BEELD VAN EEN NAGEL IN EEN VASTE PLAATS".

Psalm 89:7.

Lezen: Jesaja 22.

Psalm 62 : 1, 5.

Tekst: Jesaja 22 : 23a en 24.

"En Ik zal hem als ene nagel inslaan in een vaste plaats, en men zal aan hem hangen alle heerlijkheid van het huis zijns vaders, der uitspruitsels en der afkomelingen, ook alle kleine vaten, van de vaten des bekers af, zelfs tot alle de vaten der flessen."

Het is, Geliefde Toehoorders!

Een hartroerende en een leerrijke geschiedenis, die we in ons tekstkapittel opgetekend vinden.

Er is hier sprake van een man "Zebra" genaamd, die gesteld was in een zeer hoge staat. Hij was hofmeester of sleutelbewaarder des konings, dat wil zeggen, dat hem de sleutels waren toevertrouwd van 's konings paleis. Hij ging daar in en uit naar zijn welgevallen, hij liet daar binnen en hij sloot daar buiten, al naar het hem geluste, in één woord, die man was bekleed met de hoogste autoriteit en macht, in het huis des konings.

Helaas, zoals het zovelen gaat, die tot hoge posten worden verheven, zijn borst zwelt op van hoogmoed, het is hem niet genoeg de meest vertrouwde dienaar te zijn van zijn koning, hij wil zijn als, ja, boven zijn vorst, zoals wel blijkt uit het Koninklijke praalgraf, dat hij voor zich laat uithouwen op een hoogte. Maar zie, dit gedrag van die man vergramd de Heere vreselijk. Hoogmoed is dan ook wel de grootste zonde, daarom laat de Heere hem het oordeel aanzeggen.

De Heere zal hem wegwerpen met een mannelijke wegwerpen; overdekt zal hij worden met schande, hij zal voortgerold worden als een bal, van de ene ellende in se andere. In een land wijd van begrip - daar zou hij sterven, die schandvlek van het huis zijns heren.

Een ander zal in zijn plaats grootwaardigheidsbekleder worden, en wel een, wiens naam is: "Eljakim", Gods knecht genoemd. Die zal met zijn rok bekleed worden en met zijn gordel gesterkt, en zijn heerschappij zal de Heere aan hem geven; de inwoners van Jeruzalem en de huize Juda zal hij tot een vader zijn, en de sleutel van het huis Davids zal op zijn schouder zijn, zodat wanneer hij sluit er niemand zal openen en ook wanneer hij opent er niemand zal sluiten. En die heerlijkheid en macht zal Eljakim bestendig zijn, want "de Heere zal hem als een nagel inslaan in een vaste plaats, en men zal aan hem hangen alle heerlijkheid van het huis zijns vaders", en zoals het dan verder heet in onze tekst.

Dat uit deze historie veel te leren valt, dat voelt wel ieder uwer, en dat die Eljakim" waarvan hier sprake is, een voorbeeld is van Christus, daarover is men het wel eens, ja, wat meer zegt, dat bevestigt de Heere Jezus zelf in Openbaring 3 : 7, waar Hij van Zichzelf zegt, dat Hij de sleutel Davids heeft, die opent en niemand sluit, en sluit en niemand opent.

Dat met die Zebra, uit onze teksthistorie, het beeld van de eerste Adam staat getekend is wel duidelijk. Was Adam niet door de Heere gesteld in een hoge staat, met de priesterrok bekleed; had hij niet de sleutels, zodat hij vrije toegang had tot het paleis des Heeren, tot de gemeenschap zijn Gods, was' niet de wereldheerschappij op zijn

schouder? En ook hij laat zich verleiden tot hoogmoed! Het is hem niet genoeg, God; voortreffelijkst schepsel te zijn. Nee, hij wil zijn als God zelf. Maar nu treft hem eveneens, als later Sebna, het oordeel Gods. God ontnemt hem zijn macht en heerlijkheid, verjaagt hem uit het paradijs, rolt hem voort als een bal in de ellende in geen land wijd van begrip en doet hem tenslotte in vergetelheid sterven.

Maar dan neemt God, om zo te spreken, de tweede Adam, dat is de Heere Jezus Christus, die wordt grootwaardigheidsbekleder, die is Gods knecht, draagt de rok van het eeuwigdurend priesterambt; op zijn schouders legt God de heerschappij. Hij zal de sleuteldrager zijn, en is waarlijk het geestelijk Jeruzalem en het geestelijke huis van Juda een Vader. En dat alles, niet als Sebna, wiens heerschappij vergankelijk bleek, maar dat alles tot in alle eeuwigheid.

En van die geestelijke Eljakim, de Heere Jezus, daarvan hangt nu af, heel onze zaligheid.

Dat wil de Heere ons voorstellen in onze tekst, naar aanleiding waarvan we tot u gaan spreken over de geestelijke Eljakim, of:

"De heerlijkheid van Christus, voorgesteld onder het beeld van een nagel in een vaste plaats."

En:

1. De nagel in zijn vastigheid, en
 2. De last in zijn veiligheid,
- zijn de twee hoofdzaken, waarbij we een ogenblik hopen stil te staan.

Mocht de Heere ons dan, in spreken 'en horen, goed en nabij zijn, tot Zijn eer en ons heil. Dat zij zo!

Wij willen dus eerst onze aandacht wijden aan:

1. De nagel in zijn vastigheid.

"Ik zal hem inslaan als een nagel", zo zegt de Heere in onze tekst van Eljakim, de zoon van Hilkia, maar doelt daarin tevens op de Heere Jezus. Die dierbare Jezus wordt ons hier dus voorgesteld onder het beeld van een nagel, van een spijker.

Het verdient toch onze opmerkzaamheid.

Geliefde toehoorders, dat er in Gods Woord zoveel werk gemaakt wordt om ons Christus in Zijn dierbaarheid en heerlijkheid, maar ook in Zijn noodzakelijkheid en genoegzaamheid te doen kennen. Waarom dat zou wezen? Omdat Christus te kennen het eeuwige leven is, omdat Hij de enige is, Die ons met de Vader in verzoende betrekking kan stellen, omdat Hij het alleen is, Die door Zijn schoonheid onze ziel kan vervoeren en veroveren, want alles, wat aan Hem is, is gans begeerlijk voor een, die zichzelf leerde kennen in zijn geestelijke armoede en verlorenheid, ja, omdat Hij die enige is, die rust aanbrengt voor het rusteloze gemoed, de Silo, de Rustaanbrenger in leven en sterven; daarom maakt er de Heilige Schrift zoveel werk van, om ons Hem te doen kennen. Geheel de Heilige Schrift is dan ook met Hem vervuld, Hij is er de pit en het merg van. "Onderzoek de Schriften, die zijn het, die van Mij getuigen", zegt dan ook de Heere Jezus zelf.

Geheel het werk des Heilige Geestes wordt, om zo te spreken, in beslag genomen 'om Christus in al Zijn heerlijkheid te openbaren. De Heilige Geest laat altijd het licht vallen op de persoon van de Heere Jezus Christus.

Doet Hij dat voor ons, dan zien we, bijna in elke letter des Bijbels ons Hem voorgesteld. Tal van Bijbelse namen wijzen ons op Christus. Hij wordt voor ons oog

geschilderd door de ceremonieën. Afgeschaduwde wordt Hij door vele Bijbelse personen, ja, bekend gemaakt door grote gebeurtenissen, maar ook door de nietigste voorvallen. De grootste en heerlijkste schepselen, zoals de zon, zijn een beeld van Hem, maar ook de nietigste voorwerpen van het dagelijks leven zijn dikwijls, en waarlijk niet de minsten, om ons Christus te prediken. Ziet maar in onze tekst, hier vinden we Hem afgebeeld door "een nagel", eenvoudig gezegd, door een "spijker".

Wat een nagel is, waarlijk een klein kind weet het, elk onzer kent die ijzeren punten, die, zullen ze aan het doel beantwoorden, van onbreekbaar metaal moeten zijn. En geheel schoon is dan ook de overeenkomst. Immers, onze Jezus, volk des Heeren, onze Jezus is zo vast van karakter, zo onbuigzaam van zin en wil, en zo onverbreekbaar in kracht en macht, dat Hij met metaal mag worden vergeleken en dan ook in Gods Woord dikwijls vergeleken wordt, ja, wel hard en onbuigzaam als een keisteen wordt genoemd, al mogen we er direct bij zeggen, dat Hij voor Zijn gunstelingen zo teder van gemoed en zo liefhebbend van hart is als een lam, als een moeder.

Toch, zal een nagel in staat zijn om een zware last te dragen, dan komt het niet alleen op de nagel aan maar ook op de wand, waarin hij geslagen is. Wat zou de beste spijker dragen, als hij in een loze wand gestoken is? De Heere spreekt dan ook in onze tekst van een nagel in "een vaste plaats".

En mocht dat nu van Eljakim gezegd worden, dat hij was als een nagel in een vaste plaats, om daardoor de bestendigheid van zijn heerlijkheid aan te wijzen - van Christus geldt dit nog veel meer! Immers, de "wand", waarin Christus, onze Nagel, Zijn steun vindt, is de wand van Gods eeuwig blijvend Woord. Waarom Hij ook genoemd wordt: "De Christus der Schriften".

Hij vindt zijn vastigheid in Zijn zalving met de Heilige Geest. Van Hem zegt de Vader: "Ik toch heb mijn Koning gezalfd over Sion." En die zalving wordt nooit teniet gedaan, zoals die van Saul. Ja, Christus heeft Zijn steun in de wand van Gods voorverordining. Immers, Hij is maar niet zelf geklommen op de troon des Middelaars, maar Hij eis er" toe verordend door de Vader, door Hem, die spreekt: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik 15 gegenereerd."

Ja, nog eens, die zoete Jezus, Hij vindt Zijn vastigheid in Gods eeuwig genadeverbond, daarvan is Hij de Borg, en zo min dat verbond kan wankelen of bezwijken, zo min kan Christus ophouden de Borg van dat verbond te zijn. Ja, ten slotte, de vaste plaats, waarin onze Nagel Zijn steun vindt zijn Gods deugden en volmaaktheden. Hij vindt Zijn steun in Gods wijsheid, waarheid, gerechtigheid en trouw, maar ook in Zijn liefde, genade en goedheid. Waarlijk dus, een vaste plaats".

Toch is er nog een voorwaarde, waaraan de nagel heeft te voldoen, om een veilige drager te zijn van de last die er aanhangt. Die onbreekbare nagel, moet in die vaste wand met geweld gedreven worden.

Dat zegt dan ook de Heere in onze tekst: "Ik zal Hem als een nagel "inslaan" in een vaste plaats."

En wie staat dan niet vol eerbied ontzet, als men in de Heilig Evangelieën ziet, hoe de Heere Zijn Christus als een nagel indreef?!

Indreef, met de moker der heilige wet.

Indreef, wanneer? Toen al, bij Zijn geboorte. Ja toen is dat indrijven begonnen, en het is voortgezet Zijn ganse leven door. Maar bijzonder aan het eind Zijns levens! Toen vielen de slagen zo vreselijk op Hem, dat Hij, om zo te spreken, er onder kraakte, dat Hij uitriep: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?" Ja, toen heeft Hij uitgeroepen naar psalm 6: "Ik voel Uw slagen klemmen."

O, kind van God, zie eens in het rechthuis van Pilatus. Zie die geselslagen, door die moordbeulen, de van bloed druipende Borg toedienen. Ga naar Golgótha, hoor die dreunende mokerslagen, waar men uw Jezus aan het vloekhout nagelt, en denk dan aan onze tekst - zo werd dan die nagel ingeslagen in de vaste plaats.

En dat deed God! "Ik zal Hem als een nagel inslaan." Die gruwelijke Joden en die bloeddorstige Romeinen waren slechts de instrumenten, waarvan de Vader zich bediende tot volvoering van hetgeen Hij in onze tekst beloofde.

En vraagt mogelijk deze of gene: "Waarom moest Hij zo ingeslagen worden?", het antwoord moet zijn: "Omdat er een waardevolle en gewichtige last aan moest kunnen hangen, zonder de minste vrees, dat de Nagel de last niet zou houden."

Dat brengt ons vanzelf tot onze tweede gedachte, nl.:

2. De last in zijn veiligheid.

Vroeger diende die nagels wel om er van alles aan te hangen. Men hing daaraan - sierlijke klederen, harnasementen en ander wapentuig, zoals schilden, bogen, dolken, zwaarden, slingers met stenen, helmhoeden en borstwapenen, enz. Ook kostbare documenten, als, kwitanties, pardonbrieven, eigendomsbewijzen, en verder al datgene, wat de huisheer tot eer strekte, en wat in het gezin dienen moest, zoals vaten, borden, kannen, bekers, flessen en ander huisraad.

Zo wordt nu ook in onze tekst gezegd, dat aan die nagel "Eljakim", zou gehangen worden "alle heerlijkheid van het huis zijns vaders." De bedoeling des Geestes is hier, dat het ganse huis zijns vaders door Eljakim tot hoge en voorname ereambten in het koninkrijk aan het hof des konings zou verheven worden, die hij tegelijk zou ondersteunen, zoals een nagel al het huisraad draagt, dat daaraan is gehangen.

Zo hangt nu ook al de heerlijkheid van het huis des hemelsen Vaders aan Christus. Heel onze zaligheid en welvaart hangt aan Hem.

Wilt u het wat meer gesplitst hebben! Welnu, aan de Heere Jezus, onze Nagel, hangt: Die heerlijke en sierlijke kledij, waarover de profeet, jubelt in Jes. 61 : 10, waar het heet: *Ik ben zeer vrolijk in de Heere, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap.*

En deze sierlijke klederen behoren niet alleen aan Jesaja, Nee, maar aan heel de Kerk, heel de Kerk is reeds aan Gods zijde met die klederen des heils en die mantel der gerechtigheid getooid, maar dat danken we aan Christus. Trekt die Nagel uit, en weg is al onze sieraad, naakt en bloot zouden wij worden bevonden.

Maar er hangt meer aan. Tot die heerlijkheid van het huis Zijns Vaders behoort ook die uitnemende wapenrusting, waarvan Paulus spreekt in Eféze 6. Aan Jezus, onze Nagel, hangt, dat "schild des geloofs", dat schild, dat de vurige pijlen, die satan op Gods arme volk afvuurt"opvangt en uitblust, en de slagen afweert, die ons de schedel zouden verpletteren, de slagen van een heilige, geschonden wet, en van een vertoornd Rechter.

Aan Hem hangt "het zwaard des Geestes"; dat zo welbeproefde zwaard, 't welk is Gods Woord; het "borstwapen der gerechtigheid", dat is, volgens de beroemde Kanttekenaren "de godzaligheid des levens en een goede consciëntie"; aan onze Nagel hangen ook "schoenen", en wel die van de "bereidheid des evangelies", schoenen, waarop Gods kind heel die woestijnweg van Egypte naar Kanaän kan lopen, zonder zich te kwetsen, al is dan ook heel die weg bezaaid met doornen. En dan die "helm der zaligheid". Dat is de hoop, die hoop der zaligheid (1 Thess. 5 : 8), waardoor wij bewogen worden om alle vergankelijke dingen de rug toe te keren, die hoop, die

levende hoop, die Bunjan in zijn stervensuur het hoofd boven de wateren der wanhoop verhief, zodat hij met Jakob kon getuigen: "Op Uw zaligheid wacht ik, Heere".

Ziet Geliefden, heel die wapenrusting hangt aan Christus. Neemt Hem weg, en wat schiet er dan over van ons "geloof"? Dan is ons geloof louter inbeelding; neemt Christus weg, en weg is dan ook dat zwaard des Geestes, 't welk is Gods Woord. Dan is Gods Woord een leugenboek bevonden. Weg is dan ook ons borstwapen, Als onze Nagel losliet, dan was onze gerechtigheid enkel zonde, en onze helm, de hope der zaligheid enkel bedrog. Immers, buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. En dan zijn ook onze schoenen weg. Als Jezus weg is, dan is heel het Evangelie weg, dan is er ook geen bereidheid des Evangelies nodig. Ziet u wel, dat heel het harnasement der Kerk enkel en alleen aan Jezus hangt? En dat wij zonder Hem ongewapend tegenover de vijanden staan, een prooi zijn van zonden, wereld, dood en hel?

Er hangt nog meer aan onze Nagel.

Wij hebben er reeds op gewezen, dat men oudtijds ook wel gewichtige documenten aan nagels hing. Zo hangen nu ook die aller-gewichtigste documenten, die de schatten en de troost der Kerk uitmaken, weer aan onze Jezus. Wel, aan Hem hangt heel die schat der beloften des Evangelies, al die lieve toezeggingen, die woorden, gesproken tot uw ziel, waarop Hij u verwachting heeft gegeven, die zoete woorden, die als de kussen Zijns milds u ondersteund hebben in smart en droefenis, in nood en dood, die beloften Gods die als sterren in de nacht uw donker pad zo heerlijk verlicht hebben, al die beloften en de vervulling daarvan hangt aan Jezus. Zoveel beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem, ja en amen (2 Cor 1 : 20). Trekt deze Nagel uit en - weg zijn onze beloften en weg is onze troost.

Aan Hem hangt ook die met bloed getekende kwitantie voor onze schuld, die kwitantie, die de onder zijn schuld gebogene, zo onmisbaar, zo dierbaar is, waarnaar de kleinen in de genade de handen soms zo begerig uitstrekken, die de blijdschap en rust is van al deszelfs bezitters, die kwitantie, kind des Heeren, hangt aan onze Nagel! En die pardonbrief, die al miljoenen misdadigers, die ter dood waren gegrepen, bevrijdde van de dood en het verderf en die nog andere miljoenen, die om hun schuld in de gevangenis kwijnen, zal verlossen. Dat pardon der genade, het hangt aan Jezus! Al de documenten en eigendomsbewijzen, die Gods kind verzekeren en verzegelen van hun aandeel in het eeuwig heil, hangen aan de vernederde en verhoogde Christus. Ja, onze wijsheid, rechtvaardigheid, heiligheid en heerlijkheid, 't hangt alles aan Hem, die door de Vader zo diep ingeslagen Nagel.

Maar niet alleen hangt onze zaligheid en welvaart van Jezus af, maar wijzelf moeten, zal het wel zijn, aan Hem hangen.

Dit leert dan ook de profeet al verder in onze tekst. Aan de nagel Eljakim zou niet alleen hangen, de heerlijkheid van het huis zijns vaders, maar ook de uitspruitsels en de afkomelingen. Dat zijn dus de kinderen, de zonen en de dochters, ja heel de familie die uit hem gesproten is, en degenen die van hem, afstammen; die daarom uitspruitsels en afkomelingen genaamd worden.

Maar zo is het nu ook weer met de geestelijke Eljakim, onze dierbare Heere Jezus. Aan Hem hangt ook heel die geestelijke familie, die zonen en dochteren in de genade, die lieve kinderen Gods. Ja, volk, niet alleen onze zaligheid, maar ook wijzelf hangen, zo vrij en zo veilig, aan die zoete Jezus; heel onze persoon hangt, voor tijd en eeuwigheid, onafscheiden aan die Nagel.

En wat een lieve en veelbetekenende namen geeft de Heere aan ons, Zijn volk. Wij heten hier, "uitspruitsels", omdat we uit Hem zijn gesproten. Wij zijn geen bastaards, wij zijn maar niet aan Hem gebonden met snoertjes, zoals velen, die zich ook beroemen tot Zijn familie te behoren, omdat ze met de snoertjes van doop en belijdenis zowat aan Hem gebonden zijn. (O, wat zal dat straks verkeerd uitlopen, als die bandjes breken bij het sterven, en het dan blijken zal, dat ze geenszins tot de familie van Eljakim behoorden!)

Nee, volk, wij zijn "uitspruitsels", wij zijn gesproten uit Gods eeuwig liefdehart, uit Jezus doorstoken zijde, o! Hij heeft ons geteeld door Zijn bloed! Wij zijn die "afkomelingen" wij hebben onze afkomst uit de baarmoeder des dageraads, van Gods vrij en soeverein welbehagen, wij zijn Gods geslacht, wij zijn van de familie van de Heere Jezus - wij zijn uit God geboren!

Gelukkig, driewerf gelukkig, die het weten mag en die het op goede grond belijden mag, tot die bevoorrechte familie te behoren, die aan die Nagel Jezus hangt, voor tijd en eeuwigheid.

En toch zijn dat niet alleen die groten, die sterken, die vergevorderden in de genade. Zeker, in elke familie hebt u vooraanstaanden en dikwijls ook geringen, zelfs wel zéér geringe leden. Zo is het ook bij de geestelijke familie.

Kind, is u zo'n achterkomertje? zo'n weinig getelde? Bedenk dan, dat al de stenen van Salomo's tempel niet in de voorgevel zaten, er zaten er ook in de achtergevel, maar dan toch aan de tempel!

Als u maar tot die levende tempel behoort, als u maar aan.... de Nagel hangt. Daarom volgt er in onze tekst, dat ook alle "kleine vaten" aan Eljakim hingen. Ja, zo zegt de profeet: "Van de vaten des bekers af, tot al de vaten der flessen."

Maar dan doet onze Heere Jezus toch niet onder voor Eljakim. Aan Hem hangen ook al de vaten, en wel die vaten, die de Heere zelf in Zijn Woord noemt: "Vaten der barmhartigheid, die Hij tevoren bereid heeft tot heerlijkheid" (Rom. 9 : 23). En ook die vaten der barmhartigheid zijn niet alle even groot, en niet alle even heerlijk. De een van Gods kinderen is een groot vat, zoals, om er slechts één te noemen, dat "uitverkoren vat" (Paulus). Er zijn ook kleine vaatjes, aan de een van Gods kinderen is meer genade verheerlijkt aan de andere. Maar dit is nu weer zo'n troost: "Groot of klein, de Heere doet ze alle vol. Gods kinderen mogen dan niet allen even heerlijk zijn, ze zullen allen even zalig, ze zullen allen volzalig zijn!"

Er is hier sprake van "vaten des bekers en der flessen." Zou dat niet wijzen op een onderscheid, dat er wel is tussen de kinderen Gods? Al zijn ze alle één, ze zijn toch niet "eender". De een begenadigde is als "een beker". Bekers hebben een grote opening van boven, die kunnen veel en makkelijk ontvangen en weer uitgieten. Zo zijn er ook onder Gods kinderen die doorgaans zeer gelovig mogen verkeren. Wat de Heere wil geven, wordt gretig door hen aanvaard; zitten zij onder de prediking des Woords - wat gaat het er makkelijk in, wat ruim deel van de -zegen nemen ze mede! Ze gieten het ook makkelijk weer uit. Ze hebben gaven om te vertellen, wat de Heere deed, om Zijn lof te verkondigen; ze hebben haast altijd het woord. Het zijn, in één woord - "vaten des bekers".

Anderen zijn als de flessen, die hebben zo'n enge, zo'n nauwe opening, dat ze met moeite opnemen en met moeite uitgieten. Houdt zo'n fles onder de waterkraan, het meeste loopt er naast, duwt hem onder water, och, wat moppert zo'n fles toch, en Zo gaat het er ook weer zo moeilijk uit. Zo gaat het ook die geestelijke flessen. 't Gaat er zo moeilijk in, wat de Heere hun geven wil. Laten ze maar onder die rijke bediening

des Evangelies verkeren, 't meeste loopt er naast, altijd hebben ze wat tegen te spartelen. 't Is voor hen niet, ze zijn er te slecht voor, te geesteloos, te biddeloos; 't is hun te groot, wat de Heere hun aanbiedt.

Ach, Geliefden, zulke kunnen een gehele dag onder de bediening zitten, dat er wat of niets in is gekomen. En is er wat in blijven hangen, dan gaat het er zo moeilijk uit, ze kunnen het zo moeilijk weergeven, wat ze genoten, ze willen wel praten en vertellen, ja, maar ze kunnen niet, ze zijn - flessen. Trouwens, de Heere spreekt in Jesaja 32 : 4 Zelf van "stamelenden" en van "kleingelovigen" en van "tragen van hart om te geloven."

Of u nu een goud of zilver vat zijt, een groot of klein, een vat des bekera of der fles, uw groot voorrecht is, dat u zelf met heel uw zaligheid en welvaart aan Jezus hangt, en als dat zo is, verheugt en verblijdt u, al waart u maar een druppelflesje. Maar het moet echt zijn. God. ziet niet naar de grootte, maar naar "waarheid in het binnenste".

Zingen we nu Psalm 115 : 6, 7.

Wat een onuitsprekelijk voorrecht, Geliefden, een van die vaten der barmhartigheid te zijn, die aan Christus, de Nagel in de vaste plaats, mag hangen, voor tijd en eeuwigheid. Aan Hem hangt u nu zo veilig, en er is nog nooit een vaatje afgevallen.

Maar nu moet ook opgemerkt, dat die vaten maar niet uit zichzelf aan Christus zijn gaan hangen.

De Heere zegt in onze tekst: "**Men zal aan Hem hangen**", **alle heerlijkheid van het huis Zijns Vaders**, enz. Wij zijn er dus niet aan gaan hangen, maar wij worden er aangehangen. Hoe dat gaat, dat te vernemen, daar bent u verlangend naar. Komt, laat ik u dat eens mogen schetsen.

Bedenkt dan, Geliefden, dat we van nature hangen aan een zondige nagel. We hangen met heel onze ziel, met onze lust en begeerte aan satan en aan zijn zondedienst. En dat is waar v(in elk mens, elk natuurlijk mens hangt satan aan, vroom of onvroom, we hangen aan die nagel. Dat zit in de bondsbreuk van ons aller eerste vader in het paradijs.

En dat is een ontzettende toestand, want straks wordt die nagel, die aan een vaste plaats "gestoken" was, weggenomen, hij zal worden afgehouden en vallen en dan valt de last mede, zegt de Heere, in bet slotvers van ons tekstkapittel. Dat ziet eerst op die goddeloze Sebna, maar dan ook op hetgeen er ten jongste dage zal geschieden. Dan zal satan, en alle die hem aankleven, met een vreselijk gekraak en gekerm in de eeuwige afgrond gestort worden in die poel, die brandt van vuur en sulfer. Dat zal vreselijk zijn!

Van die nagel komt de Heere Zijn gunstgenoten af te snijden. En vraagt u wanneer Hij dat doet? Welnu, dat doet Hij in de daad der wedergeboorte, dan grijpt er een wezenlijke afsnijding plaats, dan worden we afgesneden van die oude nagel, waaraan we hingen met banden van ongerechtigheid, met de ketenen des doods. Die banden snijdt God door, die geestelijke doodstaat wordt daar opgeheven, wij worden daar mede levend gemaakt met Christus - al is de ziel zich daar niet van bewust - en dan is satan ons kwijt, hij mag ons tormenteren, maar krijgen nooit. Als de Almachtige er aan te pas is gekomen en aan satan een vat ontnomen heeft, dan krijgt hij dat niet meer in zijn macht.

Of we dan terstond aan die andere Nagel, aan Christus, gehangen worden? Mogelijk wordt die vraag door een uwer gedaan. Och, als wij van die oude nagel afgesneden zijn, dan grijpen wij weer terstond ons vast aan een andere nagel, en wel de nagel der wet, met andere woorden, we trachten door het doen der wet behouden te worden. En

denkt nu niet, dat er zijn, die daar te verstandig voor zijn, ieder die door de Heere ontdekt wordt zoekt behoudenis in de werken der wet. Al hebben wij nog zulk goed Evangelisch onderwijs gehad, en mag onze belijdenis zuiver zijn, in onze praktijk zijn we werk- heilig. Dat is omdat we in het werkverbond zijn geboren, daarom willen we werken en zoeken we door de werken behouden te worden. Met welk gevolg?

Ach, Geliefden, 't mag ons een wijle toeschijnen, dat het ons zal gelukken, 't wil wel eens schijnen of we werkelijk de zonden onder de knie zullen krijgen, maar dat is schijn. Wat we al trachten en pogen, het zal niet gelukken. Door de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden voor God.

Och wat maakt zo'n eerstbeginnende in de genade het zich toch moeilijk om niet in het verderf te verzinken, hij is juist als iemand die boven een afgrond hangt aan een nagel die hij vastgreep. En de Heere? O, die laat hem stil werken en woelen en spartelen, zolang, tot hij het opgeeft, tot zijn hoop om door de wet behouden te worden vervlogen is, totdat hij loslaat!

En wordt hij dan aan de Nagel Christus gehangen?

O nee, waar ze de gedachten op moeten geven, door het doen der wet behouden te worden, daar grijpen ze weer een andere nagel, het is de nagel van Evangelische gehoorzaamheid. Eerst was het: "Houd de wet", nu wordt het: "Doe het evangelie". Nee, hij luistert nu niet, wat de wet gebiedt, maar hij speurt nu ijverig na, de voorschriften van het Evangelie, om dit te beoefenen. Hij tracht te geloven, immers, het Evangelie zegt dat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebben. Welnu, dat wil hij dan ook doen, in Christus geloven. Zo zoekt hij ook de liefde te beoefenen, want de Heere heeft immers lief, die Hem liefhebben. Hij zoekt ootmoedig te zijn, aan zichzelf verloochend te zijn, zonder morren zijn kruis op te nemen, matig te zijn, kuis, rein, heilig te zijn, enz. enz.

Dat is toch een heel ander leven als toen hij het bij de wet zocht. 't Is wel duidelijk, dat hij het roer heeft omgewend, tot Christus stevent hij nu.

Eilieve, het mag zo enige tijd goedgaan, ja, er zijn er, die sukkelen al jaren lang aan de begeerte om door hun Evangelische gehoorzaamheid behouden te worden. Maar eenmaal zullen ze toch ook deze nagel moeten loslaten, immers, zomin als men de wet kan houden, even zomin kan men het Evangelie doen. Wie kan het, van zichzelf, in Christus geloven, liefhebben, hopen, ootmoedig zijn, zichzelf verloochenen? Men kan eerder met de handen tot de sterren reiken, dan deze dingen beoefenen.

Opmerkelijk is het, dat waar de herboren mens deze gewenste dingen bij zichzelf zoekt, hij juist het tegenovergestelde vindt. Is het zo bij u niet, kind, dat u juist, hoe langer hoe ongeloviger wordt naarmate u het dierbaar geloof wenst te beoefenen? Vindt u in plaats van liefde geen vijandschap in uw hart? In plaats van ootmoed, hoogmoed? In plaats van zelfverloochening opstand, bedil-, mor- en miltzucht?

't Is wel duidelijk, dat de nagel van uw Evangelische gehoorzaamheid al erg los begint te raken. 't Duurt niet lang meer dat u er afvalt.

En dan? O kind, strakjes krijgt u weer een andere nagel in 't oog. 't Is de nagel "Berouw", "Boetvaardigheid". Wel, dat u dat niet eer inzag, dat men er met doen en laten niet kan komen, maar dat de Heere de berouwhebbenden liefheeft, dat dit innige leedwezen omdat men Hem beledigde zo aangenaam is, dat hun bloed en tranen zo dierbaar zijn in Zijn oog.

Hoe jammer, dat juist nu, nu u dat berouw zoekt aan te kweken, het hoe langer hoe verder van u wijkt, dat juist nu uw hart hoe langer hoe harder wordt, dat de bron van uw tranen schijnt gedroogd; ach kind, schijnt het u niet toe, dat u aan het oordeel der verharding zijt overgegeven? Dan is het wel duidelijk, dat u ook deze nagel los zult

moeten laten.

En dan? 't Is de Heere bekend, hoeveel nagels er al zijn, waaraan de ontdekte zich vastklemt.

Als men, als een kenner der zaken, de bekommerde kerk eens nagaat, ach, waar klemt men zich dan toch al aan vast, om toch maar niet "verloren" te gaan. De een klemt zich vast aan een gemoedstoestand, de ander aan een belofte, die aan een versje "enz." te veel om op te sommen Gelukkig, dat de Heere "een afgesneden zaak op aarde doet". Als het Gods tijd is, dan snijdt de Heere ons van alle nagels af. Dat doet Hij dan, als het ons duidelijk is, dat niemand of niets ons kan behouden; dat moet eerst geconstateerd zijn in onze ziel, dat is de wet van vrije genade, eer treedt de Heere niet op. Hij wacht om ons genadig te zijn. Wel roept Hij: "Laat los, en gij zult losgelaten worden," maar waar we dat niet willen, niet durven, niet kunnen, daar snijdt Hij ons af. "Want Hij voleindt een zaak en snijdt ze af in rechtvaardigheid, want de Heere zal een afgesneden zaak op aarde doen" (Rom. 9: 28), en dat woord dat ede apostel Paulus uit Jesaja's profetie aanhaalt, is ook hier volkomen van toepassing.

Maar, dat is dan ook een schrikkelijke ervaring, als de Heere in rechtvaardigheid al, onze verwachting op behoudenis afsnijdt, als de Heere alle band, waaraan we ons vasthielden, doorkapt.

O, zeker! het is heel makkelijk, - er over te praten als men heel rustig en veilig bij zich thuis op een stoel zit, maar als men aan een koord boven een afgrond hangt, - en als dan dat koord wordt doorgesneden, is dat niet ontzettend? En zo gaat het hier. O! de ziel hangt hier als aan een draad; schreeuwen doet hij om hulp en redding, en.... daar snijdt de Heere het koord door, en zinkt hij weg met de wanhoopskreet: "Verloren! Eeuwig verloren! Rechtvaardig, voor eeuwig verloren!"

En daar is het nu juist, dat de Heere zegt: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden" (Job. 33: 24): Ja, daar grijpt God die ter dood gegrepene, slaat de band des verbonds, om zo te spreken, om zijn ziel, en hangt hem, in bewustheid voor zijn eigen hart, aan de Nagel Christus!

En waar de Heere ons aan die Nagel hangt, daar grijpen wij ook wederkerig ons aan Hem vast, voor tijd en eeuwigheid. Wij grijpen ons vast aan Hem, door het, door God de Heilige Geest in ons gewerkte geloof. Wij hangen aan Hem met een levende hoop, wij kleven aan die Nagel met die liefde, die door de Heere in ons hart is uitgestort. Ja, wel met een dankbaar hart en met smekende lippen.

Hoe heilig verwonderd is de ziel, dat hij nu in die zoete Jezus zijn beveiliging vond. En nu gaat hem hoe langer hoe meer het licht op, om te zien hoe vrij en hoe veilig hij zelf en heel zijn zaligheid en welvaart voor tijd en eeuwigheid aan die dierbare Jezus hangt. Wel, Heere, dat dit nu mij te beurt is gevallen, dat kan hij niet op, dat moet hij wat dikwijls uitroepen:

*"Waarom was het op mij gemunt,
Daar er zoveel gaan verloren,
Die Gij geen ontferming gunt".*

En dan ontvangt hij maar één antwoord, en dat is: "Vrije ontferming". "Omdat ik u heb liefgehad met een eeuwige liefde." Dan gaat de Heere hem wel tonen, dat Hij al van eeuwigheid aan die Nagel hing door verkiezende liefde; dat hij er aanhing, 't behoefde hem enkel nog maar verklaard te worden.

Dat is juist ons voorrecht, dat we van eeuwigheid aan die Nagel hingen, daarom konden we niet sterven in onze onbekeerde staat, daarom sneed de Heere ons af van die oude nagel; en voorts van elke nagel, waaraan we ons vastklemden. En nu zullen

we er eeuwig aan blijven hangen. Er is nog nooit een van die Nagel afgevallen, en deze Nagel wordt nooit uitgetrokken.

Maar laat ons nu nooit vergeten, dat wij er aanhangen tot heerlijkheid "van het huis Zijns Vaders."

En laat ons ook dit niet vergeten, dat de Vader hierin is verheerlijkt zo gij veel vrucht draagt; niet veel praats maakt, maar vruchten draagt; de Heere ziet naar daden, naar werken van dankbaarheid, naar een leven in Gods inzettingen en rechten. En als dat laatste gemist wordt, dan staat het te bezien of het eerste wel waarheid is.

Geve de Heere ons dan altijd genade, om door Gods Geest, uit Christus kracht te putten, tot heiligmaking.

En aan welke nagel hangt gij, die dit leest of hoort. Denk er aan, in ons tekstkapittel is sprake van slechts twee: 't is Sebna of Eljakim. Is het de eerste, dan verzinkt u straks in een eeuwige jammer. Dat binde de Heere op uw hart, opdat het u nog tot een roepen mocht brengen, om geholpen en gered te worden voor het te laat is.

Duizenden zijn er in deze tijd, die ook aan Christus hangen met hun verstand, met hun historisch geloof; zij hebben wat beschouwende kennis van Christus en menen, dat het nu al wel is.

O, wat een eeuwige teleurstelling wacht dezulken als bij de dood die banden. loslaten. Daarom, Gel. vraagt niet alleen: "Aan welke nagel hang ik"? maar vraagt er toch bij: "Hoe hang ik er aan, en hoe kwam ik er aan en waarmee hang ik er aan?" opdat u door geen schijn wordt bedrogen. De Heere opene nog uw ogen voor het schrikkelijk zelfbedrog! AMEN.

Nazang Psalm 102: 16.

13. "HET KINDERGEHEIM"

Psalm 84 : 5.

Lezen: Luk. 10 : 1-24.

Psalm 19 : 5, 7.

Tekst: Lukas 10 : 21.

"Te dier ure verheugde zich Jezus in de geest, en zeide: 'Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt ze de kinderkens geopenbaard; ja, Vader, want alzó is geweest het welbehagen voor U'".

Geliefde Toehoorders!

Het is een ontzaglijk wee, dat in Jes. 5 : 21 uitgesproken wordt over de mens, die wijs is in eigen oog. Daar toch heet het: "Wee degenen, die in hun ogen wijs, en bij zichzelf verstandig zijn".

Geheel verkeerd zou het zijn te menen, dat hier een wee wordt uitgesproken over de wijsheid en geleerdheid, over de kunst en wetenschappen, enz. Dat alles zijn heerlijke gaven, die de Heere in Zijn algemene goedheid aan de menskin- (leren belijft te schenken. Daarom mogen we op dé bezitters van die gaven niet laag neerzien, integendeel.

Maar het wijs zijn in "eigen ogen" wordt hier veroordeeld. dat vindt men veel bij domme, ongeleerde mensen; toch vindt men die waan nog veel meer bij de geleerdheid Is het niet het treurige verschijnsel, dat er juist bij de geleerde wereld zo weinig godsvrucht wordt gevonden? Hoevelen verheffen hun wijsheid boven God. Zij menen met hun wijsheid om de Heere die wet voor te kunnen schrijven, of denken het Opperwezen weg, óf plaatsen zich boven Hem, durven Zijn Woord en werken te bekritisieren, te beoordelen en te veroordelen. Dat nu is zeer treurig. "Wijsheid met een erfdeel", zoals Salomo zegt, "is een dubbel voorrecht". Maar wijsheid zonder godsvrucht is een ramp; daarover spreekt de Heere het wee uit. "Wee degenen, die in hun ogen wijs, en bij zichzelf verstandig zijn".

En dat wee brengt de Heere soms al hier over hen, als Hij, naar Zijn Woord, die hoogmoedige mens wederstaat, neerwerpt en als een dwaze openbaart. Soms brengt de Heere dat wee pas over hen op hun sterfbed, o, vreselijk!, als dan die blinde zielsogen opengaan, en de Heere hun laat zien, dat ze met hun wijsheid, die niet anders is dan dwaasheid voor God, zichzelf toorn vergaderd hebben als een schat. En zeker giet de Heere over dezulken het wee uit in de eeuwigheid. Dat zal voor die eigenwijze mens wat. zijn, als hij dan zal moeten bukken voor Hem, voor Wie hij in zijn leven niet bukken wilde, Die hij, met zijn bedorven verstand, wegredeneerde om dan, als een grote dwaas, voor eeuwig in het nare verderf te verzinken.

Daarom, wat een groot voorrecht is het, als de Heere hier in dit leven, de wijsheid der wijzen doet vergaan, en zij als verstandelozen aan Zijn voeten mogen terecht komen, om van Hem. onderwezen te worden in die wetenschap, die bij de dood niet ontvalt.

"Wederstaat Hij de hovaardigen", de nederige geeft Hij genade.

Ja, die ware zielskleinheid is al genade, dat is al Zijn werk; en tot die genade doet Hij weer nieuwe genade toe. Zo geeft Hij aan die dwazen in zichzelf "genade voor genade", men zou kunnen zeggen "genade vóór en genade ná".

Aan die eenvoudigen openbaart de Heere wel de dierbaarste geheimen van Zijn Vaderhart. Aan die kleinen, ontdekt Hij de geheimen, naar Zijn welbehagen, tot hun troost en eeuwige blijdschap, die Hij voor de wijzen en verstandigen verborgen houdt.

Dat blijkt toch zo heerlijk uit onze tekst, waarin het heet:

"Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt ze de kinderkens geopenbaard; ja, Vader, want alzó is geweest het welbehagen voor U".

Naar aanleiding van deze woorden wensen wij met u spreken over, het geheim der kinderen, dat verborgen is voor de wijzen en verstandigen, of, kort gezegd, over: *"Het Kindergeheim"*.

1. Welk geheim dat is;
 2. Voor wie het verborgen is;
 3. Aan wie het ontdekt wordt;
 4. Hoe het hun geopenbaard wordt;
- ziedaar de hoofdgedachten, die we wensen toe te lichten.

Mocht de Geest des Heeren, de grote Openbaarder der verborgenheden Gods, ons in spreken en horen goed en nabij zijn. Dat zij zo!

Geliefde toehoorders!

In welk een geheel enige toestand ontmoeten wij hier de Heere Jezus. "Hij is verheugd in de geest." Zó zagen wij Hem nog niet. Wel zagen wij Hem meermalen wenen, zoals bij het graf van Zijn vriend Lazarus en toen Hij, voor de laatste maal van Zijn leven op aarde, Jeruzalem genaakte, wel hoorden wij Hem dikwijls weeklagen; hier, in ons teksthoofdstuk, vers 13-15, vinden we nog een weeklacht van Hem over Chorazin en Bethsaïda, en vooral over Kapernaüm, opgetekend. Maar hier verheugt zich Jezus in de geest, en in de blijdschap Zijns harten dankt Hij God en looft en prijst Gods welbehagen, zeggende: "Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde". Als vanzelf vragen we: "Wat mag toch de aanleiding zijn van deze blijdschap en van deze hartroerende dankzegging?"

Welnu, dat willen we u kort schetsen. De Heere had zeventig van Zijn volgelingen uitgezonden voor Zijn aangezicht, om de blijde boodschap, dat het Koninkrijk der hemelen nabij was gekomen, te gaan prediken. Geliefden, ik kan mijzelve niet weerhouden hier de verzuchting te slaken: "Ach, Heere Jezus, deed U dat ook nu! Ach, zend er, uit genade, ook nu zeventig. Want de oogst is zo groot en de getrouwe arbeiders zijn zo weinigen!"

Ach, volk des Heeren, mocht er voor deze zaak eens wat meer en inniger gebeden worden tot de Heere des oogstes, *dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote!*

De Heere gaf aan die zeventig aanwijzing hoe zij zich hadden te gedragen, en welke verantwoording hun komst meebracht: "Wie U hoort", zo zegt de Heere Jezus, vers 16, "die hoort Mij, en wie U verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Degene, die Mij gezonden heeft".

Wonder! Die Zijn knechten - die Hij uitstootte om het Evangelie, te verkondigen - verwerpt, die verwerpt de Heere zelf. Wonder! En toch zijn er, zelfs onder Gods begenadigde volk, die menen, dat zij vrijelijk Zijn knechten kunnen verwerpen en toch in de gunst van Hem kunnen blijven delen. Maar de Heere Jezus zegt, dat dit niet gaat. Hij verklaart zichzelf solidair - saamhorig - met zijn knechten. Die hen verwerpt, verwerpt ook Hem en ook Zijn Vader.

Nu, de door Jezus uitgezonden zijn heengegaan en zij hebben, - ofschoon zij mensen waren met veel gebrek - hun last volbracht. En nu zijn we in onze tekst

getuige van hun blijde terugkomst. "Heere", zeggen zij, "ook de duivelen zijn ons onderworpen in Uw Naam"!

Dan wil de Heere hen nog op een veel diepere reden van blijdschap wijzen, zeggende: Verblijdt U daarin niet, dat de geesten u onderworpen zijn, maar verblijdt U veel meer, dat Uw namen geschreven zijn in de hemelen". En dan breekt Hij in deze dankzegging uit, zeggende:

"Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze de kinderkens geopenbaard". Een dankzegging dus, vanwege "Het Kindergeheim." Vragen we nu in de eerste plaats:

1. Welk geheim dat is.

"Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt." Welke dingen mogen dat dan wel zijn? Welk geheim verbergt dan toch Gods kind in zijn boezem?

Geliefde toehoorders! het is een geheim, dat u beide oren doet klinken, als we het u zeggen. Hunne namen zijn geschreven in de hemelen". Hoort gij het? De namen van dat in zichzelf zo arme en ellendige en door de goddeloze en de vrome wereld diep verachte volk, zijn geschreven in de hemelen!

Of dat waar is? Ja, toehoorders, dat is een waarheid, waar niet aan te twijfelen valt. Hoort maar wie het zegt. Het is de Heere Jezus, de waarachtige en getrouwe Getuige, die de Waarheid zelf is, Die niet liegen kan. Die zegt het: dat onze namen - de namen van zulke ellendige en geringe schepselen in de hemelen zijn geschreven - daar valt dus niet aan te twijfelen.

Vraagt u door wie ze daar, geschreven zijn?

Dan moet het antwoord zijn: "Door niemand anders, dan door God zelf." Wie zou het anders gedaan hebben? "Engelen"? Maar die kennen onze naam niet, die zijn niet alwetend. "Mensen?"

Och, als de Heere dat eens aan de mensen had overgelaten om te bepalen wie er zalig zouden worden en wie niet, wat zag het er dan donker uit. Jood en heiden, goddeloze en vrome legden het op de ondergang toe van de Heere Jezus en van Zijn discipelen. Zo was het, toen de Heere Jezus deze onze tekstwoorden sprak, en zo is het nog.

Kind des Heeren, zou u denken, als uw zaligheid van de mens afhing, dat u dan zalig werd? De een zou u te fijn en de ander zou u te grof vinden. Vandaag zou men uw naam op het register der burgers van het hemelse Jeruzalem schrijven en morgen deed men uw naam weer uit. Het: "Hosanna" en het: "Kruis hem" liggen zo dicht bij elkaar. Nee, mensen hebben het gelukkig ook niet gedaan. Ach, arme, als ik moest zeggen wie er al en wie er niet zalig zou worden, er kwam niets van terecht. Gelukkig, dat heeft de Eeuwige, dat heeft de Soevereine, de Getrouwe aan Zichzelf behouden. Hij zegt: "Ik weet wie Ik uitverkoren heb" - Hij schreef ze.

"Maar", zo vraagt u verder "waarop" heeft de Heere dan de naam van Zijn volk geschreven?"

De apostel Paulus spreekt in zijn brief aan de Filippensen van "een boek des levens", waarin de namen zijn geschreven. U zult wel begrijpen, dat er in de hemel geen boeken zijn, en dat daar niet geschreven wordt. Wanneer dan ook in onze tekst - en op andere plaatsen in de Bijbel - gesproken wordt van een register, waarin de namen der uitverkorenen zijn geschreven, dan is dat, een gelijkenis, genomen van de inschrijving der burgers of der soldaten in een register, om hen te kennen en voor rechte burgers en soldaten te houden.

Nee, kind, onze naam is in de hemel! Niet geschreven op papier of perkament, maar op de rol van Christus' ontfermend liefdehart. O, Zijn eigen Vaderhart en het

Middelaarshart des Zoons, dat is het boek, daarin staan we geschreven. Christus zegt: "Ik heb U in beide handpalmen gegraveerd".

En als u nu nog verder vraagt, wanneer de Heere onze naam schreef in de hemelen, zo moet het antwoord zijn: "Van eeuwigheid."

O, kind van God, sta daar eens bij stil - van eeuwigheid schreef de Vader, door Zijn onveranderlijk besluit uw naam al in Zijn hart. Ga maar zover terug met uw gedachte als u maar wilt, nooit was, om zo te spreken, Gods hart als blank papier, altijd was het al beschreven met uw naam.

Misschien vraagt u al verder naar de inkt waarmee de Heere uw naam schreef. Dan zouden we kunnen wijzen op dat dierbare bloed, dat de Zoon Zijner liefde storten zou, Nee, gestort heeft. O,- ziet u dat bloed daar in Gethsémané's hof, daar in de rechtszaal van Pilatus, ziet u dat bloed, dat daar droop uit de Man van Smarten, op Golgótha? Nu, dat is de inkt, waarmee onze naam is geschreven.

Wel, volk des Heeren, zo zijn we dus in de hemel geen onbekenden, maar we zijn in de hemel nog beter bekend als hier beneden. We worden daar veel zuiverder beoordeeld als hier beneden. Wij zijn in de hemel bekend voor arme, niets hebbende, alles verbeurd hebbende, zwakke zondaars, die dagelijks struikelen en die, tegen hun zin, nog met zoveel zonden en ellenden te kampen hebben; die het verdriet doet, dat zij door zonden, morren., ongelooft, onverloochendheid, enz. de Heere nog gedurig moeite maken.

Kind, daarvoor zijn we - gelukkig! - in de hemel bekend. Maar ook worden we daar gekend voor kinderen Gods, voor nieuw geboren in het rijk der genade, voor heiligen en beminden, voor burgers des hemels en huisgenoten Gods. Achter ieders naam staat het geschreven, dat ze zondaars, maar ook, dat ze in Christus aangenomen, gerechtvaardigden en geheiligden zijn. Is het dan wonder, dat de Heere Jezus tot Zijn discipelen, en in hen tot heel Zijn bruidskerk zegt: "Verblijdt u over dit feit - dat uw namen geschreven zijn in de hemelen. Verblijdt u daar veel meer over, dan over de grootste daad door U verricht!"

Onze namen geschreven in de hemelen?

Dat is dan ook een weldaad om ons heilig over te verbazen.

Wel, kind van God, onze naam is in de hemel bekend. Wat een eer! Hoe doet deze gedachte ons buigen in het stof voor zulk een ontfermende God. Wij, in de hemel bekend!

Wel, wat verbindt ons deze wetenschap aan de hemel. Maar wat moet dit voorrecht voor ons ook een spoorslag zijn, om nu ook als hemelburgers te wandelen. Onze namen in de hemelen geschreven! Wel, wat moet die gedachte ons toch dringen om ons broederschap te gevoelen en te beleven, wat moet dat ons verbinden aan de andere hemelburgers. Wat een geduld moet deze wetenschap in ons werken in dagen van verdrukking. Welk een losmaking van het stof; hier behoor ik niet, hier ben ik een vreemdeling, hier wordt mijn naam doodgezwegen, hier ben ik niet in tel - maar daar, Boven, daar ben ik Thuis, daar wordt mijn naam genoemd, daar ben ik in tel!!!

Wat een zaak! Mijn naam, evengoed als die van Johannes en van Paulus en van Jesaja en David en Mozes, in de hemel opgetekend, in hetzelfde register, niet op een ander blad, Nee, op hetzelfde liefdehart Gods! *Wel, als ik dit wonder vatten wil, staat mijn verstand, vol eerbied stil*, over de inhoud van dit dierbaar kindergeheim.

2. Vragen we nu eens in de tweede plaats: ***Voor wie het verborgen is.***

De Heere zegt in Zijn dankgebed, dat dit verborgen is voor de wijzen en verstandigen.

Nu is de vraag: "Wie hebben wij te verstaan onder die "wijzen en verstandigen", voor wie het kindergeheim verborgen is?" Zou de Heere met deze woorden geheel de geleerde wereld, alle meer verstandelijk ontwikkelde mensen buitensluiten? Op die vraag moet het antwoord zijn: "Gelukkig niet". Er zijn er gelukkig ook onder hen, die dit kindergeheim kennen. Denk maar eens aan Paulus, wiens grote geleerdheid door elk erkend werd. Denk eens aan Luther en Calvijn, en aan zoveel oudvaders. De standaardwerken, die zij hebben geschreven getuigen er van. En zulke zijn er ook nog in onze dagen, gelukkig! Wij willen geen namen noemen, dat laten we aan de Alwetende over, wij zouden in onze kortzichtigheid misschien geheel verkeerden noemen, maar dat ze er zijn, daar kunt u staat op maken. Toch zijn er niet velen. Er zijn er nooit veel geweest onder de geleerden, die in waarheid God vreesden. De Apostel Paulus schrijft in 1 Cor. 1 : 26 v.v.: "Want gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet veel wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen. Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen zou beschamen; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen. En het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is teniet zou maken, opdat geen vlees zou roemen voor Hem."

En gaat nu eens de geschiedenis na. U zult bevinden, dat Gods kinderen meest behoorden tot de geringe stand; u vindt onder hen zo geen uitvinders van vliegmachines, enz. De apostel Paulus zegt in zijn brief aan de Corinthiërs (1 Cor. 2: 12): "Wij hebben niet ontvangen de geest der wereld".

Die wijzen, vernuftigen, groten, machtigen, vindt u zo niet onder Gods volk; de Heere heeft niet goed gedacht, dat u een hoge staat in de wereld zoudt hebben. U zou er maar last van hebben. Daarom zo'n enkele Jozef van Arimathéa en een Nicodémus, maar daar blijft het bij.

O nee! het is geen ongeluk wijs en verstandig te zijn. Tot de meer ontwikkelden te behoren kan een groot voorrecht zijn. Maar wat wel het ongeluk voor vele ontwikkelden is, dat zij hun verstand verheffen boven Gods Woord, dat hun wijsheid hen zo trots en opgeblazen maakt, dat hun wijsheid hun in de weg staat om als een arme dwaas in zichzelf voor de Christus der Schriften te buigen, en hun wijsheid als een offer aan Zijn voeten neer te leggen. Dat is een ongeluk.

En denkt nu niet, dat u die opgeblazen alleen vindt onder de wijzen en verstandigen; men vindt ze nog veel meer onder de "waanwijzen", onder de dommen en de dwazen, die in hun eigen ogen wijs en bij zichzelf verstanig zijn - zoals we al in onze inleiding aanstipten.

Onder die wijzen en verstandigen, voor wie de Heere de dingen, van Zijn genaderijk verborgen houdt, zijn er zelfs, die een hoofd vol gereformeerde kennis hebben, zodat ze zelfs wel over het kindergeheim spreken, ja, wel preken kunnen, en toch van dat geheim, voor eigen hart, niets verstaan.

En wat is dat nu een weldaad, dat de Heere Jezus dit gezegd heeft, dat de alwetende Jezus het in Zijn Woord heeft laten schrijven, dat "deze dingen", die de Heere Zijn kinderen openbaart, voor de wijzen en verstandigen zijn verborgen.

Ja, dat vinden we een voorrecht. Waarom wij dat een voorrecht noemen? Omdat er duizenden en nog eens duizenden zijn, die tot die wijzen en verstandigen opzien, alsof bij hen de waarheid verblijf hield. Hoeveel duizenden houden voor waarachtig, hetgeen die wijzen en verstandigen leren.

"Die geleerden hebben het gezegd, dus is het waar," zo redeneert men. En zo is het niet alleen op natuurkundig en staatkundig terrein, maar zelfs op het terrein van Gods kerk. Om maar eens een voorbeeld te noemen: Hoeveel duizenden houden zichzelf en hun kinderen voor wedergeboren, enkel en alleen omdat een wijze en verstandige dat

van de kinderen der gelovigen "onderstelde"? En hoeveel duizenden gaan naar de komedie en de bioscoop, spelen kaart en doen aan allerhande wereldse vermaken mede, enkel omdat een hunner geleerden heeft gezegd, dat men zulks wel doen mocht. En probeer nu maar eens of u hun dit uit het hoofd kunt praten, het zal u niet gelukken, want ... hun wijzen en verstandigen hebben het gezegd, dus, het is zo.

De Heere zegt (Matth. 24 : 24): "Indien het mogelijk ware, ze zouden ook de uitverkorenen verleiden".

En hoeveel mensen zijn er, die - omdat de geleerden een schrap hebben gehaald door Gods Woord, of een vraagteken hebben geplaatst achter het Evangelie der genade Gods - de schouders ophalen, als men hen op God en hun plicht wijst; die om hemel en hel, om wedergeboorte en bekering lachen, enkel en alleen, omdat de wijzen en verstandigen dat ook doen.

En zelfs worden Gods kinderen in hun gemoed wel eens geschokt, wanneer zij bemerken, dat de geleerdheid en het verstand de rug keert, ja, spotten met het geloof, dat zij belijden. Ach, wij hebben van binnen ook zo'n atheïst, ook zoiets dat wil begrijpen, en als satan er dan bijkomt en in ons hart zegt, dat ons geloof de toets der geleerden niet kan doorstaan, dat ons geloof maar een 'armelui's' geloof is, goed voor domme en onwetende mensen, kind, wordt u dan wel eens niet in uw gemoed geschokt? Hebt u er dan soms geen moeite mee om het ongelooft er onder te houden?

En hoor nu eens wat de Heere, de Hoogste Profeet, zegt in onze tekst, Hij verklaart al die wijzen en verstandigen, die Zijn Woord verwerpen, voor onbevoegd om als lichttorens der waarheid te fungeren. 't Is hun niet geopenbaard, de Heere heeft de waarheid voor hen verborgen. Zij weten niets van de dingen, die des Geestes Gods zijn. Het zijn blinde leidlieden der blinden; straks vallen beiden in de gracht, tenzij ze afstand doen van hun waanwijsheid en leren belijden, blinde weetnieten te zijn, en als zodanig leren bukken aan de voeten van Christus, om van Hem de woorden des levens en der waarheid te horen.

Geliefde toehoorders! wilt u de waarheid weten? Ziet dan niet op tot de wijzen, zet u dan neer aan de voeten van Gods kleinen, van de dwazen en onwetenden in eigen oog. Zij verstaan die geheimen, en weten die dingen, daar de wijzen een vraagteken achter zetten of een schrap doorhalen, met besliste zekerheid, omdat het God behaagd heeft die dingen aan hun te openbaren. Daarvoor dankte de Heere Jezus Zijn Vader, de Heere des hemels en der aarde; daarover was Hij verblijd.

Maar dat moet u niet zo verstaan, alsof de Heere zich verheugde, omdat er zovelen in hun waanwijsheid de weg des levens voorbijgaan. Maar *Hij juicht over het raadsbesluit Gods, omdat het des Vaders welbehagen was en is*, om de eenvoudigen tot Zijn kinderkens aan te nemen, en hun het kindergeheim te verklaren - dat hun namen geschreven zijn in de hemelen.

Die zoete Jezus! Hij heeft die kinderkens zo innig lief, Hij heeft Ze zo duur gekocht, Hij heeft zich er dood voor geliefd op het hout des kruises, Hij heeft er Zijn bloed en leven voor gegeven. En nu verheugt Hij zich, dankt en aanbidt Gods welbehagen, omdat Hij aan Zijn lievelingen het geheim verklaart, dat de wijzen en verstandigen niet weten, en wel, omdat die wijzen en verstandigen willens blind zijn, omdat die wijzen hun eigen duisternis voor licht aanzien, en het licht der waarheid voor duisternis verklaren. Ja, onze zoete Jezus jubelt, omdat Zijn Vader de kandelaar der kennis bij die kinderkens heeft ontstoken, opdat zij in en door dat licht verblijd, met Christus Gods welbehagen mogen aanbidden!

"En Gij hebt ze de kinderkens geopenbaard", zo vervolgt de Heere in Zijn dierbaar en hartroerend dankgebed. Dit doet ons dan ook in de derde plaats, aangaande het

kindergehelen vragen:

3. Aan wie het wordt ontdekt.

Aan "de kinderkens", zegt de Heere Jezus. Het is dus een kindergeheim.

Die "kinderkens", zijn dat de kleine, de geringe, de eenvoudige lieden, de minder ontwikkelden? Zo willen sommigen. Zij beweren, dat de Heere Jezus met deze "kinderkens" het oog heeft op de "kleine luiden". Maar daar zijn wij het helemaal niet mee eens. Want hoewel het waar is, dat des Heeren kinderen meest tot de geringen, tot de onedelen, enz. behoren, - zoals we dat reeds hebben aangewezen - zo moet toch erkend, dat die geringe lieden al even eigenwijs en vijandig zijn van nature als de anderen. Wij kunnen niet zeggen: "De kleine lieden zijn kinderen", maar wel kunnen we zeggen "dat de meeste van Gods kinderen tot de kleine luiden behoren."

Nee, geliefden! wij geloven, dat de Heere Jezus het oog heeft op Gods ware volk, op dat volk, waarvan Johannes in zijn eerste brief (1 Joh. 3 : 2), zegt: "Nu zijn wij kinderen Gods".

Nu, vroeger waren zij dat niet, toen waren het kinderen der wereld, ja, kinderen des duivels en der hel - van elk natuurlijk mens geldt, wat eenmaal de Heere zeide: "Gij zijt uit de vader de duivel". O, wat kwam dat openbaar door onze handel en wandel. Wel, kind des Heeren, waren wij niet totaal onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad?

Maar nu zijn ze kinderen, en wel kinderen Gods. O, eeuwig wonder van Gods ontferming! Nu zijn ze klein, onnozel, zwak, afhankelijk, hulpbehoevend als een kind. Maar nu, nu zij kinderen zijn, nu hebben zij ook een kinderlijke betrekking op dat lieve Wezen, nu hebben zij ook een kinderlijke vreze, nu hebben zij ook een kinderlijke afkeer van alles, waarvan God een afkeer heeft, en nu hebben zij ook een kinderlijke begeerte om dat te mogen zijn en om dat te mogen doen, wat de Heere welbehaaglijk is. En dat alles komt nu openbaar uit de vrucht van hun leven; het wordt gezien in hun handel en wandel, dat het een volk is, dat de Heere vreest.

Nu zijn ze kinderen Gods.

Vroeger waren zij dat niet, toen waren zij satanskinderen. Maar hoe zijn zij dan Gods kinderen geworden? Zij werden dat door verkiezing. De Vader heeft hen van eeuwigheid tot Zijn kinderen in Christus Jezus verkoren. Zij werden dit door koping. Christus heeft hen met Zijn leven en bloed gekocht. Dit was nu al zo voor zij werden geboren: eer zij een aanzijn hadden, waren zij in Gods voornemen en in Christus Borgwerk al kinderen Gods.

Maar nu, nu zijn zij het door wedergeboorte. Nu zijn zij uit God geboren nu zijn zij door het Evangelie geteeld, nu heeft de Heilige Geest hun een kinderhart geschonken. Vandaar nu dat kinderlijke, dat u bij hen vindt. Nu zijn zij dan ook het grootste, het hoogste wat de mens kan worden, nu zijn ze kinderen Gods!

En wat is dat een gadeloos voorrecht! Welke vrijheden schenkt ons dit kindschap! Zijn wij kinderen Gods welnu, dan hebben wij toch vrijheid om tot onze Vader te gaan en Hem kinderlijk te vragen om alle lichamelijke en geestelijke nooddrift? Leert de Heere Jezus zelf ons dat niet in het volmaakte gebed? Lokt de Vader daartoe ons zelf niet uit, zeggende (Psalm 81 : 12).

*Opent Uwe mond,
Eist van Mij vrijmoedig,
Op Mijn trouwverbond,
Al wat U ontbreekt,*

*Schenk ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.*

En mag een kind niet bij Zijn Vader thuis komen? Mag het zelfs niet doordringen tot in de binnenkameren toe?

- (1) O, dat kinschap waarborgt ons, dat het ons voor lichaam en ziel, voor de tijd en de eeuwigheid aan niets zal ontbreken, Immers, de Vader verwekt geen kinderen of Hij neemt er ook de zorg van op Zich. De kinderen mogen dan ook al hun zorg op de Heere wentelen. En al geeft de Heere ons niet altijd spijs en drank, kleed en deksel, enz. naar onze smaak, Hij geeft het zeker naar onze behoefte. Mochten we dit laatste meer opmerken, en ons ook in deze aan Hem gewinnen en vrede hebben.
- (2) Dit kinschap waarborgt ons ook "Goddelijke bescherming." Veel en velerlei zijn de vijanden, die het op onze ondergang toelagen. En niet alleen zijn het er velen, maar ze zijn ook listig en machtig. Maar wat een zoete wetenschap is dit, dat Vader over ons waakt, dat Zijn oog op ons is, dat Hij ons alzo bewaart, dat er zelfs geen haar van ons hoofd gekrenkt te worden zonder Zijn wil. Ja, Hij zal zorgen, dat zelfs het woeden van Uw vijanden, en wat er ook Uw zaligheid in de weg mocht treden, juist tot uw zaligheid zal bevorderlijk zijn.
- (3) Al verder, dit kinschap waarborgt, dat de Heere ons zal leren en leiden. Zodat, al is het, dat wij blinde 'weet-nieten' zijn, en al is het, dat wij een weg gaan, die wij niet geweten hebben, en op paden die wij niet gekend hebben, wij nochtans zeker zijn van een goede aankomst ter juister plaatse, en dat het ons nooit aan licht en wijsheid zal ontbreken.
- (4) Om maar niet meer te noemen, dit kinschap waarborgt ons ook Vaderlijk mededogen, Och, wij zullen het wel nooit beter gaan maken aan deze zijde des grafs, ach, het zal wel blijven: strompelen, struikelen en vallen. Ach, wij zullen ons lijnwaad wel blijven bezoedelen, we zullen in de toekomst wel als voorheen gedurig het spoor bijster zijn, wij zullen wel tot onze dood toe moeten getuigen, dat we als een schaap gedwaald hebben, dat onbedacht zijn herder heeft verloren. Of hebt u er nog hoop op, dat u het beter zult gaan maken? Ach, wij vrezen, dat we wel door zullen blijven gaan om de tuchtroede des Heeren over ons in te roepen. Toch, al is het, dat we, tot smart van ons kinderhart, die zoete Ontfermer zullen blijven bedroeven, Hij blijft toch onze Vader, en wij blijven toch, met dat ral, Zijn kind.
- (5) En nu zijn we gewaarborgd, dat Hij altijd weer die "milde handen" en die "vriendelijke ogen", die van eeuwigheid bij Hem, zijn, zal betonen als wij smekende tot Hem komen en met berouw en leedwezen, zullen pleiten op Zijn Vaderlijk meêdogen. Wij zullen het wel blijven bederven, maar als het uit zwakheid en niet uit moedwil gaan zal, dan zullen wij ook die zoete "verschoningen" des Heeren blijven ondervinden, dan zal Vaders barmhartigheid Zijn ingewanden gedurig doen rommelen over ons.

Komt, laat ons nu zingen Psalm 25 : 3, 7.

Welnu, Geliefden, aan deze kinderen wordt nu het kindergeheim ontdekt.

Vragen we nu ten slotte:

4. Hoe het hun geopenbaard wordt.

Die openbaring is een Goddelijke genadedaad. Daarom zegt de Heere in onze tekst: "Gij hebt het de kinderkens geopenbaard". Hij openbaart het "de kinderkens". Eerst moeten we dus kind zijn, daar begint het mede.

En toch, hoevelen willen het juist omkeren, zij willen eerst het, geheim kennen, eerst willen zij weten of hun naam in de hemelen geschreven is. En als zij dat maar eerst wisten, dan zouden zij wel bidden, wel geloven, wel godsdienstig zijn, enz. enz.

Dat is zo'n satanische list, daarmee heeft satan al wat mensen bedrogen.

Geliefde toehoorders, laat de duivel en uw eigen boze hart ook u niet bedriegen met zulke overleggingen alsof wij dit eerst weten moeten.

De eerste vraag is niet, of we uitverkoren zijn. De eerste vraag is: "Roept de Heere ook mij??"

En zeker roept de Heere ook u. Zegt de Heere niet zelf: "Die Mij aanroept in de nood, vindt mijn gunst oneindig groot?" Zegt Hij niet: "Die tot Mij komt zal ik geenszins uitwerpen!"

De Heere zegt er toch niet bij: "mits dat u uitverkoren zijt?" Heel onconditioneel zegt de Heere: Het komt er niet op aan wie en wat hij is, maar "die," door Mij ingaat zal behouden worden, die in Mij gelooft zal leven, enz. Wanneer u verloren gaat, dan gaat u niet verloren, omdat God u niet heeft uitverkoren, maar dan gaat u verloren, omdat u aan Gods roepstem geen gehoor gaf, omdat u Zijn belofte niet geloofde.

"Gij hebt het de kinderkens geopenbaard". Eerst moeten we dus kind worden. 't Begint niet met de openbaring van 't geheim, maar met de wedergeboorte, met klein, onnozel, hulpbehoevend, afhankelijk, godvrezend, met "een kindeke" te worden; daar begint het mee. Maar aan die openbaart de Heere dan ook zeker het geheim. Waar? In het dal van ootmoed, op het arme zondaarsbankje van de tollenaar, aan de voeten van Jezus, aan de knieën des Heeren als een Maria.

Gods bekommerd volk, die het geheim nog niet kennen, menen doorgaans, dat ze er nog niet groot genoeg, nog niet wijs genoeg voor zijn.

Kind des Heeren, gij zijt nog te groot, nog te wijs, u zijt er nog te hoog voor. In de laagte, in de diepte wordt het u ontdekt.

Daar, in het dal van ootmoed, openbaart het de Heere. Vraagt u: "Hoe?" Soms openbaart Hij het door inspraak in het hart. Dan fluistert Hij zo zoet, zo zielsoverredend Zijn kind toe: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb ik u getrokken met koorden van goedertierenheid." Of Hij zegt als in onze tekst: "Verblijd u veel meer, dat uw naam geschreven staat in de hemelen".

Aan enkele van Zijn kinderkens openbaart de Heere het kindergeheim door hun zielsoog zó helder te verlichten, en door hen zó op te trekken, dat het is, alsof zij hun naam in de hemel geschreven zien, ja, dat zij hun naam in de handpalmen van Jezus gegraveerd zien.

Toch openbaart de Heere aan de meeste van Zijn kinderen dit geheim door hun de eigenschappen te geven van één wiens naam de hemelen geschreven staat. Dan kunt u het uit de vrucht opmaken, dan kunt u achter het geheim komen door gelovig onderzoek van uzelf. Zo wil het immers de apostel (2 Petrus 1 : 10) als hij schrijft: "Benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken. Want dat doende zult gij nimmermeer struikelen".

En wat een sterkte en troost deze wetenschap verschaft, we hebben u er reeds op gewezen.

De vraag is nu: "Kent gij dit geheim voor eigen hart? Weet u het, een gekende in de

hemel te zijn?"

Gij, arme werelddienaar, weet daar niets van. Immers, de vrucht van uw leven wijst het uit, dat u een kind zijt der wereld, der duisternis, des satans. U bent in de hemelen bekend voor een vijand van God, van Zijn volk en dienst. Daarom zal God u straks, als u zo sterft, uit de holligheid van Zijn slinger wegslingeren in de eeuwige rampzaligheid, dan kunt u daar tot in alle eeuwigheid het kwaad bezuren en bejammeren, dat u Gods volk, misschien wel uw eigen vader of moeder of uw eigen kind, of uw eigen man of vrouw hebt aangedaan.

Dan zal God u tonen, dat Hij solidair, dat is, het "eens" is met Zijn volk en knechten. Dan zal Hij u verwerpen, omdat gij ons verworpen hebt.

Mocht de Heere u genade u ven om Hem nog te voet te mogen vallen eer het besluit bare en het voor eeuwig te laat zal zijn.

En zegt nu niet: "Wat zal het mij baten, als mijn naam niet in de hemelen geschreven staat", want dat is van satan.

De Heere zegt: "Die Mij zoekt, die zal Mij vinden en die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere. Maar - allen", die Mij haten hebben de dood lief. -

En dan zijn er, die zijn nog ongelukkiger, dan die profane werelddienaars. Dat zijn zij, die in de weg van wettische dienstbaarheid, Gods kinderen "nadoen" en zich nu onder die "kinderkens" rekenen, en ze zijn er in de grond- een vijand van. 't Zijn "bastaards". Aan het leven van Gods kinderen hebben zij geen kennis, alleen de belijdenis der kinderen en een nagebootste wandel der kinderen kunt u bij hen vinden. En nu maken zij zichzelf wijs, dat ook hun naam geschreven staat in de hemelen. En als het straks op erven aangaat, dan zal het hun gaan als de kinderen van Barzillai, wier naam niet in de registers van het Priesterdom des Heeren gevonden werd, en daarom van het Priesterdom geweerd werden, en niet mee mochten genieten van de heilige dingen. (Ezra 2 62).

Uw naam geschreven in de hemelen, wel, wat een reden van blijdschap voor u, ja ook voor u, kleine in de genade. En toch verheugt ge u hierover niet, omdat het door u zo zeer betwijfeld wordt, is het zo niet? Ja, het zou u alles waard zijn, als u dat eens weten mocht, dat ook uw naam in de hemelen geschreven staat.

Welnu, benaarstig u dan om het te weten te komen. 't Is verkeerd een stem te willen horen, die het u zegt, of een gezicht te willen zien. Laat de Heere toch vrij in Zijn bedeling. Neem de vermaning van Petrus ter harte: "Benaarstig u om uw roeping en verkiezing vast te maken, want dat doende zult gij nimmermeer struikelen".

Of vindt u het te moeilijk, of hebt u geen gaven om uit de vrucht uw verkiezing op te maken? De Heere wil, dat we "elkander een hand en voet op de weg zullen zijn", laateik u dan eens mogen helpen.

De eerste vrucht der verkiezing is de roeping - wel zouden we hier aan vooraf kunnen laten gaan de bewaring in onze natuurstaat, Maar dit gaan we nu voorbij. De Heere zegt in Zijn Woord, dat degenen, die Hij tevoren verordineerd heeft, ook komt roepen. Daarom laat Petrus ook de roeping moot. gaan: benaarstig u om uw roeping en verkiezing vast te maken.

Maar dan moet u hier verstaan de krachtdadige, ook wel de inwendige roeping genaamd; die roeping dus, die bestaat in een krachtdadige verandering van de mens, die roeping, die het werk is van de Heilige Geest, en die alleen degenen te beurt valt, wier namen geschreven zijn in de hemelen. Bezie u dus de eigenschappen van zulk een krachtdadig geroepene, welnu, dan weet u ook, dat u een verkorene zijt. Is ook uw naam in de hemelen geschreven, dan zult u bij u vinden vrucht der

krachtdadige roeping, dan zult u bij u vinden;

Eerbied voor Gods naam, dag, dienst en woord.

Nee, dan is het niet meer bij u als bij de wereld, die geen eerbied hebben voor het lieve Wezen. Ze mogen een slaafse vrees hebben, zij mogen bang zijn om te vloeken, de dag des Heeren op grove wijze te schenden, enz., maar eerbied. Dat buigen voor de hoge Majesteit, vindt u bij hen niet, ook niet bij de levenloze belijders. Hoor maar eens hoe ze de Heere durven aanspreken, de trotse, oneerbiedige toon, die zij durven aanslaan, zelfs in het gebed.

Vergelijk daar dan eens bij het gebed van Abraham, dat u leest in Gen. 18. Wat een diepe eerbied spreekt er uit, als de vader der gelovigen, in diepe ootmoed en in het gevoel van zijn onwaardigheid tot de Heere nadert, zeggende: "Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben".

En van dat bukken voor de Heere vindt u nu ook bij al degenen, die Hij geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Dan is ook dat kopen en verkopen op Gods dag gedaan, en dat, uit eerbied voor Gods wetten.

Een tweede vrucht is onderwerping. Zo was het bij Saulus op de weg naar Damascus. Zó als God hem krachtdadig roept, zegt hij: "Wat wilt Gij, dat ik doen zal?" Eerst deed hij wat hij wilde, maar dat heeft dan afgedaan, dan komt er onderwerping aan des Heeren zin en wil.

Een derde vrucht is liefde. En wel die liefde, die ons onophoudelijk aan Hem doet denken, die ons met warmte, met verlangen van Hem doet spreken, zonder dat men er ons toe/ dwingt; een liefde die ons met Asaf naar waarheid doet getuigen: "Mij aangaande, het is mij goed nabij God te zijn," die wenst, dat Hij verheerlijkt moge worden, die ons een vriend doet zijn van Zijn vrienden, en ons een vijand maakt van Zijn vijanden, een liefde, die zich openbaart in zelfverloochening en in het betrachten van Gods geboden. Die liefde hebben wij van nature niet, die moet in ons hart uitgestort worden. en die wordt enkel uitgestort in 't hart dergenen, wier naam geschreven is in de hemelen.

Zijn we door de Heere krachtdadig geroepen, dan zal er bij ons gevonden worden dat innig berouw en leedwezen, dat wij zo snood tegen de Heere hebben gezondigd, dan zullen ons Magdalena's tranen niet vreemd zijn, dan zullen we met de man naar Gods harte wel uitroepen: "Ik ben bekommerd vanwege mijn zonden".

Dan zal er ook dat hongeren en dorsten naar de verzoening zijn. Dan kan er bij ons geen blijvende vrede zijn, of de Heere zal ons eerst de kus der verzoening moeten geven, eveneens als bij een rechtgeaard kind, dat, nadat het de moeder bedroefd heeft, niet te troosten is met giften of gaven, maar alleen met de moederkus.

Zijt u geroepen, dan zal er bij u een vreze zijn voor huichelarij. Evenals bij de eerste Christenen op wie een vreze viel toen zij Ananias en Saffira dood neer zagen vallen. ,Ook zij wisten zulk een arglistig hart te hebben, daarom vreesden zij voor die vreselijke zonde en haar straf.

Dan zal er bij u een afkeer zijn van die dode lijdelijkheid die op het bed van zorgeloosheid brengt, en in plaats daarvan een ijver in de dingen van Gods Koninkrijk.

Dan zal de ere Gods u op het hart wegen, dan is het niet de enige, zelfs niet de eerste vraag: "Hoe word ik zalig?" maar: "Hoe komt God aan Zijn eer?"

Dan zal ook, om maar niet meer te zeggen, uw hart in Oprechtheid en liefde uitgaan naar die Jezus, die gekruisigd en gestorven en ten derde dage opgewekt is. Die Jezus, die door de wereld gesmaad en gehoond, gelasterd en bespot wordt. En dan zal de

versmaadheid Christi u meerdere rijkdom zijn, dan- alle schatten der wereld, wetende, dat, indien wij met Hem lijden, wij ook met Hem zullen verheerlijkt worden.

Nu, kleinen in de genade, legt daar uw hart eens bij neer. Durft u dan te zeggen, dat u aan deze dingen geen kennis hebt? Nee, dat durft ge, en dat moogt u dan ook niet zeggen.

O, zeker, 't is alles met heel veel gebrek, en bij het weinigje Godsvreze, onderworpenheid, liefde, enz., vindt u zoveel slaafse vrees, heerszucht, liefdeloosheid, ja, vijandschap in uw hart.

O, zeker, er zijn wel eens tijden, dat u van al die deugden: die wij opsomden, zo niets bij u vinden kunt. Maar dan zijn er toch ook weer eens ogenblikjes, dat uw ziel is als een boompje in de lente, waaraan die opgesomde deugden als bloesem prijken. Nu, als dat nu zo bij u is, dan heeft de Heere het ook u geopenbaard, dat uw naam staat geschreven in de hemelen. Dan heeft de Vader u het kindergeheim geopenbaard door u te geven de kindereigenschappen. En dat is eigenlijk de zekerste openbaring, *want inspraken en gezichten kunnen ook van de verkeerde kant komen.*

En wat is dat nu een onmetelijk voorrecht, uw naam in de hemelen geschreven, door de Heere geroepen en verkoren te zijn. Gelukkige sterveling! Gij zijt een vriend van God! Gij zijt deelgenoot van Zijn zoete gemeenschap, waartoe Hij u geroepen heeft!

Gij zijt erfwachters van het volheerlijke Koninkrijk der hemelen, dat die zoete Jezus u verordineerd heeft! Wat een vooruitzicht! De hope des eeuwige levens is uwe!

Gij zijt een voorbestemde voor het eeuwige Vaderhuis! Voor de zalige bruiloft des Lams, ja, voorbestemd om eeuwig uw stem te paren met heel de ontelbare schare van gezaligden! En dat alles, omdat dit was en is "des Vaders welbehagen". Niet omdat u enige waardij of verdienste bij God hebt ... o nee! Dan bent u een helwaardig schepsel. 't Is alleen naar Gods vrij en soeverein welbehagen.

Wel, volk van God! wat moest u zich daarin toch meer verblijden. Verheugde zich Jezus in de geest, en brak Hij uit in lof en dankzegging vanwege uw roeping en verkiezing, wat moest er dan niet een verheuging en een lof- en dankzegging bij u zijn. Zeg eens zelf, behoorde de verheffing Godes niet altijd in uw keel te zijn? Moest u niet altijd en immer tot opspringens toe verblijd zijn? Immers, die eeuwige verkiezing is de grond waarom u zalig wordt door Jezus Christus. Die verkiezing is ook uw troost, dat is uw sterkte, 't is ook uw roem.

En toch, wat is Gods volk over deze dingen weinig verheugd, hoe zeldzaam ontmoet men eens een kind des Heeren, die zich wezenlijk mag verheugen vanwege het feit, dat zijn naam geschreven is in de hemelen. Hoe zou dat toch komen? Wat mag daar de oorzaak toch van zijn?

Geliefden, zou het niet daar vandaan komen, dat de bewustheid, een kind des Heeren en dus een verkorene ten leven te zijn, zo zwak is?

Men vraagt zich af, zou het wel waar zijn, dat ik een kind ben? Hoe menigeen, die werkelijk tot de bevoorrechten behoort, verkeert daaromtrent in twijfel. En vanwaar dan die twijfel? Waarom betwijfelt gij zo zeer uw kindschap? Laat ik het u eens zeggen waaruit al die twijfel dikwijls voortvloeit. Het kindschap van Gods kinderen - wij hebben het u reeds geschetst - is een onmetelijk voorrecht. Denk nog maar eens in, de vrijheden die het geeft en aan de waarborgen die het verleent en aan het vooruitzicht dat het ontsluit.

Maar nu legt het ook een dure verplichting op. Vraag maar eens hoe het kind des Heeren zich heeft te gedragen. Behoort het niet de spijs te eten van 's Vaders tafel en geen zwijnendraf? Behoort het niet Vaders kleed te vertonen en niet de livrei van satan? Behoort het niet 's Vaders bevel te eerbiedigen en niet dat van een vreemde? En

behoort het niet Vaders kinderen lief te hebben en te verdragen?

En hoe staat het nu in deze met Gods volk? O, de Heere zegt: "Een zoon zal de vader eren en een knecht zijn heer: ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? en ben Ik een heer, waar is Mijn vreze?" (Mal. 1 : 6). Eert gij God? Vreest gij de Heere? Komt dat openbaar in uw handel en wandel, in uw doen en laten, in uw spreken en zwijgen?

Waar zouden we beginnen en waar zouden we eindigen, als we moesten gaan wijzen op het wangedrag van zoveel kinderen des Heeren. En daarom is het, dat u zo weinig geniet van de voorrechten van uw kinschap en het kindergeheim u zo zwak is geopenbaard.

Ach, volk, wij zijn doorgaans te groot, te wijs, te verstandig, te sterk, enz., wij zijn te veel man en te weinig kind. En toch - zo zong een wijs dichter - en geve de Heere dat het bij ons zo zijn moge:

*"Een kind van God wordt steeds meer kind,
En anders is 't er geen.
Wij brengen onze kinderen groot,
God maakt de Zijnen klein.*

Kind des Heeren, mocht de Heere ons genade geven, om ons, volgens de vermaning van Petrus - u reeds meermalen genoemd - ons te meer te benaastigen om onze roeping en verkiezing vast te maken: En dat wel door van de Heere af te smeken versterking van ons geloof, verlevendiging" van onze hoop en verwakking van onze liefde. Hij verlene ons Zijn Heilige Geest, opdat wij door die Geest "alle naarstigheid toebrenge, bij ons geloof deugd mochten voegen en bij de deugd kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid en bij de godzaligheid broederlijke liefde en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen." Want zo deze dingen bij ons zijn, zij zullen ons niet ledig noch onvruchtbaar laten in de kennis onzes Heeren. Jezus Christus. Want bij welke deze dingen niet zijn, die is blind, van verre niet ziende hebbende vergeten de reiniging zijner vorige zonden. Daarom, broeders, benaastigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken, want dat doende zult gij nimmermeer struikelen" - zult gij door satan en ongeloof niet tot twijfelen gebracht worden. (2 Petrus 1)

En Toehoorders, hoezeer we ons hier hebben te beklagen over zonden van bedrijf en nalatigheid, toch zal het de Heere nooit berouwen, dat Hij ons verkoren en, geroepen heeft. Hij handhaaft Zijn besluit. Nooit schraapt Hij onze naam uit het boek des Levens.

En straks, in de jongste dag, dan gaat dat boek open, dan zal onze naam openbaar komen voor gans het geslacht der mensen, dan ontsluit Hij de poorten der eeuwige Godsstad en gaan wij allen binnen "wier namen geschreven zijn in het boek des levens des Lams" (Openb. 21 : 7b) en dan zullen wij de eerkroon dragen, maar, alleen door Hem om het eeuwig welbehagen des Vaders! AMEN.

Nazang Psalm 89: 8.

14. "HEG EN HEINING"

Psalm 25 : 6.

Lezen: Psalm 81.

Psalm 81: 12, 13, 15.

Tekst: Hoséa 2: 5.

"Ik zal uw weg met doornen betuinen, en Ik zal een heiningmuur maken, dat zij haar paden niet zal vinden".

Het is, mijn geliefde toehoorders, een woord vol van rijke vertroosting, wat we lezen in Spreuken 8 : 20, waar de Op, perste Wijsheid" zegt: "Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts".

„De weg der gerechtigheid". Daaronder kunnen wij verstaan: de Heere Jezus. Immers, Hij zegt Zelf: "Ik ben de weg, niemand komt tot de Vader dan door Mij." We kunnen er ook onder verstaan de heilsorde of de weg waarin de Heere al Zijn volk leidt tot de zaligheid, n.l. de roeping, rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomen verlossing. Soms wordt door de weg der gerechtigheid verstaan enkel de heiligmaking. 't Liefst zouden we er hier onder verstaan de weg der bekering, der vernieuwing des gemoeds der heiliging, kort gezegd - de weg naar de hemel.

En hoe nodig is het dan, dat de Heere ons "daarop doet wandelen". Uit zichzelf wil er nooit een, kan er nooit een, en zal er dan ook nooit een van Adams gevallen nakomelingen op die weg komen, daarvoor is de poort te eng. 't Is de poort der wedergeboorte, waardoor wij op de weg der gerechtigheid, komen. Door die poort moet de Heere ons brengen, dat is het werk van Hem, bij Wie alle dingen mogelijk zijn.

Maar ook het voortgaan in die weg der gerechtigheid, dat is bij ons niet: "t Is niet bij de man, dat hij zijn weg wél aanstelt, leert Gods Woord. Wij zijn dwaas en dwaalzieke schepselen. Zo toch leert elke ontdekte zich kennen. De Heere zegt van dit volk in Psalm 95 :6:

*"... dit volk, dat steeds Mij sart,
Heeft een verdwaasd en dwalend hart,
't Schept in Mijn wegen geen behagen"*

Maar Gods volk klaagt daar zelf ook over, wenende onderschrijven zij soms dit getuigenis des Heeren.

Hij doet wandelen "in het midden van de paden des rechts." Wij, eigenzinnige kinderen, zijn altijd geneigd om ter rechter- of ter linkerhand af te wijken. Aan de ene kant lokt de wereld, de zonde, de zorgeloosheid, eer, roem, grootheid des levens, enz., aan de andere kant wenkt eigengerechtigheid, werkheiligheid, vleselijke vroomheid, zoeken in zichzelf, wat we slechts in Christus kunnen bezitten.

Ach, Geliefden: als de Heere het dan ook aan Zijn volk overliet, er zou er niet een thuis komen.

Maar wat een zoete belofte is het dus: "Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts," En daar heeft de Heere wat een moeite mee. O, zeker, als we zien op de macht en de wijsheid des Heeren, dan is het voor Hem maar een vingerwijzing om ons op de weg te houden. Maar zien we op onze dwaalzucht en halsstarrigheid, wel, dan moeten we verwonderd staan, dat de Heere ons op de weg houdt en thuis brengt.

Om ons op die weg der gerechtigheid te houden en te brengen tot het gewenste einde

heeft de Heere verschillende middelen, zoete en bittere, strelende en pijnlijke middelen.

Op een paar van die middelen worden we gewezen in onze tekst, waarin het heet:

"Ik zal uw weg met doornen betuinen en Ik zal een heiningmuur maken, dat zij haar paden niet zal vinden."

De Profeet Hoséa, uit wiens boek wij deze onze tekstwoorden kozen, profeteerde in de dagen van Uzzia, Jotham, Ahas En Hiskia, de koningen van Juda, toen Jerobeam, de zoon van Joas, koning over Israël, het rijk der tien stammen, was. Hij wordt gerekend de eerste Profeet Te zijn geweest, die zijn Profetieën te schrift moest stellen, door de Heilige Geest gedreven, voor de navolgende geslachten.

Dat het een treurige tijd was, de tijd waarin hij leefde, blijkt wel uit de inhoud van zijn boek. Het volk des Heeren gleed al verder en verder van de Heere, en van de ware dienst des Heeren af en kleefde de afgoden aan. Zij vertrouwden op het zwaard der volken die rondom hen woonden, en niet op de Heere.

Daarom werd Hoséa door de Heere tot dit volk gezonden om hen te wijzen op hun gruwelijke zonden, en hun Gods oordelen aan te zeggen.

Toch, is zijn profetie ook weer doorvlochten met heerlijke troostredenen voor het overblijfsel van het ware Israël. In ons teksthoofdstuk worden zij opgeroepen om te twisten met hunlieder moeder - de kerk - vanwege haar afval van de Heere. God dreigt over die afzwerpingen schrikkelijke oordelen. Hij laat haar aanzeggen, dat Hij haar niet zal sparen.

Toch, de Heere weet, dat ook Zijn dreiging niet zal helpen, daarom zal Hij haar dwingen om tot Hem weder te keren, Hij zal "haar weg met doornen betuinen, en een heiningmuur maken, dat zij haar paden niet zal vinden."

En het zijn die beide dwangmiddelen, waarover wij in deze leerrede met uw gewijde aandacht wensen te handelen.

Heg en Heining, zouden we wel kunnen schrijven, boven hetgeen we gaan spreken.

1. Waartoe zij dienen?
 2. Wat zij ons leren?
 3. Waartoe ze ons nuttig zijn?
- ziet daar de drie vragen, die we wensen te beantwoorden.

Mocht de Heere ons in spreken en horen goed en nabij zijn, tot Zijn eer en ons heil. Dat zij zo!

Er is dus in onze tekst sprake van een doornenbetuining en van een heiningmuur. Dan vragen we eerst:

1. Waartoe dienen zij?

Wat een doornenbetuining en wat een heiningmuur is? Wij mogen veronderstellen, dat u dat wel bekend is. Heggen van doornen en heiningen van stenen opgetrokken vond en vindt men nog wel om hoven en tuinen, langs wegen en paden, en dat wel, ter bescherming van bloemen en vruchten. Het zijn tegelijk ook middelen om de wandelaar te beletten om af te wijken van de weg, die hij te gaan heeft.

Van heggen en heiningen lezen we veelmaal in de Heilige Schrift, zij worden door de Geest des Heeren gebruikt als zinnebeelden van beletselen en beschermingen. Zo

wordt in Jesaja 5 :2 gezegd, dat de Heere Zijn wijngaard, die Hij op een vette heuvel plantte - dat is Zijn kerk - heeft omtuind. En in vers 5 zegt de Heere, dat Hij - tot een oordeel - de omheining van Zijn wijngaard zal wegnemen en zijn muur zal verscheuren, opdat hij zij tot afweiding en tot vertreding.

Een weg met doornen te betuinen en die toe te muren kan geschieden, oin iemand het gaan op die weg te beletten, maar ook, om iemand het verlaten van die weg te beletten en te verhinderen, dat hij in nevenpaden afwijkt. Zo lezen we, Klaagl. 3 : 7, 9, dat "de man die ellende gezien heeft" klaagt, dat de Heere hem ommuurd had, zodat hij niet kon uitgaan; en dat de Heere zijn wegen toegemuurd had, met uitgehouwen stenen, en zijn paden had verkeerd.

Waartoe de heg en de heining, waarmede de Heere dreigt in onze tekst, moesten dienen wordt ons wel duidelijk uit het verband.

Wij willen dan eerst opmerken, dat deze bedreiging - wij zouden het met evenveel recht een belofte kunnen noemen - het oude bondswolk des Heeren en wel het rijk dier tien stammen betrof, dat, in onderscheiding van het rijk van Juda (dat uit de stammen Juda en Benjamin bestond) ook wel Israël geheten werd.

Dat volk vinden we hier getekend onder het treurige beeld van een overspelige vrouw, die haar wettige man de rug toekeerde om haar boelen na te gaan, om met andere mannen te doen te hebben. Maar dan moeten we al dadelijk opmerken, dat hier geen sprake is van overspel in letterlijke maar in geestelijke zin.

De wettige Man van dit volk was de Heere. Tot dit volk kon naar waarheid worden gezegd: "Uw Maker is uw Man, Heere der heirscharen is Zijn Naam". De Heere had dit volk geheel vrijmachtig verkoren uit alle volken der aarde, tot het volk van Zijn bijzonder eigendom. Mozes zegt tot dit volk (Deut. 7 : 7): "De Heere heeft geen lust tot u gehad noch u verkoren om uw veelheid boven alle andere volkeren, want gij waart het minste van, alle volken".

Waarom de Heere dat volk dan toch verloor? Dat verklaart Mozes in het volgende vers: "Omdat de Heere hen liefhad".

Wat een onmetelijk voorrecht, door de Heere uit loutere liefde verkoren te zijn, om met Hem in zo'n nauwe betrekking te staan als een vrouw met haar wettige man!

En omdat de Heere dat volk uit liefde verkoren had, daarom heeft Hij ze ook verlost. "De Heere heeft hen met een sterke hand uitgevoerd, en heeft ze verlost uit het diensthuis, uit de hand van Farao, koning van Egypte". (Deutr. 7 : 8).

Ach, in welk een treurige toestand verkeerde dat volk in Egypte. Ach, wat werden ze bar onderdrukt. Zwart van dienstbaarheid lagen zij tussen twee rijen van tichelstenen; hoe kromden zij zich, als slaven en slavinnen, onder de zweep der drijvers, Is het wonder, dat dit volk kreunde van pijn en smart, en dat het kermde tot God? Toen hoorde God hun gekerm, en God zag de kinderen Israëls aan, en God kende hen. (Ex. 2 : 24, 25).

En waarvoor kende de Heere hen?

Hij kende hen, als de verkorenen van Zijn hart! Toen greep de Heere in, toen zond Hij Mozes en Aäron, toen liet Hij Farao, de tiran en verdrukker, somméren om Zijn volk te laten trekken. En waar Farao wei. Berde om aan Gods bevel gehoor te geven; daar zendt de Heere de tien vreselijke plagen; ontsluit Israëls gevangenis, door het klieven van de zee, en verdrinkt de verdrukker met al zijn volk en paarden en wagens in het rode meer. Toen bracht Hij dat volk aan Horeb, en daar ging de Heere met dat volk en dat volk met de Heere dat verbond aan, waardoor Hij, om zo te spreken, de Man van dat volk werd, en dat volk de vrouw des Heeren. - Immers, de Heere vergelijkt dat

verbond bij een huwelijksverbond - De Heere zweert hun trouw én weldadigheid te bewijzen, en zij beloven zichzelf geheel de Heere te wijden, dat zij Zijn wetten zullen houden en in Zijn wegen zullen wandelen.

En al die zegeningen, die de Heere nu voorts aan dit volk schenkt, en het werk, dat Hij er aan doet, geeft Hij en doet Hij om dit verbond. Uit kracht van dit verbond heeft de Heere dat volk als op arendsvleugelen over alle gevaren en bezwijken der woestijn gedragen, en ingebracht in het heerlijkste vruchtbaarste land; dat land, dat Zijn oog had uitgespeurd voor Zijn verkorenen; dat land, lustig en vet, vloeiende van melk en honig. "Hij sloeg vele volken, en doodde machtige koningen: Sihon, de koning der Amorieten en Og, de koning van Basan, en al de koninkrijken van Kanaän; en hij gaf hun land ten erve, ten erve aan Zijn volk Israël." (Ps. 135: 10).

Uit kracht van dat verbond gaf Hij hun koren en most, wijn en olie, wol en vlas, goud en zilver, blijdschap en vrolijkheid, wijnstokken en vijgenbomen, voorhoofdsierselen en halssieraden. En wat een kostelijke wetten! Wat een lieve inzetten!

Wat een gans rechtvaardige wetten gaf Hij toch aan dat volk. Priesters en Profeten, Koningen en Prinsen gaf Hij dit volk om hen te dienen. Lieve sabbatten en blijde feesten stelde Hij hun in.

De rijkste beloften zegde Hij hun toe. Hij richtte onder hen op Zijn kostelijke woning, Zijn heerlijk paleis! En wat alles zegt - Hij woonde Zelf in hun midden, als een vader tussen zijn zonen en zijn dochteren. Hij lag een glans en schoonheid op haar, op Zijn volk, zodat er een naam van haar uitging onder de heidenen, Ja, haar schoonheid was volmaakt door Zijn heerlijkheid, die Hij op haar gelegd had.

Geliefde toehoorders, mocht de Heere niet vragen: "Wat is er meer aan Mijn vrouw te doen, wat Ik, haar Man, aan haar niet gedaan heb?" Immers, Hij had er alles aan gedaan wat er aan te doen was. En alle denkbare weldaden voor lichaam en ziel, voor huis en hart, voor kerk en staat had Hij aan dat volk geschonken.

Mocht de Heere nu niet billijk verwachten, dat dit volk nu ook wederkerig zich geheel aan Hem zou wijden, zoals Hij Zich geheel aan hen wijdde? Mocht Hij niet billijk verwachten, dat zij Hem voor Zijn zo liefdevolle weldadigheden zouden danken en dienen? Dat zij Hem wederkerig zouden liefhebben, dat zij Hem zouden aankleven, eren, vrezen, roemen en prijzen, dat zij Zijn lieve verbondswet zouden onderhouden en in Zijn inzetten zouden wandelen en Zijn rechten zouden eerbiedigen?

En wat deed nu dit volk, hoe gedroegen zij zich?

Geliefde toehoorders! het schijnt een tijdje goed gegaan te zijn in dat geestelijke huwelijk van die lieve Verbonds-Jehovah en Zijn Verbondsvolk. O, de dag van ondertrouw is een zoete tijd gevolgd, de tijd der eerste liefde -- onvergetelijke dagen en jaren! Immers, de Heere zelf zegt in Jeremia 2 : 2: "Ik gedenk der weldadigheid uwer jeugd, der liefde uwer ondertrouw, toen gij Mij nawandelde in de woestijn, in onbezaaid land" O zoet, o, zalig nawandelen van de Heere!

Och, ware het altijd zo gebleven! Helaas, zij hebben die eerste liefde verlaten, zij hebben die lieve Verbonds-Jehovah de rug toegekeerd, zij hebben zichzelf andere goden verkoren; de goden der heidenen, die rondom hen woonden kregen zij lief, zij bogen zich - hoe is het mogelijk? - voor goden van hout en steen, van zilver en goud, voor de zon, maan en sterren, voor het heir des hemels. Goden, waarvan de dichter zingt:

Zij hebben wel een mond,

Maar die niet spreekt;

Wel ogen, maar waaraan 't gezicht ontbreekt,

*'t Licht kan hun niets ontdekken;
Geen klank, hoe schel, dringt immer hun in 't oor,
Men zett hun vrij de beste wierook voor,
't Kan hun geen reuk verwekken.*

Hun hand hoe fraai bewerkt, tast nooit iets aan; Hun voet, hoe wel gevormd, kan nimmer gaan; Hun keel geen klanken geven.

En voor die levenloze monsters stichten zij afgodskapellen, van het goud en zilver en van de rijk gestikte klederen, die de Heere hun had gegeven. En voor die dode monsters hebben zij des Heeren olie en Zijn reukwerk ontstoken. En Zijn brood, het brood, dat de Heere - hun Man - haar gaf, meelbloem, olie en honig, waarmede de Heere Zijn volk spijsde, dat heeft dit trouweloze volk ten liefelijke reuk gesteld voor het aangezicht van die monsters, die nog niet eens de vorm van een mens hadden. Ja, de Heere verwijt aan dat volk - dat Hij vergelijkt bij een hoer, bij een overspelige vrouw - dat zij haar zonen en haar dochteren, die zij de Heere gebaard hadden, dat is, die zij gebaard hadden, tengevolge van de zegen der vruchtbaarheid, die de Heere hun verleende, genomen hebben en opgeofferd hebben om ze te verteren. "Is het wat kleins van uw hoererijen, dat gij Mijn kinderen geslacht hebt en hebt ze overgegeven, als gij ze voor hen door het vuur hebt doen gaan," zo roept de Heere uit in Ezech. 16 : 21.

En wat deed de Heere, die trouwe Verbonds-God nu?

Geliefde Toehoorders! de Heere zond tot hen Zijn knechten, de profeten, om dat volk bekend te maken met hun gruwelen en hen te bewegen om weder te keren tot de Heere. Die knechten zeiden dit overspelige volk Gods oordelen aan, met belofte van verschoning, zo zij met boete en berouw tot de Heere wederkeerden.

Helaas, zij hoorden naar Gods knechten niet. Nee, zij legden Gods knechten het zwijgen op. "Profeet, gij zult hier niet profeteren in des Heeren Naam," zeiden zij.

En waar Gods trouwe knechten niet zwegen, maar doorgingen met hun Gods oordelen aan te kondigen en op het schandelijke van hun gedrag te wijzen, daar sloegen zij Gods Profeten, zetten hen in de gevangenis, spijzigden hen met brood en water der bedruktheid, en doodden hen ten slotte met het zwaard.

Dan gaat de Heere zelf tot dit overspelige volk: Hij roept hen toe: "Zo een man zijn huisvrouw verlaat, en zij gaat van hem en wordt eens anderen mans, zal hij ook tot haar nog wederkeren? Zou dat land niet grotelijks ontheiligd worden? Gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd: keer nochtans weder tot Mij," spreekt de Heere.

Ik vraag u, geliefden, welke man zou zulk een aanbod aan zijn overspelige vrouw doen? O, geliefden, hoort hoe hartroerend de Heere Zijn volk aanspreekt en hun gelegenheid geeft om tegen Hem te getuigen (Micha 6). "O, mijn volk! wat heb Ik u gedaan en waarmede heb ik u vermoed? Betuig tegen Mij Immers heb Ik u uit Egypteland opgevoerd en u uit het diensthuis verlost;.. en Ik heb voor uw aangezicht henen gezonden Mozes, Aäron en Mirjam. Mijn volk, gedenk toch wat Balak, de koning van Moab beraadslaagde, en wat Biléam, de zoon Beors, hem antwoordde; en wat geschied is van Sittim aan tot Gifgal toe"

En waar die hartverbreekende woorden des Heeren - die stenen zouden vermurwen - niet helpen, daar zoekt de Heere dat overspelige, volk tot Zich te lokken door zegeningen en door oordelen. De Heere probeert het met hardheid en zachtheid. Dan geeft Hij ze vol op en dan laat Hij ze hongerlijden. Maar niets helpt. "Wij zullen tot U

niet wederkeren," zeggen zij. Waarlijk, zij toonden een hoerenvoorhoofd te hebben en weigerden schaamrood te worden; wel mocht de Heere vak hen zeggen, dat ze een voorhoofd van koper hadden en dat hun nek een ijzeren zenuw was. Zij gruwden van God en hunkerden naar de afgoden, zij dansten in ontucht met de heidinnen, rondom die vuile afgod der Moabieten, Baäl-Peor, die god der ontucht. Zij dansten om gouden kalveren, en wierpen kushanden naar het heir des hemels, en brachten mensen-offeranden aan de Moloch, die verschrikkelijke vuurgod in het dal van Tofeth, dat daarom het moorddal geheten zou worden. Zelfs spaarden zij hun eigen kinderen niet. Wat in Gods harte nooit was opgekomen, wat de Heere nooit voor Zijn dienst vroeg, gaven zij gewillig aan de ingebeelde goden, die hen toch niet konden helpen. – Zo drijft de duivel degenen, die God en Zijn Woord verachten en verlaten, tot de schrikkelijkste zonden.

Zij deden.... Maar nee, geliefden, laten we de sluier der ongerechtigheid van dit overspelige en van hun uw Verbods-God afhoererende volk niet verder oplichten - het is te schrikkelijk om te zeggen en haast niet te geloven.

Zou u nu niet verwachten, dat de Heere dit volk een scheidbrief gaf, dat Hij dit overspelige volk vervloekte en in de hel wierp?

En toch, dat deed Hij niet, Hij wil toch van dit volk niet af. Wat is Hij toch getrouw aan Zijn eens gegeven woord!

Nee, maar Hij zal dat volk dwingen om tot Hem te komen en bij Hem te blijven en in de weg der gerechtigheid te wandelen.

Hoe Hij dat doen zal?

Dat ontdekt de Heere in onze tekst: "Hij zal hun weg met doornen betuinen."

Hij zal aan beide zijden van de weg, die zij te gaan hebben een doornenheg zetten, een heg van scherpe prikkels saamgevlochten, prikkels, die hen steken en scheuren zullen, als ze slechts in de nabijheid er van durven komen.

Dat zal afdoende zijn?

Nee, geliefden, dat verwacht de Heere niet. Hij kent dit volk als zeer hardnekkig, zij zullen zich door de doornen heenwerken. Maar dan zal de Heere er nog een heiningmuur bij optrekken. Zijn ze dan door de doornen, dan stuiten zij op de muur.

Is het dan klaar?

O nee, zij zullen zich ook nog door over de muur heenwerken; maar dan zal de Heere ze verblinden, zodat zij hun paden niet zullen vinden. Daarvan verwacht de Heere nu een gunstig gevolg?

Geliefden, als heg en heining het moesten doen, dan zou dat volk nooit meer naar God vragen, maar de Heere zal heg en heining als middelen in Zijn hand gebruiken, en dat wel zó, dat als Zijn volk zijn boelen zou nalopen, dan zouden zij hen niet aantreffen, zij zouden hun boelen zoeken, maar niet vinden - de Heere zo hun de gelegenheid tot de zonden ontnemen - en dan zouden ze zeggen: "Ik zal heengaan en keren weder tot mijn vorige man", - dat is: tot de Heere, die getrouwe Verbonds-God, die zij getrouwd heeft, aan wie zij vroeger hart en hand schonk - "want toen was het mij beter dan nu".

En ziedaar nu, waartoe heg en heining moesten dienen.

Ja, wij kunnen zeggen, dat "heg en heining" bij dit volk daartoe geleid hebben. Want de Heere heeft gedaan, wat Hij in onze tekst door Hoséa gezegd heeft: "Hij heeft hun weg met doornen omtuind". Hij heeft een heiningmuur om haar opgetrokken. - Trouwens, God laat nooit na het woord Zijner knechten te doen en de raad Zijner boden te volbrengen. Maar ons bestek is te kort, dan dat wij die vervulling hier nu zouden kunnen vermelden. Denkt maar hoe na de dood van Jerobeam II, het rijk der

tien stammen al meer en meer benauwd werd door binnenlandse troebelen, en door de invallen en stroperijen van buitenlandse vijanden als Tiglath Pilezer, de koning van Assyrië, die in het land viel en Samaria als een heg en heining insloot en de weg versperde, vele steden innam, een groot gedeelte van het rijk vermeersterde en de inwoners wegvoerde naar Assyrië. Denkt ook aan Salmanezer en aan Nebukadnézar en aan de Romeinen en aan degenen, die de Heere al meer heeft willen gebruiken en, misschien, nog gebruiken zal tot Zijn heg en heining, waardoor het volk van Israël op dat gezegende plekje kwam.

En - *volgens sommigen nog eens komen zal!* –

Waarvan we lezen, Jer. 3 : 22 v.v. "Zie hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere onze God". "Waarlijk, tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen" - met de afgoden, die wij daar hebben aanbeden en van welke wij ons heil hebben verwacht - "Waarlijk, in de Heere, onze God, is Israëls heil! Want de schaamte heeft de arbeid onzer vaders opgegeten, van onze jeugd aan, hun schapen en hun runderen, hun zonen en hun dochteren - die zij de Moloch offerden - wij liggen in onze schaamte, en onze schande overdekt ons, want wij hebben tegen de Heere onze God gezondigd, wij en onze vaders tot op deze dag, en wij zijn der stem des Heeren onzes Gods niet gehoorzaam geweest" - hoe dikwijls Hij ons ook van de weg des verderfs teruggeroepen heeft. –

En, opmerkelijk is het, dat de Joden sinds de Babylonische ballingschap, een afschuw hebben van vreemde goden en van gesneden beelden.

Maar genoeg: Vragen we nu in de tweede plaats aangaande die heg en heining.

2. Wat leren zij ons?

Geliefde toehoorders, *heg en heining*, prediken de halsstarrigheid van ons volk en van onszelf.

Vinden we in de historie, die wij u schetsten, niet het treurig beeld getekend van Nederlands volk? Wij zouden de geschiedenis van het volk van Israël wel onze vaderlandse geschiedenis kunnen noemen, zo treffend is de overeenkomst,

Zelfs draagt ons land dezelfde naam als het hunne. Taalkundigen zeggen, dat Kanaän "lage landen" betekent en Nederland zegt ook "laagland".

Had de Heere het volk van Israël uit een wrede slavernij verlost, ook ons volk heeft de Heere verlost uit een slavernij, die nog veel verschrikkelijker was, als die van Israël in Egypte.

De Heere heeft ons volk eerst verlost uit het heidens ongeloof. Ach, onze voorouders waren ook aanbidders van goden, die geen goed of kwaad kunnen doen. Ook op hen was van toepassing, wat de apostel schrijft in Rom. 1 :23: "Zij hebben de heerlijkheid des onverderfelijken Gods veranderd in de gelijkenis eens beelds van een verderfelijk mens, en van gevogelte en viervoetige en kruipend gedierte. Daarvan heeft de Heere ons volk verlost, zoals Hij Abraham uit het afgodisch Ur verlost.

Maar dan heeft Hij ons volk ook verlost uit het Roomse bijgeloof. Ach, hoe kreunden zich onze voorouders onder de zweep der Roomse priesteroverheersing. Welk een ziels- en lichaamskwellingen schreef het pausdom voor, quasi om de zaligheid te verdienen, maar inderdaad om zich te verrijken met de zuur verdiende penningen van ons wille volk., Zij moesten vasten tot mager worden toe en zichzelf penitéren tot bloeden toe; krimpen deden zij onder een verontrust geweten, dat ze tevergeefs zochten te stillen door het beoefenen van de dure schrik- en kwelmiddelen der - Roomse kerk - denkt slechts aan het door de Paus uitgevonden vagevuur, en penitentiën, enz.

Deed de Heere in de persoon van Mozes een verlosser voor Israël geboren worden,

voor ons volk deed Hij dat ook in de persoon van de Prins van Oranje, Willem I. En werd Israëls verlosser aan het hof van de tiran opgevoed, onze prins ook - aan het hof van de koning van Spanje. En begon voor Israël de tirannie pas recht toen Mozes op Gods bevel zijn verlossingswerk begon, zo ook hier - denkt maar eens aan de brandstapels en moordschavotten, aan de helse kwelgeesten, aan Filip II, aan Alva, aan de bloedrood en aan heel die bloeddronken priesterschaar. Zeventigduizend mensen zijn hier op de wreedaardigste wijze omgebracht, mensen wier enige misdaad (?) was, dat ze niet voor de christus van meel en water der Roomse kerk- voor dat ouweltje - wilden buigen, dat ze niet mee wilden doen aan hetgeen onze Catechismus zo juist "een vervloekte afgoderij" noemt, maar die de ware God en Christus wilden dienen overeenkomstig Zijn woord en hun geweten.

En bereikte het volk van Israël na een lange, moeilijke weg, eindelijk het land der roste, ook ons volk bereikte na een bange strijd het einde van de lijdensweg. Tachtig jaar heeft ons volk geworsteld, stromen bloeds zijn er hier gevloeid. Maar toen werd dan ook die vrijheid verkregen, die heerlijke vrijheid om God te, mogen dienen overeenkomstig Zijn Woord en ons geweten. Toen stond het licht der waarheid weer op de kandelaar, toen mocht ons volk zingen als weleer het volk van Israël: (Ps. 124 : 4):

*'W' ontkwamen haast des vogelvangens net,
De loze strik, tot ons verderf gezet;
De strik brak los, en wij zijn vrij geraakt.
De Heer is ons tot hulp op ons gebed;
Die God, die aard en hemel heeft gemaakt."*

En waar zouden we het einde vinden als we al de zegeningen op moesten sommen, die de Heere, aan ons volk in die dagen heeft bewezen. 't Was, om zo te spreken, een tijd der eerste liefde. God werd gekend en beleden, genoten en gediend, op het erf der staat, nog heerlijker op het terrein der kerk, ja, in huis en hart! Ach, ware het zo gebleven! Mocht de Heere niet billijk verwachten, dat een volk, om Zijns verbonds wille, zo rijk beweldadigd, zich nu ook geheel aan Hem zou wijden? Waar Hij had getoond Nederlands God te zijn, behoorde daar niet Nederlands volk in woord en wandel te tonen des Heeren volk te zijn?

Helaas, Zijn wonderdaán, door niemand af te meten, Zijn trouweloos en snood van hen vergeten.

Waarom eindigde men met de stoffelijke zegeningen? In de afgoden van verstand en vernuft; wij danken onze voorspoed aan het klimaat, aan de gunstige ligging van ons land, wijs bestuur, aan zon en regen, enz. En de Heere miskend, niet gezocht, niet gebeden en niet gedankt. Nee, maar als bij Israël: "wij zullen onze boelen nalopen, die ons dit alles bezorgden" - dat spreekt men vrij uit, en dat brengt men in de praktijk.

Hoe worden Gods lieve wetten met voeten vertreden. Hoor dat gevloek, dat gelaster, dat spotten met Gods heilige Naam, zie, dat overtreden van Gods heilige dag, dat koopt en verkoopt, dat rijdt en rost en loopt en draaft, alsof Gold Zijn dag tot een zondedag heeft gegeven. En wat een liegen, stelen, hoereren, moorden, enz. 't Is al buigen voor de afgoden. Voor de geldgod, de modegod. - Ziet de kledij van de meisjes en vrouwen, hoort de liederlijke taal, zelfs van kleine kinderen. Buigen moet men voor de god van Jenner - dat is de vaccinatie - of de kinderen mogen niet ter school; verzekeren moet men zich tegen wil en dank, of men mag niet aan de arbeid.

O, geliefden, welk een wildheid, losbandigheid, broeddronkenheid en verdorvenheid heersen er nu alom in ons land. Ledige kerken en tot de nok van het dak gevulde

paleizen der ijdelheid. En hoe wordt dat lieve Wezen getergd door een godsdienst zonder God en een christendom, waaraan de Christus ontbreekt.

Toehoorders, als er in de dagen van onze godzalige voorvaderen iemand was opgestaan, en hij had, tegen dat door Rome zo wreed gemartelde - Maar door de Heere verlost volk gezegd, dat hun kinderen met- datzelfde Rome, een verbond zouden aangaan, dat ze hun zuur verdiende penningen zouden offeren om een gezantschap te bekostigen bij de paus, bij de opvolger van hem, die hen doodmartelde - zoudt u denken, dat ze hem zouden geloofd hebben? En toch is dat nu de treurige werkelijkheid.

Ziet, zo gelijkt ons volk als twee druppelen water op het volk van Israël. Wij zijn als dat volk gezegend én gevallen.

Konden we nu ook maar zeggen, dat ons volk, ook als het volk van Israël uit Jer. 3 is opgestaan en wedergekeerd. Helaas! Zeker, het heeft ons volk aan heggen van doornen en heiningen van vijanden niet ontbroken; zeker, heeft de Heere ook tot ons volk gezonden Zijn knechten, die het riepen tot de Allerhoogste; zeker, heeft de Heere ook- ons volk bezocht met zegeningen en met oordelen... helaas! wedergekeerd tot onze Bondsgod is, ons volk nog niet.

Ja, wat zeg ik, het wijkt hoe langer hoe verder van God. Al hoger klimt de berg van zonden, van bedrijf en nalatigheid. Al dieper buigt men voor de afgoden van rede en verstand, enz.

En wat er nog van worden zal, het is de Heere bekend, Maar als we op de schrikkelijke afval zien, op de verloochening van de Heere en Zijn inzettingen, dan vrezen we, dat we Hem hebben te verwachten in de weg der gerichtten.

En deed dit nu alleen de wereld, maar ach! wie van Gods ontdekte volk vindt hier zijn beeld niet getekend?

Wel, kinderen des Heeren, kleinen en groten, eerstbeginnenden en verder gevorderden: Welke weldaden heeft de Heere aan u, Zijn volk, bewezen. Uit Egypte, Nee, uit het diensthuis der wereld en der zonden heeft de Heere u verlost. Hij heeft u van dood levend gemaakt door de adem Zijns Heilige Geestes.

O, wat heeft de Heere u lieflijk gelokt, hoe zoet heeft Hij u naar het harte gesproken. Wat heeft de Heere heel uw hart en zinnen voor Hem ingenomen. En gij, gij hebt u geheel aan de Heere overgegeven, gij zijt, om zo te spreken, met Hem in een verbond gegaan, gij hebt beloofd, dat u nooit meer zoudt zondigen, dat u "dagelijks wakende zoudt zijn aan Zijn poorten, en waarnemen zoudt de posten Zijner deuren."

Wat een zoete tijd was dat, die tijd der eerste minne, toen u zo in alles de Heere nodig had, de Heere zo om alles mocht bidden, in alles mocht kennen, voor alles mocht danken; toen u zo aller zonden vijand mocht zijn, en een beoefenaar van elke deugd, in één woord, toen de Heere u alles was en gij alles voor de Heere.

En wat is er nu van al die goede voornemens en beloften gekomen? En wat is er van al dat heerlijke overgebleven? Wie bent u nu, en waar zijt gij nu, en wat begeert en wat doet ge nu, na al die ontvangen genade? Is de Heere nog uw enige liefste? Bezit Hij nog uw gehele hart? Is Zijn dienst u nog zo zoet als toen, wijdt u uzelf nog zo geheel en alleen aan Hem? Kunt u nog niets doen zonder de Heere er in gekend te hebben? Kunt u nog des nachts niet slapen als u niets van de Heere gewaar zijt geworden? Vlucht u ook nu nog, zoals vroeger, tot de Heere om verzoening als er maar de minste overtreding plaats greep? Bent u nog zo begaan met en bedroefd over het beledigen van de Heere, en het onteren van Zijn heilige Naam en dag en dienst en volk en knechten? Vreest u ook nu nog de Heere uw God met die tedere kinderlijke vreze en

hebt u Hem nog zo innig en van harte lief met al de liefde van uw ziel?

Wat een dwaas, wat een dwaalziek schepseltje bent u nu: "Wie zal toch zijn afdwalingen verstaan?" Moeten we nu wel met de dichter zeggen. Wat een afgodisch schepsel!

O, Geliefden, kent u uw eigen hart? Dan zult u moeten toestemmen, dat u gedurig de niet- en drekgoden aankleeft. Die goden, die het ongeloof uitvond, de goden der wereld. De goden dezer eeuw. Wat buigt u zich daarvoor neder; hoe offert ge zelf uw lieve kinderen - de panden, die God u verleende om ze in. Zijn vreze op te voeden daaraan op. Wat een gaan op eigengekozen wegen, wat een wereldzin en zondelust. Wat een afwijken van de Heere en Zijn wegen. Wat een lauwheid, dodigheid, lusteloosheid, omtrent de dingen van Gods Koninkrijk. Wat kunt u het nu dikwijls aanhoren, dat de Heere gelasterd en onteerd wordt. Wat een ontrouw omtrent God en uw naaste. Ja, wat een verwerpen van de Heere en een nalopen van uw boelen, waarmede u van de Heere afhoereert. Waar bent u al niet beslapen en hebt het verbond met de Heere verbroken.

En hoe dikwijls heeft de Heere u vermaand, bestraft, gebeden, gesmeekt, tot wederkeren geroepen.

Zou het wonder zijn als de Heere u aan uzelf overgaf? Als Hij u de rug toekeerde? Als Hij u liet omkomen in uw zonden en ongerechtigheid?

Gelukkig, de Heere wil van Zijn zondig volk niet af. Integendeel, de Heere dwingt ze om bij Hem te blijven en in Zijn wegen te wandelen, en dat wel hun ten goede, want Hij heeft hen niet nodig - laat ons dat nooit vergeten.

Daartoe gebruikte de Heere "heg en heining", daarom komt Hij uw weg met doornen omtuinen.

"Doornen," gij kent die scherpe pinnen en strekels, waarmede we onze dierbare Heiland gekroond hebben. Die pinnen en stekels worden in Gods Woord dikwijls genoemd om daar diepgaand leed en ellende door af te beelden - denkt maar aan wat Paulus zegt "dat hem een scherpe doorn in zijn vlees was gegeven, nl. een engel des satans, die hem met vuisten sloeg."

Zo komt nu de Heere de weg van Zijn afhoererend volk met leed en smart en lijden wel te omtuinen. Voor de een van Zijn kinderen is dat een ledige beurs en grote behoeften, voor de ander is het een zwak, een krank, een pijnlijk lichaam, voor een derde is dat tegenslag in zijn ondernemingen, een vierde heeft een kranke en benauwde geest, weer een ander ongenoegen met zijn huisgenoten. En dan dat beroerd geweten, de kloppende en benauwende consciëntie, dan de verklager der broederen, dat is satan, en dan de doornen van verborgen leed, leed dat men altijd achter een blij gelaat moet zoeken te verbergen, leed dat men alleen moet dragen, omdat men er met anderen niet over spreken kan, niet over spreken durft.

Ja, wie somt mij op al de doornen, waarmede de Heere de weg van Zijn volk omtuint. 't Is in één woord, een heg van doornen.

En nu zou men toch billijk verwachten, dat nik een heg van doornen afdoende zou zijn. Helaas, hoe halsstarrig zijn wij. Is het al niet bedroevend, dat de Heere Zijn volk moet insluiten? Stel u eens even voor, dat wij een vrouw hadden zó wellustig, dat we haar op moesten sluiten om haar bij ons te houden, zou dat niet vreselijk zijn? Maar nu is dat voor ons vaak nog niet genoeg, Gods volk wringt zich wel door al die leed berokkende beletselen heen, om eigen zin en wil uit te voeren, om eigen paden te bewandelen, soms wel om de zonden te dienen, om hun afgoden te minnen.

Zo maken we zelf onze weg zo pijnlijk "doet gij u dit niet zelf aan, doordien gij de

Heere uwe God verlaat ten tijde als Hij u op de weg leidt?" zo vraagt de Heere Zijn overspelig en getuchtigd volk in Jer. 2: 17.

Door doomenheggen heendringen, daarmede verscheurt u uw kleed - ja ook uw hart. Menig kind van God gaat zijn weg met een schrijnende wonde in zijn ziel, omdat hij door de doornen is gegaan om zijn afgod te dienen; en welk genot leverde het u op? Immers niets dan ellende.

Want, als we door de heg heen zijn, dan stuiten we toch weer op een ander beletsel. Een "heiningmuur" noemt de Heere het. De Heere heeft de weg van Zijn volk afgebakend door een muur van wetten en inzettingen. Maar daar gaan zij overheen. Maar dan heeft de Heere weer andere beletsels om Zijn volk te dwingen bij Hem te blijven en te beletten om tegen Hem te zondigen, en wie is in staat om al die Middelen op te sommen?

Om maar iets te noemen: Toen voor Jozef de gelegenheid er was om te zondigen met de slechte vrouw van Potifar, toen zorgde de Heere dat er bij Jozef geen genegenheid was, zodat hij sprak: "Zou ik zulk een groot kwaad doen en zondigen tegen God."

En dan is er soms de genegenheid, Maar dan krijgen ze geen gelegenheid.

Soms laat de Heere iets in de weg treden, waardoor ze een kwaad voornemen niet kunnen uitvoeren. Denkt Maar aan David. Toen hij zich aan Nabel wilde wreken, trad hem Abigail in de weg.

Kind, wil u met uw boelen van uw God afhoereren, dan willen soms uw boelen met u niet te doen hebben. Soms gebruikt de Heere de wereld als een muur om Zijn volk bij Zich té houden; Gode vijandige medearbeiders van u, hebben u wel belet te zondigen. De wereld zegt soms tegen Gods volk, dat ze dit of dat kwaad niet behoren te doen. "Daar zijt gij te fijn voor," zeggen ze.

Is nu de betuining waarmede de Heere onze weg betuint zo vaak pijnlijk, heg en heining zijn toch ook een grote zegen. Vragen we maar in de derde plaats:

3. Waartoe zijn ze ons nuttig?

Heg en heining zijn zo nuttig om als middelen in Gods hand ons voor de uitbrekende zonden te behoeden. Hoe menig kind van God, die dit leest of hoort lezen mag met blijdschap terugzien op een onbesmet verleden - omdat ze een afkeer hadden van de zonden? Nee, maar zij hebben er naar gehunkerd - maar God heeft hen belet tegen Hem te zondigen. O, zeg eens zelf, als God uw weg eens niet met doornen had omtuind, zou u dan nu ook zo'n goede naam hebben? Als de Heere u dat zwakke lichaam, die benauwde geest, die ledige beurs eens niet had gegeven, en daarbij vermogen en tijd, wat was er dan van u terecht gekomen. Misschien zat u dan nu in de kreek of bordeel of in de gevangenis.

Heg en Heining zijn onder de zegen des Heeren zo nuttig om ons in biddende afhankelijkheid bij de Heere te houden.

Wat heeft dat zwakke hart, die kranke zenuwen en daarbij die aanvechtingen des satans - wat hebben die doornen mij dikwijls op de knieën gebracht! Wat dwongen zij mij om te schreeuwen tot God, om te schuilen in de schaduw des Almachtige, zoals een kind bangheid de hand van vader te vaster omklemt houdt, zich in de plooiën van moeders rok als verschuilt. O, als het mij zo bang was, wat heb ik gekropen voor de Almachtige, wat heb ik gesmeekt: "Heere, houd mij toch vast! Heere, geef mij toch niet over in de begeerte van mijn benauwers! Hemelse Vader, verlos mij van de boze! Ach, dat ik U niet vloekte, dat ik mijn naaste niet schade!"

Waarlijk, ik heb geleerd, dat de Heere een leviathan, als ik ben, smekingen kan leren spreken. Waarlijk, ik heb geleerd, dat de Heere "weglopers", "afwijkers", "hoereerders" bij zich weet te houden, dat Hij groten klein weet te krijgen en te

houden. En daarvoor gebruikt Hij wel die pijnlijke doornenheg en die boze heining, die ik - het zij tot mijn schande gezegd - wel eens heb willen verwensen, maar die ik later heb leren zegenen als de middelen, waarvan mijn hemelse Vader zich heeft willen bedienen tot heil van Zijn kind.

Er zijn er, die zijn door heg en muur heengedrongen. Die waren reeds in de macht van hun afgoden; Maar de Heere kwam, in Zijn neerbuigende goedheid, de liefde tot de zonden of de gelegenheid om te zondigen weg te nemen, en zo keerden zij weder tot de Heere, die zij voormaals hart en hand hadden geschonken.

Denkt hier maar eens aan Psalm 51 en aan de stroom van ongerechtigheden, die reeds de overhand op de dichter had uit Psalm 65. En denkt ook eens aan Petrus en zoveel meer bekende en onbekende kinderen des Heeren.

En waar de Heere onze weg met doornenheggen en heining- muren betuint - daar reizen we toch veilig. De Heere zelf dwingt ons om op de weg der gerechtigheid voort te gaan of na afdwaling terug te keren.

De vrucht van die betuining is dan ook onze zekere aankomst aan het gewenste doel, dat is "als de bruid van Christus in het huis des Vaders.

Maar daar zal dan ook niet één Sioniet lust hebben om een loflied te wijden aan eigen deugd of sterkte, Nee, maar ieder zal van ganser harte daar getuigen:

"Niet ons, o Heere, niet ons, Uw Naam alleen zij, om Uw trouw en goedertierenheén, alle eer en roem gegeven."

Zingen we nu Ps. 115: 1, 5

Geliefde toehoorders, wat valt er uit hetgeen we mochten zeggen, naar aanleiding onzer tekst veel te leren.

Onze tekst doet ons toch ten eerste denken aan mensen, die God niet betuint. Dat zijn schijnbaar de gelukkigen, waarop zelfs Asaf zich blind staarde, omdat het hun voor de tijd zo naar den vleese ging. Het zijn mensen, die van geen tranenbrood weten, zij hebben geen banden tot de dood, zij zijn niet in moeite als andere mensen, hebben een gezond lichaam, een sterke geest, voorspoed in bijna al hun ondernemingen, ze zijn de benijden.

Maar o! o! waar brengt hun al die voorspoed? Waar gaat het met hen heen? Als een os worden zij gemest voor de dag der slachting. Dikwijls gaan dezulken voort van de ene in de andere ongerechtigheid en gruwelijke zonde. "De overtreding des goddelozen," sprak in het binnenste van des dichters hart. "Daar is geen vreze Gods voor Zijn ogen. Want hij vleit zichzelf in zijn ogen, als men zijn ongerechtigheid bevindt, die te haten is," enz. (Psalm 36 : 2-5).

Maar hoe lang duurt dit? "Tot God zijn ongerechtigheid niet langer kan gedogen." Dan is het uit, dan storten ze van de top van eer in een eeuwige verwoesting nêer. Daarom, kind, benijd zulke bandelozen toch niet, zij zijn de ongelukkigsten. Dezulken laat de Heere maar voort- en doorgaan tot de maat vol is, en dan komen voor hen de prikkels en die blijven dan in alle eeuwigheid hen kwellen. Ach, als er zulken zijn, die dit lezen of horen, mocht de Heere u nog als een brandhout uit het vuur rukken, eer het voor eeuwig te laat is.

Onze tekst doet ons ook denken aan een ander soort van mensen, ook onbekeerd, maar die de Heere toch met doorns wil omtuinen. Zij hebben een open geweten, dat hen als de doorn steekt als zij zich naar de plaatsen der ijdelheid begeven. Zij vinden niet het rechte behagen in de zonden. Als anderen zo'n genoegen en vermaak vinden in de

dingen der wereld, dan is er bij hen altijd iets wat hun vreugde vergalt. Zij worden nog telkens vermaand, de roepstemmen Gods achtervolgen hen, de dood en de hel zitten hen soms op de hielen, ze worden in hun gangen gedwarsboomd door allerhande tegenspoed. Zo worden zij voor veel uitspattingen nog bewaard, ze breken zo niet uit in de zonden als andere mensen.

Is dat nu bij u zo? Dat dankt u aan de Heere en aan Zijn algemene en weérhoudende genade.

En, o wat is dat nog een voorrecht. O, kind des Heeren, wat is het een voorrecht als de Heere uw kinderen nog omtuint, als de Heere nog struikelblokken voor de voeten werpt, zodat ze maar niet vrij en frank kunnen zondigen.

Mijn onbekeerde vrienden! mochten die prikkels en nagels, die heg en heining u nog uitdrijven tot de Heere, mochten Gods roepstemmen u nog tot bekering leiden. 't Is niet genoeg bewaard te worden voor de zonden; 't moet tot vernieuwing des harten komen of het loopt voor eeuwig mis. Nog altijd omtuint de Heere u. Hoelang al?

En nog is Gods geduld niet ten einde. Toch, dat blijft zo niet, als heg en heining u niet tot bekering leiden, dan hebt u kans, dat de Heere Zijn heg en heining wegneemt, en dat Hij u tot vertreding overgeeft. En dan zal Gods heg en heining nog tot in alle eeuwigheid u tot prikkels zijn in de hel.

Maar dan doet de tekst ons ook nog denken aan dat overgelukkige volk, *dat de Heere begenadigde in de Geliefde*.

Daaronder zijn er, die eertijds in de wereld en de zonden leefden als een onbandige koe. Maar toen plaatste de Heere zijn staketsels om hen.

En wel waren er, die zochten er door te dringen, maar die ondervonden, dat het hun hard was de verzenen tegen de prikkels te slaan. Het einde was, dat ze zich op genade of ongenade moesten overgeven aan de Heere, ja, dat ze Hem hart en hand schonken en met Hem in een verbintenis traden.

Maar nu is er onder dat volkje nog weer een groot verschil. Er zijn onder Gods kinderen, die het niet kunnen geloven, dat een mens, na ontvangen genade, weer ze, verzot kan worden op hetgeen geen God is, dat ze er voor door een heg en heining zouden gaan. Voor hen is de betuining niet nodig, denken zij. Dat zijn zij, die veel lust hebben om de Heere te vrezen en weinig zelfkennis hebben.

O, kind! die er zo over denkt en spreekt, gij zijt in een genotvolle tijd, waarin u veel mag genieten. Dat het zo blijve!

Maar er zijn andere kinderen Gods, die hebben het nooit kunnen geloven, dat ze zulke verfoeilijke schepsels gebleven zijn. Zij leren nu die doornen zo nodig achten, Onze tekst is voor hen geen verschrikking, maar een troost. Ach, zij bidden er de Heere om, dat Hij hen toch in banden wil houden om Jezus wil. Ach, zij voelen zo'n neiging in zich om af te wijken. Is het zo niet bij u, kind? Moet u niet getuigen, dat die betuining voor u zo nodig is, dat er anders niets van u terecht zou komen?

Anderen kwamen verder en zijn van de Heere afgeweken. Ze zijn door de heg van hun kloppend geweten al heen, zij wijden hun hart, dat de Heere toebehoort, aan een afgod, aan hun vrouw of kinderen, aan hun genoegens. Zij zijn van het spoor der godsvrucht afgeleden:

*Zij hebben God op 't hoogst misdaan;
zij zijn van 't heilspoor afgegaan.
Verzuimend alle trouw en plicht,
vergramden God, de God des levens,*

Die zoveel wond'ren had verricht.

Misschien is er wel zo iemand hier, misschien moesten wij om uwentwil deze stof behandelen. Wel, vriend of vriendin, mocht u nog luisteren naar de stem des Heeren, die u toeroept: "t Is u hard de verzenen tegen de prikkels te slaan" (Hand. 9 : 5). Mocht het bij u tot een wederkeren tot de Heere komen. Was het u toen niet waarlijk beter dan nu?

Ondervindt u het niet, dat "de smarten dergenen die een andere god begiftigen vermenigvuldigd Worden?" O, wat hebt u uzelf met vele smarten doorstoken. Wat had u vroeger, in uw eertijds een aangenaam leven; wat was het u goed nabij de Heere te zijn; wat vrucht genoot gij onder de dienst des Heeren; hoe hartelijk was uw omgang met de Heere en met Zijn volk. En hoe is dat nu? O, wat zijt gij nu mager, gij prinsendochter, wat zijt gij nu vervallen, wat laat u uw ziel gebrek lijden en dat om uw zondige vlees te strelen met de gestolen wateren en, het verborgen brood. Wat bent u nu dronken van de zwijmelwijn, omdat de Heere de nieuwe wijn van u weert.

Geliefden, waarvan zijt ge toch uitgevallen, hoeveel huurlingen uws Vaders hebben overvloed van brood en u komt om. van gebrek. Ach, dat u tot uzelf mocht komen, dat de Geest des Heeren u bearbeide om weder te keren tot de Heere!

Vraagt u, of de Heere nog met zo'n boeleerder, die het er zo bar heeft afgebracht, zou willen te doen hebben?

De Heere zegt ook tot u: "Al hebt u Met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij." En al zou ook uw stad of dorp of gemeente er door in rep en roer komen, en al zouden de kerkvromen er over op hun tanden knerssen, de Vader zal het gemeste kalf voor u slachten en u de kus der verzoening geven.

O, volk des Heeren, laat "heg en heining" ons allen diep verootmoedigen. Als u eens voorbij of langs een heg of heining gaat, bedenk dan eens, dat de Heere zulke kwelmiddelen nodig heeft en wil bezigen uit liefde tot u en uw zaligheid. Waarlijk, kinderen, het staat er wel tot onze troost, maar niet tot onze eer, dat de Heere onze weg met doornen omtuint en daarbij nog een heiningmuur optrekt opdat we onze paden niet zouden vinden.

Lere de Heere ons nog meer de zonden te schuwen als de doornen te vrezzen, en dat wel, omdat de zonden de Heere beledigen.

En waar we onze weg met doornen omtuind vinden, mochten wij er de Heere voor danken, dat Hij heg en heining nog tot ons heil beschikte, dat Hij ons tussen de doornen heenleidt tot Zijn zalig Vaderhuis.

In de hemel is geen heg en heining meer, kind! Daar zijn we verlost van ons hoerachtig hart. Dan zullen we onszelf geheel en altijd de Heere wijden en Hem aankleven en lieven, loven en danken, ook voor Zijn heg en heining.

AMEN

Nazang Psalm 32 : 5.

15. "DAVIDS ENE BEGEERTE, EEN KENMERK VAN GENADE"

Psalm 84 : 5.

Lezen: Psalm 84.

Psalm 122 : 1, 2.

Tekst Psalm 27 : 4:

"Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik alle de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel."

"Ach, dat ik het weten mocht!", ziedaar, Geliefde toehoorders, de klacht, die zo menigmaal gehoord wordt van de lippen van Gods bekommerde volk. "Ach, dat ik het mocht weten!"

Wat willen zij weten?

Zij begeren te weten, of "hun werk in der waarheid is" (Jes. 61 : 8). Zij wensen te weten, of "zij met de Heere, of de Héere met hen is begonnen," ja, ze willen weten, of het wel waarlijk de Heilige Geest is, die in hun hart werkt, om hen bekwaam te maken, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht. (Col. 1 : 12).

Dat is toch noodzakelijk om te weten, daarvan toch hangt ons eeuwig wel of eeuwig wee af. Is er bij ons geen goed begin, dan zullen we ook zeker niet het goede einde bereiken! slaan we een verkeerde weg in, dan bereiken we niet ons doel, volgen we een verkeerde leidsman, we komen zeker bedrogen uit; zijn wij met God begonnen, dan zullen we het niet volhouden, niet volharden ten einde toe.

En nu, Gods ware bekommerde volk kent die ernst. Zij weten het, dat wanneer zij met God begonnen zijn, het dan zeker voor eeuwig mis zal lopen. Zij beseffen het vreselijke, van bedrogen uit te komen. Vandaar die verzuchting, om tot zekerheid te komen omtrent deze aller-gewichtigste zaak, vandaar de zucht: "Ach, dat ik het weten mocht, of ik waarlijk door de zaligmakende arbeid des Geestes bewerkt wordt tot het begeerde einde." Of dit dan te Weten is? 't Zou treurig zijn, als dit niet te weten was, als we dát maar af moesten wachten, hoe het bij ons sterven uit zou vallen, als er geen bezinnen meer is!

Nee Geliefde toehoorders, de Heere heeft gewisse kenmerken in Zijn Woord getekend, waaruit we het met zekerheid kunnen weten of we hebben te hopen of te vrezen voor de eeuwigheid.

Het ligt nu niet in onze bedoeling om al die kenmerken op te sommen Slechts bij éne - maar dan ook een gewis kenmerk - wensen wij u te bepalen. Het is dat kenmerk, die éne dringende begeerte van de man naar Gods harte, die hij uitspreekt in onze tekst, waar hij zegt: "Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken, dat ik alle de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel.

"Davids ene begeerte, een kenmerk van genade"

zouden we kunnen schrijven boven hetgeen we nu gaan zeggen. Wij wensen u deze begeerte te schetsen als:

1. Een bijzondere begeerte.
2. Een waardige begeerte, en
3. Een Godverheerlijkende begeerte

Dat de Heere onze overdenking wil zegenen tot Zijn eer, opdat deze begeerte in ons hart mocht worden gewerkt of verlevendigd. Dat zij zo!

Geliefde toehoorders,

In onze psalm beluisteren we een klacht van de dichter over de heftige vijandschap van zijn vijanden. Het is de klacht over dezelfde strijd, die ontstond in het paradijs, over de oorlog, die door God zelf is verklaard, toen Hij sprak: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad" (Gen. 3 :15). Die strijd gaat vast en zeker door tot aan 's werelds end. Wie overwinnaar in die strijd zal zijn ligt niet in het duister. Immers, God strijdt voor Zijn volk en aan de zijde der Zijnen, en wat zal dan David en al Gods volk deren?

Duisternis? Maar God is zijn Licht.

Nood of ramp? Maar God is zijn Heil.

Vijanden? Maar God is als een muur en bolwerk om hem.

Lichaamszwakte? Maar God is zijn Levenskracht.

Geen wonder dat een man met zulk een geloofsbewustheid uitroept: Ofschoon mij een leger belegerde, zo vertrouw ik hier op.

Toch zijn er, (en er zijn er geloof ik, velen) die juist spreken als David, die roemen als hij, en met wie het toch zo treurig zal af lopen, omdat heel hun roemtaal niet is als de vrucht van leugen en bedrog.

Deze wetenschap, dat er zoveel bedrog is, en er zoveel bedrogen zullen uitkomen voor de eeuwigheid, doet de angst soms wel om het hart slaan van de kleinen in de genade, en zelfs Gods verdergevorderde volk is nog niet altoos vrij van de vrees voor zelfbedrog.

David mocht het weten, en gij kunt het weten, dat u niet bedrogen zult uitkomen.

Waarom David het wist? Hij wist het aan zijn keus, aan de begeerte van zijn hart, en wel aan die ene begeerte, die hij van de Heere begeerd had. Die begeerte noemen we in de eerste plaats:

1. Een bijzondere begeerte.

Immers, tegenover die éne begeerte van David staan:

- Duizenden goddeloze begeerten, van de zondige mens.
- Denk eens om die vreselijke begeerte van Kain omtrent zijn broeder Abel. En neemt die bloeddorst niet hand over hand toe op een schrikbarende wijze, zodat de nieuwsbladen berichten van moord en doodslag als gevuld zijn?
- Denk eens aan de begeerte van Ammon in betrekking Thamar. Het is de wellust, voor welke niets te heilig of te rein is. En wat neemt die wellust op een vreselijke en moordende wijze de overhand!
- Denk eens aan, Achabs hebzucht. Hoeveel had die vorst! Wat was hij rijk! En toch brandde zijn hart van begeerte naar de wijngaard die tot Naboths erfdeel behoorde. En is het niet alsof een groot gedeelte des aarde geregeerd wordt door zulke hebzuchtige koningen en heersers? De landhonger van zulke rijksgroten heeft de wereld aan de afgrond gebracht.
- Denk aan de ontzettende begeerte van Judas. Het was geldzucht, gouddorst, waar zijn ziel van verteerde; al zou hij ook, om een handvol zilverlingen, zijn goede Meester verraden en zijn eigen rampzaligheid kopen.
- Denk aan de zwelgzucht van Belsazar en zijn vrienden.
- En doen we daar onze eigen onreine begeerten nog bij, blijkt het dan niet, dat, sinds de geheel rechtschapen mens, in het paradijs, die eerste onwettige begeerte in zich liet ingaan, er een bruisende stroom van onreine begeerten uit ons diep

bedorven hart opwelt, die zich een uitweg baant, en vaak alle dam en dijk van schaamtegevoel, ja, alles wat men tegen haar opwerpt, verbreekt?

- Zien we dat niet dagelijks om ons heen op de onbeschaamdste wijze? Breken de kleuren u niet uit als u over de weg gaat, en hoort en ziet wat uit het hart des mensen opwelt? En dat is dan nog op de publieke weg, en als het daar al zo onbeschaamd naar toe gaat, hoe zal het dan wel zijn in de tenten der goddeloosheid, waar men samen vergadert om de onreine lusten des vleses bot te vieren?!

En wat is het gevolg van die onreine en goddeloze begeerten? En wat is het gevolg van het grove of meer verfijnd uit-leven van die begeerten? Het gevolg is, dat men de Heere op een ontzaglijke wijze vertoornt.

En wee dat land, die stad, dat volk, die meng, als God, tergensmoede, de fiolen van Zijn gramschap uitstort.

Immers, niet goedkoop zondigt de mens. Vraag maar eens. "Wat was het gevolg van Kaïns bloeddorst?"

Het antwoord zegt ons, dat hij met een geprangd geweten ronddoelde op de aarde, zonder ooit ergens rust te kunnen vinden, altijd het gezicht van zijn vermoorde broeder voor hem.

En wat was liet gevolg van de zonde van hebzucht voor Achab? Dat God zijn huis uitroeide.

En wat baarde de zonde van Judas? De strop!

En voor Ammon? Dat hij met een gekwetst eergevoel zijn dagen sleet totdat het zwaard van Absalom hem het leven benam.

En het is de Heere bekend, hoe menig mens daarheen gaat met een geknakte gezondheid, met een wroeging in 't geweten, als een gevolg van zijn verkeer in de tenten en ter plaatse der goddeloosheid.

Ach, hoe menig jonge dochter en jongeling deden in die plaatsen der ijdelheid, wat zij gedurende hun ganse leven met hete tranen moesten beschreien; hoe menigeen, die de kermis, die komedie, die bioscoop vervloekte, waar zich eerst hun begeerte naar uitstreckte.

Daarom, gij jongen van jaren en ook gij ouden van dagen, ach, dat gij u verre mocht houden van die tenten der ijdelheid, van die plaatsen der zonden. 't Is duivels terrein, en wilt u niet dat de duivel u als een roof wegvoege, dan moet ge u niet op zijn terrein begeven. O, lere de Heere u, uit genade, aan die goddeloze begeerten sterven; ach, dat Hij door Zijn Geest die éne begeerte van David in uw hart werke!

Die éne begeerte noemen we met volle vrijmoedigheid een bijzondere begeerte. Immers, tegenover die éne begeerte staan ook:

Tal van vrome wensen.

Door wie die vrome wensen worden gekoesterd?

- Door de z.g. "kerkvromen". Daar verstaan we onder, die mensen, die, o, zo vroom zijn in de Kerk, en daarbuiten kunnen doen wat ze willen.
- Door die "farizeeërs". Dat zijn zij; die wel het buitenste des drinkbekers reinigen., maar van binnen de dood. onbepert laten heersen.
- Door die "schriftgeleerden". Dat zijn die mensen, wier kennis van de historie der Waarheid begerlijk is, maar aan wier hart de waarheid nooit op bevindelijke wijze geheiligd.
- En dan die "wetgeleerden". Dat zijn zij, die de zedenlessen des Bijbels nauwgezet naspeuren, die de munt en de dille en het komijn verdienen, die de mens lasten

opleggen, zwaar om te dragen, die de graven der profeten bouwen, die hun vaders gedood hebben, enz.

- Zelfs Gods bekommerde volk zit nog vol met die vrome wensen.

Van welke inhoud die wensen zijn?

- Ach, hoevelen zijn er, die met Biléam wensen, dat hun ziel mocht sterven de dood der oprechten, en dat hun uiterste mocht zijn als van Gods lieve volk. zo'n Jakobs sterfbed, ja, dat staat hen bijzonder aan, maar van Jakobs godsvrucht moeten zij niets hebben.
- Hoevelen, die met die rijke jongeling wel alles wensen te doen, opdat zij het eeuwige leven mochten verkrijgen. Ja, dat wensen zij - "het eeuwige leven".
- O. wat zijn er mensen, die gaarne een gezegende des Heeren zouden willen zijn, en die er ook wel enige grove zonden om zouden willen laten, ja, er zelfs Zondags wel n keer voor naar de Kerk willen gaan, om die gunst te verwerven.
- Ja, zelfs zijn er, en die zijn er niet weinig, die willen wel een "bijzonder Christen" zijn, zij wensten wei een doorgeleid kind van God te zijn, ja, zij willen wel een leraar, wel een uitnemend prediker zijn.

En met welk gevolg wenst men dit alles?

- Met het gevolg, dat het wel altijd vrome wensen zullen blijven, vrome wensen, die nooit in vervulling gaan.
- Hoevelen begeren al jaren lang zichzelf te hervormen en die nog geen stap gevorderd zijn in de weg van ware godsvrucht.
- Hoevelen willen met die rijke jongeling de wet volkomen houden, en die nog geen beginseltje van die gehoorzaamheid beoefenen.
- En hoevelen hebben getracht in de weg van deugd en plicht rust te vinden voor hun gemoed, die de paden der ijdelheid verlieten en de godsdienstplichten betrachtten, en met dat alles nog even onrustig zijn als voorheen.
- Hoevelen willen een doorgeleid kind van God zijn, maar geen arm en ellendig verloren zondaar voor God worden, Men wil een beste leraar zijn, en men is nog niet eens een goede leerling.

Geliefde hoorders, het is zo nodig, dat we niet alleen vragen: "Wat begeer ik?" maar dat we er bij vragen: "Wat beoog ik ermee?" Is het soms enkel om in eer en aanzien te komen, om er de grote man of vrouw mede te worden, of is het om de straf der zonden te ontgaan?

O, zeker, veel van de vrome wensen, waar de mens al mee vervuld is vloeien voort uit onkunde, maar nog meer uit hoogmoed. Hoogmoed is een wortel, waaruit tal van vrome wensen opbloeien, die de mens voor een tijd wel sierlijk doen prijken als de bloesem van de Judasboom, maar die verdorren zonder vrucht na te laten.

Nu, tegenover al die onreine begeerten en die vrome wensen staat nu die:

éne begeerte van David. En laat ik er in een adem bij mogen zeggen, niet alleen van David, maar van allen, die uit God geboren zijn.

Door deze ene, zeldzame begeerte zijn ze onderscheiden van alle andere volken.

Deze begeerte zal niet eindigen in de dood, maar juist zal zij dan volkomen haar vervulling erlangen.

Wat David en wat Gods volk dan wel begeert? Dat zal u blijken, als we Davids éne begeerte nader schetsen als:

2. Een waardige begeerte.

Dat die éne begeerte van David waarlijk een waardige begeerte mag worden genoemd, blijkt u, als u zich afvraagt,

A. waar hij wenst te wonen.

Nee, niet in de tenten der ijdelheid, daarheen strekt zijn begeerte zich niet uit. "In het huis des Heeren," zegt hij in onze tekst. Dat is in letterlijke zin, in dat kostelijke en kunstige gebouw op de Moria. (In Davids tijd was het nog de heilige Godgewijde tent op Sion, waarin de Heere Zijn woning had). Dat Godshuis, dat de trots der Joden was, een roem der ganse aarde, waar Jehova Zijn vuur en haard had opgerichte. waar, Hij troonde op een schaduwachtige wijze, onder de vleugels der cherubs. In dat Godshuis begeerde David te wonen.

Toch is zijn begeerte nog veel waardiger dan die van de Jood, die in die tempel en het altaar eindigde. Nee, David wist dat het huis des Heeren van Sion, een type was van een nog veel heerlijker Tempel, dat het een schaduw was van de levende, van die geestelijke Tempel, waarin de Heere inderdaad en in waarheid woont.

O, David wilde daar zijn, waar de Heere zich openbaarde, waar Hij Zijn deugden en volmaaktheden ten toon spreidde. Ja, hij wilde daar zijn, waar God is, waar de Heere ook wóonde. Het mocht dan wezen waar het wilde, in de hoogte of in de laagte, in een paleis of een daglonershut; hij wilde daar zijn, waar de Heere in alle ootmoed en met heilig ontzag werd gediend en gevreesd, genoten en verheerlijkt, erkend en geëerbiedigd, daar waar de Heere Zichzelf in liefde en gunst uitliet aan het hart van Zijn lievelingen.

Daar wilde hij wonen. Nee, het was niet zijn begeerte om bij de Heere zo nu en dan eens een visite te maken, op Zondag of in de dag van nood en ellende.

Nee, geliefden, maar hij wilde daar wonen in de volste zin des woords.

Hij wilde daar wonen, "al de dagen zijns levens." Niet alleen in de dag van tegenspoed om dan geholpen te worden.

O, er zijn er zovelen, die ook in het huis des Heeren wonen, maar het moet geen kermis wezen enz."maar dan, als men ziek is, als nijpend leed drukt, als het kind op sterven ligt, of als men zelf aan de oever der doodsrivier is genaderd.

O ja! dan willen zij wel bij God wonen, niet om Hem. O, nee! maar om Zijn giften en gaven, om van Hem genezen, gered, uitgeholpen te worden. Dan kan hun verder de Heere en Zijn lieflijke woningen niet bekoren.

A. En nu, die ene begeerte van David was niet de begeerte van de luiaard, waarvan Salomo zegt, dat hij veel voortreffelijke dingen begeert, maar dat zijn handen weigeren te werken. Zo was het niet bij de lieflijke in psalmen.

"Dat zal ik zoeken", zegt hij, Hij zou maar niet begeren in Gods huis te wonen en dan in dode lijdelijkheid neer te liggen, en het maar af te wachten of hij er ooit zou komen, om ten slotte de Heere de schuld te geven als hij er niet kwam.

Nee, Geliefde hoorders - "hij zou dat zoeken", d.w.z. dat hij met alle geweld zou trachten door te dringen tot dat huis, en dat ondanks alles wat hem van binnen en van buiten in de weg trad. Alles wat hem voor de inwoning in Gods huis ongeschikt maakte, zou hij als met eigen handen wegdoen.

Gods kind kan door genade zulk een inwendige drang in zijn ziel gewaar worden, hij kan zo gedrongen worden door de begeerte van zijn hart om bij God te wonen, dat hij, gom zo te spreken, rondom Gods huis gaat om te zien of er niet een kiertje open is, waar hij zich door zou kunnen wringen. Zij zouden door een spijkergaatje kruipen willen, om in Gods huis te zijn om altoos bij de Heere te wonen - al was het dan als een dorpelwachter.

Nu is die begeerte, om bij de Heere in te wonen, bij Gods ware volk niet altijd even levendig, maar als het nooit bij u zo is, als er niet dat zoeken is, als er niet die bereidheid is om er alles aan te geven wat die inwoning in de weg staat - geloof dan maar niet, dat u kennis hebt aan die ene begeerte van David:

Al verder - dat die éne begeerte van David waarlijk een waardige begeerte is, blijkt u ook als u zich afvraagt:

B. Wat hij wenst te zien.

Zijn het ijdele toneelvertoningen? Wenst hij zich te verlustigen in het aanschouwen van die mensen, die zich voor mal en dwaas aanstellen? Nee, Geliefden! Dan bad hij: "Wend, wend mijn oog van d' ijdelheden af." Nee, daarin vindt David niet de rechte zielsvergenoeging. Nee, daarin kan Gods kind zich niet verlustigen, daar walgt hij van, ook al worden die vertoningen "christelijk" genoemd, en door predikanten aanbevolen.

Nee, maar hij wenst in Gods huis "de lieflijkheid des Heeren" te aanschouwen.

Zijn er dan in Gods huis lieflijkheden des Heeren te aanschouwen? Is Hij dan niet een vertoornd Rechter, een God die gereed is om met vlamvend vuur wrake te doen over al degenen, die Hem niet kennen?

Toehoorders, dat alles is de Heere buiten Zijn Christus, buiten Zijn huis, maar in Zijn huis is Hij lieflijk, en die lieflijkheid spreidt Hij in Zijn huis zo heerlijk ten toon voor arme en in zichzelf verloren zondaars.

Vergun ons, dat we met uw aandacht een ogenblikje in dat Godshuis vertoeven en een vluchtige blik werpen op de dingen die daar te zien zijn.

Daar ziet u de ark des verbonds, die wonderlijke kist van sittimhout overtogen met louter goud, waarin de tafelen der wet en de gouden kruik met manna waren. Daar vindt u het gouden reukaltaar, waarop de heerlijk geurende wierook brandde.

Daar ziet u de koperen zee op de twaalf runderen; daar het brandofferaltaar, waarop de priester het vet en merg dagelijks ontstak; daar de tafel met het altoos verse brood; de altijd uit zijn zeven lampen lichtverspreidende gouden kandelaar, de reusachtige koperen pilaren Jachin en Boaz, enz.

Maar, zegt gij, wat is aan dat alles te zien?

't Is waar, het is alles kunstig werk, het blinkt en schittert van de edele metalen....

Maar, Geliefden, als u die dingen wil zien uit een oogpunt van kunst, dan ziet u er niet veel aan.

't Is waar, groot was de stoffelijke waarde van de meubels uit de tabernakel en de tempel, maar de geestelijke waardij is onuitsprekelijk. Het zijn allen samen dingen, die een hoge, geestelijke betekenis hebben, en zonder dat we dit nu stuk voor stuk zullen verklaren, merken we slechts op, dat de hoofdgedachte, dat het summier van al deze dingen is: "De lieflijkheid des Heeren."

Daar in Gods tempel, daar ziet ge, de lieflijkheid van Gods eeuwige vredegedachten, van de weg, die de Heere uitdacht, om verloren zondaars weer in Zijn gemeenschap op te nemen; daar ziet u in geslachte Offerdieren en in vergoten bloed, in dienende priesters en levieten, die verheven baan, die verse en levende weg, waarop de dwaas niet dwaalt en die de verstandige naar Boven is leidende.

Ja, wilt u weten, wat u in de tempel ziet?

Welnu, daar ziet u "Jezus" alleen; die zoete Jezus, de lieflijkheid des Vaders. En Hem te mogen aanschouwen in al Zijn heilgraveerselen, dat was de lust van David, en dat is de zaligheid van Gods volk!

"Ga weg met uw kermisvertoon! Ga uit het licht, met uw ijdeluiterijen! Laat Gods kind door die geopende deur inblikken, laat Gods kind de lieflijkheid des Heeren zien, daar is het hem goed, dáár is hij zalig, volzalig! Eeuwig zalig!"

Nog eens, het is waarlijk een waardige begeerte, die éne begeerte van David. Vraag nog eenmaal,

C. Wat hij wenst te doen.

Hij wenst de lieflijkheid des Heeren "te onderzoeken", zo betuigt hij in onze tekst.

O, zeker, Gel. hoorders, David wist het wel, dat al datgene wat het oog aanschouwde in Gods tempel, dingen waren die andere betekenis hadden, dat daar een zin achter lag, zo diep, en zo heerlijk voor de ziel. Maar hij wist ook, bij ervaring, dat al die verborgenheden, die daar achter lagen, zo moeilijk waren om te begrijpen. Toch deed hij niet als zovelen doen omtrent de dierbare leerstukken des geloofs. Men maakt er zich eenvoudig van af met een: "Ik begrijp het toch niet".

Nee, David wenst alle naarstigheid te betrachten om ze te verstaan, om ze te doorgronden voor zover die Godsgeheimen door de mens te verstaan en te doorgronden zijn.

Dat onderzoek zal hij dan ook niet doen in eigen kracht, maar biddend. "Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen uwer wet". Hij zal ze onderzoeken "volhardend".

Wat hij nu nog niet begreep, hoopte hij na deze te verstaan.

Wat een waardige begeerte bezielde dan David, en welke zalige uurtjes worden er dan in dat onderzoek genoten, en hoe verrassend is dikwerf de uitkomst van dat onderzoek.

O, laat de Heere Zijn kind, bij dat onderzoek de ogen eens verlichten, zodat Hij eens inblikken mag in de een of andere waarheid of verborgenheid - wat een diepte van wijsheid! -- wat een heerlijkheid van genade - wat zaligheid wordt dan gezien en gesmaakt! "Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog", roept Gods kind dan wel uit.

En nu moet nog opgemerkt, dat het David ook niet hetzelfde was, wáár hij die dingen onderzocht. *Hij zou ze onderzoeken in Gods tempel.* Dat is de plaats der samenkomsten, Daarheen zendt God Zijn knechten, om die lieflijkheden te verklaren. Daar wil de Heere bij voorkeur Zijn kinderen die lieflijkheid doen genieten.

Komt, zingen wij nu met de dichter Psalm 27 : 2, 3.

3. Wij noemden die éne begeerte van David in de derde plaats: ***Een Godverheerlijkende begeerte.***

Want hoewel deze begeerte Gods kinderen tot sieraad strekt en op hun rekening wordt gesteld - toch is die begeerte meer tot Gods eer dan tot hun eer. Vraagt u slechts af:

A. Wie werkte die begeerte?

Moet dan niet geantwoord: "De Heere, door Zijn Geest"? Van nature hebben wij deze éne begeerte niet. Om der heil. dellen wil te volbrengen, daar ging ons hart naar uit; om alle goddeloosheid gieriglijk te bedrijven, dat was onze lust

Ach, volk, denk nog maar eens terug aan uw treurig eertijds. Mogen we hier niet zeggen met Paulus (Rom. 6: 21): "Wat vrucht hadt gij toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt? Want het einde derzelve is de dood."

En dat zou zekerlijk zo gebleven zijn, ons levenlang, als er de Heere niet aan te pas was gekomen. Mensenkracht schiet hier te kort. Mensen mogen enige invloed op een

ander hebben, zodat men de grove zonden laat en zich schikt tot een deugdzaam leven; maar onze zielsbegeerten te veranderen, ons hart in liefde te neigen tot de Heere en Zijn lieflijkheden, ziet, toehoorders, dat is dikwijls geprobeerd, maar heeft altijd gefaald. Dat komt, omdat er bij de mens een vernieuwing des harten, een herschepping moet plaats grijpen, hij moet wedergeboren worden. En dat kan alleen de Almachtige.

En gelukkig, Hij is er bij ons aan te pas gekomen! Die lieve Heere zond, als een vrucht van Zijn verbondsliefde, in het uur van Gods. welbehagen, Zijn Heilige Geest: En wat duizend vermaningen, gebeden en tranen van Godvruchtige ouders en leraars niet vermochten, dat was toen geschied.

Ach, die lieve Geest, die uitgaat van de Vader en de Zoon, die drong in alle stilte tot in het diepst van onze ziel, tot in de wortelvezels van ons leven. Hij dreef haar een nieuw leven in, een nieuwe bezieling, en.... het wonder was geschied.

Dat nu noemen wij: "De grote zaak". Gods volk spreekt wel eens van de grote zaak! Gods volk vraagt wel eens aan elkander of ze "de grote zaak deelachtig zijn."

Nu - dit is de grote zaak: "Tenzij iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien en niet ingaan".

In dit werk is de mens geheel lijdelijk. 't Gebeurt in de diepste stilte. Wel gaat het soms met angst en vreze, met een groot rumoer gepaard, zodat er de wereld van spreekt. Toch is dat niet de kern van de zaak, dat grote rumoer, enz., dat hoeft niet gekend te worden tot zaligheid. Men spreekt wel eens van een krachtdadige omzet. Nu, de omzet van Timotheüs was even zo krachtdadig als die van Paulus. Beiden waren gewrocht door de almacht des Heeren. Wel was die van Paulus meer ruchtbaar als die van Timotheüs. Zo gaat het nog wel. Denk maar aan de stillen in den lande.

Maar de vrucht is enerlei. Waar de Heere ons door Zijn Geest wederbaart, daar gaan we walgen van al die vuile begeerten, die we ons hele leven gekoesterd hebben, en daar komt die ene, lieve, waardige begeerte, dat verlangen naar het huis des Heeren, dat u eerst zo goed voorbij kon lopen, waarvan ge uzelf afwendde, of misschien door u als door een vrome modepop werd betreden. Toen bent u gaan onderzoeken.

En vraag nu eens verder:

B. *Wie houdt die begeerte levendig.*

"Eén ding," zegt David, "heb ik begeerd". Wij zouden mogen zeggen: "David, u vergist u, duizend begeerten leven er in u." Denk maar eens aan Bathseda en aan de volkstelling. En is dat zo ook niet bij u?

O, wat is dat hart toch een vuile bron van wellust en boze begeerten gebleven, zelfs na ontvangen genade. Welke begeerten leven er nog in u? Te veel en te erg om te zeggen. En werden die begeerten nog maar altijd bestreden. Helaas, ze worden soms door ons nog gekoesterd. Och, het kan wel eens zo ver komen, dat het schijnt, alsof de Heere ons over heeft gegeven, als een prooi van al die vuile begeerten en alsof die éne begeerte, die we met David meenden te bezitten, gestorven is. Er is soms zo niets meer van te vinden.

Gaat het u zo wel niet, kind van God? Moet ge u soms niet aanklagen voor de Heere als een enkele poel van onreinheid? Schijnt het u soms niet toe, alsof er nooit iets aan u gebeurd is? Alsof het goede in u is gestorven?

En dan, bij die *zondige* begeerten zitten we vaak ook zo vol met *vrome* wensen, dat, ook daardoor die éne, heerlijke wens verduisterd wordt.

En toch is het waar, wat David in onze tekst zegt van maar *éne begeerte*. Laat de wind des Geestes zich eens in het hart van Gods arme kind verheffen. Wat ziet u dan gebeuren? Dan ziet ge, hoe al die zondige begeerten en die vrome werken wegstuiven

als kaf voor de wind, en dan ligt daar op de bodem van het hart nog even vers en ongeschonden, die éne, bestendige begeerte, die trekt naar de lieflijkheden des Heeren.

Heeft u dat niet zelf ervaren, kind van God? Ja, ervaart u dat niet gedurig, telkens als die lieve Geest des Heeren uw keus eens, als onder de as vandaan haalt, en eens aanblaast?

Dat is, omdat die keus, die éne begeerte, Gods werk is. En wat God wrocht in onze ziel, dat kan zelfs door satan en zonde niet verdorven worden. Over alles wat heerlijk is. zal een beschutting zijn. De Heere Zelf houdt zijn werk in stand en bewaart het ongeschonden.

Daarom telden bij David, in zijn gunstige ogenblikken, al die zondige begeerten en die vrome wensen niet mede en spreekt hij van één ding, dat hij van de Heere begeerde".

Dat doet ons tenslotte letten op:

C. Tot Wie hij kwam met die begeerte.

Nee, David bleef met zijn begeerten niet in zich zelve zitten; hij eindigde er niet mede in David. Hij was er biddend werkzaam mede aan de troon van Hem, die deze begeerte kan en wil en zal vervullen, ja, zo mogen wij er aan toevoegen, die ze aan David vervuld heeft.

Maar niet aan deze zijde, maar aan gindse zijde van de doodsjordaan. Hier was zijn laatste getuigenis, dat hij niet zo dicht bij de Heere geleefd had als hij wel wenste. "Zijn huis was niet alsoo bij God", zegt hij (2 Samuël 23 : 5). Dikwijls had hij ver, zéér ver van de Heere geleefd, had hij als een schaap gedwaald in 't rond. Maar toen hij zijn reis volbracht had door dit tranendal, toen vervulde de Heere die éne begeerte, toen nam de Heere hem op in Zijn huis, in het huis des Vaders. Daar woont hij nu al drieduizend jaar, en daar wordt hij verzadigd met vreugde, met de liefelijkheid des Heeren, eeuwiglijk en altoos.

En dat uitzicht hebben ook wij, volk des Heeren. Ook wij zullen niet eeuwig blijven zondigen tegen het tiende gebod. Maar ook ons zal de Heere van al die boze begeerten verlossen, en ook aan ons zal de Heere die éne begeerte, die Hij er zeil; ingelegd heeft, vervullen. En dat zal wat zijn! Altijd bij de Heere wonen! En dat voor zulk wederhorig kroost, zoals we toch onszelf dagelijks meer leren kennen. En dan altijd de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen in Zijn hemelse tempel! Altijd bij God en Christus te zijn! En altijd dat liefelijke aangezicht te zien! En dan Hem gelijk te zijn! Is het wonder, dat de apostel wil, dat we elkander zouden vertroosten met deze woorden?

En daar zal u ook in delen, kleine in de genade. U zegt: "Och, of ik het weten mocht". Welnu, hieraan kunt u het weten of uw werk in waarheid is. Is Davids éne begeerte ook de uwe? Is dat ook uw zoeken? Bent u bereid, om alle wat u voor die inwoning in Gods huis ongeschikt maakt, opzij te zetten en weg te doen? Alles op beding van genade?

Welnu, dan kunt u er wel op aan, dat het ware werk Gods in is.

Ik hoor u in gedachten zeggen: "Ik durf niet te zeggen, dat ik aan die genoemde zaken geen kennis zou hebben, maar ik durf er mij ook niet op te verlaten voor de eeuwigheid, Ik vind er geen grond in".

Dat is wel heel goed ook. Onze keus en onze begeerte en de werkzaamheden onzer ziel kunnen nooit de grond zijn voor de eeuwigheid. Het zijn slechts "kenmerken van genade"; het zijn "levenstekenen".

De grond van zalig worden is Christus en Die gekruist en verheerlijkt. Wij zijn door onze bondsbreuk niet alleen die goede keus verloren, maar wij zijn God kwijt. En als het nu goed is, kan er bij ons nooit een blijvende rust zijn of we moeten Hem terug hebben. Wij moeten weer in Hem en Hij weer in ons wonen. Maar daarom zijn die lieve levenstekenen niet klein te achten, maar integendeel zeer groot.

Als die keus, die levenstekenen gemist worden, dan is alles wat men spreekt van geloofsbezit, enz. onwaar. Let maar eens op het eerste antwoord uit de Catechismus. Daar spreekt het wel bewuste, verzekerde en verzegelde geloof, *dat het zijn enige troost is in leven en sterven, het eigendom van Christus te zijn.*

Maar als u nu aan de onderwijzer vraagt, hoe hij dat wist, Jezus eigendom te zijn, dan zegt hij, *dat de Heere hem daarvan verzekert door Zijn Heilige Geest.*

En zou u dan verder vragen, waaraan hij het wist, dat het de Heilige Geest was, -die hem verzekerde, en niet satan als een engel des lichts, dan wijst hij u op de bereidvaardigheid van zijn hart om voortaan voor de Heere te leven.

Ziet u wel, dat die grote man met zijn heerlijke belijdenis in zijn keus terecht komt. Waar dus die keus gemist wordt, is heel de belijdenis leugen en bedrog.

En als dan die keus het kenmerk is van de oprechtheid onzer belijdenis dan mogen we zulke dingen niet gering achten, el zijn ze dan ook de grond niet. Die Davids begeerte mist, mist alles; ,die is nog dood in de zonden. Daarom is het goed, er acht op te geven, ze dankbaar te erkennen en ootmoedig te vragen of de Heere er ons die enige grond, bij wil geven.

Nu, ik hoop, dat de Heere dat vervullen mag bij u.

Maar nu kan het u wel duidelijk zijn, dat u er buiten staat, mijn onbekeerde medereiziger. Immers, als u eerlijk wilt zijn, dan is dat niet uw keus, niet uw leven, niet uw zoeken om altijd bij de Heere te wonen. Eerlijk gezegd, uw begeerte is om zo ver mogelijk van God af te zijn, zó ver, dat u vrijelijk uw eigen begeerte kan uitleven. U zou wel willen, dat God u niet kon zien, ja, dat er geen God was.

Zegt eens eerlijk: Is het bij u zo niet? Maar nu helpen u al die begeerten niet. Hij is er en Hij geeft acht op u. Hij zal u straffen en het u ordentelijk voor ogen stellen, als u zo doorleeft.

Dat het u nog tot ontdekking en tot bekering mocht leiden eer het te laat is en u gedwongen zal worden om eeuwig te wonen bij de duivel, in de buitenste duisternis. Bedenkt, het is één van deze twee, altijd bij de Heere wonen en de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen, of eeuwig van Zijn aangezicht verstoten in de hel!

En wij vrezen, dat dit laatste ook het schrikkelijke deel zal zijn van zo ontzaglijk velen, die verwachten binnen te komen. O, dat gruwelijk zelfbedrog!

O, Geliefden, bedenkt, dat de eigenschappen van het geestelijk leven, de kenmerken van genade niet alleen in Gods Woord staan aangegeven tot troost voor Gods bekommerde volk, maar ook tot ontdekking van de zelfbedriegers.

Dat Davids begeerte, die we behandelden, u eens op de knieën mocht brengen, om uzelf bij Geesteslicht nauw te onderzoeken, opdat u niet bedrogen uitkomt voor de eeuwigheid. Bedenkt, beter ten halve gekeerd dan voor eeuwig gedwaald.

De Heere binde dit op uw hart en leide u nóg van uw bedrieglijke wegen en gronden tot de enige weg en de onwankelbare grond van zaligheid tot eer en verheerlijking van Zijn naam en tot zaligheid van uw ziel!

AMEN

Nazang: Psalm 69 : 14.